Budaörs

Budaörs 2030 Távlatok

Innovacity

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Véleményezési szakaszra

2017. augusztus

Megbízó

Budaörs Város Önkormányzata
2040. Budaörs, Szabadság út 134.

Generál tervező

Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság
Cím: 1146 Budapest, Hermina út 17.
Tel: +36-1-471-8955
Fax: +36-1-471-8975
E-mail: proregio@proregio.hu
Honlap: www.proregio.hu

Készítették:

Budaörsi Polgármesteri Hivatal

Vári Attila	vezető településtervező (TT 01-6096).
Szabó Sándor	okl. geográfus, terület- és településfejlesztő

Tervezők

Településtervezés	Gutai Berta	településtervező (TT/1 01-4858)
	Bóta-Bachraty Zsófia	okl. építészmérnök
	Gombos Márk	okl. településépítész mérnök
	Dr. Mérei András	geográfus
Gazdaság	Bezerédy-Herald Balázs	közgazdász
	Dr. Gordos Tamás	geográfus
Társadalom antiszegregációs terv	Dr. Uzzoli Annamária	geográfus
Közművek	Hanzcár Zsoltné	okl. építőmérnök; okl. városépítési szakmérnök (01-2418; TE-T, TH-T, TV-T)
	Hanzcár Gábor	okl. infrastruktúra-építőmérnök
	Csima-Takács Judit	okl. tájépítészmérnök
Közlekedés	Bachratyné Imecs Anikó	okl. építőmérnök (Tkö 01-1018)
Zöldfelületek és Tájrendezés	Bardóczi Sándor	okl. tájépítészmérnök (TK 01-5126)

Tartalomjegyzék

ELŐZMÉNYEK 6
I. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI 9
I.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása 9
I.2. A tematikus és a területi (VÁROSRÉSZI) célok közötti összefüggések bemutatása 10
I.3. A stratégiai célok és a városrészek közötti összefüggések bemutatása 12
II. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK 19
II.1. KULCSPROJEKTEK 20
II.2. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával 29
II.3. Az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések bemutatása 31
II.4. A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése 58
II.5. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések 63
II.6. Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések indikatív forrásigénye 87
III. ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM 97
IV. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI 118
IV.1. A stratégia külső összefüggései 118
IV.2. A stratégia belső összefüggései 127
V. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI 133
VI. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE 139
VI.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek 139
VI.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása 139
VI.3. Település közi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok 139
VI.4. Monitoring rendszer kialakítása 139
MELLÉKLETEK 155

Ábrajegyzék

1. ábra: A célrendszer hierarchiája 8
2. ábra: Az ITS célrendszere 10
3. ábra: Budaörs városrészei 12
4. ábra A lakosság korcsoportok szerinti alakulása Budaörs városrészeiben (2011) (%) 99
5. ábra A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlása Budaörs városrészeiben (2011) (%) 100
6. ábra Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya Budaörs városrészeiben (%) (2011) 101
7. ábra: Budaörs szegregációval veszélyeztetett terület áttekintő (2011) 109
8. ábra A veszélyeztetett terület, az ahhoz tartozó városrész (Történelmi belváros) és Budaörs lakónépessége korcsoportos összetétele (%) (2011) 110
9. ábra A veszélyeztetett terület, az ahhoz tartozó városrész (Történelmi belváros) és Budaörs lakónépessége iskolai végzettsége (%) (2011) 110
10. ábra Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó városrészben (Történelmi belváros) és Budaörsön (%) (2011) 111
11. ábra A lakások komfort fokozat szerinti mutatói a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó városrészben (Történelmi belváros) és Budaörsön (%) (2011) 112
12. ábra: Az Integrált Településfejlesztési Stratégia helye a tervrendszerben 118
13. ábra: Budaörs ágazati dokumentumai 127

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: Tematikus célok és városrészek kapcsolata 11
2. táblázat: A stratégiai célok és városrészek kapcsolata 15
3. táblázat: Budaörs városrészi adatok (2011) 17
4. táblázat: A középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok 18
5. táblázat Lakónépesség száma (fő) és aránya (%) Budaörs városrészeiben (2011) 98
6. táblázat Foglalkoztatottsági mutatók Budaörs városrészeiben (%) (2011) 101
7. táblázat: Lakások száma, aránya és az alacsony komfortfokozatú lakások aránya Budaörs városrészeiben (2011) .. 102
8. táblázat Foglalkoztatottsági mutatók a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó városrészben (Történelmi belváros) és Budaörsön (%) (2011) 111
9. táblázat Munkanélküliségi arány a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó városrészben (Történelmi belváros) és Budaörsön (%) (2011) 111
10. táblázat Segélyezési adatok a veszélyeztetett területen Budaörsön (2015) 112
Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás 112
11. táblázat: A veszélyeztetett terület közelében található oktatási-nevelési intézmények adatai (2015/2016. tanév) 113

ELŐZMÉNYEK

Budaörs integrált városfejlesztési stratégiája 2009-ben, az ÖTM által kiadott Kézikönyv módszertanának megfelelően, és tartalommal készült el. A település számára bár nem volt kötelező IVS készítése, a városvezetés felismerte a lehetőséget, hogy egy komplex területi alapú stratégiai szemléletű dokumentumot készítsen el.

Az IVS-ben meghatározásra kerültek a 7-8 éves, 15-20 éves időszakra vonatkozó városfejlesztési irányok, fő célok, akcióterületek. Az IVS készítése óta eltelt időszakban a projektek közül számos megvalósításra került. 2009 óta olyan jelentős változások következtek be, mind a gazdasági, társadalmi folyamatokban, jogszabályi környezetben, illetve az önkormányzati feladatok és hatáskörök átalakítása kapcsán, melyek indokolttá tették az IVS felülvizsgálatát, módosítását.

Megváltoztak a külső tényezők:

- megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák (gazdasági világválság hatásai);
- előtérbe kerültek korábban kisebb jelentőségű szempontok, mint pl. az energiahatékonyság, a környezetvédelem, a klímaváltozás, az innováció kérdése;
- megújult az EU kohéziós politikája, ezzel (részben) összefüggésben megújult a nemzeti szintű területfejlesztési koncepció, területi (megyei) és ágazati tervezési munkák készültek el.

Megváltoztak a belső tényezők:

- módosultak a település társadalmi folyamatai (a szociális gondoskodás alapvető átalakuláson ment át, a hangsúly a krízishelyzetek megelőzésén, a családok esetében a fenntarthatóság megteremtésén van);
- módosultak a település demográfiai folyamatai;
- módosultak a település gazdasági folyamatai;
- jelentős változáson ment át az önkormányzat feladatköre:
    - a köznevelési intézmények esetében a fenntartás és a működtetés állami feladat lett,
    - a települési kormányhivatal létrejöttével a Polgármesteri Hivatal feladat- és hatáskörei csökkentek;
- rendelkezésre állnak az elmúlt időszak tapasztalatai, a fejlesztések eredményei;
- az Önkormányzatnak a jövőben lehetősége nyílik, arra hogy intézményfenntartó/fejlesztő szerepe mellett gazdaságfejlesztőként lépjen fel a település életében.

Időközben megjelentek a Központi Statisztikai Hivatal adatai a 2011-es népszámlálás eredményeiről, ami azt jelenti, hogy jóval frissebb adatok alapján lehet tervezni, mint ahogyan az a 2009-es IVS kidolgozásakor lehetséges volt. (Akkor csak a 2001-es népszámlálási adatok álltak rendelkezésre.)

2012-ben a Magyar Kormány rendeletet alkotott a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (314/2012.(XI.8) Korm. rendelet). Ebben a rendeletben a tartalmi követelmények mellett, rögzítésre került az ITS egyeztetésének és az elfogadás a rendje. Ennek megfelelően készült el a jelenlegi stratégia.

Fejlesztéspolitikai, jogszabályi és tervi háttér

Az EU 2020-as céljai

- energiahatékonyság és megújuló energiaforrások arányának növelése;
- CO2-kibocsátás csökkentése;
- foglalkoztatás növelése;
- szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, felzárkózás lehetősége.

A kohéziós politika 11 tematikus célja:

- Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése;
- Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztés;
- Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása;
- Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban;
- A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése és kockázat-megelőzés és –kezelés;
- Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése;
- A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása;
- A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása;
- A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc;
- Befektetés az oktatásba, készségekbe és az élethosszig tartó tanulásba
- Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás.

Jogszabályi és tervi háttér:

- 314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet;
- Útmutató a kis- és középvárosok számára az ITS 2014 – 2020 elkészítéséhez (BM);
- Városfejlesztési Kézikönyv, Második, javított kiadás (NGM);
- a Partnerségi Megállapodásban foglaltak mentén kidolgozott, 2014-2020 támogatási időszak operatív programjai;
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (elfogadva az 1/2014 OGy. határozattal);
- Országos Területrendezési Terv (OTrT) 2014. február 1-től hatályos módosítása;
- Pest megyei területfejlesztési Koncepció és Program (1295/2016. (VI. 13.) Korm. hat.)
- Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve – (BATrT) (A 2005. évi LXIV. törvény Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről a 2011. évi LXXXVIII. törvénnyel módosítva)
- Integrált Területi Program (1343/2015. (IX.30.) Főv. Kgy. hat.);
- Tematikus Fejlesztési Programok (1211/2014 (VI.30.) Főv. Kgy. hat.).

Az integrált településfejlesztési stratégia elkészítésének módszertana

Az integrált településfejlesztési stratégia a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott környezeti, társadalmi, gazdasági célok megvalósítását szolgáló középtávú fejlesztési program.

A rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében határozza meg a koncepcióban megfogalmazott meghatározott célok megvalósítását szolgáló beavatkozásokat, programokat, a megvalósítás eszközeit, nyomon követését.

A célrendszer hierarchiája

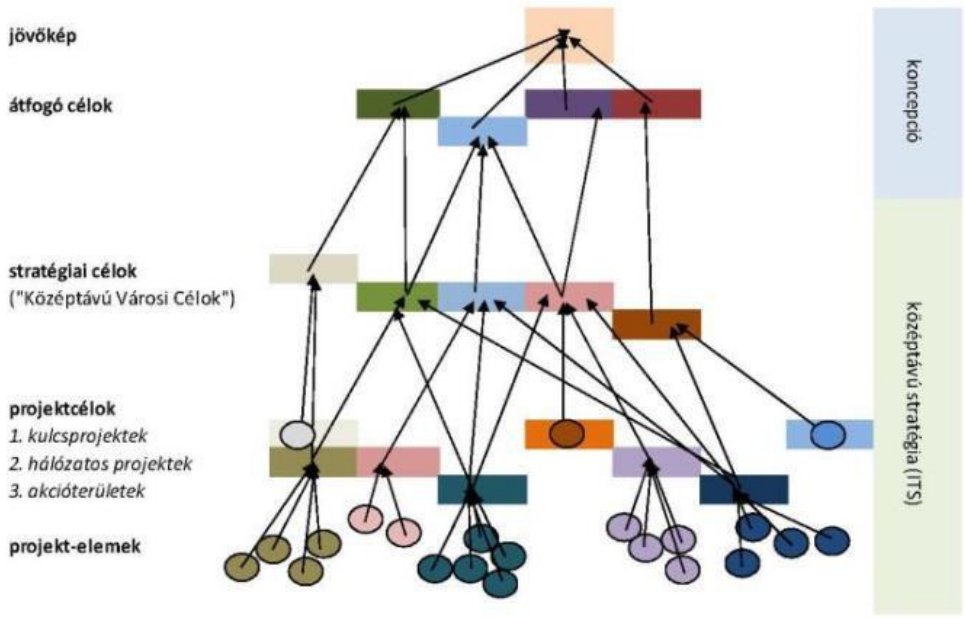

1. ábra: A célrendszer hierarchiája

(Forrás: Útmutató a kis- és középvárosok számára az ITS 2014 – 2020 elkészítéséhez)

I. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

I.1. A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A város társadalmi felelősséget vállal közönségének, szervezeteinek és közösségeinek képessé válásáért a részvételre a digitális transzformáció folyamatában. A 2016-ban testületi döntéssel széles partnerségben elindított élő városi laboratórium program keretében a lehető legközelebb hozza a felhasználókhoz jövő technológiáit. A város újfajta innovációs ökoszisztémát alakít ki, amelyben az új technológiák érintettjei – kutatók, fejlesztők, gyártók, potenciális felhasználók – nyitott, kreatív, ösztönző és támogató technikai, szellemi és szabályozási, fizikai és virtuális környezetben hozhatnak létre közösségi, üzleti és művészeti értékteremtő folyamatokat és produktumokat, szolgáltatásokat.

Hazai és nemzetközi tudásmenedzsment, fejlesztési és oktatási hálózatok részeként a várost a digitális jövő közigazgatási és társadalmi befogadásában élenjáró településként pozícionáljuk, amely nyitottságával, kedvező feltételeivel magához vonzza a modern technológiák gyakorlati kipróbálásának, bevezetésének projektjeit. A digitális jövő „közelhozásának" célja a helyi életminőség további javítása és magas színvonalának fenntartása, ami csak úgy képzelhető el, hogy a város és közönsége új technológiák nyerteseként vesz részt az innovációban. Ezt elősegítendő az integrált városfejlesztési stratégiához kapcsolódóan 2017-ben – sajátos horizontális részstratégiaként, az egyes fejlesztési területekhez illeszkedve – kidolgozzuk a fenti célokat szolgáló intelligens városstratégiát.

A város jövőképének szlogenszerű mottója a településfejlesztési koncepcióban

Budaörs 2030 Távlatok
Innovacity

A jövőkép szlogenszerű mottója összefoglalóan kifejezi Budaörs azon törekvését, hogy gazdasági életét Budapest szomszédságában, a környező településekkel összefogva, a magas hozzáadott értéket termelő, helyben foglalkozatott munkaerőre alapozott, tudásalapú, alacsony környezeti terhelésű ágazatok fejlesztésével kívánja dinamizálni. Fejlesztéseit a fenntartható fejlődés szempontjainak figyelembevételével, a kompakt város modell mintájára tervezi és valósítja meg. A globális környezeti kihívásokra reagálva a település fejlesztését olyan fenntartható, energiahatékony módon valósítja meg, amely a természeti erőforrások lehető legkisebb igénybevételével jár. Lakossága számára egészséges, zöld lakókörnyezetet biztosít, az életminőséget innovatív, „smart city" megoldásokkal javítja a kulturális, épített és természeti örökség ápolásával.

Átfogó célok a településfejlesztési koncepcióban

Társadalmi cél – Budaörsi lakosok életminőségének fejlesztése, identitástudat erősítése (egészséges város)

Gazdasági cél – Az innovatív ágazatokra építő helyi gazdaság megerősítése (innovatív város)

Környezeti cél – Élhető környezet biztosítása, a táji-természeti és az épített környezet értékeinek megőrzése (kompakt város)

A stratégia célrendszere

ÁTFOGÓ CÉLOK		KÖZÉPTÁVÚ STRATÉGIAI CÉLOK	
Á1	Az innovatív ágazatokra építő helyi gazdaság megerősítése (innovatív város)	S1	Kulturális gazdaság erősítése
		S2	Közlekedési infrastruktúra fejlesztése
		S3	Közmű infrastruktúra fejlesztése, energiahatékonyság növelése
		S4	Gazdasági társaságok helyben tartása, új vállalkozások Városba való vonzása, kiemelt tekintettel a kutatás-fejlesztéssel kapcsolatos tevékenységekre
		S5	Digitális jövő mintaváros megteremtése
		S6	Meglévő adottságokra épülő turisztikai infrastruktúra mennyiségi és minőségi fejlesztése
Á2	Budaörsi lakosok életminőségének fejlesztése, identitástudat erősítése (egészséges város)	S7	Az aktív életmód és a sportolási lehetőségekhez, a szabadidő helyben való eltöltéséhez és kapcsolódó alapinfrastruktúra fejlesztése
		S8	A humán infrastruktúra szolgáltatásinak fejlesztése
Á3	Élhető környezet biztosítása, a táji-természeti és az épített környezet értékeinek megőrzése (kompakt város)	S9	Az épített és természeti környezet értékőrző fejlesztése, megújítása
		S10	Befektetésre alkalmas gazdasági területek helyzetbe hozása

2. ábra: Az ITS célrendszere
Forrás: Saját szerkesztés

I.2. A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI (VÁROSRÉSZI) CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

I.2.1. A tematikus, területi célok egyes városrészekben való érvényességének erőssége

A hosszú távú célok és stratégiai célok, a megalapozó vizsgálat és a stratégiai munkacsoport munkájának helyismeretére alapozva kerültek meghatározásra. Ezek együttesen biztosítják a közép-, és hosszú távú célok megalapozottságát, amelyek hozzájárulnak egy reális és hosszútávon elérhető jövőkép eléréséhez.
Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a koncepció hosszú távú részcéljainak és a stratégiai céloknak a kapcsolatát.

	Stratégiai célok									
Koncepció részcéljai	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10
R1: A térségi központ szerepkör erősítése	++	+++	+	+++	++	+++	+++	+++	+++	+++
R2: Természeti és épített értékek megóvása, az idegenforgalom jövedelemtermelő és munkahelyteremtő képességének növelése	+++					+++	++		+++	
R3: Kedvező és vonzó gazdasági környezet fenntartása, fejlesztése	+++	+++	+++	+++				+++		+++
R4: Magas hozzáadott értéket előállító (K+F+I) tevékenységek Budaörsre vonzása	++	+++	+++	+++		+		+++		+++
R5: Közösségi terek megújítása, kiépítése, közművelődési intézmények infrastrukturális megújítása, a szabadidős és kulturális kínálat bővítése	+++					++	+++		+	
R6: A helyi lakosság igényeit kielégítő szolgáltatások fejlődésének ösztönzése, megerősítése	+++	+++	+++		+++		+++	+++		+
R7: Városrészek harmonikus fejlesztése, életképes szomszédsági területek fenntartása	+	++	++	+	+++			+		++
R8: Energiahatékony városüzemeltetés, közműellátottság javítása		++	+++		+++					
R9: A helyi igényekhez alkalmazkodó humán intézményrendszer minőségi fejlesztése, a fenntarthatóság elve szerinti racionális működtetés			+		++			+++		
R10: Az egészséges életmód, az aktív kikapcsolódás feltételeinek erősítése	++	+				+	+++	+		
R11: Biztonságos közlekedés, fenntartható mobilitás		+++			+++			+	+	

+ gyenge szinergia

++ közepes szinergia

+++ erős szinergia

1. táblázat: Tematikus célok és városrészek kapcsolata

Forrás: Saját szerkesztés

I.3. A STRATÉGIAI CÉLOK ÉS A VÁROSRÉSZEK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

I.3.1. Budaörs városrészei

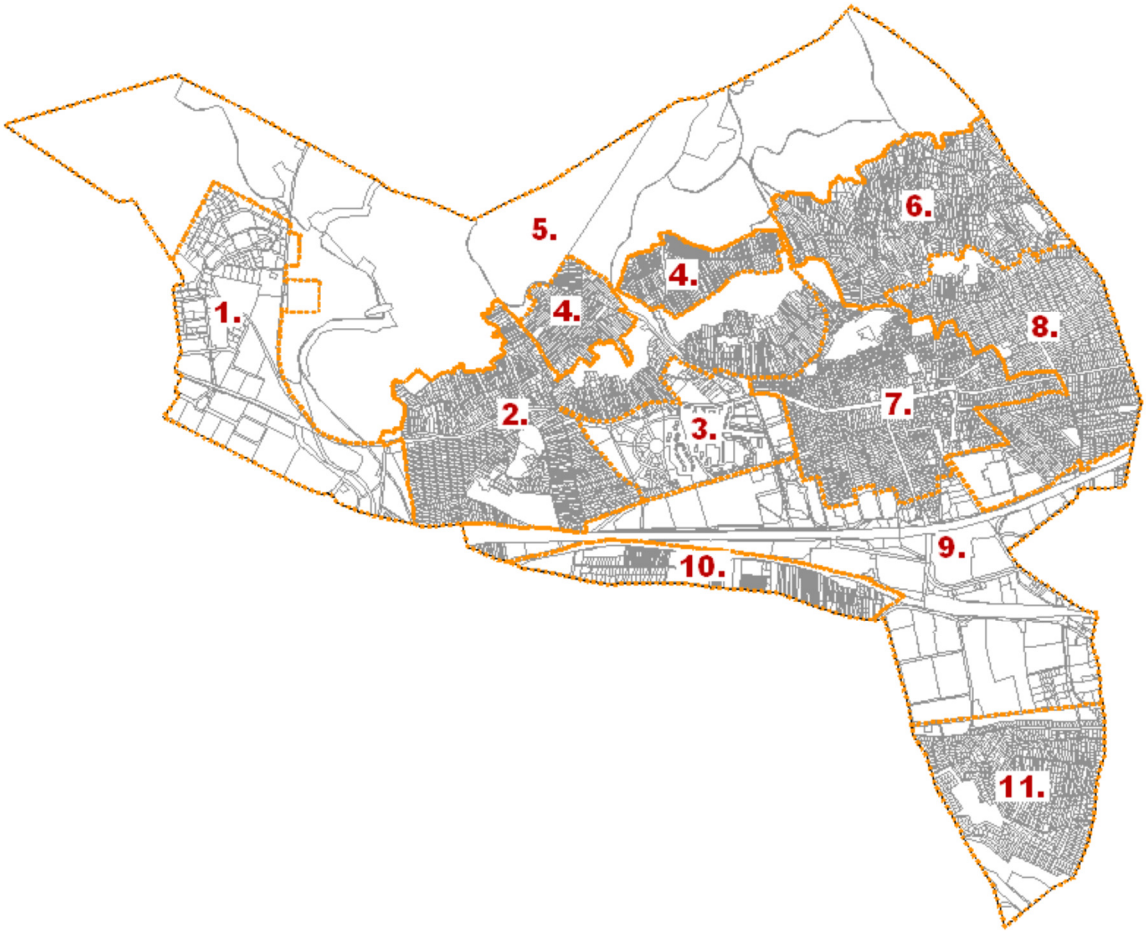

3. ábra: Budaörs városrészei
Forrás: saját szerkesztés

1. Nyugati ipari gazdasági terület
A városrész kiváló közlekedési kapcsolatai révén Budaörs egyik legjelentősebb gazdasági motorja, ahol számos országos jelentőségű vállalat telephelye megtalálható. A városrész szerkezetileg elkülönülő részei miatt arculata nem tekinthető egységesnek.
A terület célja a domináns gazdasági funkció megtartása és tovább erősítése (a jelenleg üres ingatlanok hasznosítása révén) mellett a zöldfelületi és rekreációs célú -, valamint a közlekedési fejlesztések megvalósítása.

2. Hegyvidékek (Törökugrató, Csiki-dűlő, Út-hegy, Odvas-hegy)
A városrész az M1 és M7 bevezető szakaszának északi részén helyezkedik el. A városrészen olyan alapvető karakterformáló természeti értékek találhatóak, mint a Törökugrató, az Út-hegy és az Odvas-hegy, melyek a város minden pontjából jól láthatóan és uralják a Város sziluettjét. A városrészt kelet-nyugat irányban az 1-es főút kettészeli, amely jó közlekedési kapcsolatokat biztosít. A városrész alapvetően jó zöldfelületi ellátottsággal rendelkezik, amelyet elsősorban a kertvárosias lakótelkek, valamint az üdülőterületek

kertjeinek köszönhet, másodsorban a kiterjedt önkormányzati tulajdonban lévő zöldterületeknek. A városrész magasabb pontjai (hegyek) kedvelt rekreációs helyek, pihenőterületek, melyek kellemes helyszíneket biztosítanak a területen lakóknak és a kikapcsolódni vágyóknak - jelentős értéket képviselnek.
A terület célja a természetközeli rekreációs potenciál kiaknázása, a zöldterületekre alapozott turisztikai fejlesztések és a magasabb minőségű lakóterületek létrehozása a tömegközlekedés, az infrastruktúra fejlesztése, valamint élhető közösségi terek kialakítása révén.

3. Intézményi városközpont és lakótelep

A városrész Budaörs súlypontja, a Város legintenzívebben beépített területe, nagyjából a Baross utca és az 1-es főút, vagyis a Szabadság út közötti területen helyezkedik el. A terület közlekedési hálózata a két fő, kelet-nyugat irányú tengelyt összekötő észak-déli gyűjtőutakból (Szivárvány u., Bretzfeld u.), valamint a 70-es és 80-as években épített paneles technológiájú lakótelepek és a hozzájuk kapcsolódó intézmények kiszolgáló, feltáró úthálózatából tevődik össze. A városrész társadalmi-demográfiai struktúrája kedvezőbb képet mutat, mint a város egésze, elsősorban a korszerkezet és a képzettségi adatok tekintetében. Fontos kihangsúlyozni, hogy a nagyarányú lakófunkció mellett a városrész egyben Budaörs központi funkciót tölti be: a közintézmények, irodák, sportlétesítmények döntő többsége itt található. A városrész zöldfelületi szempontból jól ellátott, az intenzív beépítések közé számos példaértékűen kialakított és gondozott közpark ékelődik, melyek egymással szinergiában, élhető és vonzó települési szövetet alkotnak.
A terület célja a központi funkció erősítése, újabb közösségi terek, ligetes parkok létrehozásával, intenzív sport és szabadidős fejlesztések révén. Fontos a tömegközlekedés fejlesztése (elővárosi vasút kiépítése kapcsán is), az intézményfejlesztés és a szolgáltatások bővítése is.

4. Szállások területe

A városrész két hasonló karakterű egységből (Alsó- és Felsőszállás) áll, kiskertes, mezőgazdasági besorolású területeket foglalja magába, amelyen hétvégi házak találhatók. A településközpontból három irányból közelíthető meg: a Templom térről a Frankhegyen keresztül, a Kisfaludy utca és a Domb utca felől. A terület jelentős zöldfelületű területrész, mely átsorolása közép-hosszútávon sem tervezett, sajnálatos módon a terület beépülése ennek ellenére folyamatos. A Szállások a város fontos és védendő természeti értékét képezik. A terület tudatos és kulturált fejlesztésére jött létre az Alsószállás Fejlesztésért Egyesület.
A településrész célja a környezet minőségi javítása további rekreációs és zöldterületi fejlesztések révén, valamint az üdülőterületek kijelölése, tudatos és ütemezett fejlesztése.

5. Hegyvidéki erdőterületek

Beépítésre szánt területek nem találhatók a területen, a városrész alapvetően zöldfelület, erdő és mezőgazdasági terület, ahol védett gyepterületi foltok is vannak. A terület a város klímájának alapvető meghatározó eleme. A Hegyvidéki erdőterületek városrész a Budai Tájvédelmi Körzetbe tartozik, fokozottan védett természetvédelmi terület, valamint a Natura 2000 része. A Budaörsi kopárok a helyi és a környező lakosság kedvelt kirándulóhelyei (Út-hegy, Szálláshegy, Farkas-hegy, stb.).
A városrész célja az erdőterületek megőrzése, a meglévő turisztikai potenciál kihasználása, a turisztikai kereslet növekedése, természetközeli rekreációs fejlesztések megvalósítása.

6. Frankhegy

A városrész a település keleti határán, a tájvédelmi körzet alján helyezkedik el. A 130 ha-os városrészt Budaörs tüdejeként is szokták emlegetni, ahol a természetközeli zöldfelületi dominancia a jellemző. A területet vízfolyások, kisebb patakok tagolják, ahol az erőteljes domborzati viszonyok határozzák meg a településrész szerkezetét. A terület alapvetően hétvégi házas üdülőterület, mely megközelítése a 1-es útról leágazó kisebb utcákról lehetséges. Közterületi adottságai máig megőrizték az 1978-ban történt belterületi üdülőterületi átsorolás előtti szőlős, gyümölcsös területhasználathoz kialakított állapotokat, így jelenleg is szűk rendezetlen közterületekről vannak feltárva az ingatlanok, ahol a közművek csak részlegesen állnak rendelkezésre. Az átsorolás óta folyamatos a terület spontán (számos esetben illegális) beépülése, az üdülők

mellett a lakófunkciójú épületek is megjelentek, mely jelentős környezetvédelmi kockázatot hordoz magában, mivel a terület elenyésző részén van kiépítve a szennyvízcsatorna hálózat.
A területen elsődleges cél a környezeti kár megelőzése, melynek során a további beépülések előtt meg kell határozni a terület rendeltetésszerű használatához szükséges közterület fejlesztések (szabályozási szélességek biztosítása után a közüzemi víz, szennyvíz csatorna és burkolt úthálózat, valamint a felszíni csapadékvíz elvezetés hálózatának kiépítése) ütemezett fejlesztésének feltételrendszerét.

7. Történelmi belváros
A történelmi belváros Budaörs közepén, a szívében helyezkedik el. A Szabadság út széles szabályozási szélessége lehetővé tette a kétoldali gyalogos, valamint kiszolgáló szervízút kiépítés lehetőségét, parkolókkal, kerékpárúttal és változatos zöldfelületekkel. A történelmi belváros északi részén található a Kálvária-domb és a Kő-hegy, melyek a budaörsiek legkedveltebb ikonikus helyei. A területen organikus utcavezetésű, borospincék és a földalatti pincerendszerek találhatóak itt. Az egykori meghatározó karakterre és a meglévő borospincékre alapozott rekreációs és idegenforgalmi célú fejlesztésekben még nagy lehetőségek vannak. A történelmi központban számtalan intézmény helyezkedik el, mégsem működik valódi közösségi központként.
A településrész célja a belváros rehabilitációja, a valódi központi, közösségi terek kialakítása, a turizmusban rejlő lehetőségek kihasználása, a rekreációs fejlesztések elindítása.

8. Kertvárosias lakóterület (Budapesti út és Farkasréti út)
A városrész a település keleti részén fekszik, Budapesttel közvetlenül határos. A terület déli részén autópálya található, amely mellett zajvédő falat helyeztek el a Kertváros védelméért. A terület elsősorban kertvárosias lakóterület - amely közé elszórtan ékelődnek intézmények -, nem rendelkezik egységes karakterrel. A terület délnyugati részén az M1-M7 autópálya bevezető szakaszának É-i részén található Budaörs alközpontjaként kijelölt fejlesztési terület. Az eddig megvalósult 1.sz. Általános Iskola és a Városi Uszoda és Sportcsarnok épületei számos építészeti díjat nyertek és váltak a Város lakóinak kiemelt célpontjává. A terület további jelentős fejlesztési potenciállal rendelkezik. A városrészhez tartozik még a Nap-hegy területe, amely a lakosság kedvelt pihenőparkja tanösvénnyel.
A településrész célja a magas minőségű lakó- és rekreációs terület létrehozása, közösségi terek kialakítása, intézményfejlesztés, a közlekedési hálózat fejlesztése és a minőségi szolgáltatások bővítése.

9. Az autópálya és a vasút menti kereskedelmi-gazdasági területek

A városrész tulajdonképpen a településen áthaladó autópályára épülő jellemzően gazdasági funkciókat fogja össze. A jó közúti megközelíthetőségnek köszönhetően a rendszerváltás után gyorsan beépültek az ingatlanok jellemzően gazdasági kereskedelmi funkciójú nagykiterjedésű épületekkel, melyek fejlődése, fejlesztései folyamatosak. A terület mára már viszonylag beépített, de még mindig rendelkezik tartalékterületekkel. A város ún. Déli iparterületén számos kereskedelmi és logisztikai telephely található, az autópálya mentén sok az egyéb vállalkozási telephely, autószalon.
A terület célja a szabadon álló gazdasági területek hasznosítása mellett az elővárosi vasút és P+R kiépítése által autópálya forgalmának csökkentése, helyi lakosság és agglomerációban élők közlekedési körülményeinek javulása.

10. Szilvás
A városrész a település déli, Törökbálinttal határos részén található, északról határoló vasútvonal és az autópálya is jelentősen elzárja Budaörs északi részétől, a központtól, ennek ellenére a közúti megközelítése mégis jónak mondható. A területet kettészeli a Törökbálintra átvezető út.
A városrész nagyobbik része ma is kertes mezőgazdasági területként (gyümölcsös) működik, ugyanakkor a szerkezeti terv szerint, már kereskedelmi szolgáltató, valamint különleges terület terület-felhasználási kategóriába tarozik. A terület nagyszerű fejlesztési lehetőségeket rejt magában, melyek kiegészülve a kiváló megközelíthetőséggel, a befektetők számára igen vonzó területté teszik.
A településrész célja a meglévő gazdasági területek hasznosítása mellett a közlekedésfejlesztés, sport és rekreációs fejlesztések, valamint az intézményi fejlesztések megvalósítása.

11. Kamaraerdő

A városrész alapvetően lakófunkciójú, melyek közé néhol beékelődtek az alapvető intézményi ingatlanok és az É-i részén a patak menti rekreációs területek. A terület déli részén helyi védett természetvédelmi terület, a Tétényi-fennsík található. A városrészben helyezkedik el a Corvinus Egyetem Kertészeti Egyetem törzsgyümölcsöse, amely botanikailag jelentős értéket képvisel, másrészt fejlesztési lehetőségeket rejt. Az önálló részönkormányzattal rendelkező városrészt településszerkezetileg a vasút és az autópályák kissé elszigeteltnek a várostól.

A terület célja az élhető, magas minőségű lakókörnyezet kialakítása, a rekreációs fejlesztések megvalósítása, a közműinfrastruktúra -, intézményi fejlesztések és a (tömeg)közlekedési kapcsolatok javítása révén.

	Stratégiai célok									
Városrészek	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10
1. Nyugati ipari gazdasági terület	+	+++	+		+++		+++			+++
2. Hegyvidékek (Törökugrató, Csiki-dűlő, Út-hegy, Odvas-hegy)		++				+	+++			
3. Intézményi városközpont és lakótelep	+++	+	+	++	+++		++	+++		++
4. Szállások területe							+++		+++	
5. Hegyvidéki erdőterületek							+++		+++	
6. Frankhegy		++	+++				++		++	
7. Történelmi belváros	++	+	+	++	+++	+++	+++	+++		++
8. Kertvárosias lakóterület (Budapesti út és Farkasréti út)		+++	++		++	+	+++	++		
9. Az autópálya és a vasút menti kereskedelmi-gazdasági területek	++	+++	+	+++						+++
10. Szilvás	++	+++	+	+++			+++	+		+++
11. Kamaraerdő		+++	+++				+++	+		

+ gyenge szinergia
++ közepes szinergia
+++ erős szinergia

2. táblázat: A stratégiai célok és városrészek kapcsolata
Forrás: Saját szerkesztés

Városrészenkénti adatok a 2011-es népszámlálás alapján *(Forrás: KSH adatszolgáltatás)*

Budaörsön összesen 11 városrész különíthető el. Ezek között vannak olyan településrészek, amelyekhez külterületek is besorolhatók.

Mutató megnevezése	Budaörs összesen*	01. Nyugati Ipari Gazdasági terület *(Gyár utca külterület)*	02. Hegyvidékek	03. Adminisztratív Városközpont és lakótelep	04. Szállások területe *(Alsószállás-Felsőszállás külterület)*	05. Hegyvidéki erdőterület	06. Frankhegy	07. Történelmi belváros	08. Kertvárosias lakóterület	09. Autópálya és vasút menti kereskedelmi-gazdasági területek	10. Szilvás *(Vasútsor külterület)*	11. Kamaraerdő
Lakónépesség száma	26757	371	3432	6661	116	A kiválasztott területre nem áll rendelkezésre adat	613	7631	5383	114	115	2265
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,8	26,4	22,2	15,6	22,4		21,2	14,7	16,3	9,6	16,5	17,4
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,2	61,5	62,0	64,2	60,3		61,5	60,3	62,9	51,8	59,1	61,5
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	21,1	12,1	15,8	20,2	17,2		17,3	25,0	20,8	38,6	24,3	21,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	7,3	7,5	3,1	7,5	12,9		4,2	11,4	4,8	10,2	17,6	4,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	37,5	53,0	53,1	35,4	29,6		47,4	24,8	45,5	20,8	20,7	46,2
Lakásállomány (db)	10728	192	1232	3099	49		223	3193	1844	53	48	795
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	3,0	0,5	2,3	0,6	34,7		13,0	6,0	1,1	5,7	6,3	1,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	33,1	24,6	33,2	29,5	35,7		35,0	34,8	35,0	20,3	44,1	33,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	4,2	4,4	2,3	4,0	8,6		2,9	6,2	3,2	3,4	14,7	2,6

Mutató megnevezése	**Budaörs összesen***	**01. Nyugati Ipari Gazdasági terület** *(Gyár utca külterület)*	**02. Hegyvidékek**	**03. Adminisztratív Városközpont és lakótelep**	**04. Szállások területe** *(Alsószállás-Felsőszállás külterület)*	**05. Hegyvidéki erdőterület**	**06. Frankhegy**	**07. Történelmi belváros**	**08. Kertvárosias lakóterület**	**09. Autópálya és vasút menti kereskedelmi-gazdasági területek**	**10. Szilvás** *(Vasútsor külterület)*	**11. Kamaraerdő**
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	63,0	71,6	64,3	66,3	56,8	A kiválasztott területre nem áll rendelkezésre adat	61,2	60,7	61,5	67,1	47,5	63,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	29,2	17,4	22,3	29,3	39,6		26,8	35,2	25,4	38,0	40,9	26,1
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	26129											
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	18,6	15,6	9,9	18,1	21,7		15,8	27,7	14,1	22,4	31,6	14,4
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	51,5	48,2	52,3	47,8	56,0		52,9	52,8	52,5	52,6	62,6	53,1
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	8,4	6,3	7,1	8,0	9,8		8,3	10,9	7,0	9,3	11,6	6,1
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	4,6	3,1	3,7	3,9	7,8		6,6	6,4	4,0	3,7	7,0	3,1
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	2,6	0,7	2,0	0,5	36,2		12,3	4,9	0,9	6,7	7,0	1,5
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	5,4	18,3	3,0	2,7	34,0		11,3	10,3	1,6	2,2	16,3	2,6

3. táblázat: Budaörs városrészi adatok (2011)

Forrás: KSH

I.3.2. Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk az ITS célrendszeréhez kapcsolódó indikátorokat. Az indikátor célértékek meghatározása csak indikatív módon lehetséges, hiszen a tervezés jelenlegi szakaszában nem áll rendelkezésre pontos információ a rendelkezésre álló források nagyságáról.

Stratégiai célok			Indikátor	mérték egység	Célérték	Célérték elérésének éve	Forrás
Gazdaság (S1-S6)	Társadalom (S7-S8)	Környezet (S9-S10)					
X	X	X	A fejlesztések nyomán megerősített új városi funkciók száma	db	növekedés	2022	Önkormányzati adatszolgáltatás
	X	X	Rekreációs céllal fejlesztett zöldfelületek látogatottsága	%	növekedés	2022	Önkormányzati adatszolgáltatás
X	X		Közösségi programok, akciókban résztvevők száma	fő	növekedés	2022	Önkormányzati adatszolgáltatás
X			Regisztrált társas vállalkozások száma	db	növekedés	2024	KSH
X	X	X	Lakossági elégedettség	%	növekedés	2024	Primer lakossági felmérés
		X	Zöldfelület növelése	m2	növekedés	2022	Önkormányzati adatszolgáltatás
X			Idegenforgalmi adóbevétel	Millió Ft	növekedés	2024	Önkormányzati adatszolgáltatás
	X		Népességmegtartás	fő	enyhe növekedés	2024	KSH Népszámlálás

4. táblázat: A középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

Forrás: Saját szerkesztés

II. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat (projekteket, illetve programokat), amelyek a célok eléréséhez szükségesek. A projektek nemcsak beruházási típusúak lehetnek, hanem például foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló, közösségfejlesztő, társadalmi felzárkóztatást célzó jellegűek is.

Az ITS az alábbi projekt-típusokat különbözteti meg:

Akcióterületi projektek

Akcióterületi projekteknek a **térben és időben koncentrált, jellemzően komplex jellegű** projekteket nevezzük. A térben való koncentráltság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentráltság azt jelenti, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások szintén egy jól meghatározott, de záros határidőn belül - legfeljebb néhány év alatt – megtörténnek. A komplex jelleg pedig azt jelenti, hogy az akcióterületen többféle, de egymással szorosan összehangolt beavatkozások valósulnak meg. Az akcióterületen megvalósuló fejlesztések:

- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen,
- együttesen szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését.

Akcióterületen kívüli projektek

Nem minden – a város területén megvalósuló - projekt tekinthető akcióterületi projektnek, mert vagy időben, vagy térben nem koncentráltak, vagy a beavatkozás jellege nem komplex. Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a város különböző pontjain jelent **pontszerű** beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Végül nem komplex jellegű az a projekt, amely egyetlen, pontszerű beavatkozást jelent. Jellemző akcióterületen kívüli projektek:

- önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése,
- közterület- és környezetrendezés a város egy-egy pontján,
- új, önálló létesítmény elhelyezése a városszövetben,
- Hosszabb idő alatt (nem akciószerűen) megvalósítható fejlesztések (meglévő lakóterületek átépülése, ipari területek funkcióváltása, stb.)

Hálózatos projektek

Hálózatos projektnek az egymással összehangolt, térben kapcsolódó beruházási jellegű projekteket nevezzük. A térben való kapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos projekt kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is. A hálózatos projekt

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemekből áll,
- a város egészére vagy annak egy részére – például több akcióterületre – terjed ki,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

Soft projektek

Soft projektnek a célok elérését szolgáló nem beruházási jellegű tevékenységeket nevezzük. Ide tartozhat:

- szabályozási tevékenység
- városmarketink célú tevékenység
- magánbefektetők bevonását, partnerség ösztönzését szolgáló tevékenységek
- vállalkozásfejlesztési, munkahelyteremtési programok
- szemléletformáló tevékenységek
- helyi kedvezmények biztosítása (adó, építésügyi, stb.)

II.1. KULCSPROJEKTEK

A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, amelyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemezően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, célszerű azonban, ha a kulcsprojekthez további, projektek kapcsolódnak.

Budaörs fejlődése érdekében végrehajtandó legfontosabb projektek, a kulcsprojektek három fő tématerült köré építhetőek fel:

- Turizmusfejlesztés
- A kiemelt infrastrukturális fejlesztések megvalósítása
- Tudásintenzív gazdaságfejlesztés

Budaörs város 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó kulcsprojektjei több típusú beavatkozást tartalmaznak és több stratégiai célhoz is illeszkednek az alábbiak szerint.

Budaörs turisztikai vonzerejének erősítése (K1)

Budaörs természeti és turisztikai értékekben gazdag város, ezen értékek ismertsége és hasznosulása azonban elmarad a lehetőségektől. Az értékek optimális hasznosítása településmenedzsment magától értetődő feladata, az ezekbe történő befektetések különösen indokoltak, ha a feltételek kedvezőek. Az erős gazdaság, nemzetközi súlyú szereplők jelenléte forrásoldalról kedvező hátteret biztosít, ugyanakkor igény oldalról határozott elvárásokat is táplál egy minőségi települési környezet létrehozásához, fenntartásához, fejlesztéséhez.

A városi értékekbe, vonzerőkbe történő befektetés egy viszonylag kedvező trendeket mutató turisztikai piacon önmagában is követendő stratégiát jelenthet, Budaörs esetében e stratégia megalapozottságát erősítő szempont a több lábon állás által kínált diverzifikációs előny.

A város vonzerejének erősítése különböző célcsoport irányba vet fel teendőket. A helyi lakosság elégedettségének, életminőségének emelése ugyanolyan fontos szempont, mint turisták vonzása és kiszolgálása vagy külföldről jött vállalati vezetők, döntéshozók komfortérzetének, városhoz kötődésének fokozása – mindegyik a település stratégiai céljait szolgálja, s egyik a másiktól tartósan el nem választható.

A K1 kulcsprojektbe beletartozik minden olyan koncepció, program, rendezvény megvalósítás, szervezetfejlesztés, mely a turizmusfejlesztést támogatja.

- **K1/1 Budaörs Fesztivál pozicionálása**
  Regisztrált fizetős fesztiválla való átalakítása, piaci alapon való működés feltételinek megteremtése. Brend kialakítása.

- **K1/2 „Program-Budaörs"**
  Honlap fejlesztése, mely kizárólag a helyi programokat fogja össze intézményi és civil szinten, részletes ismertetővel.

- **K1/3 Havi programfüzet**
  Program és eseményfüzet kialakítása, melynek költsége a hirdetésekből finanszírozható.

- **K1/4 Hirdetőtábla**
  Tájékoztató felületek megújítása, kiépítése – innovatív formában.

- **K1/5 Budaörsi Passió / Budaörsi Virágszőnyeg**
  Hagyományos és egyedi programok újra gondolása, országos programmá fejlesztése.

- **K1/6 Turisztikai fejlesztési stratégia**
  Erőforrások feltárása, irányok meghatározása, versenyképes turisztikai szolgáltatások meghatározása egy turizmus fejlesztési stratégiában.

- **K1/7 Városi Turisztikai Központ – Info Pont**
  Civil szervezet működtetésben egy információ iroda és shop megvalósítása.

- **K1/8 Termálturizmus meghonosítása, a termálvíz hasznosítása**
  A gyógyturizmus rekreációs célú fejlesztése. A város területén elérhető termálvíz hasznosítása mind a budaörsi polgárok, mind az ide látogató turisták számára kiemelt fontosságú feladat. A gyógyhatású termálvizes fürdőlehetőségek köré felépített turisztikai centrumok jelentős mértékben vonzzák a fizetőképes keresletű hazai és külföldi vendégeket. Ezt a helyzetet a főváros közvetlen közelsége teszi egyedülállóvá.

- **K1/9 A kulturális gazdaság erősítése, arculatalkotó elemmé formálása**
  A város imázsának erősítése, gazdasági több lábon állás erősítése, az itt élők helyben való szabadidő-eltöltésének növelése, a kulturális látogató-turizmus megteremtése.

Budaörs turisztikai vonzerejét erősítő infrastrukturális beruházások megvalósítása (K2)

A K1 és K2 kulcsprojektek szorosan összekapcsolódnak egymással a turizmusfejlesztés céljából. A K2 kulcsprojektben foglalt fejlesztési tevékenységek olyan infrastrukturális beruházások, melyek közvetlenül szolgálják a város turizmusának fejlesztését.

- **K2/1 Csíki pihenőkert fejlesztése**
  Rövidtávon előkészítés és hosszútávú koncepció alkotás, és a vizesblokkok elhelyezése, majd ezután I. ütemként 1 oktató bemutató tanterem és 1 kiállító helyiség (régészeti múzeum) kialakítása a szükséges kiszolgáló helyiségekkel együtt 200 nm alapterületen.

- **K2/2 Zichy major felújítása – kulturális központ kialakítása**
  A városban nagy hiány van egy olyan komplex kulturális szolgáltató központra, ahol az itt élők minden korosztálya, valamint az ide látogatók is megtalálhatnák a számukra szórakozást és kikapcsolódást jelentő szabadidős programokat, kiállításokat, múzeumokat. Ezen funkciók otthonául szolgálhatna a Zichy volt uradalmi major épületállománya, ahol az elmúlt évtizedben az önkormányzat megvásárolta az ingatlanállomány jelentős többségét.

- **K2/3 Régi Leányiskola, volt Posta épület átalakítása, bővítése, művelődési közösségi-oktatási és start-up inkubációs központ kialakítása.**
  Az épületállomány önkormányzati tulajdonba kerülésével lehetőség nyílt az épületállomány teljes körű átalakítására és funkciókkal való megtöltésére. Rövidtávon mindenképpen szükséges a fejlesztési elképzelések konkretizálására és szükség szerint az engedélyezési tervek elkészítésére, majd az engedélyek megszerzésére. Az eddigi elképzelések alapján az épületben, kulturális, felsőfokú oktatási-, művészeti intézmény, civil információs központ, CivilHáz és Ifjúsági Központ és startup inkubátor ház, szálloda, valamint a Művelődési ház szerepét is betöltő kulturális intézmény kialakítása tervezett, koncertteremmel és többfunkciós kiállító terekkel, könyvtárral.

- **K2/4 BVUSS fejlesztése**
  Külső medencetér lefedése, strand bővítése.

- **K2/5 Törökugrató tanösvény IV. ütem**
  A törökugratói tanösvény rendszer befejező szakaszának kiépítése.

- **K2/6 Bányagödör hasznosítása (balesetmentesítés, Hiányzóna)**
  Koncepcióterv elkészítése a Bányagödör hasznosítására.

- **K2/7 Mohakert projekt Vendéglátó egységek kialakítása, Törökugrató)**
  A „Mohakert projekt” koncepciótervének elkészítése.

- **K2/8 Sárkánystarthely fejlesztése, Vitorlázó emlékmű felújítása**
  Sárkánystarthely kialakítása. A leromlott állapotú vitorlázó emlékmű felújítása.
- **K2/9 Panoráma padok kihelyezése a hegyvidéki részen**
  Panoráma padok kihelyezése a hegytetőkre, ahonnan jó kilátás nyílik a város felé.

- **K2/10 A kerékpár turizmus növelése a kerékpárút hálózat fejlesztésével**
  A kerékpár turizmus ösztönzése. Budaörs kiváló földrajzi elhelyezkedése a járáson belüli szabadidős kerékpárturizmus szempontjából remek lehetőségeket rejt.
  - **K2/10 A 1. sz. főút belső szakasz kerékpárút építése**
    Az országos kerékpárút hálózat nyomvonalához illeszkedően a városon áthaladó kerékpárút egy szakasza.

- **K2/10 B Budapest-Balaton kerékpáros útvonal - Budaörsi szakasz**
  A tervek szerint a budaörsi szakasz a város déli részén, a Kamaraerdő városrészen keresztül haladna a Hosszúréti patak mentén
- **K2/10 C Kerékpárút létesítése a Budakeszi-árok mentén Budakeszire**
  A kerékpárút ezen szakaszának megépítése jelentősen leegyszerűsítené a két város közötti- és a turista átmenő kerékpáros forgalom lebonyolítását, mely jelenleg balesetveszélyes körülmények között teljesíthető szakasz.

➢ **K2/11 Budaörsi közbringa rendszer kialakítása**
A város egy részét lefedő közbringa rendszer megvalósítása (várhatóan elektromos típusú).

Kiemelt infrastrukturális beruházások megvalósítása (K3)
Budaörs középtávon megvalósítani tervezett legfontosabb infrastrukturális fejlesztéseit illetve a hosszútávon megvalósítani tervezett beruházások előkészítési szakaszát foglalja magába a kulcsprojekt.

➢ **K3/1 Autóbusz végállomás épületének fejlesztése és szolgáltató ház kialakítása**
Új építésű, 1 db csuklós, 1 db kettős csuklós (240, 240E, 940), 1 db kettős szóló (40, 140), 1 db szóló (288, 289), 1 db szóló - megállóhelyek, 3 db csuklós, 1 db közepes - tároló helyek, fedett peronok, új forgalomirányító központú közlekedési célú létesítmény.

➢ **K3/2 Közterületi fejlesztések: - mélygarázs építése, - a főút Templom téri szakaszának forgalomcsillapítása;- új térstruktúra kialakítása a jelenlegi szervizút megszüntetésével**
A Városközponti átalakulás fontos elemei a közterületi fejlesztések, ezek magvalósulásával alakulhat ki egy olyan központi rész, ahol a gyalogosforgalomé lenne a főszerep, összekötve így a koncentráltan kialakuló intézményi és közösségi funkciójú rendeltetéseket. Jelenleg koncepcióterv készült a fejlesztésről, de annak megvalósításának még számos előfeltétele van (pl.: 1.sz. főút szervízúttal való kiváltása). A projekt tevékenység során mélygarázs építése, - a főút Templom téri szakaszának forgalomcsillapítása;- új térstruktúra kialakítása a jelenlegi szervízút megszüntetésével tevékenységek tervezettek.

➢ **K3/3 Átkötő út építése (Aradi utca – Alsóhatár út között)**
Az M1-M7 autópályákkal párhuzamosan az Aradi utcáig megépült elkerülő út (ún. szervizút) folytatásaként, az Alsóhatár útig épül az ún. átkötő út, mely a Budaörsön áthaladó forgalmat, a belvárost tehermentesítve, annak elkerülésével, a közigazgatási határig elvezeti. Gyűjtőútként funkcionál.

➢ **K3/4 Zichy major parkolósáv**
A belvárosi parkolási problémák enyhítésére a Clementis utca keleti oldalán a nyílt vízelvezető árok lefedésével további közterületi parkolóhelyek valósulnak meg. A parkolósáv továbbá 2 busz számára is helyet biztosít, és buszmegálló is kialakításra kerül.

➢ **K3/5 Szervizút kiépítése Ny-i irányba a Kaktusz utcáig, K-i irányba az Egér útig**
A város központjának tehermentesítésére az áthaladó forgalomtól (előkészítés)

- **K3/6 Új felüljáró kiépítése a Stefánia út folytatásaként**
  A keleti városrész közlekedési problémáinak megoldására új felüljáró kiépítése a Hársfa utca menti alközponti területek és a Repülőtér menti jelenleg beépítetlen területek között (előkészítés).

- **K3/7 M0 autóút Nyugati szektor**
  M0 autóút Nyugati szektor, 10. sz. főút – M1 autópálya közötti szakasz (előkészítés).

- **K3/8 M4 metró**
  M4 metró Virágpiac-Tópark közötti szakasz (előkészítés)

- **K3/9 Budaörs-Törökbálint közigazgatási határán gyűjtőút kiépítése**
  Szilvás terület fejlesztés első ütemének kell, hogy a legyen a terület megközelítését szolgáló út és közműhálózat kiépítése, ennek egyik legfontosabb eleme a közigazgatási határ mentén építendő gyűjtőút.

- **K3/10 BKISZ projekt Budaörsöt érintő fejlesztései „Budapest komplex integrált szennyvíz-elvezetése"**
  A BKISZ projekt II. szakasza.
  V. ütem: a budaörsi szennyvíznek a modern, harmadik tisztítási fokozattal hatékonyan működő Csepeli Központi Szennyvíztisztító Telepre juttatása.
  VIII. ütem: budaörsi csatornahálózat kora, anyaga és műszaki állapota szükségessé teszik a beton és azbesztcement anyagú vezetékek ütemezett átépítését. Nyolc utca rekonstrukciója valósul meg.

Tudásintenzív gazdaság erősítését támogató projektek (K4)

Budaörs jelenleg is egy korszerű, tudásintenzív gazdaság meglétének jeleit mutatja. Azonban, hogy az ilyen irányú fejlődés ne rekedjen meg és a város gazdasága a megfelelő válaszokat tudja adni a 21. század helyi gazdaságokat érintő kihívásaira további beavatkozások szükségesek.

- **K4/1 Kutatás-fejlesztéssel foglalkozó vállalkozások letelepedésének ösztönzése**
  Elsősorban tudás-intenzív szegmensek területén, mint: Játékszoftver-tervezés és fejlesztés, számítógépes animáció, 3D modellezés; Internet of Things, M2M communication ipar; Big Data és Business Analytics; Adatközpontok és felhőszolgáltatások; Mobil fizetési rendszerek és egyéb mobil szolgáltatások.

- **K4/2 Üzleti környezet fejlesztése és az irodaházak szolgáltatásfejlesztése**
  Az irodaházak fejlesztésével és/vagy új irodaházak építésével a bérlő cégek Budaörsön maradásának elősegítése.

- **K4/3 Digitális jövő mintaváros megteremtése**
  Átfogó fejlesztéssel, innovatív megoldásokat kínálni a budaörsi lakók, cégek és itt dolgozók számára, amivel kényelmi színvonaluk emelkedik és a város működése költséghatékonyabbá válik.

A város fejlődése érdekében végrehajtandó legfontosabb projektek (kulcsprojektek)			
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**A projekt a következő stratégiai célok megvalósulásához járul hozzá**
Budaörs turisztikai vonzerejének erősítése (K1)			
K1/1	Budaörs Fesztivál pozicionálása	Regisztrált fizetős fesztiválla való átalakítása, piaci alapon való működés feltételinek megteremtése. Brend kialakítása.	S6 S1
K1/2	„Program-Budaörs”	Honlap fejlesztése, mely kizárólag a helyi programokat fogja össze intézményi és civil szinten, részletes ismertetővel.	S6 S6 S1
K1/3	Havi programfüzet	program és eseményfüzet – hirdetésekből fenntartva	S6 S1
K1/4	Hirdetőtábla	Tájékoztató felületek megújítása, kiépítése – innovatív formában	S6 S1
K1/5	Budaörsi Passió / Budaörsi Virágszőnyeg	Hagyományos és egyedi programok újra gondolása, országos programmá fejlesztése.	S6 S1
K1/6	Turisztikai fejlesztési stratégia	Erőforrások feltárása, irányok meghatározása, versenyképes turisztikai szolgáltatások meghatározása egy turizmus fejlesztési stratégiában.	S6 S1 S7
K1/7	Városi Turisztikai Központ – Info Pont	Civil szervezet működtetésben egy információ iroda és shop.	S6
K1/8	Termálturizmus meghonosítása, a termálvíz hasznosítása	A gyógyturizmus rekreációs célú fejlesztése. A város területén elérhető termálvíz hasznosítása mind a budaörsi polgárok, mind az ide látogató turisták számára kiemelt fontosságú feladat. A gyógyhatású termálvizes fürdőlehetőségek köré felépített turisztikai centrumok jelentős mértékben vonzzák a fizetőképes keresletű hazai és külföldi vendégeket. Ezt a helyzetet a főváros közvetlen közelsége teszi egyedülállóvá.	S6 S7
K1/9	A kulturális gazdaság erősítése, arculatalkotó elemmé formálása	A város imázsának erősítése, gazdasági több lábon állás erősítése, az itt élők helyben való szabadidő-eltöltésének növelése, a kulturális látogató-turizmus megteremtése.	S6 S1 S7
Budaörs turisztikai vonzerejét erősítő infrastrukturális beruházások megvalósítása (K2)			
K2/1	Csíki pihenőkert fejlesztése	Rövidtávon előkészítés és hosszútávú koncepció alkotás, és a vizesblokkok elhelyezése, majd ezután I. ütemként 1 oktató bemutató tanterem és 1 kiállító helyiség (régészeti múzeum) kialakítása a szükséges kiszolgáló helyiségekkel együtt 200 nm alapterületen.	S6 S1 S7
K2/2	Zichy major felújítása – kulturális központ kialakítása	A városban nagy hiány van egy olyan komplex kulturális szolgáltató központra, ahol az itt élők minden korosztálya, valamint az ide látogatók is megtalálhatnák a számukra szórakozást és kikapcsolódást jelentő szabadidős	S6 S1 S7

		programokat, kiállításokat, múzeumokat. Ezen funkciók otthonául szolgálhatna a Zichy volt uradalmi major épületállománya, ahol az elmúlt évtizedben az önkormányzat megvásárolta az ingatlanállomány jelentős többségét.	
K2/3	Régi Leányiskola, volt Posta épület átalakítása, bővítése, művelődési közösségi-oktatási és start-up inkubációs központ kialakítása.	Az épületállomány önkormányzati tulajdonba kerülésével lehetőség nyílt az épületállomány teljes körű átalakítására és funkciókkal való megtöltésére. Rövidtávon mindenképpen szükséges a fejlesztési elképzelések konkretizálására és szükség szerint az engedélyezési tervek elkészítésére, majd az engedélyek megszerzésére. Az eddigi elképzelések alapján az épületben, kulturális, felsőfokú oktatási-, művészeti intézmény, civil információs központ, CivilHáz és Ifjúsági Központ és startup inkubátor ház, szálloda, valamint a Művelődési ház szerepét is betöltő kulturális intézmény kialakítása tervezett, koncertteremmel és többfunkciós kiállító terekkel, könyvtárral.	S6 S1 S7
K2/4	BVUSS fejlesztése	Külső medencetér lefedése, strand bővítése.	S6 S7
K2/5	Törökugrató tanösvény IV. ütem	A törökugratói tanösvény rendszer befejező szakaszának kiépítése.	S6 S7
K2/6	Bányagödör hasznosítása (balesetmentesítés, Hiányzóna)	Koncepcióterv elkészítése.	S6 S7
K2/7	Mohakert projekt (Vendéglátó egységek kialakítása, Törökugrató)	Koncepcióterv elkészítése	S6 S7
K2/8	Sárkánystarthely fejlesztése, Vitorlázó emlékmű felújítása	Sárkánystarthely kialakítása. A leromlott állapotú vitorlázó emlékmű felújítása.	S6 S7
K2/9	Panoráma padok kihelyezése a hegyvidéki részen	Panoráma padok kihelyezése a hegytetőkre, ahonnan jó kilátás nyílik a város felé.	S6 S7
K2/10	A kerékpár turizmus növelése a kerékpárút hálózat fejlesztésével	A kerékpár turizmus ösztönzése. Budaörs kiváló földrajzi elhelyezkedése a járáson belüli szabadidős kerékpárturizmus szempontjából remek lehetőségeket rejt.	S6 S1 S7
K2/10 A	1. sz. főút belső szakasz kerékpárút építése	Az országos kerékpárút hálózat nyomvonalához illeszkedően a városon áthaladó kerékpárút egy szakasza	S2 S6 S7
K2/10 B	Budapest-Balaton kerékpáros útvonal - Budaörsi szakasz	A tervek szerint a budaörsi szakasz a város déli részén, a Kamaraerdő városrészen keresztül haladna a Hosszúréti patak mentén	S2 S6 S7
K2/10 C	Kerékpárút létesítése a Budakeszi-árok mentén Budakeszire	A kerékpárút ezen szakaszának megépítése jelentősen leegyszerűsítené a két város közötti- és a turista átmenő kerékpáros	S2 S6

		forgalom lebonyolítását, mely jelenleg balesetveszélyes körülmények között teljesíthető szakasz.	S7
Kiemelt infrastrukturális beruházások megvalósítása (K3)			
K3/1	Autóbusz végállomás épületének fejlesztése és szolgáltató ház kialakítása	Új építésű, 1 db csuklós, 1 db kettős csuklós (240, 240E, 940), 1 db kettős szóló (40, 140), 1 db szóló (288, 289), 1 db szóló - megállóhelyek, 3 db csuklós, 1 db közepes - tároló helyek, fedett peronok, új forgalomirányító központú közlekedési célú létesítmény.	S2
K3/2	Közterületi fejlesztések: - mélygarázs építése, - a főút Templom téri szakaszának forgalomcsillapítása;- új térstruktúra kialakítása a jelenlegi szervizút megszüntetésével	A Városközponti átalakulás fontos elemei a közterületi fejlesztések, ezek magvalósulásával alakulhat ki egy olyan központi rész, ahol a gyalogosforgalomé lenne a főszerep, összekötve így a koncentráltan kialakuló intézményi és közösségi funkciójú rendeltetéseket. Jelenleg koncepcióterv készült a fejlesztésről, de annak megvalósításának még számos előfeltétele van (pl.: 1.sz. főút szervizúttal való kiváltása). A projekt tevékenység során mélygarázs építése, - a főút Templom téri szakaszának forgalomcsillapítása;- új térstruktúra kialakítása a jelenlegi szervizút megszüntetésével tevékenységek tervezettek.	S2
K3/3	Szervizút bekötése az Alsóhatár útba (Aradi utca – Alsóhatár út között)	Az M1-M7 autópályákkal párhuzamosan az Aradi utcáig megépült elkerülő út (ún. szervizút) folytatásaként, az Alsóhatár útig épül az ún. átkötő út, mely a Budaörsön áthaladó forgalmat, a belvárost tehermentesítve, annak elkerülésével, a közigazgatási határig elvezeti. Gyűjtőútként funkcionál.	S2
K3/4	Zichy major parkolósáv	A belvárosi parkolási problémák enyhítésére a Clementis utca keleti oldalán a nyílt vízelvezető árok lefedésével további közterületi parkolóhelyek valósulnak meg. A parkolósáv továbbá 2 busz számára is helyet biztosít, és buszmegálló is kialakításra kerül.	S2
K3/5	Szervizút kiépítése Ny-i irányba a Kaktusz utcáig, K-i irányba az Egér útig	A város központjának tehermentesítésére az áthaladó forgalomtól (előkészítés)	S2
K3/6	Új felüljáró kiépítése a Stefánia út folytatásaként	A keleti városrész közlekedési problémáinak megoldására új felüljáró kiépítése a Hársfa utca menti alközponti területek és a Repülőtér menti jelenleg beépítetlen területek között (előkészítés)	S2
K3/7	M0 autóút Nyugati szektor	M0 autóút Nyugati szektor, 10. sz. főút – M1 autópálya közötti szakasz (előkészítés)	S2
K3/8	M4 metró	M4 metró Virágpiac-Tópark közötti szakasz (előkészítés)	S2

K3/9	Budaörs-Törökbálint közigazgatási határán gyűjtőút kiépítése	Szilvás terület fejlesztés első ütemének kell, hogy a legyen a terület megközelítését szolgáló út és közműhálózat kiépítése, ennek egyik legfontosabb eleme a közigazgatási határ mentén építendő gyűjtőút.	S2
K3/10	BKISZ projekt Budaörsöt érintő fejlesztései „Budapest komplex integrált szennyvíz-elvezetése”	A BKISZ projekt II. szakasza. V. ütem: a budaörsi szennyvíznek a modern, harmadik tisztítási fokozattal hatékonyan működő Csepeli Központi Szennyvíztisztító Telepre juttatása. VIII. ütem: budaörsi csatornahálózat kora, anyaga és műszaki állapota szükségessé teszik a beton és azbesztcement anyagú vezetékek ütemezett átépítését. Nyolc utca rekonstrukciója valósul meg.	S3
Tudásintenzív gazdaság fejlesztését támogató projektek (K4)			
K4/1	Kutatás-fejlesztéssel foglalkozó vállalkozások letelepedésének ösztönzése	Elsősorban tudás-intenzív szegmensek területén, mint: Játékszoftver-tervezés és fejlesztés, számítógépes animáció, 3D modellezés; Internet of Things, M2M communication ipar; Big Data és Business Analytics; Adatközpontok és felhőszolgáltatások; Mobil fizetési rendszerek és egyéb mobil szolgáltatások	S4 S10
K4/2	Üzleti környezet fejlesztése és az irodaházak szolgáltatásfejlesztése	Az irodaházak fejlesztésével és/vagy új irodaházak építésével a bérlő cégek Budaörsön maradásának elősegítése.	S4 S10
K4/3	Digitális jövő mintaváros megteremtése	Átfogó fejlesztéssel, innovatív megoldásokat kínálni a budaörsi lakók, cégek és itt dolgozók számára, amivel kényelmi színvonaluk emelkedik és a város működése költséghatékonyabbá válik.	S5 S4

II.2. AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, A KIJELÖLÉS ÉS A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSÁVAL

Az akcióterület fizikailag összefüggő terület, melyen egymással időben és tartalmukban is összefüggő fejlesztési projektek valósulnak meg, az akcióterület meghatározott fejlesztési céljainak elérése érdekében, tervezett módon. A fejlesztés tartalmi és pénzügyi összehangolása az akcióterületi terv keretei között történik. Az akcióterület elsősorban az önkormányzat által alapvetően befolyásolt fejlesztéseket fogja össze. Akcióterületek kijelölése azon esetekben célszerű, amikor

1. az erőforrások összpontosítására van szükség a spontán piaci folyamatok aktív befolyásolása érdekében,
2. az önkormányzatnak megvannak az eszközei a fejlesztések aktív befolyásolására, menedzselésére, azaz alakíthatja a fejlesztések funkcionális jellemzőit és ütemezését.

A spontán folyamatok aktív befolyásolásának eszközei pedig az alábbiak lehetnek:

- Önkormányzati tulajdon az akcióterületen.
- Önkormányzati források felhasználása az akcióterületen.
- Pályázati vagy célzott hitelforrások felhasználása az akcióterületen.
- Településfejlesztési megállapodás alapján magánberuházó közcélú fejlesztései az akcióterületen.
- Az önkormányzat aktív marketingtevékenysége.

A megvalósítást szolgáló beavatkozások – Akcióterületek áttekintő térképe

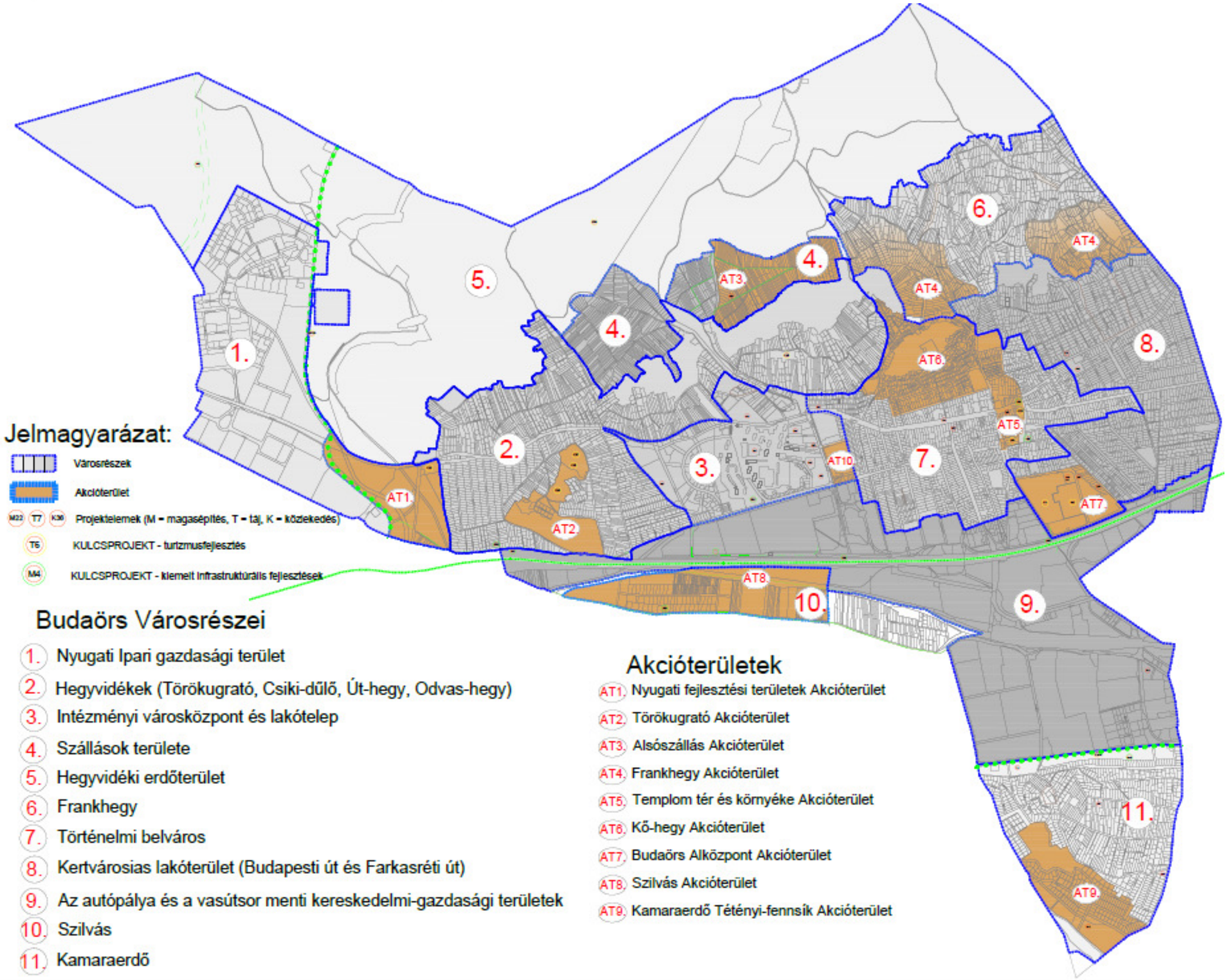

II.3. AZ EGYES AKCIÓTERÜLETEKEN MEGVALÓSÍTÁSRA KERÜLŐ FEJLESZTÉSEK BEMUTATÁSA

A fejezet célja bemutatni, hogy melyek azok a beavatkozások, amelyek megvalósításával a célok elérhetők, és amelyeket az önkormányzat és partnerei az akcióterületen az elkövetkezendő években terveznek elvégezni az akcióterület fizikai, társadalmi-gazdasági és környezeti megújítása érdekében.

AT1. Nyugati Fejlesztési területek Akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

Az akcióterület elhelyezkedése:
Az akcióterület a Város Ny-i részén az M1 és az 1.sz. főút között található a 8102 sz. főút mentén található, mely terület a tökéletes közlekedési kapcsolatoknak köszönhetően jelentős fejlesztési potenciállal rendelkezik.

Az akcióterület határa: K-ről a Muskátli utca; D-ről az M1 autópálya, mely egyben közigazgatási határ is; Ny-ról a Légimentő út; É-ról a Szabadság út

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:
S2; S3; S4; S10

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beavatkozások

A terület közlekedési kapcsolatai kiválóak, ahol jelentős méretű beépítetlen önkormányzati-, illetve magántulajdonban lévő *Kereskedelem, szolgáltató gazdasági területek* (GKSZ)-, és *Különleges területek* (K) besorolású ingatlanok találhatóak, mely adottságokkal a terület jelentős fejlesztési potenciállal rendelkezik. A Nyugati Ipari Terület Városrész ezen akcióterületként kijelölt területén az ingatlanok beépítése előtt meg kell valósítani a terület rendeltetésszerű használatához szükséges infrastrukturális (közmű- és úthálózat) beruházásokat, így rövid-, középtávon a beavatkozások I. ütemének ezen infrastrukturális beruházásoknak kell, hogy legyen.
A Muskátli utca és a Kaktusz utca közötti - szinte teljes mértékben önkormányzati tulajdonú - területen található a Csiki-pihenőkert, mely a Város egyik színfoltja, ami nagy népszerűségnek örvend. A Csíki-pihenőkert nyári táboroknak ad otthont, melynek épületállományának megújítása időszerűvé vált, így rövid-középtávon a fejlesztés koncepciójának véglegesítése és az előkészítő munkálatok (tervezés, esetlegesen szükséges infrastrukturális fejlesztések) után I. ütemben megvalósulhatnak a vizesblokkok, az oktató- és kiállító termek. A területen a Csíki-pihenőkert alatti területen található nagykiterjedésű szintén önkormányzati tulajdonú ingatlanok sorsa jelenleg még nem eldöntött, így rövid-, középtávon mindenképpen szükséges a beruházási cél meghatározása, mely után következhetnek az előkészítő munkálatok részeként a tervezések és az infrastrukturális (út és közmű) beruházások, az ingatlanok beépítései csak ezen beruházások megvalósítása után kezdődhetnek meg.
A Szabadság út – Légimentő utca – Kaktusz utca által határolt terület ingatlanjai magántulajdonban vannak, melyek beépülésére már több elképzelés is napvilágot látott az elmúlt 10-15 évben, melyek közül ezidáig egyik

fejlesztés sem jutott el a megvalósítás szintjéig. A csatornahálózat jelenleg a Virág utcában a Csíki-pihenőkertig kiépített, úgyhogy annak meghosszabbítása mindenképp szükséges.
A területen két jelentősebb úthálózati elem megvalósítása is tervezett, egyik a jelenleg túlzsúfolt jelzőlámpás Légimentő utca és Szabadság út csomópontjának körforgalmi csomóponttá való átépítése, valamint a Város szervízutjának, Baross utca és Kaktusz utca közötti szakaszának megépítése, melyek előkészítő munkálatai (tervezés) középtávon, megvalósításai hosszú távon tervezettek.

Az akcióterület tulajdonviszonyai	
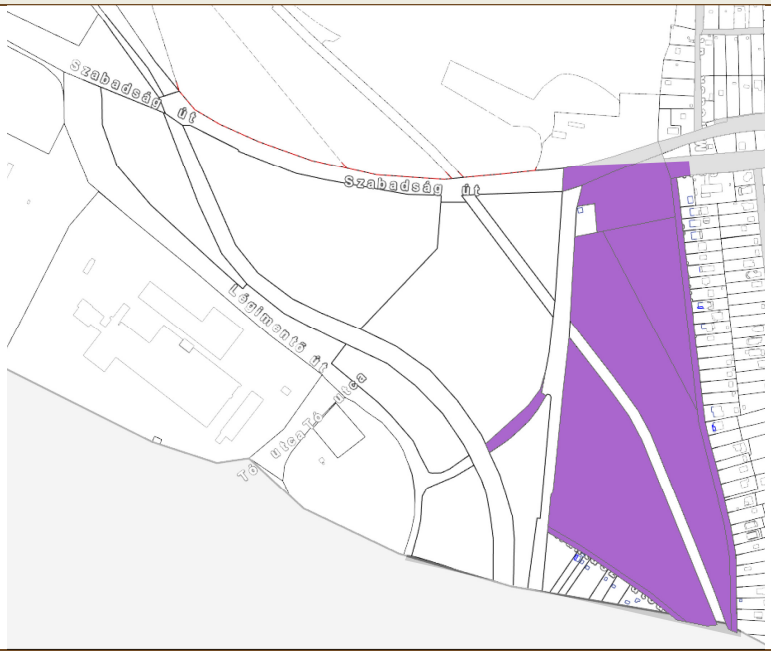	<u>Önkormányzati tulajdon az akcióterületen:</u> Az akcióterület Muskátli utca és Kaktusz utca között található területe szinte teljes mértékben önkormányzati tulajdonban van, a többi ingatlan jellemzően magántulajdonú, valamint az úthálózati elemek Magyar Állam tulajdonában vannak.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT1)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészí-tettség foka (%)**	**Finanszí rozás**
AT1.1	Szervizút Ny-i irányba történő kiépítése a Baross utcától a Légimentő állomásig.	A településrendezési eszközben kijelölt szervizút (hosszútávon) megépítésének előkészítő munkálataiként, rövid- középtávon a helybiztosítás és a terveztetésnek kell, hogy legyen	n.a.	2023-	5	Önkormányzati
AT1.2	LM Magyarország területének hasznosítása (előkészítő munkálatok)	A terület hasznosítás koncepcionális meghatározása után rövid- középtávon az előkészítő munkálatok (pl.: szabályozási terv készítése, úthálózati fejlesztések és a közművesítés tervezése és kivitelezése) történhetnek meg.	n.a.	2017-2023	10	Magán
AT1.3	Budakeszi mellékág kiváltása	A mellékág Kaktusz utca - autópálya közötti szakaszának áthelyezése, és záportározó létesítése a mellékágra. Rövid-középtávon I. ütemben az előkészítő (SZT után eng. és kiviteli tervek készítése, engedélyeztetése) munkálatok történhetnek meg.	50	2017-2023	10	Önkormányzati
AT1.4	Csíki-pihenőkert fejlesztése	Rövidtávon előkészítés és hosszútávú koncepció alkotás, és a vizesblokkok átalakítása, majd ezután I. ütemként 1 oktató bemutató tanterem és 1 kiállító helyiség (régészeti múzeum) kialakítása a szükséges kiszolgáló helyiségekkel együtt 200 nm alapterületen.	140	2017-2020	40	magán
AT1.5	Körforgalom kialakítása a 8102 sz. főút, a Budakeszi lehajtó és a Szabadságút kereszteződésénél	A településrendezési eszközökben kijelölt körforgalmi csomópont kialakításának előkészítő munkálatai (pl.: helybiztosítás, tervezés és engedélyezés) történhetnek meg középtávon.	n.a.	2017-2023	5	magán
AT1.6	Jelenleg üres magán ingatlanok gazdasági hasznosítása	Az akcióterületen jelentős kiterjedésű jelenleg beépítetlen magántulajdonú ingatlanok találhatóak, melyek beépülésével lehet számolni közép-hosszútávon.	n.a.	2017-	n.a.	
AT1.7	LM Magyarország területen 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	Az Önkormányzat az LM Magyarország területen földkábelbe kívánja helyezni a 20kV-os szabadvezetéket.	100	2022	10	

AT2. Törökugrató Akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

Az akcióterület elhelyezkedése:
A Város egyik emblematikus geomorfológiai adottsága a Törökugrató, mely védett természeti értékekben is bővelkedik. Az akcióterület ezen természeti adottságokat magába foglaló ingatlanokat tartalmazza, melyek a Város D-Ny-i területén a Szabadság úttól délre a Rezeda utca, Bazsarózsa utca és a Kökörcsin utca közötti területen található.

Az akcióterület határa:
lásd térképen.

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:
S1, S6, S7, S8,

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beavatkozások

A Budai-hegység legdélebbi hegycsúcsa, Budaörs jellegzetes hegye a város címerében is szerepel. A 249 méter magas, védett hegycsúcshoz közeli, egykori kőbányában több millió éves állati és növényi maradványok is fellelhetőek.
Az akcióterületen a természeti- és természetvédelmi potenciálok kiaknázása a cél és olyan turisztikai beruházások megvalósításai tervezettek, melyek méltóak e hely szellemiségéhez és folytatásai az eddig megkezdett sikeres fejlesztéseknek (Törökugrató tanösvény IV. ütem, Bányagödör hasznosítása, Mohakert projekt).
Ennek szellemiségében kiemelkedő a Törökugratói tanösvény-rendszer, melynek főbb céljai a természeti értékek bemutatása, az ismeretterjesztés, oktatás a legkisebb mértékű zavarással. Teljes megvalósítását követően a Törökugrató déli lábánál található erdő területről a legmagasabb ponton áthaladva és az északi oldalon leereszkedve fogja a tanösvény-rendszer bemutatni a növénytakarót, a növénytársulások változását és a növényfajok sokszínűségét, a telepített akácost és fenyvest, a lábra kapó melegkedvelő tölgyest, nyílt és zárt dolomit-sziklagyepet, lejtő-sztyepprétet, karsztbokor-erdőt. Eddig megvalósult az erdőterületen külön útvonalon vezetve, a 10 állomásból álló erdei tanösvény az erdei ökoszisztéma bemutatása érdekében, és 10 eszköz kihelyezésével a tornaösvény.
2010. évben került sor a Törökugrató legmagasabb, csodálatos panorámájú pontját és az egykori bánya udvar területét érintő, a dolomit gyeptársulást bemutató Naprózsa fantázia névvel elnevezett tanösvény szakasz kialakítására.
2014. évben a készült el a Kövirózsa elnevezésű tanösvény.
A tanösvény-rendszer utolsó, még nem kialakított eleme, a hegytetőről az északi szinte függőleges sziklafal két oldalán fogja levezetni a látogatókat a Horthy kapuhoz (Törökugrató tanösvény IV. ütem). A teljes kiépítést követően összeköttetés valósul meg a déli hegylábtól a Törökugrató legmagasabb pontján keresztül a Törökugrató északi hegylábáig terjedő terület között, olyan módon, hogy a tanösvény rendszer információkkal (tanösvény-állomások), programokkal (játszótér, erdei tornapálya, egyéb foglalkoztatókkal) szolgál az

érdeklődő látogatók, szabadidejüket eltöltő lakosok számára egy-két órás vagy a teljes területet bejárva egész napos programot kínálva, a rekreációs lehetőségeket bővítve.
A „Hiányzoona" projekt megvalósítása a felhagyott bányagödörben, a kihalt állatfajok bemutatóhelye lenne, egyfajta szabadtéri múzeum, amely az egyre bővülő anyagával a természettudományos ismeretterjesztést szolgálná (Bányagödör hasznosítása). A ráépülő kapcsolódó szolgáltatások (pl. vendéglátás) a Mohakertbe településnek (Mohakert projekt).
.

Az akcióterület tulajdonviszonyai

<u>Önkormányzati tulajdon az akcióterületen:</u>
Az akcióterület természeti értékeit felölelő ingatlanjai önkormányzati tulajdonban vannak, így a tervezett fejlesztések megvalósításai nem ütközhetnek tulajdonviszony szintű problémákba.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT2)

Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka (%)	Finanszírozás
AT2.1	**Törökugrató tanösvény IV. ütem**	A törökugratói tanösvény rendszer befejező szakaszának kiépítése	18	2017	20 %	magánberuházás
AT2.2	**Bányagödör hasznosítása (balesetmentesítés, Hiányzoona)**	A „Hiányzoona" projekt megvalósítása a felhagyott bányagödörben, a kihalt állatfajok bemutatóhelye lenne, egyfajta szabadtéri múzeum, amely az egyre bővülő anyagával a természettudományos ismeretterjesztést szolgálná.	n.a.	2023-ig	5 %	magánberuházás
AT2.3	**Mohakert projekt (vendéglátó egységek kialakítása)**	A „Hiányzoona" projekthez szorosan kapcsolódik. A ráépülő kapcsolódó szolgáltatások (pl.	n.a.	2023-ig	0 %	magánberuházás

		vendéglátás) a Mohakertbe településnének.				

AT3. Alsószállás Akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

Az akcióterület elhelyezkedése:
Az akcióterület a Budai tájvédelmi területként nyilvántartott Odvas-hegy és a Farkas-hegy között található.

Az akcióterület határa:
lásd térképen.

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:
S2; S3; S7; S8;

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beavatkozások

A természeti adottságok és a fekvése (két természetvédelmi terület és két hegy közötti lankás terület) miatt egyedi atmoszférája van a területnek, ami a településrendezési eszközökben rögzítettek alapján mezőgazdasági kertes területi (MK) besorolásúak. A területen létrejött Alsószállásért Fejlesztésért Egyesület tevékenysége folytán a terület rendezett körülmények közötti fejlesztésének 1. ütemeként a közterületi fejlesztések előkészítő munkálatai előrehaladott állapotban vannak.
Az akcióterületen végrehajtandó fejlesztések az Önkormányzat és az Egyesület között 2010. augusztusában létrejött Településfejlesztési Együttműködési szerződés, melyben rögzítettek megvalósultak, ezért a felek 2017. júniusában új Szerződést készítettek elő. Az előirányzott újabb megvalósítandó feladatok szerződésben való rögzítésével a Felek közös érdek mentén továbbra is partnerként működnek együtt Alsószállás fejlesztéséért.
A Fejlesztési dokumentumok megvalósításaként, a településen belüli centrikus elhelyezkedésből és páratlan természeti adottságokból adódóan a környezethez illeszkedő színvonalas, alacsony beépítési intenzitású (3 %) pihenő-rekreációs övezet létrehozása a cél területen, amely nemcsak a tulajdonosoknak, hanem egyúttal a település minden lakójának kulturált kirándulási és sportolási (pl.: kerékpározás és futás) lehetőséget is biztosít.

A terület fejlesztésének középtávú feladata továbbra is a közterületi fejlesztések előkészítései kell legyenek (Szerződés felülvizsgálata, közterület céljára történő lejegyzések, közműfejlesztések tervezése és engedélyeztetése stb.). Amennyiben az előkészítő munkálatok előrehaladott állapota indokolttá teszi, középtávon elkezdődhetnek az nagyobb részben önerős beruházások is.

Az akcióterület tulajdonviszonyai

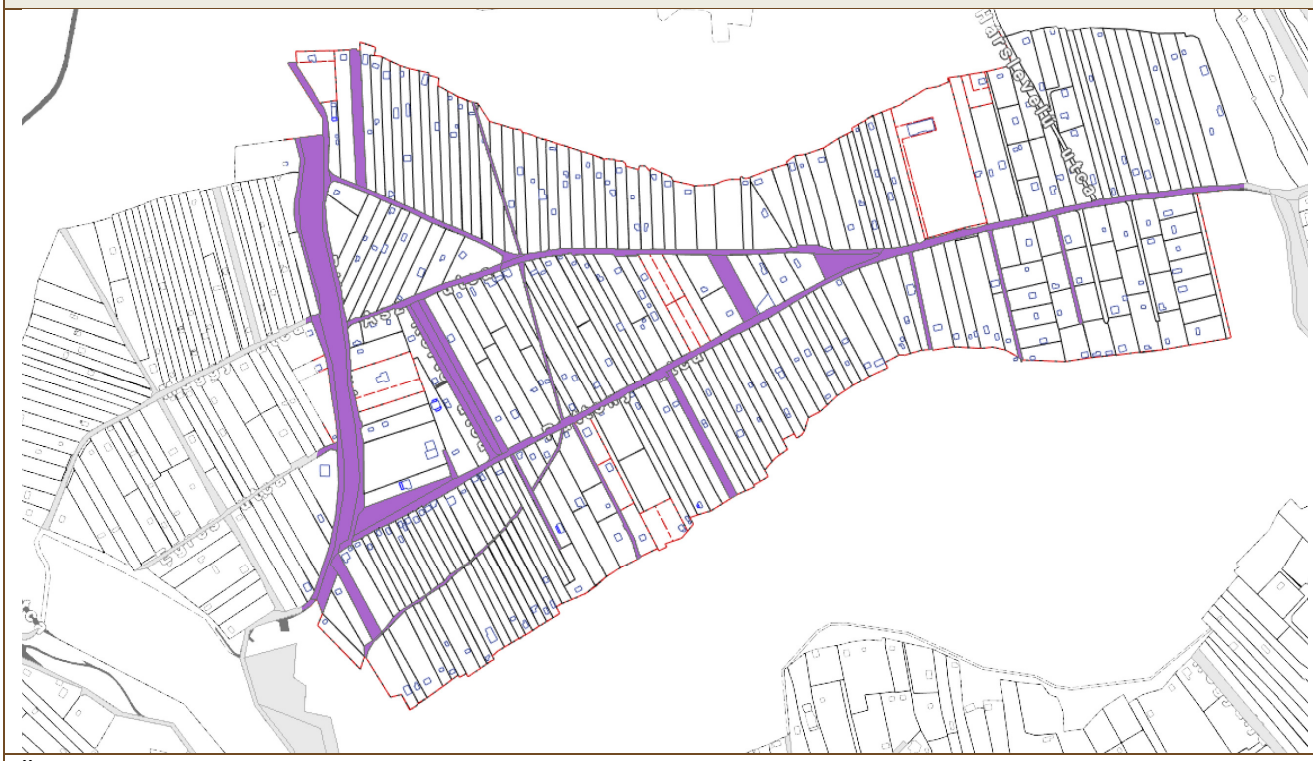

<u>Önkormányzati tulajdon az akcióterületen:</u>
Az akcióterületen – elenyésző számú beépítetlen ingatlan kivételével – jellemzően a közterületek vannak önkormányzati tulajdonban.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT3)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészí-tettség foka (%)**	**Finanszírozás**
AT3.1	Szabályozási Terv végrehajtásaként a közterület céljára történő lejegyzések	A közterületi fejlesztések előkészítéseként a Szabályozási tervben előirányzott közterületi szélesítéseknek meg kell, hogy történjenek (pl.: telekalakítási vázrajz elkészítése és az eljárás lefolytatása).	4.5	2017-2019	10	Alsószállás Fejlesztésért Egyesület / Tulajdonosok, Önkormányzat
AT3.2	Árkok, vízmosások rekultivációja	A rossz állapotban lévő árokrendszer állandó karbantartása.	5	2017-2023	20	Önkormányzati
AT3.3	Közterületté történő átsorolások út és csapadékvíz elvezetés céljára	Az SZT végrehajtása.	n.a.	2017-2023	10	Önkormányzati
AT3.4	Zöldterület-fejlesztés: fasorok telepítése	Az Alsószállás Fejlesztésért egyesület célul tűzte ki a természetközeli állapot kiemelt fenntartását, ennek keretén belül fásítási programot végeznek a területen.	n.a.	2017-2023	40	Alsószállás Fejlesztésért Egyesület / Tulajdonosok, Önkormányzat
AT3.5	Közművesítés és útépítés előkészítése (tervezés és engedélyezés, a tulajdonosokkal a Beruházás finanszírozásának szervezése)	A terület ütemezett fejlesztésének előkészítő munkálatainak részeként a közmű- és útépítési tervek készülhetnek el.	n.a.	2017-2023	30	Alsószállás Fejlesztésért Egyesület / Tulajdonosok
AT3.6	közművesítés	Az előkészítő munkálatok után megkezdődhetnek közép-, hosszútávon.	n.a.	2023 -	5	Alsószállás Fejlesztésért Egyesület / Tulajdonosok
AT3.7	Futópálya kialakítása	A területen futópálya fejlesztése tervezett, ami nagy támogatottságot élvez. A beruházás megvalósításával a város rekreációs ellátottságának színvonala is jelentősen emelkedne.	n.a.	2023 -	0	Alsószállás Fejlesztésért Egyesület / Tulajdonosok, Önkormányzat
AT3.8	Kerékpárút (csatlakozva a megépítendő városi hálózathoz)	A terület városi kerékpárútra való rákötése jelentősen megnövelné a városrész kapcsolatát a központi városrészekkel, valamint közlekedésbiztonsági szempontból is fontos lenne a kiépítése.	n.a.	2023 -	0	Alsószállás Fejlesztésért Egyesület / Tulajdonosok, Önkormányzat

AT4. Frankhegy Akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

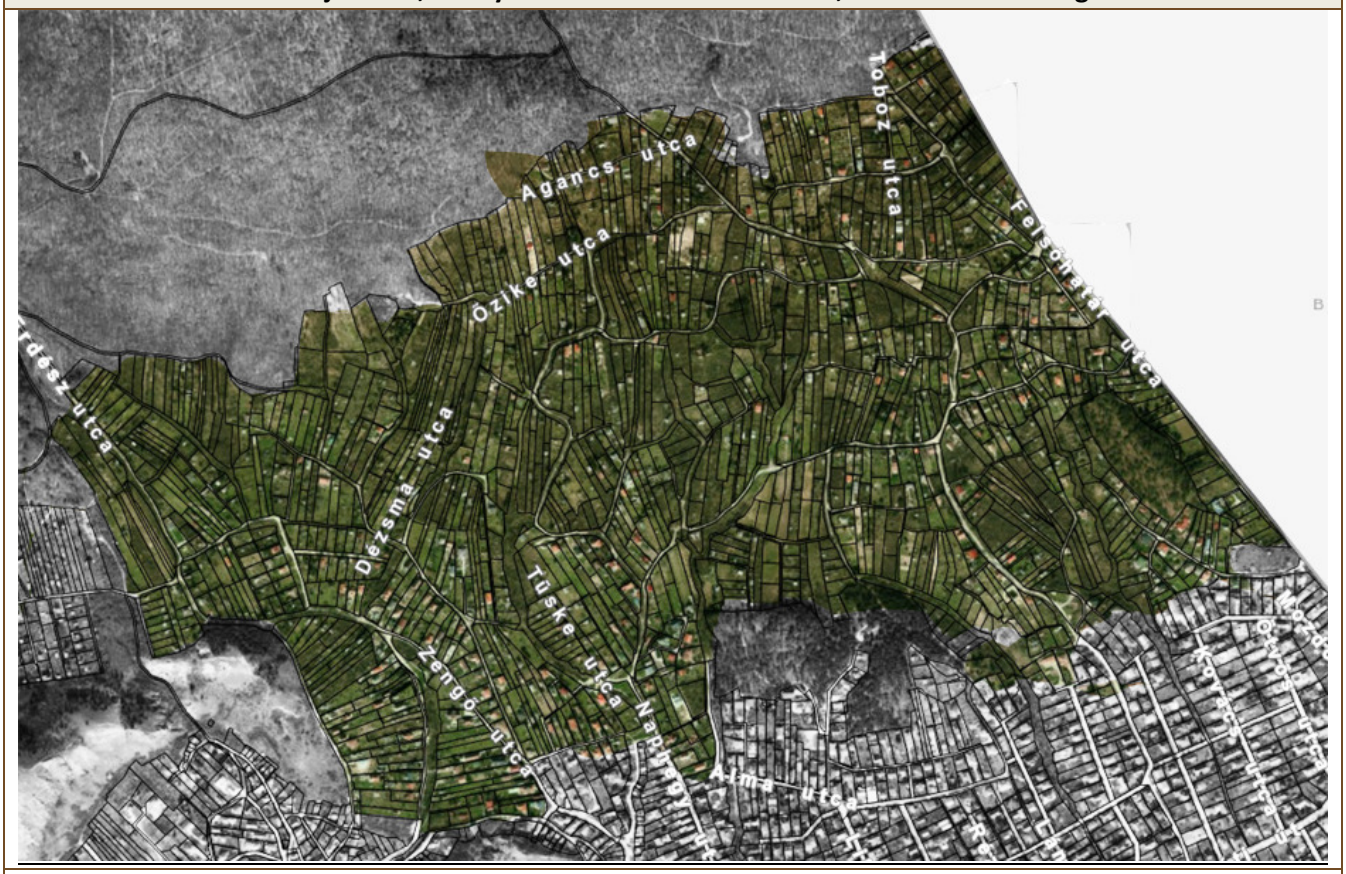

Az akcióterület elhelyezkedése:
Frankhegy 130 ha-os Városrész a közigazgatási határ, Budapest XI és XII. kerületéhez csatlakozva, a Város K-i részén helyezkedik el.

Az akcióterület határa (mely egyben a Frankhegyi Részönkormányzat illetékességi területe is egyben):
a) északon: a Budai Tájvédelmi körzet;
b) délen: a 9756/3 hrsz.; 9756/2 hrsz.; 9755/2 hrsz.; 9724/1 hrsz.; 9721/4 hrsz.; Tűzkőhegyi utca (9723 hrsz.); 9721/4 hrsz.; 9721/3; 9720/4; Csendes utca (9718 hrsz.); 9715 hrsz.; Csendes utca (9714/1hrsz.); 9713 hrsz.; 2558 hrsz.; Árokparti utca (9596/2 hrsz.); 9629/1 hrsz.; Cserebogár utca (9575 hrsz.); 2505/1; 2505/2; Ringló utca (9599 hrsz.); 9605 hrsz.; 9604 hrsz.; 9603 hrsz.; 9602 hrsz.; 9601/1 hrsz.; 9601/2 hrsz.; 9600/2 hrsz.; 9600/1 hrsz.; Ringló utca (9599 hrsz.); 9541/2 hrsz.; 9540/2 hrsz.; 9541/1 hrsz.; 9539/2 hrsz.; 9534 hrsz.; 9532/5 hrsz.; 9532/4 hrsz.; 9531 hrsz.; 9530/2 hrsz.; 9523/4 hrsz.; 9524/1 hrsz.; 9523/2 hrsz.; 9523/3 hrsz.; 9522/1 hrsz.; Naphegy árok (2192/2 hrsz.); Szöcske utca (2191/7-, 2181/3 hrsz.); Naphegy utca (2171 hrsz.); Nefelejts utca (1681/1 hrsz.); Völgy utca (9123 hrsz.); Kőhát utca (9045/4 hrsz.); Víztorony utca (9045/5 hrsz.); Zúzmara utca (9021/14-, 1402 hrsz.); 9019/2 hrsz. ingatlanok;
c) Keleten: Budapest közigazgatási határa, Szépkilátó utca (9466/2-, 9466/1 hrsz.); Felsőhatár utca (9681/1-, 9682-,9760 hrsz.);
d) nyugaton: 9019/2 hrsz.; 9019/1 hrsz.; 9016/1 hrsz.; Kőhalom utca (1374 hrsz.); Budai Tájvédelmi körzet.

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:
S2; S3;

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beavatkozások

Az kertes, gyümölcsös terület 1978-ban lett belterületi üdülőterületbe sorolva a 130 ha-os - cca. 1300 ingatlan magába foglaló -, jelentős tereplejtéssel rendelkező településrész. Frankhegy területi kiterjedése Budaörs vonatkozásában nem elhanyagolható, területe több mint 18%-a Budaörs belterületi területeinek. Frankhegy

volt szőlő és gyümölcsös területének 1978-as belterületi üdülőterületbe való átsorolása óta szinte teljes mértékben megőrizte annak rendezetlen közterületi adottságait (szűk közterületek, részlegesen kiépített út- és közműhálózat), ahol számos esetben közterületként a szűkös, néhol 3,00 m széles volt vízmosásokat használják. Tekintettel a terület karsztos, felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos, érzékeny és fokozottan érzékeny besorolására, továbbá a részleges csúszásveszélyességére, a megfelelő feltételrendszer keretei között tartott közterületi fejlesztések hiányában, a terület jelenlegi adottságaival alkalmatlan az ingatlanok beépítésére és azok rendeltetésszerű használatára. A településrész fejlesztése szempontjából a TSZT-n meg lett osztva és annak jelentős része „hosszútávú" üdülőterületi besorolást kapott, az ezen kívüli részek közterület fejlesztéseinek előkészítései folyamatban vannak. A képviselő-testület korábbi döntései alapján a jelentős értéknövelő hatású közterület fejlesztések „önszerveződő beruházásként" valósulhatnak meg. A közterületi fejlesztések megvalósítása nélkül az ingatlanok további beépülése beláthatatlan következményekkel járna, mind környezetvédelmi, mind közlekedés szervezési szempontból. A területen egyre nagyobb igény jelentkezik az egyedi szennyvíztisztítók elhelyezésére, a hatályos környezetvédelmi program megállapításai alapján Frankhegy területén környezetvédelmi okok (Frankhegy területe karsztos, felszíni vizek védelmével érintett, részlegesen csúszásveszélyes, ahol agyagos talajrétegek is fellelhetőek) miatt a közüzemi csatornahálózat kiépítése szükséges.

A Frankhegy Városrészre vonatkozó 44/2000. (XII.01.) önkormányzati rendelettel jóváhagyott Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálata folyamatban van, mely hatálybalépéséig a képviselő-testület változtatási tilalmat rendelt el a 32/2015. (XI.05.) ökt.sz. rendelettel a területre.

A Városrészre vonatkozó korábbi 240/2015. (IX.23.)- és a 308/2015. (XI.04.) ökt.sz. képviselő-testületi határozatokkal az önkormányzat megteremtette az ütemezett közterületi fejlesztések feltételrendszerének alapjait, melyben alapelvként fogalmazódott meg, hogy az értéknövelő közterületi fejlesztésekben az érintett tulajdonosoknak - mind szervezési, mind anyagi hozzájárulásban - jelentős részt kell vállaljanak. Frankhegy közterült fejlesztéseinek megvalósítása az érintett Tulajdonosoknak és Önkormányzattal partneri együttműködésével valósulhatnak meg ütemezetten az önkormányzati döntésekben megfogalmazott elvek mentén. Az együttműködés alapjául szolgál a Frankhegyi Víziközmű Társulat és az Önkormányzat között létrejött Megállapodás, valamint az érintett tulajdonosok és az Önkormányzat között kötendő Településrendezési szerződés.

Az akcióterület tulajdonviszonyai

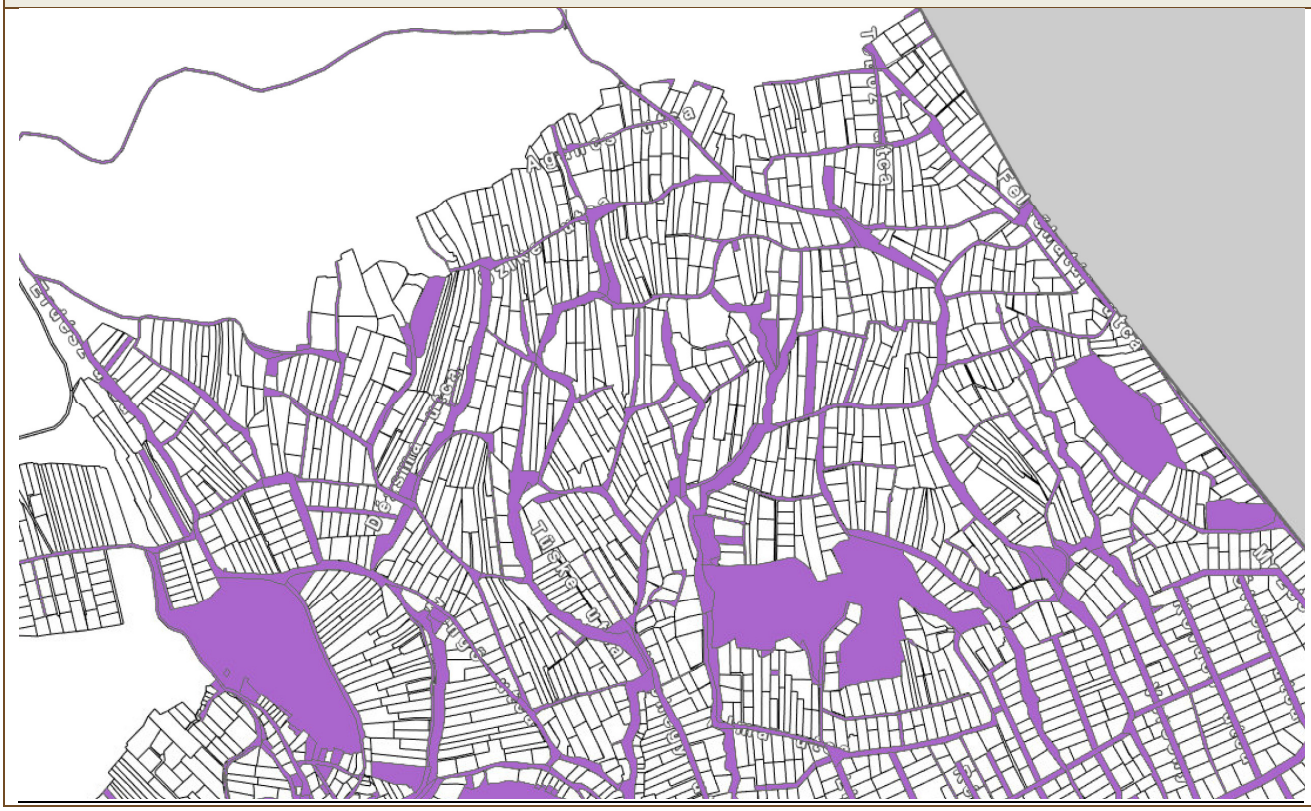

Önkormányzati tulajdon az akcióterületen:
Az akcióterületen jellemzően a közterületek-, ezen kívül elenyésző számú beépítésre szánt ingatlanok vannak önkormányzati tulajdonban, a térképen ábrázoltak szerint.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT4)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészí-tettség foka (%)**	**Finanszírozás**
AT4.1	Közterületi fejlesztésekhez szükséges közútszélesítések lebonyolítása.	A közterület szélesítéseknek meg kell, hogy a közmű- és útépítéseket. A feladat során szükséges elkészíteni a telekalakítási vázrajzokat és a Frankhegyi Víziközmű Társulattal kötendő szerződést, valamint az Önkormányzattal szerződést kell kössenek az érintett tulajdonosoknak is.	n.a.	2016 -	30	Frankhegyi Víziközmű Társulat / Tulajdonosok, Önkormányzat
AT4.2	Közmű- és úttervek elkészítése.	A közterületi fejlesztések során el kell készíteni a közmű (víz- és csatorna), valamint az útterveket (melynek része a felszíni csapadékvíz elvezetés és a támfal építési engedélyezési és kiviteli tervek).	n.a.	2017 -	0	Frankhegyi Víziközmű Társulat / Tulajdonosok, Önkormányzat
AT4.3	Az új Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási terv készítése és hatályba léptetése.	A hatályos Helyi Építési Szabályzat felülvizsgálata jelenleg folyamatban van.	2	2017 után	50	Önkormányzat
AT4.4	A közterületek művelési ágainak rendezése.	Az ingatlan nyilvántartásban jelenleg számos közterület művelési ága nem tükrözi a kialakult állapotot (pl.: közút mocsárként van nyilvántartva), melyeket külön eljárások során szükséges rendezni.	n.a.	2017 -	0	Önkormányzat
AT4.5	Út, támfal és közműépítések kivitelezése.	Az engedélyezett tervek alapján a kivitelezési munkálatok lebonyolítása.	n.a.	2017 -	0	Frankhegyi Víziközmű Társulat / Tulajdonosok, Önkormányzat
AT4.6	A Kőhegyi nyomásfokozó gépház megépítése és üzembe helyezése.	A gépházra az Önkormányzat engedélyekkel rendelkezik, melyek megépítésére a közműépítésekkel egy időben kerülhet sor.	75	2017 -	10	Önkormányzat
AT4.7	Kerékpár úthálózat tervezése és megépítése.	Az egyes közterült fejlesztési szakaszok tervezései során készülnek el a kerékpárúttervek is, melyek kiépülésével a városrész bekapcsolódhat a Város kerékpár-úthálózatához.		2019 -	0	Önkormányzat

AT4.8	Záportározó létesítése a Tűzkőhegyi árkon	A Frankhegy beépülése miatt keletkező többletvizek késleltetett levezetésére záportározó építése, és az árok meder rendezése.	n.a.	2023 -	5	Önkormányzat
AT4.9	Záportározó létesítése a Tűzkőhegyi árok 1. számú mellékágán	A Frankhegy beépülése miatt keletkező többletvizek késleltetett levezetésére záportározó építése, az árok mederrendezése.	n.a.	2023 -	5	Önkormányzat
AT4.10	Záportározó létesítése Kőhegyi árkon	Záportározó építése az árok Víztorony utca - Zúzmara utca közötti szakaszára.	15	2017 -	20	Önkormányzat

AT5. Templom tér és környéke Akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

Az akcióterület elhelyezkedése:
Az Ófalú súlypontjában található Templom térre szerveződő tömbök

Az akcióterület határa:
Clementis L. utca; Arany J. utca; Stefánia u.; Nefelejcs u.; Farkasréti út; Bokréta köz;

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:
S1; S2; S6; S7; S9;

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beavatkozások

Az akcióterület területén számos intézmény található, ez tekinthető a település egyik központjának, mely alkalmanként működik valódi közösségi központként. Az akcióterületen található a Szent Benedek Gimnázium, a Mindszenty József Római Katolikus Óvoda és Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola, a Volt Posta-, valamint a Zichy uradalmi major épületállománya.
A végrehajtandó beavatkozások célja, hogy kihasználva a terület potenciáljait (pl: jelentős önkormányzati ingatlanállomány, patinás épületállomány), olyan valódi közösségi terek jöjjenek létre, melyek Budaörshöz méltó központi területévé emelhetik a Templom tér és környékét. A fejlesztések során közterületi fejlesztések, magas minőségű kiskereskedelmi és vendéglátó szolgáltatások megjelenése, kulturális intézményhálózat bővítése, művészeti központ létrehozása, parkolóhelyek és új közterületi struktúra kialakítása, valamint közoktatási intézmények fejlesztései tervezettek közép- hosszútávon.

Az akcióterület tulajdonviszonyai	
	<u>Önkormányzati tulajdon az akcióterületen:</u> A térképen ábrázoltak alapján megállapítható, hogy a területen jelentős az önkormányzati ingatlanállomány.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT5)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészí-tettség foka (%)**	**Finanszíro zás**
AT5.1	Régi Leányiskola, volt Posta épület átalakítása, bővítése, művelődési közösségi-oktatási és start-up inkubációs központ kialakítása.	Az ingatlan 2012 évben történt önkormányzati tulajdonba kerülésével lehetőség nyílik az épületállomány teljeskörű átalakítására és funkciókkal való megtöltésére. Rövidtávon mindenképpen szükséges van a fejlesztési elképzelések konkretizálására és szükség szerint az engedélyezési tervek elkészítésére, majd az engedélyek megszerzésére. Az eddigi elképzelések alapján az épületben, kulturális, felsőfokú oktatási-, művészeti intézmény, civil információs központ, CivilHáz és Ifjúsági Központ és startup inkubátor ház, szálloda, valamint a Művelődési ház szerepét is betöltő kulturális intézmény kialakítása tervezett, koncertteremmel és többfunkciós kiállító terekkel, könyvtárral. Jelenleg a Budaörsi Animációs Bázis és Kreatív Tér (Babtér) kialakítása van folyamatban, oktatási, kulturális, és startup inkubációs tevékenységi körrel.	2300	2017-2020	40	Önkormá nyzati, magán, pályázati
AT5.2	Templom tér 17. sz. alatti helyi védett Gyógyszertárépület homlokzat felújítása, önkormányzati tulajdonú ingatlanok hasznosítása.	A helyi védettség alatt lévő épület központi elhelyezkedésével a Város egyik emblematikus épületévé válhat a szükséges felújítások után. Rövidtávon szükséges a hasznosítási cél maghatározása valamint a koncepcióalkotás, majd ezután következhet a tervezés. Középtávon az engedélyezett tervek alapján az ütemezett megvalósítás várható, mely során az épület tetőzete és homlokzata is megújulhat.	80	2017-2020	10	magán, önkormán yzati
AT5.3	Zichy major felújítása – kulturális központ kialakítása.	A Városban nagy hiány van egy olyan komplex kulturális szolgáltató központra, ahol az itt élők minden korosztálya, valamint az ide látogatók is megtalálhatnák maguknak az igényes szórakozási- és kikapcsolódást jelentő szabadidős programokat, kiállításokat, múzeumokat. Ezen funkciók otthonául szolgálhatna a Zichy volt uradalmi major épületállománya, ahol az elmúlt évtizedben az	1500	2017-2023	20	magán, önkormán yzati

		önkormányzat megvásárolta az ingatlanállomány jelentős részét. Jelenleg az engedélyezési terv kidolgozása és a szükséges engedélyek megszerzése van folyamatban.				
AT5.4	Zichy-major megújulásával kapcsolatos közterületi fejlesztések.	A Clementis László utca érintett szakaszán közterület a megújítása, mely során a major épületállománya előtt fogadót teresedés kialakítása, a Clementis László utca szemközti oldalán, az árok lefedésével parkolók kialakítása tervezett.	100	2017-2023	5	önkormányzati
AT5.5	Templom téri közterület fejlesztések.	A Városközponti átalakulás fontos elemei a közterületi fejlesztések, ezek magvalósulásával alakulhat ki egy olyan központi rész, ahol a gyalogosforgalomé lenne a főszerep, összekötve így a koncentráltan kialakuló intézményi és közösségi funkciójú rendeltetéseket. Jelenleg koncepcióterv készült a fejlesztésről, de annak megvalósításának még számos előfeltétele van (pl.: 1.sz. főút szervízúttal való kiváltása). A projekt tevékenység során mélygarázs építése, - a főút Templom téri szakaszának forgalomcsillapítása;- új térstruktúra kialakítása a jelenlegi szervízút megszüntetésével tevékenységek tervezettek.	3000	2018-	20	magán, önkormányzati
AT5.6	Szent Benedek Gimnázium Sportcsarnokkal való bővítése, udvar fejlesztése.	A szükséges testnevelésórák biztosításához szükség lenne egy új spotlétesítmény építésére a jelenlegi ingatlan É-i részén, valamint az ingatlanon közösségi udvar kialakítása. A tervek rendelkezésre állnak.	400	2017-2023	20	egyházi

AT6. Kő-hegy Akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

Az akcióterület elhelyezkedése: Kőhegy ahogy korábban is jelenleg is nagyon szorosan kapcsolódik a város életéhez, közvetlenül az Óváros szerves részeként a szőlőművelésből eredő présházaknak és borospincék népesítették be a múlt századokban. A terület a Város központi részeként a Szabadság úttól É-ra az Ó-temetők és a Kálvária domb közötti területen helyezkedik el.

Az akcióterület határa: Víztorony utca, Kőhát utca, Temető menti utca, Naphegy utca, Farkasréti utca, Kossuth Lajos utca, Maros utca, Csap utca, Máriavölgy utca, Budakeszi utca, Frankhegy által határolt terület.

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá: S1; S2; S3; S4; S6; S7; S8;

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beavatkozások

Kőhegy Budaörs egyik emblematikus természeti képződménye, mely tetején látható a festői kápolna. A Város életében a múlt századokban jelentős gazdasági szerepet töltött be a szőlőtermesztés és a borászat, mely tevékenységhez kapcsolódóan a Kőhegy lankásabb részeit a présházak, vagyis a borospincék népesítették be.

Azóta a gazdasági körülmények megváltoztak, a mezőgazdasági termelés háttérbe szorult, és így a borkésztés hagyománya is szinte teljesen eltűnt a területről. A pincék jelentős része lebontásra került, de amelyek megmaradtak közülük, azok - az egykori dűlőutak helyén futó szabálytalan utcahálózattal karöltve - sajátos karaktert adnak a városrésznek. A Kőhegy Budaörs legkülönlegesebb és egyben legambivalensebb része. Egyszerre jelent számunkra egy történelemmel mélyen átható, sajátos hangulatú és festői szépségű városrészt, és egyben egy hatalmas elszalaszthatatlan lehetőséget.

A terület komplex fejlesztésével kapcsolatban 2016-2017 évben az Intramuros Építész kft. elkészített egy Rehabilitációs tervet, mely minden Kőheggyel kapcsolatban ezidáig készült dokumentációt alapul véve az alábbi koncepcionális „eltérő karakterű sűrűsödési pontot” realizált, amelyek talán egy életképes fejlesztés alapjai lehetnek:

1. A Kőhegy, mint turisztikai célpont;
2. A Kálvária tér, mint szolgáltatási és kulturális gócpont;

3. Az Ótemető fölötti terület, mint kihasználatlan szolgáltatási gócpont;
4. Máriavölgy utcai présház sor;
5. Odvas hegy turistaútvonalhoz kapcsolódó pincék;
6. Nefelejcs utcai kis park;
7. Máriavölgy utca – Budakeszi utca közötti pincék;
8. Kőfejtő – Kőláb – Kőhíd utcák találkozása.

A koncepcióban megfogalmazott konkrét projektelemek egyenlőre nem lettek képviselő-testület által, így azok projektelemként való beemelése nem

Az akcióterület tulajdonviszonyai

Önkormányzati tulajdon az akcióterületen:
Az akcióterületen jelentős az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanállomány.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT6)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészí-tettség foka (%)**	**Finanszírozás**
AT6.1	Turisztikai irányvonalat erősítő fejlesztések	Az önkormányzati- és magántulajdonban lévő alulhasznosított ingatlanállomány megújítása.	n.a.	n.a.		magán, önkormányzati, pályázati
AT6.2	Infrastrukturális fejlesztések: Gravitációs rendszerű szenny- és csapadék víz elvezető rendszer fejlesztése	Az elkészült tervek alapján a fejlesztések a befogadóhálózat fejlesztései után valósulhatnak meg.	n.a.	2017-2023	20	önkormányzati

AT7. Budaörs Alközpont Akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

Az akcióterület elhelyezkedése:
A terület az autópálya bevezető szakaszától É-ra a Stefánia utca és a Budafoki utca közötti területen található.

Az akcióterület határa:
Budafoki utca, Szerviz út, Stefánia utca, Hársfa utcák által határolt területen

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:
S2; S3; S4; S6; S7; S10;

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beavatkozások

Budaörs Alközpontjaként is nevezett terület fejlesztését az Önkormányzat a Városi Uszoda és Sportcsarnok- és az 1.sz. Általános Iskola épületeinek megépítésével kezdte meg. Ezeket a beruházásokat követték volna olyan magánberuházások (pl.: Solaris projekt, Vízép terület fejlesztése), melyek megvalósulásaival valódi alközpontjává válhatott volna a terület a Városnak. A magánberuházások megrekedtek a válság idején és a területen található üres, alulhasznosított, jelentős fejlesztési potenciállal rendelkező ingatlanok fejlesztései azóta is váratnak magukra. Ezen magáningatlanokkal kapcsolatos konkrét beruházási elképzelések ezidáig csak körvonalazódnak, jelenleg több ingatlan vonatkozásába is a koncepcióalkotás folyamata zajlik, melyek szükség esetén a hatályos Szabályozási terv módosítását is szükségessé tehetik. Az önkormányzati tulajdonú ingatlanoknál a strand bővítése (területszerzés után)- és az Iskolának új sportcsarnok építése tervezett (mely beruházás az Iskolák állami tulajdonba kerülésével bizonytalanná vált). A terület fejlesztéséhez olyan infrastrukturális beruházások is elő vannak irányozva (pl.: új autópálya lehajtó, Stefánia utca meghosszabbításában új közúti felüljáró), melyek megvalósulásával a terület jelentős lendületet kaphatna.

Az akcióterület tulajdonviszonyai	
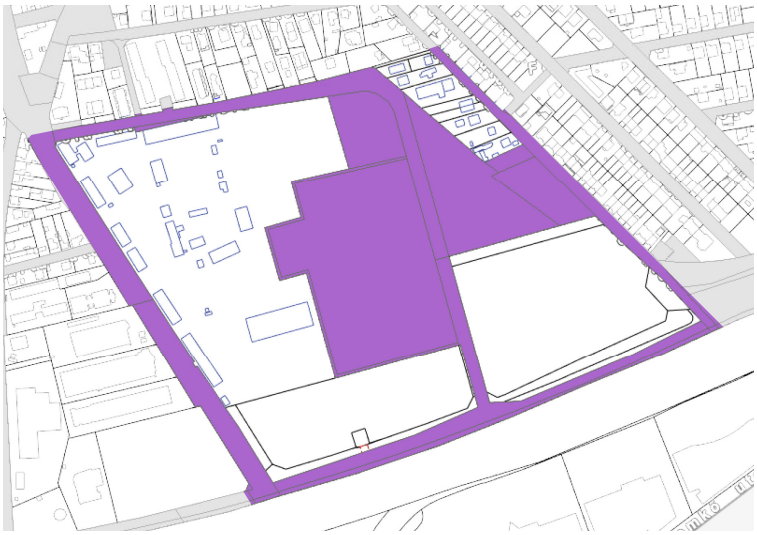	<u>Önkormányzati tulajdon az akcióterületen:</u> A térképen ábrázoltak alapján megállapítható, hogy az akcióterületen jelentős kiterjedésű önkormányzati tulajdonú ingatlanok találhatóak.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT7)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészítettség foka (%)**	**Finanszírozás**
AT7.1	Budaörs Városi Uszoda és Sportcsarnok fejlesztése	Eddigi elképzelések szerint a külső medencetér lefedése, valamint a strand bővítése tervezett.	80	2017 -	50	önkormányzati
AT7.2	Budafoki úti csarnok építése	Új építésű kézilabdapálya méretű küzdőtér kifutókkal, 6m belmagassággal, 1520 nm hasznos alapterülettel rendelkező sportlétesítmény.	350	n.a.	90	hazai pályázati forrás
AT7.3	1.sz. Általános Iskola Hársfa u. (háromszög terület) kertbővítés, játszóudvar kialakítása 4080/11 hrsz. II. ütem	A tervek alapján kerül sor a háromszög alakú tér berendezésére, a játszótéri eszközök kihelyezésére ütéscsillapító burkolat kialakításával. A beruházás továbbá növénytelepítést, kerti bútorokat, elektromos megvilágítást tartalmaz.	67	n.a.	90	hazai pályázati forrás
AT7.4	Konferencia központ – szálloda	A Városban jelentős igény lenne egy színvonalas konferencia központ és Szálloda komplexum	n.a.	n.a.	-	magán

		kialakítására, melynek egyik helyszíne lehet a volt "VIZEP" területe.				
AT7.5	VIZEP területének hasznosítása	Az alulhasznosított terület fejlesztése a Város és a Tulajdonos közös érdeke, jelenleg a koncepció alkotás folyamatábanvan.	n.a.	2018 -	10	magán
AT7.6	Új autópálya lehajtó létesítése és körforgalmi csomópont a Budafoki utcánál	A terület fejlődéséhez mindenképpen szükség van olyan infrastrukturális beruházásokra, melyek előnyösebb helyzetbe hozzák a terület megközelíthetőségét.	n.a.	n.a.	0	magán, önkormányzati
AT7.7	Új közúti felüljáró építése a Stefánia utca meghosszabbításában		n.a.	n.a.	0	magán, önkormányzati
AT7.8	Körforgalmú csomópont kialakítása a Stefánia utca, a Hársfa utca, a Törökbálinti utca és a Clementis László utca kereszteződésénél	A településrendezési eszközökben kijelölt körforgalmi csomópont kialakításának előkészítő munkálatai (pl.: helybiztosítás, tervezés és engedélyezés) történhetnek meg középtávon.	n.a.	n.a.	0	?

AT8. Szilvás Akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

Az akcióterület elhelyezkedése:
vasúti pálya (Budapest-Hegyeshalom 1. sz. vasútvonal), M1-M7 autópálya közös szakasz, Törökbálint közigazgatási határ, Vasút-dűlő

Az akcióterület határa:
lásd térkép

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:
S2; S3; S10;

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beavatkozások

Az akcióterület két jól elkülöníthető, de szervesen összefüggő területből áll: magából a Szilvásból (vasúti pálya, Törökbálint közigazgatási határ, Vasút-dűlő által határolt terület) és a 098/2 hrsz-ú területből (1. sz. vasútvonal, Sport utca és M1-M7 közös autópálya szakasz által határolt háromszög alakú terület). A 098/2 hrsz-ú terület a Szilvás területétől északra helyezkedik el és a vasútvonal választja el tőle.

A Szilvás és a 098/2 hrsz. ingatlan területének végleges hasznosítása még nem eldöntött. A területek hasznosítására vonatkozó koncepció(k) véglegesítése és jóváhagyása szükséges.

Az akcióterület tulajdonviszonyai

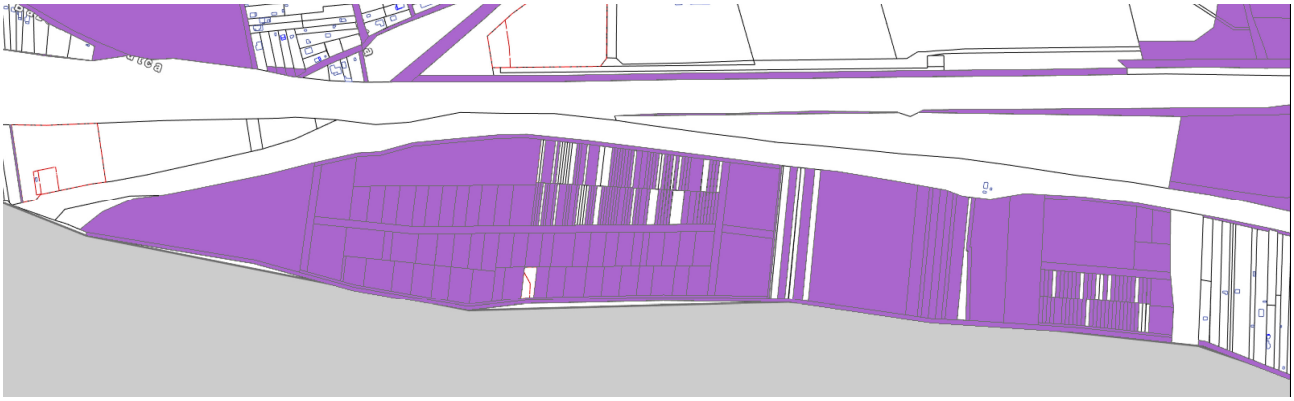

Önkormányzati tulajdon az akcióterületen:

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT8)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészítettség foka (%)**	**Finanszírozás**
AT8.1	Szilvás területén hasznosítására koncepcióterv kidolgozása	A Szilvás területének végleges hasznosítása még nem eldöntött. A végleges hasznosításhoz koncepcióterv kidolgozása szükséges.	n.a	2023-ig	0 %	Önkormányzati forrás
AT8.2	098/2 hrsz-ú ingatlan hasznosítására koncepcióterv kidolgozása	A 098/2 hrsz-ú ingatlan végleges hasznosítása még nem eldöntött. A végleges hasznosításhoz koncepcióterv kidolgozása szükséges.	n.a	2023-ig	0 %	egyéb
AT8.3.	Felszíni vízelvezetés megoldása	Az autópálya alatti átvágással, a Hosszúréti-patakba való bekötéssel történik a felszíni vízelvezetés megoldása.	30	2023-ig	5 %	pályázati forrás (KEHOP), önkormányzati forrás, magánberuházás
AT8.4.	Zajvédő fal	Zajvédő fal kiépítése a terület mellett	100	2023-ig	5 %	Önkormányzati forrás, pályázati forrás (KEHOP)
AT8.5.	Szilvás közművesítése és úthálózat kiépítése	Szilvás közművesítése és úthálózat kiépítése, mint Budaörs-Törökbálint közigazgatási határán gyűjtőút kiépítése – középtávú előkészítési munkálatok (terveztetés, engedélyeztetés, közbeszereztetés	n.a.	2023-ig	5 %	Önkormányzati forrás, magánberuházás

AT9. Kamaraerdő Tétényi-fennsík Akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

Az akcióterület elhelyezkedése:
Kamaraerdő területén a vízellátással érintett terület lett kijelölve akcióterületként.

Az akcióterület határa:
lásd térkép

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:
S2; S3; S9;

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beavatkozások

Az akcióterület Kamaraerdő Városrész D-i részén található, mely jellemzően a közművekkel (jellemzően vízhálózat) nem ellátott területet foglal magába, valamint a kijelölt területen található még a Budapesti Corvinus Egyetem tulajdonát képező nagykiterjedésű 10751/2 hrsz-ú ingatlan, melyen az Országos törzsgyümölcsös növényállománya volt gondozva.
A terület fejlesztésének első üteme a víz- és a csatornahálózat kiépítése kell, hogy legyen. Ezek kiépítése után épülhetnek be az ingatlanok, jellemzően lakó rendeltetési egységekkel. A terület beépítés intenzitás szempontjából két területre osztható a 11249 hrsz-ú és a 12257 hrsz-ú közterületektől É-ra található jellemzően 700 és 1500 m2 közötti területű Lke-3/Sz és Lke-5/Sz övezeti besorolású ingatlanokra, melyeken max. 4 rendeltetési egység kialakítására van lehetőség telkenként, valamint az említett közterületektől D-re található, jelentős kiterjedésű Lke-1/Sz övezeti besorolású ingatlanok, melyeken összesen 250 lakó rendeltetés kialakítására nyílik lehetőség a közművek kiépítése után. A Corvinus Egyetem tulajdonában lévő ingatlanon a korábbi tevékenységet felhagyta az Egyetem és annak értékesítését tervezi, ahol újabb fejlesztések megvalósulásával lehet számolni közép- hosszútávon. Az új lakóingatlanok ilyen mértékű koncentrált megjelenése a Városi intézményhálózat fejlesztését is szükségessé teheti közép- hosszútávon, melyek magvalósítására az akcióterületen található, önkormányzati tulajdonú 10357/4 hrsz-ú ingatlan alkalmas lehet.

Az akcióterület tulajdonviszonyai	
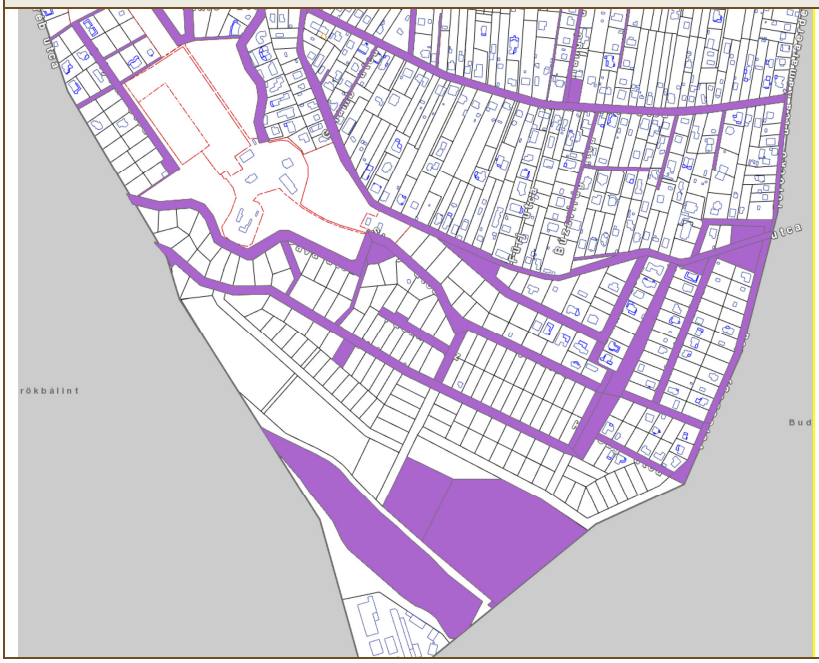	<u>Önkormányzati tulajdon az akcióterületen:</u> lásd. térkép

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT9)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészí-tettség foka (%)**	**Finanszírozás**
AT9.1	Tétényi fennsík vízellátásához és csatornahálózat fejlesztéséhez kapcsolódó előkészítő munkálatok	A konkrét közterületi fejlesztéseket meg kell, hogy előzzék a tervezés, az engedélyeztetés, a területszerzés, valamint a kivitelező kiválasztása munkálatainak.	21	2017-2020	5	magán, önkormányzati
AT9.2	Tétényi fennsík út és felszíni csapadékvíz elvezetés fejlesztéséhez kapcsolódó előkészítő munkálatok	A konkrét közterületi fejlesztéseket meg kell, hogy előzzék a tervezés, az engedélyeztetés, valamint a kivitelező kiválasztása munkálatainak.	n.a	n.a	n.a	magán, önkormányzati
AT9.3	Tétényi fennsík vízellátás és csatornaépítés kivitelezési munkálatai	A kivitelezési munkálatok lebonyolítása.	287	2017-2020	5	magán, önkormányzati
AT9.4	Tétényi fennsík út és felszíni csapadékvíz elvezetés kivitelezési munkálatai	A kivitelezési munkálatok lebonyolítása.	n.a	n.a	n.a	magán, önkormányzati
AT9.5	Volt Törzsgyümölcsös hasznosítása	A Corvinus Egyetem tulajdonában lévő ingatlan hasznosításának koncepcióalkotása.	n.a.	2022-	0	?
AT9.6	Közoktatási intézményfejlesztés	A terület intenzív lakóterületi fejlődése az intézményhálózat fejlesztését is szükségessé teszi, ennek keretén belül óvoda és iskola építési is szükségessé válik.	n.a.	2022-	0	magán, önkormányzati

AT10. Volt PVCSV - Kenyérgyár Akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz

Az akcióterület elhelyezkedése:
A Város központi részén található az akcióterület a Szabadság úttól D-re és a Baross utcától É-ra, a Bretzfeld utca és a Komáromi utca között.

Az akcióterület határa:
Lévai utca – Komáromi utca – Baross utca - Bretzfeld utca által határolt tömb

Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá:
S2; S3; S4; S10;

A terület rövid bemutatása, az akcióterületen végrehajtandó beavatkozások

A központi elhelyezkedése, infrastrukturális állátottsága miatt jelentős fejlesztési potenciállal rendelkező területként számon tartott terület, melyet a 2002-ben elfogadott - jelenleg felülvizsgálat alatt álló - településfejlesztési koncepció is Budaörs elsőszámú intézményfejlesztési területei közé sorolja, melyen a nagyobb területigénnyel fellépő intézmények számára kell területet biztosítani. A területen nagy volumenű beruházás valósulhat meg, mely Budaörs arculatának meghatározó elemévé válhat. A beépíthetőség kereteit jelenleg folyamatban lévő szabályozási terv módosítás fogják meghatározni. A tömb közép- hosszú távú beépülése (a 256/2016. (XII.05.) TFVB sz. határozat alapján max. 100 lakás, a kereskedelem-szolgáltatás, irodafunkció 25.000 m2 maximális bruttó szintterülettel) jelentős hatással lesz a környező közúthálózatra, melyek csomóponti fejlesztéseket tesznek szükségessé a tömb közvetlen környezetében.

Az akcióterület tulajdonviszonyai

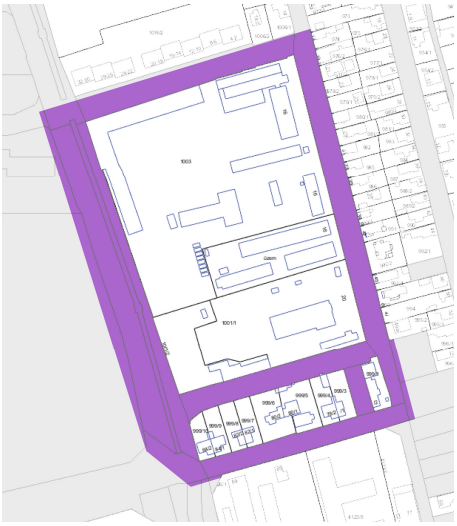

Önkormányzati tulajdon az akcióterületen:
Az akcióterület fejlesztési ingatlanjai magántulajdonban vannak, az önkormányzat tulajdonában a határoló közterületek vannak.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT2)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészí-tettség foka (%)**	**Finanszí rozás**
AT10.1	BHÉSZ módosítása	A tömb beépítési lehetőségeinek meghatározása az elsődleges feladat a terület fejlesztése előtt.	3	2017	50	önkorm ányzati
AT10.2	Közúthálózat csomóponti fejlesztések előkészítése	A terület beépítését megalapozó készülő BHÉSZ módosítás dokumentációja a Bretzfeld utca – Lévai utca kereszteződésében körforgalmi csomópont kialakítását, a Bretzfeld utca – Baross utca csomópontjának pedig az átépítést irányozza elő. Ezen csomópontok kivitelezését meg kell, hogy előzze a területbiztosítással és a tervezéssel kapcsolatos előkészítő munkálatok.	n.a.	2018 -	0	magán, önkorm ányzati
AT10.3	Bretzfeld utca – Lévai utca kereszteződésében körforgalmi csomópont kialakítása, valamint a Bretzfeld utca – Baross utca csomópont átépítése	A kivitelezési munkálatok lebonyolítása.	n.a.	2019 -	0	magán, önkorm ányzati
AT10.4	Új Városközponti rész kiépítése	A 256/2016. (XII.05.) TFVB sz. határozat alapján max. 100 lakás, a kereskedelem-szolgáltatás, irodafunkció 25.000 m2 maximális bruttó szintterülettel lehet a terület beépítésénél számolni közép-hosszútávon.	n.a.	2020-	5	magán, önkorm ányzati

II.4. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE ÉS ÜTEMEZÉSE

AT1 – Nyugati Fejlesztései területek Akcióterület

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
AT1	AT1.1	Szervizút Ny-i irányba történő kiépítése a Baross utcától a Légimentő állomásig.	n.a.									
	AT1.2	LM Magyarország területének hasznosítása (előkészítő munkálatok)	n.a.									
	AT1.3	Budakeszi mellékág kiváltása	50									
	AT1.4	Csíki-pihenőkert fejlesztése	140									
	AT1.5	Körforgalom kialakítása a 8102 sz. főút, a Budakeszi lehajtó és a Szabadságút kereszteződésénél	n.a.									
	AT1.6	Jelenleg üres magán ingatlanok gazdasági hasznosítása	n.a.									
	AT1.7	LM Magyarország területen 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	100									
ÖSSZESEN:												

AT2 – Törökugrató Akcióterület

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
AT2	AT2.1	**Törökugrató tanösvény IV. ütem**	18									
	AT2.2	**Bányagödör hasznosítása (balesetmentesítés, Hiányzoona)**	n.a.									
	AT2.3	**Mohakert projekt (vendéglátó egységek kialakítása)**	n.a.									
ÖSSZESEN:			**18**									

AT3 – Alsószállás Akcióterület

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
AT3	AT3.1	Szabályozási Terv végrehajtásaként a közterület céljára történő lejegyzések	4,5									
	AT3.2	Árkok, vízmosások rekultivációja	5									
	AT3.3	Közterületté történő átsorolások út és csapadékvíz elvezetés céljára	n.a.									
	AT3.4	Zöldterület-fejlesztés: fasorok telepítése	n.a.									
	AT3.5	Közművesítés és útépítés előkészítése (tervezés és engedélyezés, a tulajdonosokkal a Beruházás finanszírozásának szervezése)	n.a.									
	AT3.6	közművesítés	n.a.									
	AT3.7	Futópálya kialakítása	n.a.									
	AT3.8	Kerékpárút (csatlakozva a megépítendő városi hálózathoz)	n.a.									
ÖSSZESEN:												

AT4 – Frankhegy Akcióterület

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
AT4	AT4.1	Közterületi fejlesztésekhez szükséges közútszélesítések lebonyolítása	n.a.									
	AT4.2	Közmű- és úttervek elkészítése.	n.a.									
	AT4.3	Az új Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási terv készítése és hatályba léptetése.	2									
	AT4.4	A közterületek művelési ágainak rendezése.	n.a.									
	AT4.5	Út, támfal és közműépítések kivitelezése.	n.a.									
	AT4.6	A Kőhegyi nyomásfokozó gépház megépítése és üzembe helyezése.	75									
	AT4.7	Kerékpár úthálózat tervezése és megépítése.	n.a.									
	AT4.8	Záportározó létesítése a Tűzkőhegyi árkon	n.a.									

	AT4.9	Záportározó létesítése a Tűzkőhegyi árok 1. számú mellékágán	n.a.									
	AT4.10	Záportározó létesítése Kőhegyi árkon	15									
ÖSSZESEN:												

AT5 – Templom tér és környéke Akcióterület

Akcióterület megnevezése	**Településfejlesztési akció/projekt megnevezése**		**Becsült költség (mFt)**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
AT5	**AT5.1**	Régi Leányiskola, volt Posta épület átalakítása, bővítése, művelődési közösségi-oktatási és start-up inkubációs központ kialakítása.	2300									
	AT5.2	Templom tér 17. sz. alatti helyi védett Gyógyszertárépület homlokzat felújítása, önkormányzati tulajdonú ingatlanok hasznosítása.	80									
	AT5.3	Zichy major felújítása – kulturális központ kialakítása.	1500									
	AT5.4	Zichy-major megújulásával kapcsolatos közterületi fejlesztések.	100									
	AT5.5	Templom téri közterület fejlesztések.	3000									
	AT5.6	Szent Benedek Gimnázium Sportcsarnokkal való bővítése, udvar fejlesztése.	400									
ÖSSZESEN:												

AT6 – Kő-hegy Akcióterület

Akcióterület megnevezése	**Településfejlesztési akció/projekt megnevezése**		**Becsült költség (mFt)**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
AT6	AT6.1	Turisztikai irányvonalat erősítő fejlesztések	20									
	AT6.2	Infrastrukturális fejlesztések: Gravitációs rendszerű szenny- és csapadék víz elvezető rendszer fejlesztése	n.a.									
ÖSSZESEN:												

AT7 – Budaörs Alközpont Akcióterület

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
AT7	AT7.1	Budaörs Városi Uszoda és Sportcsarnok fejlesztése	80									
	AT7.2	Budafoki úti csarnok építése	350									
	AT7.3	1.sz. Általános Iskola Hársfa u. (háromszög terület) kertbővítés, játszóudvar kialakítása 4080/11 hrsz. II. ütem	67									
	AT7.4	Konferencia központ – szálloda	n.a.									
	AT7.5	VIZEP területén lakásépítés	n.a.									
	AT7.6	Új autópálya lehajtó létesítése és körforgalmi csomópont a Budafoki utcánál	n.a.									
	AT7.7	Új közúti felüljáró építése a Stefánia utca meghosszabbításában	n.a.									
	AT7.8	Körforgalmú csomópont kialakítása a Stefánia utca, a Hársfa utca, a Törökbálinti utca és a Clementis László utca kereszteződésénél	n.a.									
ÖSSZESEN:												

AT8 – Szilvás Akcióterület

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
AT8	AT8.1	Szilvás területén hasznosítására koncepcióterv kidolgozása	n.a									
	AT8.2	098/2 hrsz-ú ingatlan hasznosítására koncepcióterv kidolgozása	n.a									
	AT8.3	Felszíni vízelvezetés megoldása	30									
	AT8.4	Zajvédő fal	100									
	AT8.5	Szilvás közművesítése és úthálózat kiépítése	n.a.									

ÖSSZESEN:			**130**										

AT9 – Kamaraerdő Tétényi-fennsík Akcióterület

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
AT9	AT9.1	Tétényi fennsík vízellátásához és csatornahálózat fejlesztéséhez kapcsolódó előkészítő munkálatok	21									
	AT9.2	Tétényi fennsík út és felszíni csapadékvíz elvezetés fejlesztéséhez kapcsolódó előkészítő munkálatok	n.a.									
	AT9.3	Tétényi fennsík vízellátás és csatornaépítés kivitelezési munkálatai	287									
	AT9.4	Tétényi fennsík út és felszíni csapadékvíz elvezetés kivitelezési munkálatai	n.a.									
	AT9.5	Volt Törzsgyümölcsös hasznosítása	n.a.									
	AT9.6	Közoktatási intézményfejlesztés	n.a.									
ÖSSZESEN:												

AT10 – Volt PVCSV - Kenyérgyár Akcióterület

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
AT10	**AT10.1**	BHÉSZ módosítása	3									
	AT10.2	Közúthálózat csomóponti fejlesztések előkészítése	n.a.									
	AT10.3	Bretzfeld utca – Lévai utca kereszteződésében körforgalmi csomópont kialakítása, valamint a Bretzfeld utca – Baross utca csomópont átépítése	n.a.									
	AT10.4	Új Városközponti rész kiépítése	n.a.									
ÖSSZESEN:												

II.5. AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZE SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK

II.5.1. Beruházási jellegű pontszerű fejlesztések

Az akcióterületeken kívül tervezett pontszerű fejlesztések						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Kapcsolódás a stratégiai célokhoz**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészítettség foka (%)**
P1	Városi Ifjúsági Klub fejlesztése	Max 270 fő befogadóképességű, 470nm alapterületű kulturális és közművelődési intézmény felújítása.	S1; S6; S7; S9;	90	2017-2020	50
P2	Autóbusz végállomás épületének fejlesztése	Új építésű, 1 db csuklós, 1 db kettős csuklós (240, 240E, 940), 1 db kettős szóló (40, 140), 1 db szóló (288, 289), 1 db szóló - megállókhelyek, 3 db csuklós, 1 db közepes - tárolóhelyek, fedett peronok, új forgalomirányító központú közlekedési célú létesítmény építése.	S2; S4;	325	2017-2020	50
P3	Lakótelepi Közösségi Ház felújítása és bővítése	680 nm alapterületű közművelődési létesítménybővítés, felújítás.	S1; S7; S9;	210	2017-2020	50
P4	Idősek otthona bővítése	Új építés, 32 új férőhely kialakítása egy illetve kétágyas szobákban, meglévő intézmény bővítése	S9;	500	2017-2020	50
P5	BTG új telephely	A BTG telephelye a Kamaraerdei útra költözött 2014 év folyamán. Az új telephelyen tervezett kialakítani az Iroda- és a szociális épületblokkot is középtávon.	S3	110	2017-2023	50
P6	Felnőtt és speciális játszóterek kialakítása	Városban több helyszínen történő telepítése a Herman Ottó Általános Iskola mintájára, mely a telepítése óta nagyon népszerű a Városlakók körében.	S7;	n.a.	2018-2022	10
P7	Közterületi illemhely	Közterületi illemhely kialakítására nagy szükség lenne, ami jelenleg még sehol nem elérhető a Városban. Először egy kialakítására lenne lehetőség, a helyszín kiválasztása közvélemény kutatás eredményeként és a Hivatal javaslata alapján a Szabadság út és a Károly Király út körforgalmi csomópontjánál lenne.	S3;	10	2017 -	5

P8	Idősek napközis otthonának átköltöztetése	Jelenleg Clemetis L. u. 20. ingatlanban üzemelő intézmény a Zichy Major fejlesztése miatt új helyszínre költöztetése szükséges, melynek helyszínéül szolgálhat az önkormányzati tulajdonban lévő Farkasréti u. 53. 100 m2-es alapterületű épület felújítása és további 140 m2-rel való bővítése.	S9;	n.a.	2018 -	5
P9	Lelátó (BSC)	A BSC sportpályálya új lelátóval és főépülettel bővül.	S7;	n.a.	2017	90

II.5.2. Beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H1 Közlekedés fejlesztése)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Kapcsolódás a stratégiai célokhoz**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészítettség foka (%)**
H1	**Közlekedés fejlesztése**					
H1.1	***Utak, járdák építése***					
H1.1.1.	Meredek utca építése	Az utcában teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út épül, járdával. A meglévő kapubejárók átépülnek, és zárt csapadékcsatorna kerül kialakításra.	S2; S10	40	2017	80
H1.1.2.	Rézvirág utca építése	Az utcában teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út épül, járdával. A meglévő kapubejárók átépülnek.		50	2017	80
H1.1.3.	Fodros utca építése	A belterületi lakóutcában teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út épül, párhuzamos parkolósávval, két oldali járdával. A meglévő kapubejárók átépülnek, és zárt csapadékcsatorna kerül kialakításra. Az útépítését megelőzően szükséges a szennyvízcsatorna rekonstrukcióját is elvégezni.		300	2017	80
H1.1.4.	Komáromi utca építése	Az utcában teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út épül, párhuzamos parkolósávval, járdával. A meglévő kapubejárók átépülnek, és zárt csapadékcsatorna kerül kialakításra.		150	2017	80
H1.1.5.	Temesvári utca építése	A belterületi lakóutcában teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út épül. A meglévő kapubejárók átépülnek, és zárt csapadékcsatorna kerül kialakításra		90	2018-	80

H1.1.6.	Farkasréti út építése I. és II. ütem	A belterületi gyűjtőúton teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út épül, párhuzamos parkolósávval, két oldali járdával, kerékpárúttal. A meglévő kapubejárók átépülnek, és zárt csapadékcsatorna kerül kialakításra. Az útépítését megelőzően szükséges a szennyvízcsatorna rekonstrukcióját, és a 20 kV-os nagyfeszültségű légvezetékes hálózat lebontását, és földkábellé átépítését elvégezni		1000	2017-2018	80
H1.1.7.	Thököly utca építése	A belterületi lakóutcában teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út épül, párhuzamos parkolósávval, járdával. A meglévő kapubejárók átépülnek, és zárt csapadékcsatorna kerül kialakításra. Az útépítését megelőzően szükséges a szennyvízcsatorna rekonstrukcióját is elvégezni.		185	2018	80
H1.1.8.	Kisfaludy utca építése	A belterületi gyűjtőúton teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út épül, párhuzamos parkolósávval, járdával. A meglévő kapubejárók átépülnek, és zárt csapadékcsatorna kerül kialakításra. Szennyvízcsatorna építés előzi meg.		250	2018	80
H1.1.9.	Árvácska utca építése	A belterületi lakóutcában teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út, és járda épül. A meglévő kapubejárók átépülnek, és zárt csapadékcsatorna kerül kialakításra.		100	2018	20
H1.1.10.	Nefelejcs utca felső szakaszának építése	A belterületi lakóutcában teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út, és járda épül. A meglévő kapubejárók átépülnek.		70	2018	20
H1.1.11.	Árpád utca építése	A belterületi lakóutcában teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út, és járda, és párhuzamos parkolósáv épül. A meglévő kapubejárók átépülnek, és zárt csapadékcsatorna kerül kialakításra.		150	2018	20
H1.1.12.	Nádas utca építése	Teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út épül.		60	2018	20
H1.1.13.	Tárogató utca felső szakaszának építése	A belterületi lakóutcában teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út épül. A meglévő kapubejárók átépülnek.		120	2018	20

H1.1.14.	Stefánia utca építése	A belterületi lakóutcában teljes pályaszerkezetű, aszfaltburkolatú út, és járda épül. A meglévő kapubejárók átépülnek, és zárt csapadékcsatorna kerül kialakításra.		160	2018	20
H1.1.15.	Kamaraerdei úti járda építése	A Kamaraerdei út nyugati oldalán a meglévő járda folytatása a buszfordulóig.		180	2018	20
H1.1.16.	Szerviz út bekötése az Alsóhatár útba (Aradi utca – Alsóhatár út között)	Az M1-M7 autópályákkal párhuzamosan az Aradi utcáig megépült elkerülő út (ún. szervizút) folytatásaként, az Alsóhatár útig épül az ún. átkötő út, mely a Budaörsön áthaladó forgalmat, a belvárost tehermentesítve, annak elkerülésével, a közigazgatási határig elvezeti. Gyűjtőútként funkcionál.		300	2018-2020	50
H1.1.17.	Szervizút kiépítése Ny-i irányba a Kaktusz utcáig, K-i irányba az Egér útig	A város központjának tehermentesítésére az áthaladó forgalomtól.		n.a.	2022 -	10
H1.1.18.	Felsőhatár utca építése	A gyűjtőút kiépítése teljes pályaszerkezettel, megfelelő szélességgel.		n.a.	2022 -	10
H1.1.19.	Temető utca gyűjtőúttá átépítése	A gyűjtőút kiépítése teljes pályaszerkezettel, megfelelő szélességgel.		n.a.	2022 -	0
H1.2	***Kerékpárút hálózat fejlesztése, parkolók építése***					
H1.2.1	1. sz. főút belső szakasz kerékpárút építése	Az országos kerékpárúthálózat nyomvonalához illeszkedően a városon áthaladó kerékpárút egy szakasza.	S2; S7	50	2019	20
H1.3	***Közösségi közlekedés fejlesztése***					
H1.3.1	Budaörsi közbringa rendszer kialakítása	A város egy részét lefedő közbringa rendszer megvalósítása (várhatóan elektromos típusú).	S2; S7	190	2017-2023	5
H1.4.	***Körforgalmi csomópontok építése***					
H1.4.1	Budapesti út - Budaörsi út - Felsőhatár utca - Alsóhatár utca körforgalmú csomópont építése	Az 1. sz. főúton létesülő körforgalmú csomópont a főút, és a csatlakozó utak forgalmának hatékony lebonyolítása érdekében létesül. A csomópont XI. kerület közigazgatási területén valósul meg, csatlakozást biztosítva a Sasad lakópark belső úthálózata számára is.	S2;	180	2018	20
H1.4.2 (AT1.4.)	Körforgalom kialakítása a 8102 sz. főút, a Budakeszi	A településrendezési eszközökben kijelölt körforgalmi csomópont kialakításának előkészítő munkálatai (pl.:		n.a.	2017-2023	5

	lehajtó és a Szabadságút kereszteződésénél	helybiztosítás, tervezés és engedélyezés) történhetnek meg középtávon.				
H1.4.3	Körforgalmú csomópont kialakítása a Petőfi Sándor utca és a Garibaldi utca kereszteződésénél	A településrendezési eszközökben kijelölt körforgalmi csomópont kialakításának előkészítő munkálatai (pl.: helybiztosítás, tervezés és engedélyezés) történhetnek meg középtávon.		n.a.	2017-2023	5
H1.4.4	Körforgalmú csomópont kialakítása az Ady Endre utca és a Garibaldi utca kereszteződésénél	A településrendezési eszközökben kijelölt körforgalmi csomópont kialakításának előkészítő munkálatai (pl.: helybiztosítás, tervezés és engedélyezés) történhetnek meg középtávon.		n.a.	2017-2023	5
H1.4.5 (AT7.9.)	Körforgalmú csomópont kialakítása a Stefánia utca, a Hársfa utca, a Törökbálinti utca és a Clementis László utca kereszteződésénél	A településrendezési eszközökben kijelölt körforgalmi csomópont kialakításának előkészítő munkálatai (pl.: helybiztosítás, tervezés és engedélyezés) történhetnek meg középtávon.		n.a.	2017-2023	5
H1.4.6. (AT7.6.)	Körforgalmú csomópont kialakítása a Budafoki utca és az újonnan létesítendő autópálya lehajtó kereszteződésénél	A településrendezési eszközökben kijelölt körforgalmi csomópont kialakításának előkészítő munkálatai (pl.: helybiztosítás, tervezés és engedélyezés) történhetnek meg középtávon.		n.a.	2017-2023	5

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H2 Közművek fejlesztése)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Kapcsolódás a stratégiai célokhoz**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészítettség foka (%)**
H2	**Közművek fejlesztése**					
	Vízhasznosítás újragondolása, esővízhasznosítás klímaadaptáció	Fel kell készülni a változó klíma miatt gyakoribb szárazságok és heves esők elleni védekezésre a vízellátás, csatornázás terén is – a csapadékvíz elkülönítése pl. parklocsolásra, esővízgyűjtés támogatása közintézményekben és a lakosság körében. Szennyvízfigyelő, szürkevíz-hasznosítás pl. autómosásra, vécéöblítésre stb.	S3	-	-	-
H2.1	***Záportározók létesítése***					
H2.1.1.	Spanyolréti árok repülőtér melletti szakaszára	Kb. 10.000m3-es, kaszkád rendszerű záportározó kialakítása az árok, repülőtér melletti szakaszán.	S3	100	2021	10
H2.1.2.	Hosszúréti patak rendezése	A patak medrének rendezése, záportározók építése, vízgyűjtő rendezése.		n.a.	2023 -	5
H2.1.3.	Záportározó létesítése az Odvashegyi árokra	Záportározó létesítése az árok Puttony utca alatti szakaszára		n.a.	2023 -	5
H2.2	***Árokrendezési feladatok***					
H2.2.1	Tűzkőhegyi árok Farkasréti út Bányász utca közöti szakaszának rendezése	Az árok kisvizi medrének burkolása, és a Bányász utca alatti átereszének átépítése.	S3; S10;	30	2019	40
H2.2.2	Hosszúréti patak hídjának átépítése	A szennyvízátemelőhöz vezető híd elbontása, mederkorrekció, és szükség szerint új híd építése.		15-100	2020	10
H2.2.3	Tűzkőhegyi árok autópálya alatti szakaszának zártszelvénybe helyezése	Az árok befogadó Spanyolréti árok - autópálya közötti szakaszának zártszelvénybe helyezése.		80	2022	30
H2.2.4	Budaörsi mellékág MÁV alatti átereszének átépítése	A meglévő áteresz átépítése nagyobb, a mértékadó csapadékvizek levezetésére alkalmas szelvényüre.		n.a.	2023 -	0

H2.2.5	Budaörsi mellékág tehermentesítése	A Budaörsi mellékág tehermentesítő ágának kiépítése a Decatlon áruház melletti út mentén a Bokrosdűlői árkon lévő záportározókba		n.a.	2023 -	0
H2.2.6	Naphegyi árok Bokréta közi szakaszának rendezése	Az ároknak a Bokréta közben "folytonossági hiánya van", kiépített elvezető szükséges		n.a.	2023 -	0
H2.3	***Elektromos fejlesztések***					
H2.3.1	Budaörs, Szabadság út (Margaréta utca és Bimbó utca közötti szakasz) járda megvilágítás létesítése	Lakossági kérésre, a Szabadság úton, a Margaréta utca és a Bimbó utca közötti szakaszon, az Önkormányzat járda megvilágítást kíván kiépíteni	S3; S10	15	2017	80
H2.3.2	Közvilágítás rekonstrukció az útépítésekhez kapcsolódóan	Az Önkormányzat az útépítésekhez kapcsolódóan közvilágítás rekonstrukciót kíván végrehajtani.		50	2017-2026	folyamatos
H2.3.3	Budaörs, Farkasréti út, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	Az Önkormányzat rendezni kívánja a Farkasréti út környékét, mely keretében a 20kV-os szabadvezetéket (az Elmű-vel közösen, költség megosztás keretében) földkábelbe kívánja helyezni a területen.		125	2018	80
H2.3.4	Budaörs, Tavasz utca - Alsóhatár út, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	Az Önkormányzat a Tavasz utca és Alsóhatár út szakaszon földkábelbe kívánja helyezni a 20kV-os szabadvezetéket (az Elmű-vel közösen, költség megosztás keretében).		100	2019-2020	10
H2.3.5	Budaörs, Törökugrató, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	Az Önkormányzat a Törökugratón földkábelbe kívánja helyezni a 20kV-os szabadvezetéket (az Elmű-vel közösen, költség megosztás keretében).		100	2021-2022	10
H2.4	***Szennyvízhálózati fejlesztések***					
H2.4.1	Budapesti Komplex Integrált Szennyvízelvezetés Projekt - Budaörsi bevezetés (V. jelű tender) Gravitációs hálózat I. ütem	Az Uniós támogatással megvalósuló beruházás keretén belül a jelenleg Törökbálint területén működő szennyvíztisztító helyén átemelő kerül megépítésre, nyomóvezetékkel, majd gravitációs úton vezetjük a szennyvízeket Budapestre. A budapesti beruházások megvalósítását követően a szennyvíz a Központi Szennyvíztisztító telepen kerül majd tisztításra. A szennyvíztisztító telep rekulltivációja nem e beruházás keretén belül valósul meg. A Kamaraerdei, és Varjú utcai szennyvízátemelők a szennyvízek átkötését követően megszöntetésre kerülnek. Épül D315--400-500-600	S3; S10	230	2017 - 2018	90

		műanyag szennyvízcsatorna. Becsült költség a korábban készült RMT alapján.				
H2.4.2	Budapesti Komplex Integrált Szennyvízelvezetés Projekt - Budaörsi bevezetés (V. jelű tender) nyomott rendszerű hálózat I. ütem	Épül D 315-450-500 műanyag nyomóvezeték			2017 - 2018	90
H2.4.3	Felsőhatár utca (Farkasréti - Tűzkőhegy utca között) és Tűzkőhegy utca szennyvízelvezető hálózat	D 200 mm-es KG PVC gravitációs gerincvezeték építése		64	2017 - 2018	90
H2.4.4	Sóska utca szennyvízelvezető hálózat	D 200 mm-es KG PVC gravitációs gerincvezeték		32	2018 - 2021	30
H2.4.5	Budafoki utcai szennyvízátemelő kiváltása gravitációs csatornák megépítésével, az átemelő megszüntetésével és a terület rekultivációjával	Budaörs, Budafoki u. 4733/1 hrsz. területen üzemelő automata szennyvízátemelő kiváltása gravitációs csatorna megépítésével. Az átemelő szennyvizeinek lehetséges befogadója a Hársfa utcai DN400 KG PVC gerincvezeték. Az átemelő kiváltásához szorosan kapcsolódik a Felleg utcai kb. 100m hosszú, DN300 ac csatornaszakasz átépítése is a Fodros utca – Budafoki u. közötti szakaszon.		75	2018 - 2021	30
H2.4.6	Méhecske utca és környékének gravitációs szennyvízelvezető hálózata	A terület szennyvízelvezetése szabályozási terv szinten D200-300 méretű gravitációs szennyvízelvezető hálózattal, és a lejtésviszonyok alapján az északi részen elhelyezendő átemelő berendezéssel, és innen kiinduló nyomóvezetékkel oldható meg. A nyomóvezeték befogadójára több alternatíva szerepel, így annak hosszával még nem számolhatunk.		160	2022 -	5
H2.4.7	Méhecske utca és környékének nyomott szennyvízelvezető hálózata					
H2.4.8	Méhecske utca és környékén szennyvízátemelő					
H2.5	***Vízhálózati fejlesztések***					
H2.5.1	Szakaszoló tolózárak beépítése	A kiemelt közintézmények vízellátás biztonságának növelése érdekében a gerincvezetékeken szakaszoló tolózárak beépítése szükséges.	S3; S10	10	2017	70
H2.5.2	Fodormenta utca vízellátó hálózat	Végág megszüntetés körvezeték hálózat építéssel, épül NA 100 mm-es KPE elosztóhálózat		9	2017	70

H2.5.3	Őszirózsa utca (Nárcisz - Árok u.) vízellátó hálózat	Végág megszüntetés körvezeték hálózat építéssel, épül NA 100 mm-es KPE elosztóhálózat		8	2017	70
H2.5.4	Sóska utca vízellátó hálózat	NA 100 mm-es KPE elosztó hálózat		26	2018-2021	20
H2.6	***Távhőellátáshálózat fejlesztés***					
H2.6.1	Távhő központ és hálózat rekonstrukciója	Mind a távhőközpont, mind az ellátó hálózat jelentősen elavult állapotban van, ezért az energiahatékonyság érdekében is középtávon szükségessé válik a rendszer teljes körű korszerűsítése.	S3	800	2018 -	10

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H3 idegenforgalom, turisztikai fejlesztések)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Kapcsolódás a stratégiai célokhoz**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészítettség foka (%)**
H3	**Idegenforgalom, turisztikai fejlesztések**					
H3.1.	Sárkány starthely fejlesztése, Vitorlázó emlékmű felújítása	Sárkánystarthely kialakítása. A leromlott állapotú vitorlázó emlékmű felújítása.	S6; S7	n.a.	2023-ig	0 %
H.3.2.	Panoráma padok kihelyezése a hegyvidéki részen	Panoráma padok kihelyezése a hegytetőkre, ahonnan jó kilátás nyílik a város felé.	S6; S7	n.a.	2023-ig	0%
H.3.3.	**A kerékpár turizmus növelése a kerékpárút hálózat fejlesztésével (K2/10)**	A kerékpár turizmus ösztönzése. Budaörs kiváló földrajzi elhelyezkedése a járáson belüli szabadidős kerékpárturizmus szempontjából remek lehetőségeket rejt.	S6; S1; S7	n.a.	2023-ig	20%
H.3.3.1	1. sz. főút belső szakasz kerékpárút építése	Az országos kerékpárút hálózat nyomvonalához illeszkedően a városon áthaladó kerékpárút egy szakasza.	S2; S6; S7	50	2019	10%
H.3.3.2.	Budapest-Balaton kerékpáros útvonal - Budaörsi szakasz	A tervek szerint a budaörsi szakasz a város déli részén, a Kamaraerdő városrészen keresztül haladna a Hosszúréti patak mentén	S2; S6; S7	n.a.	2022-	0%

H.3.3.3.	Kerékpárút létesítése a Budakeszi-árok mentén Budakeszire	A kerékpárút ezen szakaszának megépítése jelentősen leegyszerűsítené a két város közötti- és a turista átmenő kerékpáros forgalom lebonyolítását, mely jelenleg balesetveszélyes körülmények között teljesíthető szakasz.	S2; S6; S7	n.a.	2022	0%

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H4 Gazdaságfejlesztés)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Kapcsolódás a stratégiai célokhoz**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészítettség foka (%)**
H4	**Gazdaságfejlesztés**					
H4.1	Üzleti környezet fejlesztése és az irodaházak szolgáltatásfejlesztése	Az irodaházak fejlesztésével és/vagy új irodaházak építésével a bérlő cégek Budaörsön maradásának elősegítése.	S4; S10	n.a.	2023-ig	0 %

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H5 Humáninfrastruktúra fejlesztései)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Kapcsolódás a stratégiai célokhoz**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészítettség foka (%)**
H5	**Humáninfrastruktúra fejlesztései**					
H5.1	***Óvodákkal és Bölcsődékkel kapcsolatos fejlesztések***					
H5.1.1.	Mákszem Óvoda emeletráépítése	új építésű, az emeleten 3 új csoportszobás óvoda, köznevelési intézmény	S9	400	2017-2020	70
H5.1.2.	Kamaraerdei Óvoda játszóudvar építése III. ütem	A Kamaraerdei óvoda alsó játszóudvarán 3 db játszótéri eszköz, várhatóan 1-2 éven belül a faanyaguk elöregedése miatt használhatatlanná válik. A harmadik ütemben az alsóudvaron a 3 db játszótéri eszköz kerül kicserélésre.	S9	25	2017-2020	60

H5.1.3.	Csicsergő Óvoda Rózsa utcai tagóvoda belső udvar felújítása (burkolatjavítás, vízelvezetés)	Az épület által három oldalról körülfogott belső udvar töredezett, egyenetlen aszfaltburkolata felújítása 267 m2, az éles sarkú betondobogó borítása öntött gumiburkolattal 14 m2, a töredezett lépcső felújítása, az udvarrész megfelelő vízelvezetése érdekében 30 fm folyóka építése valósul meg.	S9	8	2017-2020	60
H5.1.4.	Százszorszép bölcsőde játszóudvar építés IV. ütem	A IV. ütemben az első három ütemben átalakítással nem érintett, azonban beavatkozást igénylő udvarrészek kerülnek átépítésre . Botlás- és csúszásveszélyes helyek kerülnek megszüntetésre, új, színes, játékra ösztönző öntöttgumi burkolatok, műfű burkolat, gyepes területek kerülnek kialakításra, növénytelepítés, öntözőrendszer kiépítése megvalósul meg.	S9	10	2017-2020	50
H5.1.5.	Vackor óvoda kert, udvar felújítása	A fejlesztés célja, a kert az udvar felújítása, oly módon, hogy valamennyi csoport a saját oktatási programjának megfelelően használni tudja.	S9	67	2017-2020	50
H5.1.6.	Csillagfürt óvoda udvarrész ütemezett fejlesztése	A terv egy projektben négy ütemet tartalmaz. A udvarrészek felújítását úgy tervezték meg, hogy az több ütemben, egymástól függetlenül is elvégezhető legyen – területi lehatárolás alapján (A., B., C., D. ütem)	S9	125	2017-2020	40
H5.1.7.	Új Bölcsőde, Óvoda épület létesítése (Hársfa utca)	többcsoportos új bölcsőde építése	S9	800	2023 -	50
H5.2	***Iskolákkal kapcsolatos fejlesztések***					
H5.2.1.	Fedett sportpálya (Herman)	A jelenleg kültéri kézilabdapálya lefedése tervezett.	S9	43	2016 - 2017	70
H5.2.2.	Illyés Gimnázium tornacsarnok építése (Aramis)	A terv a meglévő játszószerek megtartásával számol, nagy részüket a helyükön megtartva	S9	710	2016 - 2018	90
H5.3	***Betegellátás hálózati fejlesztések***					
H5.3.1.	Betegirányító rendszer fejlesztése	Betegirányító rendszer fejlesztése az Egészségügyi Központtal közösen.	S9	n.a.	2023-ig	0 %
H5.3.2.	Online beteglátogató rendszer fejlesztése	Beteglátogató robotok beszerzése és használata az egészségügyben	S9; S5	n.a.	2023-ig	0 %

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H6 Megújuló energia fejlesztések)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Kapcsolódás a stratégiai célokhoz**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészítettség foka (%)**
H6	**Megújuló energia fejlesztések**					
H6.1.	**Intézményi napelemes rendszerek és napkollektor létesítése**	Fenntartható Energia Cselekvési Tervben (SEAP) foglaltak végrehajtása.	S3	597	2023-ig	10 %
H6.1.1	Napelemes rendszerek és napkollektor létesítése önkormányzati intézményeknél	Fenntartható Energia Cselekvési Tervben (SEAP) foglaltak végrehajtása: Százszorszép Bölcsőde Holdfény Utcai Óvoda Zippel-Zappel Német Nemzetiségi Óvoda Budaörsi Mákszem Óvoda Budaörsi csicsergő Óvoda Rózsa u. tagóvoda Budaörsi Csillagfürt Óvoda Budaörs Városháza Budaörsi Csicsergő Óvoda Pitypang Bölcsőde Budaörsi Vackor Óvoda Jókai Mór Művelődési Központ Budaörsi Városi Ifjúsági Klub Budaörsi Kincskereső Óvoda JMMK Közösségi Ház	S3	340	2023-ig	10 %
H6.1.2.	Napelemes rendszerek és napkollektor létesítése állami fenntartású intézményeknél	Fenntartható Energia Cselekvési Tervben (SEAP) foglaltak végrehajtása: Bleyer Jakab Német Nemzetiségi Általános Iskola Budaörsi Herman Ottó Általános Iskola Kesjár Csaba Általános Iskola Budaörsi 1. sz. Általános Iskola Bleyer Jakab Német Nemzetiségi Általános Iskola Árpád Utcai Tagintézménye	S3	257	2023-ig	10 %

H6.2.	**Intézményi energiahatékonysági beruházások**	Fenntartható Energia Cselekvési Tervben (SEAP) foglaltak végrehajtása.	S3	430	2023-ig	30 %
H6.2.1.	Energiahatékonysági beruházások önkormányzati intézményeknél	Fenntartható Energia Cselekvési Tervben (SEAP) foglaltak végrehajtása: Százszorszép Bölcsőde Holdfény Utcai Óvoda Zippel-Zappel Német Nemzetiségi Óvoda Budaörsi Mákszem Óvoda Budaörsi Csicsergő Óvoda Rózsa u. tagóvoda Budaörsi Csillagfürt Óvoda Budaörs Városháza Budaörsi Csicsergő Óvoda Pitypang Bölcsőde Budaörsi Vackor Óvoda Jókai Mór Művelődési Központ Budaörsi Városi Ifjúsági Klub Budaörsi Kincskereső Óvoda JMMK Közösségi Ház	S3	390	2023-ig	30 %
H6.2.2.	Energiahatékonysági beruházások állami fenntartású intézményeknél	Fenntartható Energia Cselekvési Tervben (SEAP) foglaltak végrehajtása: Bleyer Jakab Német Nemzetiségi Általános Iskola Budaörsi Herman Ottó Általános Iskola Kesjár Csaba Általános Iskola Budaörsi 1. sz. Általános Iskola Bleyer Jakab Német Nemzetiségi Általános Iskola Árpád Utcai Tagintézménye	S3	40	2023-ig	30 %
H6.3.	**Hulladékgazdálkodás/komposztálás – klímaadaptáció**	Szénlábnyom csökkentése – a helyi szerves hulladék helyben hasznosítása a fosszilis (légkörmelegítő) alapanyagból gyártott műtrágyák kiváltására – komposztálók iskolákban, egyéb intézményekben, közösségi tereken, azok kezelése, kölcsönözhető közös mulcsológép a zöldmetszés idején (pl. az így nyert pellet hasznosítása közintézmény pelletkazánjában) stb.	S3	n.a.	2023-ig	0 %

II.5.3. Nem beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok (Soft projektek)

Soft projektek (SP1-SP30)						
Projekt száma	**Projekt neve**	**Projekt rövid leírása**	**Kapcsolódás a stratégiai célokhoz**	**Indikatív keretösszeg (bruttó, mFt)**	**Megvalósítás várható ideje**	**Előkészítettség foka (%)**
SP1	Budaörs Fesztivál pozicionálása (K1/1)	Regisztrált fizetős fesztiválla való átalakítása, piaci alapon való működés feltételinek megteremtése. Brend kialakítása.	S6; S1	n.a.	2023-ig	0 %
SP2	„Program-Budaörs” (K1/2)	Honlap fejlesztése, mely kizárólag a helyi programokat fogja össze intézményi és civil szinten, részletes ismertetővel.	S6; S1	n.a.	2023-ig	0 %
SP3	Havi programfüzet (K1/3)	program és eseményfüzet – hirdetésekből fenntartva	S6; S1	n.a.	2023-ig	0 %
SP4	Hirdetőtábla (K1/4)	Tájékoztató felületek megújítása, kiépítése – innovatív formában	S6; S1	n.a.	2023-ig	0 %
SP5	Budaörsi Passió / Budaörsi Virágszőnyeg (K1/5)	Hagyományos és egyedi programok újra gondolása, országos programmá fejlesztése.	S6; S1	n.a.	2023-ig	20 %
SP6	Turisztikai Fejlesztési Stratégia (K1/6)	Erőforrások feltárása, irányok meghatározása, versenyképes turisztikai szolgáltatások meghatározása egy turizmus fejlesztési stratégiában.	S6; S1; S7	n.a.	2023-ig	0 %
SP7	Városi Turisztikai Központ – Info Pont (K1/7)	Civil szervezet működtetésben egy információ iroda és shop.	S6	n.a.	2023-ig	0 %
SP8	Termálturizmus meghonosítása, a termálvíz hasznosítása (K1/8)	A gyógyturizmus rekreációs célú fejlesztése. A város területén elérhető termálvíz hasznosítása mind a budaörsi polgárok, mind az ide látogató turisták számára kiemelt fontosságú feladat. A gyógyhatású termálvizes fürdőlehetőségek köré felépített turisztikai centrumok jelentős mértékben vonzzák a fizetőképes keresletű hazai és külföldi vendégeket. Ezt a helyzetet a főváros közvetlen közelsége teszi egyedülállóvá.	S6; S7	n.a.	2023 után	0 %
SP9	A kulturális gazdaság erősítése, arculatalkotó elemmé formálása (K1/9)	A város imázsának erősítése, gazdasági több lábon állás erősítése, az itt élők helyben való szabadidő-eltöltésének növelése, a kulturális látogató-turizmus megteremtése.	S6; S1	n.a.	2023-ig	20 %

SP10	Idősek közbiztonságának növelése	A rendőrséggel együttműködve kampányok tartása, felhívások, tájékoztatók készítése. Zárszerelvények, mozgásérzékelők beszereléséhez támogatás nyújtása egyedi kérelmek alapján.	S9; S5	5	2018	30 %
SP11	Helyismereti program	Egy folyamatosan zajló, a helyi iskolák bevonásával működő program, melynek során az iskolásokkal megismertetik a helyi nevezetességeket, értékeket.	S1	n.a.	2023-ig	20 %
SP12	Eszed vagy iszod kampány – klímaadaptáció	Szemléletformálás – víztakarékosság, vízlábnyom tudatosítása széles körben, víz világnapján rendezvény, nyílt nap a helyi vízszolgáltatónál és szennyvízkezelőnél stb.	S3	n.a.	2023-ig	0 %
SP13	Fékezd meg a Napot kampány	Szemléletformáló tájékoztatás, hogy pl. légkondi és drága beruházás nélkül milyen egyszerű megoldásokkal zárható ki nyáron a meleg az épületekből – világos színű tetők, falfelületek, nyílászárók külső árnyékolása, lombhullató fák szerepe, vízmelegítő sörkollektor stb.	S3	n.a.	2023-ig	0 %
SP14	Nulla hulladék hét kampány – klímaadaptáció	Kisebb szénlábnyom programok. Fogyasztáscsökkentés, hogy kevesebb legyen a hulladék – fölösleges áruk fóruma, cserebere börze, kukadiéta, komposztismeret, no csomagolás, vászonszatyor-varróverseny megunt, kinőtt ruhákból civil szervezetek bevonásával stb.	S3	n.a.	2023-ig	0 %
SP15	Versenyezz a fákkal kampány zöldséges hétfőkkel – klímaadaptáció	Ún. zöldséges (húsmentes) hétfőkkel csökkenthető étrendünk nagy szénlábnyoma, ennek népszerűsítése, bevezetése a városban hazai mintaadó településként a menzáktól az éttermeken át az otthoni konyhákig a nemzetközi példákat követve (mert az állati eredetű ételeknek jóval nagyobb a szén- és vízlábnyoma).	S3	n.a.	2023-ig	0 %
SP16	Jeles környezeti napok tartása – közös akciók, szemléletformálás – klímaadaptáció	Közintézmények, vállalatok, lakók aktivizálása a településért pl. a Föld napján (ápr. 22.) – családi délután zöld kosárral a helyi termelőktől, street-art kiállítás újrahasznosított anyagokból, filmvetítések és előadások, erdő- és pataktakarítás, zöldítés cserjékkel, egynyáriakkal, kié a	S3	n.a.	2023-ig	0 %

		legszebb sövénykerítés stb. – szakosodott civil zöldszervezetek bevonásával, meghívásával				
SP17	Kommunikáció az érintettekkel – klímaadaptáció	Kisebb lábnyom: folyamatos tájékoztatás, aktivizálás, részvételre ösztönzés, szemléletformálás a helyi sajtóban, közösségi oldalakon, települési rendezvényeken – *Mit tehetsz Te? a klímabarát, élhető Budaörsért*, bevonva a helyi vállalatokat egységeit, köz- és oktatási intézményeket, civil szervezeteket, lakosságot a helyi sajtóra is támaszkodva stb.	S3	n.a.	2023-ig	0 %
SP18	Település ökolábnyomának felmérése – első klímabarát hazai mintatelepülés	Klímaadaptáció, szénlábnyom csökkentése: alapadatok a tervezéshez, a problémák pontos felméréséhez, a hatékony, célzott megoldások meghatározásához az alábbi területeken: élelmiszerellátás, közlekedés, épületek, gazdaság, hulladék, klímaváltozás, víz, hozzáférés a természethez, tiszta levegő, egyéb. Stratégiailag meg kell fontolni, hogy milyen életstílusbeli változásoknak van a legjelentősebb hatásuk.	S3	n.a.	2023-ig	0 %
SP19	Energiahatékonyság, megújulók támogatása – klímaadaptáció	Szénlábnyom csökkentése – energiaracionalizálás, szigetelés, nyílászáró- és kazáncsere programok támogatása. Energiatermelő, vízmelegítő naptetők, szélkerék programok támogatása.	S3	n.a.	2023-ig	0 %
SP21	Fenntartható élelemellátás – klímaadaptáció	Egy település ökolábnyomának döntő része az élelmiszerlábnyom – ez csökkenthető pl. állandó helyi piac kialakítása, helyi termelők ösztönzése, iskolakertek, éttermek, menzák, büfék népszerűsítő felértékelése fenntarthatósági címkézéssel – zöld hely, jó hely stb.	S3	n.a.	2023-ig	0 %
SP22	Hagyományos helyi közösségi események zöldítése – klímaadaptáció	Szénlábnyom csökkentése – mentes legyen minden eldobandó (műanyag) tányértól, evőeszköztől, pohártól, szívószáltól, kapszulás kávétól – repohár, zöldséges ételek, helyi, hazai termelők árui, konyha- és balkonkertek verseny nyerteseinek bemutatója, újrahasznosítottból ékszerek, táskák, civil zöldszervezetek meghívása stb.	S3	n.a.	2023-ig	0 %
SP24	Sport- és szabadidős lehetőségek kommunikációja a helyi cégek felé	Budaörsön dolgozók számára ezért kedvezményes sport és kulturális lehetőségek biztosítása javasolt. Ezekről a kedvezményes sportolási és kulturális lehetőségekről a helyi	S7; S4	n.a.	n.a.	n.a.

		cégek rendszeres tájékoztatása szükséges (hírlevél, helyi média, honlap tájékoztatás)				
SP25	Ügyfél-elégedettségi felmérés	Nagyadózói vélemények, igények begyűjtése	S4	n.a.	n.a.	n.a.
SP26	Nagyadózói CRM rendszer kialakítása	A nagyadózókkal való kapcsolattartás kidolgozásának legfontosabb eleme egy naprakész CRM (Customer Relationship Management) rendszer kialakítása, amelyben a helyi vállalatokra vonatkozó adminisztratív és szakmai információk (ágazati besorolás, tevékenység, foglalkoztatottak számara, előző évi árbevételre stb.) elérhetőek az önkormányzat számára teljes körűen, egy externet felületen pedig a helyi cégek számára korlátozottan.	S4; S5	n.a.	n.a.	n.a.
SP27	A Nagyadózókkal való kapcsolattartás fórumainak, rendszerének kialakítása	Budaörsi gazdaságfejlesztési „kerekasztal”, Önkormányzati üzleti reggelik, Rendszeres személyes találkozások, Üzleti fórumok, díj alapítása, Hírlevél	S4; S5	n.a.	n.a.	n.a.
SP28	„VIP Ügyintézés” rendszerének kialakítása	A vállalkozások ügyintézését a lehető leggördülékenyebbé kell tenni (dedikált ügyintéző, egyablakos ügyintézés, gyorsított eljárások)	S4; S5	n.a.	n.a.	n.a.
SP29	Adózók ellenőrzésének és támogatásának fejlesztése	A helytelenül bevallott iparűzési adó összegek kiszűrése és a nagyadózók elégedettségének növelése.	S4; S5	n.a.	n.a.	n.a.
SP30	Dolgozók munkába járásának megszervezése	A cégekkel közösen egy egységes, jó minőségű szolgáltatás kereteinek kidolgozása a helyben dolgozók számára. A megvalósítás magánvállalkozó bevonásával, közszolgáltatóval együttműködve, vagy saját erőforrásokból kiépítve lehetséges, valamennyi lehetséges járatot és útvonalat optimalizálva.	S4; S5	n.a.	n.a.	n.a.

Akcióterületen kívüli fejlesztések pénzügyi terve és ütemezése

Pontszerű projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
P1	Városi Ifjúsági Klub fejlesztése	90									
P2	Autóbusz végállomás épületének fejlesztése	325									
P3	Lakótelepi Közösségi Ház felújítása és bővítése	210									
P4	Idősek otthona bővítése	500									
P5	BTG új telephely	110									
P6	Felnőtt és speciális játszóterek kialakítása	n.a.									
P7	Közterületi illemhely	10									
P8	Idősek napközis otthonának átköltöztetése	n.a.									
P9	Lelátó (BSC)	n.a.									
ÖSSZESEN											

Hálózatos projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
H1	**Közlekedés fejlesztése**										
H1.1	***Utak, járdák építése***										
H1.1.1.	Meredek utca építése	40									
H1.1.2.	Rézvirág utca építése	50									
H1.1.3.	Fodros utca építése	300									
H1.1.4.	Komáromi utca építése	150									
H1.1.5.	Temesvári utca építése	90									
H1.1.6.	Farkasréti út építése I. és II. ütem	1000									
H1.1.7.	Thököly utca építése	185									
H1.1.8.	Kisfaludy utca építése	250									
H1.1.9.	Árvácska utca építése	100Százszorszép									
H1.1.10.	Nefelejcs utca felső szakaszának építése	70									
H1.1.11.	Árpád utca építése	150									
H1.1.12.	Nádas utca építése	60									
H1.1.13.	Tárogató utca felső szakaszának építése	120									
H1.1.14.	Stefánia utca építése	160									
H1.1.15.	Kamaraerdei úti járda építése	180									

H1.1.16.	Szervizút bekötése az Alsóhatár útba (Aradi utca – Alsóhatár út között)	300									
H1.1.17.	Szervizút kiépítése Ny-i irányba a Kaktusz utcáig, K-i irányba az Egér útig	n.a.									
H1.1.18.	Felsőhatár utca építése	n.a.									
H1.1.19.	Temető utca gyűjtőúttá átépítése	n.a.									
H1.2	***Kerékpárút hálózat fejlesztése, parkolók építése***										
H1.2.1	1. sz. főút belső szakasz kerékpárút építése	50									
H1.2.2	Sport u. - Kamaraerdő között kerékpárút létesítése	250									
H1.2.3	Kerékpáros híd	n.a.									
H1.3	***Közösségi közlekedés fejlesztése***										
H1.3.1	Budaörsi közbringa rendszer kialakítása	190									
H1.4	***Körforgalmi csomópontok építése***										
H1.4.1	Budapesti út - Budaörsi út - Felsőhatár utca - Alsóhatár utca körforgalmú csomópont építése	180									
H1.4.2 (AT1.4.)	Körforgalom kialakítása a 8102 sz. főút, a Budakeszi lehajtó és a Szabadságút kereszteződésénél	n.a.									
H1.4.3	Körforgalmú csomópont kialakítása a Petőfi Sándor utca és a Garibaldi utca kereszteződésénél	n.a.									
H1.4.4	Körforgalmú csomópont kialakítása az Ady Endre utca és a Garibaldi utca kereszteződésénél	n.a.									
H1.4.5 (AT7.9.)	Körforgalmú csomópont kialakítása a Stefánia utca, a Hársfa utca, a Törökbálinti utca és a Clementis László utca kereszteződésénél	n.a.									
H1.4.6. (AT7.6.)	Körforgalmú csomópont kialakítása a Budafoki utca és az újonnan létesítendő autópálya lehajtó kereszteződésénél	n.a.									

Hálózatos projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
H2	**Közművek fejlesztése**										
H2.1	***Záportározók létesítése***										
H2.1.1.	Spanyolréti árok repülőtér melletti szakaszára	100									
H2.1.2.	Hosszúréti patak rendezése	n.a.									
H2.1.3.	Záportározó létesítése az Odvashegyi árokra	n.a.									
H2.2	***Árokrendezési feladatok***										
H2.2.1	Tűzkőhegyi árok Farkasréti út Bányász utca közöti szakaszának rendezése	30									
H2.2.2	Hosszúréti patak hídjának átépítése	15-100									
H2.2.3	Tűzkőhegyi árok autópálya alatti szakaszának zártszelvénybe helyezése	80									
H2.2.4	Budaörsi mellékág MÁV alatti átereszének átépítése	n.a.									
H2.2.5	Budaörsi mellékág tehermentesítése	n.a.									
H2.2.6	Naphegyi árok Bokréta közi szakaszának rendezése	n.a.									
H2.3	***Elektromos fejlesztések***										
H2.3.1	Budaörs, Szabadság út (Margaréta utca és Bimbó utca közötti szakasz) járda megvilágítás létesítése	15									
H2.3.2	Közvilágítás rekonstrukció az útépítésekhez kapcsolódóan	50									
H2.3.3	Budaörs, Farkasréti út, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	125									
H2.3.4	Budaörs, Tavasz utca - Alsóhatár út, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	100									
H2.3.5	Budaörs, Törökugrató, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	100									
H2.4	***Szennyvízhálózati fejlesztések***										
H2.4.1	Budapesti Komplex Integrált Szennyvízelvezetés Projekt - Budaörsi bevezetés (V. jelű	230									

	tender) Gravitációs hálózat I. ütem										
H2.4.2	Budapesti Komplex Integrált Szennyvízelvezetés Projekt - Budaörsi bevezetés (V. jelű tender) nyomott rendszerű hálózat I. ütem										
H2.4.3	Felsőhatár utca (Farkasréti - Tűzkőhegy utca között) és Tűzkőhegy utca szennyvízelvezető hálózat	64									
H2.4.4	Sóska utca szennyvízelvezető hálózat	32									
H2.4.5	Budafoki utcai szennyvízátemelő kiváltása gravitációs csatornák megépítésével, az átemelő megszüntetésével és a terület rekultivációjával	75									
H2.4.6	Méhecske utca és környékének gravitációs szennyvízelvezető hálózata										
H2.4.7	Méhecske utca és környékének nyomott szennyvízelvezető hálózata	160									
H2.4.8	Méhecske utca és környékén szennyvízátemelő										
H2.5	***Vízhálózati fejlesztések***										
H2.5.1	Szakaszoló tolózárak beépítése	10									
H2.5.2	Fodormenta utca vízellátó hálózat	9									
H2.5.3	Őszirózsa utca (Nárcisz - Árok u.) vízellátó hálózat	8									
H2.5.4	Sóska utca vízellátó hálózat	26									
H2.6	***Távhőellátáshálózat fejlesztés***										
H2.6.1	Távhő központ és hálózat rekonstrukciója	800									

Hálózatos projekt megnevezése		**Becsült költség (mFt)**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
H3	**Idegenforgalom, turisztikai fejlesztések**										
H3.1.	Sárkány starthely fejlesztése, Vitorlázó emlékmű felújítása	n.a.									
H.3.2.	Panoráma padok kihelyezése a hegyvidéki részen	n.a.									

H.3.3.	A kerékpár turizmus növelése a kerékpárút hálózat fejlesztésével (K2/10)	n.a.									
H.3.3.1	1. sz. főút belső szakasz kerékpárút építése (K2/10 A)	50									
H.3.3.2.	Budapest-Balaton kerékpáros útvonal - Budaörsi szakasz (K2/10 B)	na.									
H.3.3.3.	Kerékpárút létesítése a Budakeszi-árok mentén Budakeszire (K2/10 C)	n.a.									
ÖSSZESEN:											

Hálózatos projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
H4	**Gazdaságfejlesztés**										
H4.1	Üzleti környezet fejlesztése és az irodaházak szolgáltatásfejlesztése	n.a.									
ÖSSZESEN:											

Hálózatos projekt megnevezése		Becsült költség (mFt)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
H5	**Humáninfrastruktúra fejlesztései**										
H5.1	***Óvodákkal és Bölcsődékkel kapcsolatos fejlesztések***										
H5.1.1.	Mákszem Óvoda emeletráépítése	400									
H5.1.2.	Kamaraerdei Óvoda játszóudvar építése III. ütem	25									
H5.1.3.	Csicsergő Óvoda Rózsa utcai tagóvoda belső udvar felújítása (burkolatjavítás, vízelvezetés)	8									
H5.1.4.	Százszorszép bölcsőde játszóudvar építés IV. ütem	10									
H5.1.5.	Vackor óvoda kert, udvar felújítása	67									
H5.1.6.	Csillagfürt óvoda udvarrész ütemezett fejlesztése	125									
H5.1.7.	Új Bölcsőde, Óvoda épület létesítése (Hársfa utca)	800									
H5.2	***Iskolákkal kapcsolatos fejlesztések***										
H5.2.1.	Fedett sportpálya (Herman)	43									

H5.2.2.	Illyés Gimnázium tornacsarnok építése (Aramis)	710									
H5.3	***Betegellátás hálózati fejlesztések***										
H5.3.1.	Betegirányító rendszer fejlesztése	n.a.									
H5.3.2.	Online beteglátogató rendszer fejlesztése	n.a.									
ÖSSZESEN:											

Hálózatos projekt megnevezése		**Becsült költség (mFt)**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
H6	**Megújuló energia fejlesztések**										
H6.1.	**Intézményi napelemes rendszerek és napkollektor létesítése**										
H6.1.1	Napelemes rendszerek és napkollektor létesítése önkormányzati intézményeknél	340									
H6.1.2.	Napelemes rendszerek és napkollektor létesítése állami fenntartású intézményeknél	257									
H6.2.	**Intézményi energiahatékonysági beruházások**										
H6.2.1.	Energiahatékonysági beruházások önkormányzati intézményeknél	390									
H6.2.2.	Energiahatékonysági beruházások állami fenntartású intézményeknél	40									
H6.3.	**Hulladékgazdálkodás/komposztálás**										
	Hulladékgazdálkodás/komposztálás – klímaadaptáció	n.a.									

Soft projekt megnevezése		**Becsült költség (mFt)**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
SP1	Budaörs Fesztivál pozicionálása (K1/1)	n.a.									
SP2	„Program-Budaörs” (K1/2)	n.a.									
SP3	Havi programfüzet (K1/3)	n.a.									
	Hirdetőtábla (K1/4)	n.a.									
	Budaörsi Passió / Budaörsi Virágszőnyeg (K1/5)	n.a.									
	Turisztikai Fejlesztési Stratégia (K1/6)	n.a.									
	Városi Turisztikai Központ – Info Pont (K1/7)	n.a.									

	Termálturizmus meghonosítása, a termálvíz hasznosítása (K1/8)	n.a.									
	A kulturális gazdaság erősítése, arculatalkotó elemmé formálása (K1/9)	n.a.									
	Idősek közbiztonságának növelése	5									
	Helyismereti program	n.a.									
	Eszed vagy iszod kampány – klímaadaptáció	n.a.									
	Fékezd meg a Napot kampány	n.a.									
	Nulla hulladék hét kampány – klímaadaptáció	n.a.									
	Versenyezz a fákkal kampány zöldséges hétfőkkel – klímaadaptáció	n.a.									
	Jeles környezeti napok tartása – közös akciók, szemléletformálás – klímaadaptáció	n.a.									
	Kommunikáció az érintettekkel – klímaadaptáció	n.a.									
	Település ökolábnyomának felmérése – első klímabarát hazai mintatelepülés	n.a.									
	Energiahatékonyság, megújulók támogatása – klímaadaptáció	n.a.									
	Fenntartható élelemellátás – klímaadaptáció	n.a.									
	Hagyományos helyi közösségi események zöldítése – klímaadaptáció	n.a.									
	Sport- és szabadidős lehetőségek kommunikációja a helyi cégek felé	n.a.									
	Ügyfél-elégedettségi felmérés	n.a.									
	Nagyadózói CRM rendszer kialakítása	n.a.									
	A Nagyadózókkal való kapcsolattartás fórumainak, rendszerének kialakítása	n.a.									
	„VIP Ügyintézés” rendszerének kialakítása	n.a.									
	Adózók ellenőrzésének és támogatásának fejlesztése	n.a.									
	Dolgozók munkába járásának megszervezése	n.a.									
ÖSSZESEN											

II.6. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁKBAN MEGFOGALMAZOTT FEJLESZTÉSEK INDIKATÍV FORRÁSIGÉNYE

Fejlesztések		VEKOP	ÖNKORMÁNY-ZATI	HAZAI	IKOP	KEHOP	EGYÉB
Akcióterületek							
AT1 – Nyugati Fejlesztései területek Akcióterület							
AT1.1	Szervizút Ny-i irányba történő kiépítése a Baross utcától a Légimentő állomásig.		X				
AT1.2	LM Magyarország területének hasznosítása		X				magán
AT1.3	Csíki-pihenőkert fejlesztése		X				
AT1.4	Körforgalom kialakítása a 8102 sz. főút és a Szabadságút kereszteződésénél		X				magán
AT1.5	Jelenleg üres magán ingatlanok gazdasági hasznosítása						magán
AT2 – Törökugrató Akcióterület							
AT2.1	Törökugrató tanösvény IV. ütem	X	X				magán
AT2.2	Bányagödör hasznosítása (balesetmentesítés, Hiányzoona)	X	X				magán
AT2.3	Mohakert projekt (vendéglátó egységek kialakítása)						magán
AT3 – Alsószállás Akcióterület							
AT3.1	Szabályozási Terv végrehajtásaként a közterület céljára történő lejegyzések		X				Alsószállás Fejlesztésért Egyesület / Tulajdonosok
AT3.2	Árkok, vízmosások rekultivációja		X				
AT3.3	Közterületté történő átsorolások út és csapadékvíz elvezetés céljára		X				
AT3.4	Zöldterület-fejlesztés: fasorok telepítése		X				Alsószállás Fejlesztésért Egyesület / Tulajdonosok
AT3.5	Közművesítés és útépítés előkészítése (tervezés és engedélyezés, a tulajdonosokkal a Beruházás finanszírozásának szervezése)						Alsószállás Fejlesztésért Egyesület / Tulajdonosok
AT3.6	közművesítés						Alsószállás Fejlesztésért

Fejlesztések		VEKOP	ÖNKORMÁNY-ZATI	HAZAI	IKOP	KEHOP	EGYÉB
							Egyesület / Tulajdonosok
AT3.7	Futópálya kialakítása		X				Alsószállás Fejlesztésért Egyesület / Tulajdonosok
AT3.8	Kerékpárút építése		X				Alsószállás Fejlesztésért Egyesület / Tulajdonosok
AT4 – Frankhegy Akcióterület							
AT4.1	Közterületi fejlesztésekhez szükséges közútszélesítések lebonyolítása.		X				Frankhegyi Víziközmű Társulat / Tulajdonosok
AT4.2	Közmű- és úttervek elkészítése.		X				Frankhegyi Víziközmű Társulat / Tulajdonosok
AT4.3	Az új Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási terv hatályba léptetése.		X				
AT4.4	A közterületek művelési ágainak rendezése.		X				
AT4.5	Út, támfal és közműépítések kivitelezése.		X				Frankhegyi Víziközmű Társulat / Tulajdonosok
AT4.6	A nyomásfokozó gépház megépítése és üzembe helyezése.		X				
AT4.7	Kerékpár úthálózat tervezése és megépítése.		X				
AT5 – Templom tér és környéke Akcióterület							
AT5.1	Régi Leányiskola, volt Posta épület átalakítása, bővítése, művelődési közösségi-oktatási és start-up inkubációs központ kialakítása.		X				
AT5.2	Templom tér 17. sz. alatti helyi védett Gyógyszertárépület homlokzat felújítása, önkormányzati tulajdonú ingatlanok hasznosítása.		X				magán
AT5.3	Zichy major felújítása – kulturális központ kialakítása.		X				magán
AT5.4	Zichy-major megújulásával kapcsolatos közterületi fejlesztések.		X				
AT5.5	Templom téri közterület fejlesztések.		X				magán

Fejlesztések		VEKOP	ÖNKORMÁNY-ZATI	HAZAI	IKOP	KEHOP	EGYÉB
AT5.6	Szent Benedek Gimnázium Sportcsarnokkal való bővítése, udvar fejlesztése.						Egyházi
AT6 – Kő-hegy Akcióterület							
AT6.1	Turisztikai irányvonalat erősítő fejlesztések		X				magán
AT6.2	Infrastrukturális fejlesztések: Gravitációs rendszerű szenny- és csapadék víz elvezető rendszer fejlesztése		X				magán
AT7 – Budaörs Alközpont Akcióterület							
AT7.1	Budaörs Városi Uszoda és Sportcsarnok fejlesztése		X				
AT7.2	Budafoki úti csarnok építése			X			
AT7.3	1.sz. Általános Iskola Hársfa u. (háromszög terület) kertbővítés, játszóudvar kialakítása 4080/11 hrsz. II. ütem			X			
AT7.4	Konferencia központ – szálloda						magán
AT7.5	VIZEP területén lakásépítés						magán
AT7.6	Új autópálya lehajtó létesítése a Budafoki utcánál		X				magán
AT7.7	Új közúti felüljáró építése a Stefánia utca meghosszabbításában		X				magán
AT8 – Szilvás Akcióterület							
AT8.1	Szilvás területén hasznosítására koncepcióterv kidolgozása		X				
AT8.2	098/2 hrsz-ú ingatlan hasznosítására koncepcióterv kidolgozása						X
AT8.3	Felszíni vízelvezetés megoldása		X			X	magán
AT8.4	Zajvédő fal		X			X	
AT8.5	Szilvás közművesítése és úthálózat kiépítése		X				magán
AT9 – Kamaraerdő Tétényi-fennsík Akcióterület							
AT9.1	Tétényi fennsík vízellátásához és csatornahálózat fejlesztéséhez kapcsolódó előkészítő munkálatok		X				magán
AT9.2	Tétényi fennsík út és felszíni csapadékvíz elvezetés fejlesztéséhez kapcsolódó előkészítő munkálatok		X				magán

Fejlesztések		VEKOP	ÖNKORMÁNY-ZATI	HAZAI	IKOP	KEHOP	EGYÉB
AT9.3	Tétényi fennsík vízellátás és csatornaépítés kivitelezési munkálatai		X				magán
AT9.4	Tétényi fennsík út és felszíni csapadékvíz elvezetés kivitelezési munkálatai		X				magán
AT9.5	Volt Törzsgyümölcsös hasznosítása						
AT9.6	Közoktatási intézményfejlesztés		X				magán
AT10 – Volt PVCSV - Kenyérgyár Akcióterület							
AT10.1	BHÉSZ módosítása		X				
AT10.2	Közúthálózat csomóponti fejlesztések előkészítése		X				magán
AT10.3	Bretzfeld utca – Lévai utca kereszteződésében körforgalmi csomópont kialakítása		X				magán
AT10.4	Bretzfeld utca – Baross utca csomópontjának pedig az átépítést		X				magán

Fejlesztések		VEKOP	ÖNKORMÁNYZATI	HAZAI	IKOP	KEHOP	EGYÉB
Pontszerű fejlesztések							
P1	Városi Ifjúsági Klub fejlesztése		X				
P2	Autóbusz végállomás épületének fejlesztése	X	X				
P3	Lakótelepi Közösségi Ház felújítása és bővítése		X	X			
P4	Idősek otthona bővítése	X	X	X			
P5	BTG új telephely		X				
P6	Felnőtt és speciális játszóterek kialakítása		X	X			magán
P7	Közterületi illemhely		X				
P8	Idősek napközis otthonának átköltöztetése		X				
P9	Lelátó (BSC)			X			

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H1 Közlekedés fejlesztése)							
Fejlesztések		VEKOP	ÖNKORMÁNYZATI	HAZAI	IKOP	KEHOP	EGYÉB
H1	**Közlekedés fejlesztése**						
H1.1	***Utak, járdák építése***						
H1	Meredek utca építése		X	X			
H2	Rézvirág utca építése		X	X			
H3	Fodros utca építése		X	X			

H4	Komáromi utca építése		X	X			
H5	Temesvári utca építése		X	X			
H6	Farkasréti út építése I. és II. ütem		X	X			
H7	Thököly utca építése		X	X			
H8	Kisfaludy utca építése		X	X			
H9	Árvácska utca építése		X	X			
H10	Nefelejcs utca felső szakaszának építése		X	X			
H11	Árpád utca építése		X	X			
H12	Nádas utca építése		X	X			
H13	Tárogató utca felső szakaszának építése		X	X			
H14	Stefánia utca építése		X	X			
H15	Kamaraerdei úti járda építése		X	X			
H16	Átkötő út építése (Aradi utca – Alsóhatár út között)		X	X			
H17	Szervizút kiépítése Ny-i irányba a Kaktusz utcáig, K-i irányba az Egér útig		X	X			
H18	Felsőhatár utca építése		X	X			
H19	Temető utca gyűjtőúttá átépítése		X	X			
H1.2	***Kerékpárút hálózat fejlesztése, parkolók építése***						
H1.2.1	1. sz. főút belső szakasz kerékpárút építése	X	X		X		
H1.3	***Közösségi közlekedés fejlesztése***						
H1.3.1	Budaörsi közbringa rendszer kialakítása	X		X	X		X
H1.4	***Közlekedés biztonságossá tétele érdekében történő fejlesztések***						
H1.4.1	***Körforgalmi csomópontok építése***						
H1.4.1	Budapesti út - Budaörsi út - Felsőhatár utca - Alsóhatár utca körforgalmú csomópont építése						magán
H1.4.2	Körforgalmú csomópont kialakítása a 8102 sz. főút és a Szabadságút kereszteződésénél						magán
H1.4.3	Körforgalmú csomópont kialakítása a Petőfi Sándor utca és a Garibaldi utca kereszteződésénél						magán
H1.4.4	Körforgalmú csomópont kialakítása az Ady Endre utca és a Garibaldi utca kereszteződésénél						magán
H1.4.5	Körforgalmú csomópont kialakítása a Stefánia utca, a Hársfa utca, a						magán

	Törökbálinti utca és a Clementis László utca kereszteződésénél						
H1.4.6.	Körforgalmú csomópont kialakítása a Budafoki utca és az újonnan létesítendő autópálya lehajtó kereszteződésénél						magán

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H2 Közművek fejlesztése)							
Fejlesztések		VEKOP	ÖNKORMÁNYZATI	HAZAI	IKOP	KEHOP	EGYÉB
H2	**Közművek fejlesztése**						
H2.1	***Záportározók létesítése***						
H2.1.1.	Spanyolréti árok repülőtér melletti szakaszára		X				
H2.1.2.	Hosszúréti patak rendezése						magán
H2.1.3.	Záportározó létesítése az Odvashegyi árokra						magán
H2.2	***Árokrendezési feladatok***						
H2.2.1	Tűzkőhegyi árok Farkasréti út Bányász utca közötti szakaszának rendezése		X				
H2.2.2	Hosszúréti patak hídjának átépítése						magán
H2.2.3	Tűzkőhegyi árok autópálya alatti szakaszának zártszelvénybe helyezése						magán
H2.2.4	Budaörsi mellékág MÁV alatti átereszének átépítése						magán
H2.2.5	Budaörsi mellékág tehermentesítése						magán
H2.2.6	Naphegyi árok Bokréta közi szakaszának rendezése						magán
H2.3	***Elektromos fejlesztések***						
H2.3.1	Budaörs, Szabadság út (Margaréta utca és Bimbó utca közötti szakasz) járda megvilágítás létesítése		X				
H2.3.2	Közvilágítás rekonstrukció az útépítésekhez kapcsolódóan			X		X	magán
H2.3.3	Budaörs, Farkasréti út, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése						magán
H2.3.4	Budaörs, Tavasz utca - Alsóhatár út, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése						magán
H2.3.5	Budaörs, Törökugrató, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése						magán
H2.4	***Szennyvízhálózati fejlesztések***						
H2.4.1	Budapesti Komplex Integrált Szennyvízelvezetés Projekt -					X	

	Budaörsi bevezetés (V. jelű tender) Gravitációs hálózat I. ütem						
H2.4.2	Budapesti Komplex Integrált Szennyvízelvezetés Projekt - Budaörsi bevezetés (V. jelű tender) nyomott rendszerű hálózat I. ütem					X	
H2.4.3	Felsőhatár utca (Farkasréti - Tűzkőhegy utca között) és Tűzkőhegy utca szennyvízelvezető hálózat						X
H2.4.4	Sóska utca szennyvízelvezető hálózat						X
H2.4.5	Budafoki utcai szennyvízátemelő kiváltása gravitációs csatornák megépítésével, az átemelő megszüntetésével és a terület rekultivációjával						X
H2.4.6	Méhecske utca és környékének gravitációs szennyvízelvezető hálózata						X
H2.4.7	Méhecske utca és környékének nyomott szennyvízelvezető hálózata						X
H2.4.8	Méhecske utca és környékén szennyvízátemelő						X
H2.5	***Vízhálózati fejlesztések***						
H2.5.1	Szakaszoló tolózárak beépítése		X				
H2.5.2	Fodormenta utca vízellátó hálózat						X
H2.5.3	Őszirózsa utca (Nárcisz - Árok u.) vízellátó hálózat						X
H2.5.4	Sóska utca vízellátó hálózat						X
H2.6	***Távhőellátáshálózat fejlesztés***						
H2.6.1	Távhő központ és hálózat rekonstrukciója		X			X	X

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H3 idegenforgalom, turisztikai fejlesztések)							
Fejlesztések		**VEKOP**	**ÖNKORMÁNYZATI**	**HAZAI**	**IKOP**	**KEHOP**	**EGYÉB**
H3	**Idegenforgalom, turisztikai fejlesztések**						
H3.1	Sárkány starthely fejlesztése, Vitorlázó emlékmű felújítása						magán
H3.2	Panoráma padok kihelyezése a hegyvidéki részen		X	X			
H3.3	***A kerékpár turizmus növelése a kerékpárút hálózat fejlesztésével***						
H3.3.1.	1. sz. főút belső szakasz kerékpárút építése (K2/10 A)	X		X	X		
H3.3.2.	Budapest-Balaton kerékpáros útvonal - Budaörsi szakasz (K2/10 B)	X		X	X		X

H3.3.3.	Kerékpárút létesítése a Budakeszi-árok mentén Budakeszire (K2/10 C)	X		X	X		

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H4 Gazdaságfejlesztés)							
Fejlesztések		VEKOP	ÖNKORMÁNYZATI	HAZAI	IKOP	KEHOP	EGYÉB
H4	**Gazdaságfejlesztés**						
H4.1	Üzleti környezet fejlesztése és az irodaházak szolgáltatásfejlesztése						magán GINOP

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H5 Humáninfrastruktúra fejlesztései)							
Fejlesztések		VEKOP	ÖNKORMÁNYZATI	HAZAI	IKOP	KEHOP	EGYÉB
H5	**Humáninfrastruktúra fejlesztései**						
H5.1	***Óvodákkal és Bölcsődékkel kapcsolatos fejlesztések***						
H5.1.1.	Mákszem Óvoda emeletráépítése	X	X	X			
H5.1.2.	Kamarerdei Óvoda játszóudvar építése III. ütem	X	X	X			
H5.1.3.	Csicsergő Óvoda Rózsa utcai tagóvoda belső udvar felújítása (burkolatjavítás, vízelvezetés)	X	X	X			
H5.1.4.	Százszorszép bölcsőde játszóudvar építés IV. ütem	X	X	X			
H5.1.5.	Vackor óvoda kert, udvar felújítása	X	X	X			
H5.1.6.	Csillagfürt óvoda udvarrész ütemezett fejlesztése	X	X	X			
H5.1.7.	Új Bölcsőde, Óvoda épület létesítése (Hársfa utca)	X	X	X			
H5.1	***Iskolákkal kapcsolatos fejlesztések***						
H5.2.1.	Fedett sportpálya (Herman)			X			
H5.2.2.	Illyés Gimnázium tornacsarnok építése (Aramis)			X			
H5.3	***Betegellátás hálózati fejlesztések***						
H5.1	Betegirányító rendszer fejlesztése	X	X	X			magán
H5.2	Online beteglátogató rendszer fejlesztése	X	X	X			magán

Beruházás jellegű hálózatos projektek (H6 Megújuló energia fejlesztések)							
Fejlesztések		VEKOP	ÖNKORMÁNYZATI	HAZAI	IKOP	KEHOP	EGYÉB
H6	**Megújuló energia fejlesztések**						
H6.1	***Intézményi napelemes rendszerek és napkollektor létesítése***						
H6.1.1	Napelemes rendszerek és napkollektor létesítése önkormányzati intézményeknél	X	X			X	
H6.1.2	Napelemes rendszerek és napkollektor létesítése állami fenntartású intézményeknél	X				X	X

H6.2	***Intézményi energiahatékonysági beruházások***						
H6.2.1	Energiahatékonysági beruházások önkormányzati intézményeknél	X	X			X	
H6.2.2	Energiahatékonysági beruházások állami fenntartású intézményeknél	X				X	X
H6.3	Hulladékgazdálkodás/komposztálás – klímaadaptáció			X		X	

Soft projektek							
Fejlesztések		**VEKOP**	**ÖNKORMÁNYZATI**	**HAZAI**	**IKOP**	**KEHOP**	**EGYÉB**
SP1	Budaörs Fesztivál pozicionálása (K1/1)						magán
SP2	„Program-Budaörs” (K1/2)						magán
SP3	Havi programfüzet (K1/3)						magán
SP4	Hirdetőtábla (K1/4)						magán
SP5	Budaörsi Passió / Budaörsi Virágszőnyeg (K1/5)						Egyház és BNNÖ
SP6	Turisztikai Fejlesztési Stratégia (K1/6)		X				
SP7	Városi Turisztikai Központ – Info Pont (K1/7)						magán
SP8	Termálturizmus meghonosítása, a termálvíz hasznosítása (K1/8)	X					magán
SP9	A kulturális gazdaság erősítése, arculatalkotó elemmé formálása (K1/9)		X				
SP10	Idősek közbiztonságának növelése		X	X			
SP11	Helyismereti program		X				
SP12	Eszed vagy iszod kampány – klímaadaptáció						magán
SP13	Fékezd meg a Napot kampány					X	magán
SP14	Nulla hulladék hét kampány – klímaadaptáció					X	magán
SP15	Versenyezz a fákkal kampány zöldséges hétfőkkel – klímaadaptáció					X	magán
SP16	Jeles környezeti napok tartása –közös akciók, szemléletformálás – klímaadaptáció					X	magán
SP17	Kommunikáció az érintettekkel – klímaadaptáció		X			X	
SP18	Település ökolábnyomának felmérése – első klímabarát hazai mintatelepülés		X			X	

Soft projektek							
Fejlesztések		VEKOP	ÖNKORMÁNYZATI	HAZAI	IKOP	KEHOP	EGYÉB
SP19	Energiahatékonyság, megújulók támogatása – klímaadaptáció		X	X			
SP20	Fenntartható élelemellátás – klímaadaptáció		X			X	
SP21	Hagyományos helyi közösségi események zöldítése – klímaadaptáció		X				magán
SP22	Sport- és szabadidős lehetőségek kommunikációja a helyi cégek felé		X				
SP23	Ügyfél-elégedettségi felmérés		X				
SP24	Nagyadózói CRM rendszer kialakítása		X				magán
SP25	A Nagyadózókkal való kapcsolattartás fórumainak, rendszerének kialakítása		X				magán
SP26	„VIP Ügyintézés” rendszerének kialakítása		X				
SP27	Adózók ellenőrzésének és támogatásának fejlesztése		X				
SP28	Dolgozók munkába járásának megszervezése		X				magán

III. ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM

Az érintett városrészek főbb jellemzői

Az Antiszegregációs Terv (ASZT) célja elemezni a KSH által kijelölt szegregációval veszélyeztetett területet, másrészt feladata meghatározni a beavatkozási lehetőségeket a veszélyeztetett területen.
Budaörs ITS-ben foglalt városrészei:

1. Nyugati Ipari Gazdasági terület (Gyár utca külterület)
2. Hegyvidékek (Törökugrató, Csiki-dülő, Út-hegy, Ódvas-hegy)
3. Intézményi városközpont és lakótelep
4. Szállások területe (Alsószállás, Felsőszállás külterület)
5. Hegyvidéki erdőterületek
6. Frankhegy
7. Történelmi belváros
8. Kertvárosias lakóterület (Budapesti út, Farkasréti út környéke)
9. Az autópálya és a vasút menti kereskedelmi-gazdasági területek
10. Szilvás (Vasútsor külterület)
11. Kamaraerdő

A város területe 23,59 km^2, 2011-ben a lakónépesség 26.757 fő volt, népsűrűsége 1134,3 fő/km^2. (Forrás: KSH 2011. évi népszámlálás)

A KSH által kijelölt szegregációval veszélyeztetett terület a Történelmi belváros városrészében található.

A szegregációval veszélyeztetett terület lehatárolásának szempontjai

A szegregációval veszélyeztetett vagy érintett területek körülhatárolásához az ún. szegregációs mutató különböző értékeit veszik figyelembe. A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 30% vagy 35% feletti, és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt. Ha a szegregációs mutató értéke 30-34% közötti, akkor szegregációval veszélyeztetett területről, ha 35% feletti, akkor pedig szegregátumról beszélünk. A KSH a mérőszám alapján határolta le a városban megtalálható veszélyeztetett területet, az Önkormányzat erre vonatkozóan szolgáltatott további adatokat.
Az Antiszegregációs Program alapvetően a szegregációval veszélyeztetett terület problémáit mutatja be, de egyben tartalmazza a megoldási lehetőségeket is. Az Antiszegregációs Terv területi dimenzióban, az ITS-ben körülhatárolt városrészek szerint vizsgálja az esélyegyenlőségi problémák meglétét a veszélyeztetett terület esetében. A KSH módszertana alapján Budaörs városban egy utcákkal körülhatárolt lakótömb jelenik meg, mint szegregációval veszélyeztetett terület. Ezen a területen a szegregációs mutató értéke 30% fölötti, de 35% alatti. A veszélyeztetett terület határai: Mátra utca – csatorna – Uzsoki köz – Kékes utca.

Budaörs és az érintett városrész (Történelmi belváros) helyzetértékelése

A fejezet a fontosabb demográfiai és társadalmi jellemzők segítségével mutatja be és hasonlítja össze Budaörs városrészeinek helyzetét, különös tekintettel a Történelmi belvárosra, ahol a veszélyeztetett terület található.

(A KSH adatszolgáltatásában nincsenek adatok a Hegyvidéki erdőterületekre, így ez a városrész nem szerepel az elemzésekben.)

Demográfiai jellemzők

Összességében Budaörs társadalmi helyzete járási, megyei és országos összehasonlításban is kedvezőnek tekinthető. Az országos tendenciákhoz képest kedvezőbb folyamatok, jelenségek elsősorban az 1990 után Budapest körül kialakult szuburbanizációs folyamatok következményeinek tekinthetők.

A város népességének növekedése a pozitív természetes szaporodásnak és a beköltözések magas számának köszönhető. A helyi népesség korösszetétele fiatalos, de a jövőben fel kell készülni az idősödés folyamatának kibontakozására. A diplomások magasabb aránya előnyösen hat a budaörsi lakosság munkaerő-piaci és jövedelmi helyzetére, illetve foglalkoztatottságára. A 2008/2009-es pénzügyi és gazdasági válság elhúzódó társadalmi-gazdasági hatásai miatt Budaörsön nagyobb figyelmet kell fordatani a családok elszegényedésére és az alacsony iskolai végzettségűek növekvő munkanélküliségére. Általános folyamat, hogy a városba beköltözők között egyre többen vannak a hátrányos szociális helyzetben lévő családok.

A város népességszáma a 2011. évi népszámlálás idején 26.757 fő volt. A lakónépesség városrészenkénti megoszlása markáns területi különbségekre hívja fel a figyelmet a belső városrészek és a külterületek között. (1. táblázat) Legtöbben a Történelmi belvárosban, az Intézményi (Adminisztratív) Városközpont és lakótelep területén, és a Kertvárosias lakóterületen élnek: ebben a három városrészben koncentrálódik a városi lakónépesség összesen 73,5%-a. A Hegyvidékek területen és a Kamaraerdő területén számottevő még a lakónépesség aránya (10% körüli), míg az összes többi városrészben néhány százalékban van jelen a város népessége. Legkevesebben az Autópálya és vasút menti kereskedelmi-gazdasági területeken, a Szállások területén, valamint a Szilvás területén élnek (0,4%-ban).

Mutató megnevezése		Budaörs összesen	Nyugati Ipari Gazdasági terület (Gyár utca külterület)	Hegyvidékek	Adminisztratív Városközpont és lakótelep	Szállások területe	Frankhegy	Történelmi belváros	Kertvárosias lakóterület	Autópálya és vasút menti kereskedelmi-gazdasági területek	Szilvás (Vasútsor külterület)	Kamaraerdő
Lakó-népesség száma (fő)	Fő	26757	371	3432	6661	116	613	7631	5383	114	115	2265
Lakó-népesség aránya (%)	%	100,0%	1,4	12,9	24,9	0,4	2,3	28,5	20,1	0,4	0,4	8,5

5. táblázat Lakónépesség száma (fő) és aránya (%) Budaörs városrészeiben (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás
(Hegyvidéki erdőterületre nincs adat.)

* Budaörs összesen: a város egészére vonatkozó összes statisztikai mutató tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (56 fő) adatait.

A lakónépesség korcsoportok szerinti alakulása a városrészekben viszonylag egyenletesen alakul, ha a legnagyobb népességkoncentrációval rendelkező városrészeket vesszük alapul. (1. ábra) A fiatalkorúak budaörsi átlagát (16,8%) az Adminisztratív Városközpont és lakótelep területe, és a Történelmi belváros nem éri el, ezekben a városrészekben kevesebb 14 év alatti él. A többi városrészben a fiatalkorúak aránya a városi átlag körüli, vagy afölötti. A 15-59 év közötti korosztály városi átlaga 62,2%: legmagasabb az arányuk (64,2%) az Adminisztratív Városközpont és lakótelep területén, míg legalacsonyabb az arányuk a Történelmi belvárosban (60,3%) a népesebb városrészek között. Az időskorúak aránya Budaörsön 21,1%: a nagyobb népességkoncentrációval bíró városrészek közül a Történelmi belvárosban a legnagyobb az arányuk (25%), a Hegyvidékek területén pedig a legkisebb (15,8%).

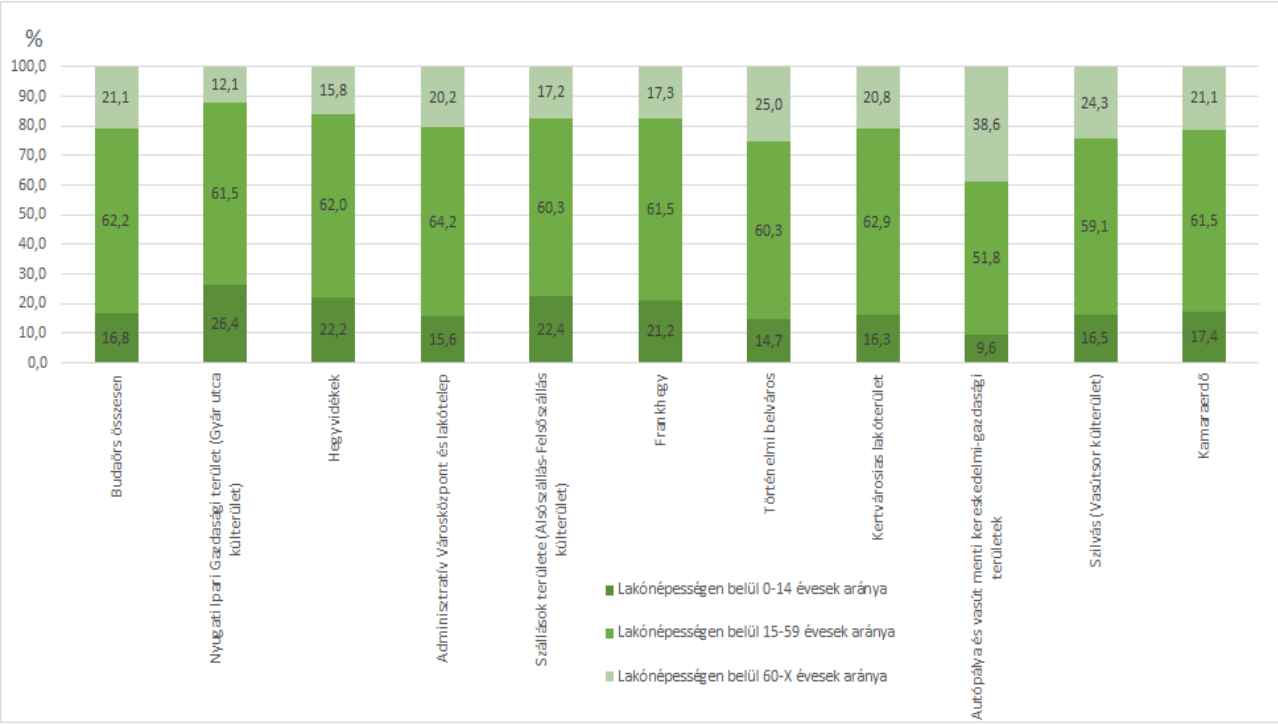

4. ábra A lakosság korcsoportok szerinti alakulása Budaörs városrészeiben (2011) (%)
Forrás: KSH adatszolgáltatás

(Hegyvidéki erdőterületre nincs adat.)

Összességében a város népesedési és demográfiai folyamatai kedvezően alakulnak az országos tendenciákhoz képest. A nagy népességkoncentrációval rendelkező városrészek demográfiai helyzetében számottevő különbségek nincsenek. Megfigyelhető a Történelmi belvárosban az idősödés folyamatának kibontakozása.

Iskolázottság

Budaörsön alacsony a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (7,3%), míg a felsőfokú végzettségűek magas aránya tapasztalható (37,5%). (2. ábra) A jelentősebb népességszámmal bíró városrészek közül hátrányosabb a Történelmi belváros helyzete, ahol 11,4% az alacsony iskolai végzettségűek aránya: ez négy százalékponttal magasabb érték, mint a városi átlag. A diplomások aránya kiugróan magas a Hegyvidékek területén, Kamaraerdőben, és a Kertvárosias lakóterületen, ha a népesebb városrészeket vizsgáljuk. Az Intézményi Városközpont és lakótelep területén, amely Budaörs második legnépesebb városrésze, a diplomások aránya nem éri el a városi átlagot.

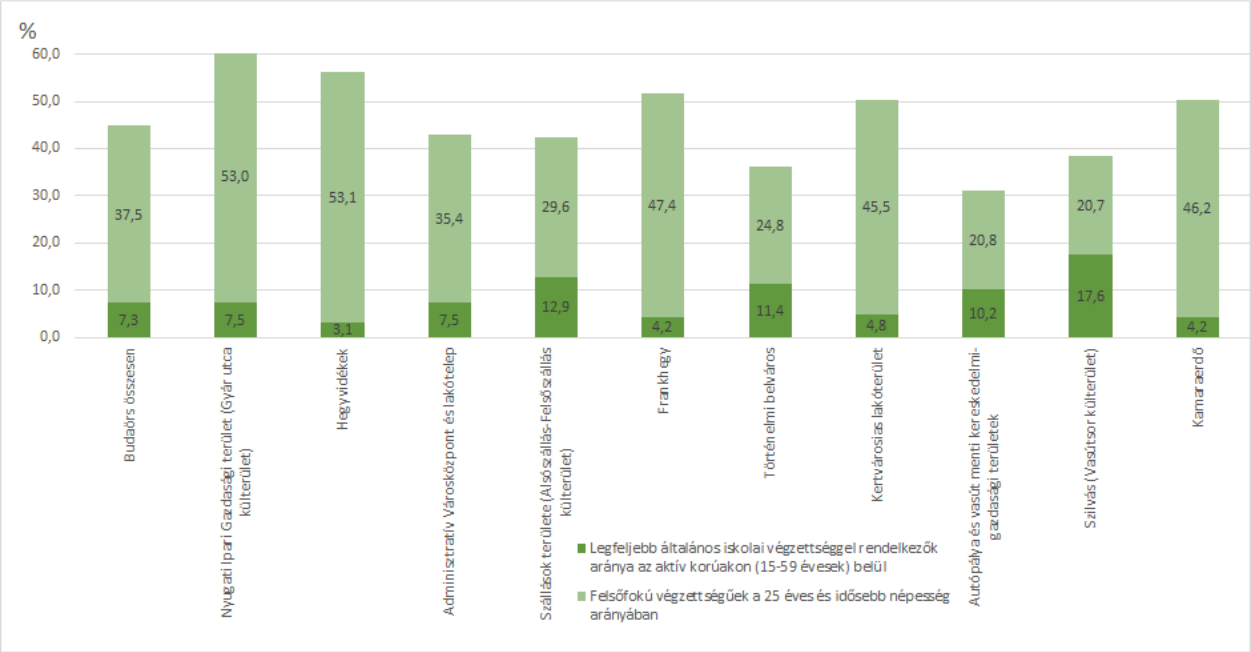

5. ábra A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlása Budaörs városrészeiben (2011) (%)
Forrás: KSH adatszolgáltatás
(Hegyvidéki erdőterületre nincs adat)

Az iskolai végzettség alapján egyértelmű a Történelmi városrész hátrányos helyzete, de összességében a város lakosságának iskolai végzettsége kedvező országos viszonylatban a felsőfokú végzettségűek magas aránya miatt.

Foglalkoztatottsági jellemzők

A gazdasági aktivitás (pl. foglalkoztatottság, munkanélküliség) fontos információhordozó a népesség társadalmi-gazdasági helyzetéről, és a jövedelmi viszonyairól. Budaörsön a foglalkoztatottak aránya a 15-64 év közöttiek esetében 63%: a városi átlaghoz képest néhány százalékpontos eltérések figyelhetők meg a nagyobb népességszámmal rendelkező városrészek között. (2. táblázat) Az Adminisztratív Városközpont és lakótelep területén az átlagszint feletti a foglalkoztatottak aránya az aktív korúak között, míg a Történelmi belvárosban és a Kertvárosias lakóterületen nem éri a városi átlagot. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 33,1% Budaörsön. Ezt az átlagértéket a Történelmi belváros és a Kertvárosias lakóterület meghaladja, míg az átlag alatti az Adminisztratív Városközpont és lakótelep, mint nagy népességszámmal bíró városrész értéke. Mindkét mutató alapján megállapítható a külterületek és a kis népességszámmal bíró városrészek hátrányosabb helyzete.

Mutató megnevezése	Budaörs összesen	Nyugati Ipari Gazdasági terület (Gyár utca külterület)	Hegyvidékek	Adminisztratív Városközpont és lakótelep	Szállások területe	Frankhegy	Történelmi belváros	Kertvárosias lakóterület	Autópálya és vasút menti kereskedelmi-gazdasági területek	Szilvás (Vasútsor külterület)	Kamaraerdő
Rendszeres munka-jövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	33,1	24,6	33,2	29,5	35,7	35,0	34,8	35,0	20,3	44,1	33,3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül (%)	63,0	71,6	64,3	66,3	56,8	61,2	60,7	61,5	67,1	47,5	63,3

6. táblázat Foglalkoztatottsági mutatók Budaörs városrészeiben (%) (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás
(Hegyvidéki erdőterületre nincs adat.)

A foglalkoztatott nélküli háztartások városrészenkénti vizsgálata különösen fontos szempont a veszélyeztetett családok térbeli koncentrációjának értelmezésekor. (3. ábra) A foglalkoztatott nélküli háztartások arányának városi átlaga 29,2%. Ennél 6 százalékponttal magasabb a Történelmi belváros értéke, míg több mint 10 százalékponttal magasabb az Adminisztratív Városközpont és lakótelep értéke. A Kertvárosias lakóterületen a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya elmarad a városi átlagtól. Kamaraerdő és a Hegyvidékek területe előnyös helyzetű, bár itt mérsékelt a népességkoncentráció városi szinten.

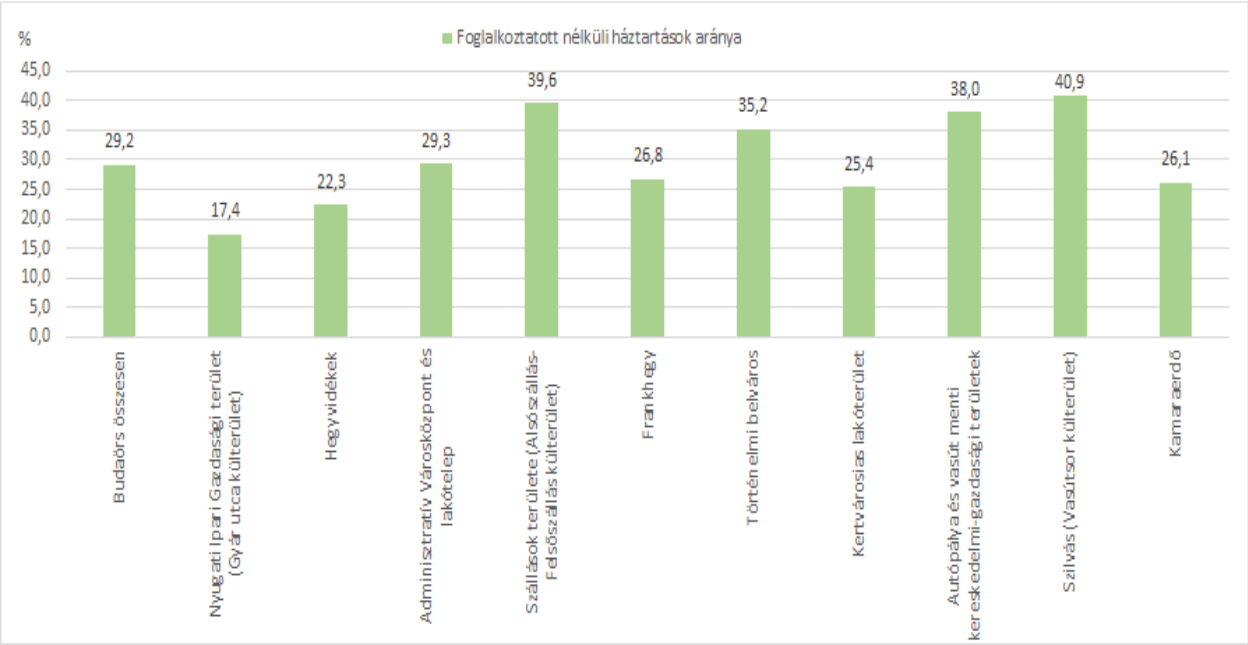

6. ábra Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya Budaörs városrészeiben (%) (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás
(Hegyvidéki erdőterületre nincs adat)

A Történelmi belváros relatív hátránya figyelhető meg néhány további mutató alapján, amelyek alkalmasak a munkaerő-piaci helyzet jellemzésére. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak

aránya a városban 18,6%, míg ebben a városrészben 27,7%. A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül Budaörsön 51,5%, a Történelmi belvárosban 52,8%. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 4,2%-os értéket mutat a városban, míg a Történelmi belvárosban 6,2%, ami kiugróan magas érték a nagyobb népességszámú városrészek között.

Az alacsonyabb iskolai végzettség befolyásolja a kedvezőtlenebb munkaerő-piaci helyzetet, és ez Budaörsön a városrészek közötti különbségek alapján is tapasztalható. Elsősorban a gazdasági aktivitás alapján figyelhető meg a Történelmi belváros kismértékben hátrányosabb helyzete a városon belül, főként a másik két nagy népességkoncentráció városrészeihez, az Adminisztratív Városközpont és lakótelephez, valamint a Kertvárosias lakóterülethez képest.

Lakásállomány jellemzői

Budaörsön 2011-ben a lakásállomány összesen 10.729 db lakásból állt. A lakásállomány területi koncentrációja Budaörsön belül megfelel a népességkoncentráció városrészenkénti megoszlásának. A legtöbb lakás a Történelmi belvárosban, az Adminisztratív Városközpont és lakótelep területén, és a Kertvárosias lakóterületen található: a város teljes lakásállományának 75,9%-a koncentrálódik ebben a három városrészben. (3. táblázat) A Hegyvidékek területén (11,5%) és a Kamaraerdőben (7,4%) van jelen még nagyobb arányban a városi lakásállomány. A külső városrészekre és külterületekre a lakásállomány néhány százaléka jut.

A lakásállomány minőségében vannak különbségek a budaörsi városrészek között. Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya Budaörsön 3%, ami igen alacsony érték. A legnagyobb népességszámmal és a legtöbb lakással rendelkező városrészek közül a Történelmi belváros helyzete hátrányos, ahol az ilyen lakások aránya duplája a városi átlagnak. Az Adminisztratív Városközpont és lakótelep, valamint a Kertvárosias lakóterület esetében elenyésző az alacsony komfort fokozatú lakások aránya a városrészben található lakások számához képest. A kisebb népességszámmal és kevesebb lakással rendelkező városrészek közül legrosszabb a helyzet a Szállások területén, ahol a meglévő lakások egyharmada alacsony komfort fokozatú.

Mutató megnevezése	Budaörs összesen	Nyugati Ipari Gazdasági terület	Hegyvidékek	Adminisztratív Városközpont és lakótelep	Szállások területe	Frankhegy	Történelmi belváros	Kertvárosias lakóterület	Autópálya és vasút menti kereskedelmi-gazdasági területek	Szilvás (Vasútsor külterület)	Kamaraerdő
Lakásállomány (db)	10728	192	1232	3099	49	223	3193	1844	53	48	795
Lakásállomány (%)	100	1,8	11,5	28,8	0,5	2,1	29,8	17,2	0,5	0,4	7,4
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	3,0	0,5	2,3	0,6	34,7	13,0	6,0	1,1	5,7	6,3	1,6

7. táblázat: Lakások száma, aránya és az alacsony komfortfokozatú lakások aránya Budaörs városrészeiben (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás (Hegyvidéki erdőterületre nincs adat.)

Nemcsak a budaörsi lakónépesség munkaerő-piaci helyzete és foglalkoztatottsága, hanem a lakásállomány összetétele alapján is látható a Történelmi belváros kedvezőtlenebb helyzete a városi átlagokhoz képest, illetve a nagyobb népességszámmal rendelkező Adminisztratív Városközpont és lakótelep, illetve a Kertvárosias lakóterület városrészekhez képest.

Szociális ellátás

Az Önkormányzat, mint fenntartó a szociális ellátás intézményeit, szolgáltatásait tekintve a hatályos ágazati jogszabályok által előírt, teljes körű ellátást biztosítja.

Budaörs Város Önkormányzata a szociális ágazatban saját fenntartású intézményeket működtet (bölcsődék), a térségi feladatokat társulásban működtetett intézményekkel látja el, valamint ellátási szerződéssel működtet intézményeket.

Budaörs Város Önkormányzat Egyesített Bölcsődei Intézményekhez tartozik a Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpont, illetve a Százszorszép Bölcsőde. A bölcsődék az alapellátás prioritása mellett családtámogató szolgáltatásokat szerveznek. A szolgáltatások esetében is kiemelt jelentőségű a bölcsődei nevelés-gondozás alapprogramjában rögzített szakmai elvekhez való igazodás. A városi bölcsődék emellett játszócsoportot, időszakos gyermekfelügyeletet, tanácsadást, sószobát, torna szobát és zenés játékprogramot biztosítanak. (*Forrás: http://bolcsode-budaors.hu*)

Budaörsön engedéllyel rendelkező családi napközik is vannak (7 db). A szolgáltatást végző a támogatott férőhelyeket az Önkormányzat által fenntartott bölcsődékben és óvodákban férőhely hiányában fel nem vett gyermekek számára biztosítja. A családi napközik egy részével az Önkormányzatnak ellátási szerződése van – az esetlegesen hiányzó férőhelyeket ezek a szolgáltatók eddig biztosítani tudták. A Gyvt. most elfogadott módosítása szerint azonban a családi napközik 2017. január 1-jével megszűnnek, helyükre az ún. napközbeni gyermekfelügyelet lép. A törvénymódosítás ugyanakkor új bölcsődei ellátási formaként lehetővé teszi a mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde, valamint napközbeni gyermekfelügyelet működtetését. (*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*)

Budaörs, Pusztazámor, Sóskút és Törökbálint önkormányzata a korábbi kistérségi társulási intézményfenntartás előnyeinek megőrzése érdekében szociális ellátórendszerét közösen, az Esély Szociális Társuláson keresztül tartja fenn 2013. április óta. Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény alapján 2016. január 1-étől a településeken csak integrált család- és gyermekjóléti szolgálatok, illetve család- és gyermekjóléti központok működhetnek. A települési önkormányzat feladatköre a lakóhely szintű minimumszolgáltatások és az általános segítő feladatok biztosítása maradt, aminek család- és gyermekjóléti szolgálat működtetésével kell eleget tennie, míg család- és gyermekjóléti központot a járásszékhely települési önkormányzata köteles működtetni. Itt történik a hatósági feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek valamint a speciális szolgáltatások ellátása. Budaörs csak Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működtetésére köteles. Ennek megfelelően a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó gondozási feladatok/esetek elkerültek a Szociális és Gyermekjóléti Központtól. (*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*)
A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgáltatás célja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás biztosítása, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése. A családsegítés célja a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok

megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. (*Forrás: www.budaors.hu*)

A Támogató Szolgálat feladata a személyi segítő és szállító szolgálat működtetése, amely segítséget nyújt a fogyatékos emberek személyi szükségleteinek kielégítésében, a családi és társadalmi életben való teljes jogú részvételben, az önálló munkavégzésben, a tanulmányok folytatásában, a szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésben, valamint kulturális, sport, szabadidős tevékenységek végzésében. (*Forrás: http://eselytarsulas.budaors.hu*)

A Gyermekvédelmi törvény előírása szerint az a települési önkormányzat, amelynek területén húszezernél több állandó lakos él, köteles gyermekek átmeneti otthonát működtetni vagy ilyen ellátást biztosító férőhelyekről gondoskodni. Budaörs Város Önkormányzata a gyermekek átmeneti gondozását a Fészek Gyermekvédő Egyesülettel kötött szerződéssel biztosítja.

A Gondviselés Háza Szociális Szolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézményt a Máltai Szeretetszolgálat működteti, melynek tagintézménye a Fogyatékosok Napközi Otthona. Az intézmény az önkormányzattal kötött feladatellátási szerződés alapján szociális étkezést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, a nappali ellátások közül az idősek klubját, és a fogyatékos személyek napközbeni ellátását biztosítja. (*Forrás: www.budaors.hu*)

A hajléktalanok ellátását a Magyar Máltai Szeretetszolgálat végzi az Önkormányzattal kötött feladatellátási szerződés alapján.

Bentlakásos idősotthoni elhelyezést (Idősek Otthona) szintén feladatellátási szerződés keretében a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség által működtetett intézmény biztosítja.

Budaörs Város Önkormányzata 2013. január 1-jén kötött ellátási szerződést a Magyar Katolikus Karitász Rév Szenvedélybeteg Segítő Szolgálattal a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátására.

A Sorsunk és Jövőnk Szeretetszolgálat Egyesülettel kötött ellátási szerződés alapján egyidejűleg legalább három budaörsi család elhelyezésére van lehetőség Családok Átmeneti Otthonában (Budapest VII. kerület, Budapest XIV. kerület, Érd, Diósd).

Budaörs Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának legutóbbi felülvizsgálata 2016. májusban történt meg. A dokumentum alapján megállapítható, hogy Budaörsön alapvetően nem változtak a szociális ellátási formák.

Rendszeres települési támogatások a következők: Lakásfenntartási támogatás, Adósságcsökkentési támogatás, Ápolási támogatás, Gyógyszertámogatás.

Rendkívüli települési támogatások: Gyermekvédelmi támogatás, Krízishelyzetre adható támogatás, Temetés költségeihez támogatás, Önkormányzati kamatmentes kölcsön. A helyi rendelet által biztosított segélyek, támogatások teljes összegét az Önkormányzat költségvetése finanszírozza, a központi költségvetés nem nyújt 2015. március 1-től finanszírozást a szociális támogatásokhoz. További önként vállalt feladatok: Szemétszállítás támogatás, Életkezdési kiegészítő támogatás, Lisztérzékenység szűrővizsgálat, Mammográfiai vizsgálat, Idősek és Gyermekek karácsonya támogatás, Támogató szolgálat és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás stb.

Természetben nyújtott szociális ellátások: Köztemetés, Kedvezményes üdülés, Digitális esélyegyenlőségi támogatás, Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, Gyermekétkezési térítési díj-kedvezmény, Védőoltások támogatása, Babaköszöntő csomag.

(*Forrás: Budaörs Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció 2016*)

Esélyegyenlőség biztosítása

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Budaörs Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Budaörs Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja aktuális felülvizsgálata 2013-2018 közötti időszakra érvényes (HEP 2013-2018). Budaörs Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet.

A foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a következők rövid helyzetértékeléssel, és az esélyegyenlőség biztosítása szempontjából beazonosított problémák és fejlesztési lehetőségek értelmezésén keresztül (*Forrás: HEP 2013-2018*):

1. mélyszegénységben élők és romák:

A mélyszegénység tömeges megjelenése nem jellemző Budaörs városára, ahol számottevő roma kisebbség sincs. A családok, háztartások szociális helyzetében bekövetkező rosszabbodás, részben elszegényedés elsősorban a 2008/2009-es válság pénzügyi hatásaival (hiteltartozások) magyarázható. Az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzete és munkanélkülisége nagyobb figyelmet igényel az elmúlt években. Budaörs önkormányzata szoros kapcsolatban áll a helyi munkaügyi központtal, saját munkahelyteremtő akciót is szervezett. Közmunkásainak száma alacsony, de növekvő tendenciát mutat. Az idősek foglalkoztatásába a civil szervezetek is be lehet vonni. Fiatal pályakezdők számára is fontos az Álláskereső Klub helyi működése. Aktív korú rendszeres szociális segélyben részesülők beilleszkedési programja indult a városban a Szociális és Gyermekjóléti Központ szervezésében az egészségkárosodott, az irányadó nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő, valamint a 14 éven aluli gyermeket nevelő ügyfelek számára.

Számos helyi támogatási forma segíti a bajba jutottakat, pl. települési támogatás, Időskorúak járadéka, Lakásfenntartási támogatás, Ápolási díj, Közüzemi díjtámogatás stb. A lakhatási integráció javításában potenciális lehetőség a szociális lakhatás feltételeinek megteremtése és a bérlakás-állomány növelése. Magyar Máltai Szeretetszolgálat által működtetett nappali melegedő, éjszakai szálló, átmeneti szálló szolgáltatásait a hajléktalanok veszik igénybe. Az egészségügyi és szociális ellátáshoz való hozzáférés biztosított mindenki számára a városban. A felmerült problémák között jövőbeli feladat a város szociális térképének pontosítása és folyamatos aktualizálása, a hátrányos helyzetű beköltöző családok helyzetének javítása, a lakhatási támogatási rendszer újragondolása, az időskorúak foglalkoztatási nehézségeinek enyhítése, a közoktatási és köznevelési férőhely-hiány megoldása, az esélyegyenlőség elvének érvényesítése a közszolgáltatások szervezésében.

2. gyermekek:

Budaörsön az anyagi gondokkal küzdő családok többnyire az új beköltözők közül kerülnek ki. Budaörs Város Önkormányzata a családok támogatására többféle támogatási formát vezetett be az elmúlt évek során. Az elsődleges szempont a pénzbeli, természetbeni ellátások megállapításánál, hogy anyagi okok miatt a gyermek ne kerüljön ki a családjából. A rászoruló családok anyagi támogatása fontos a lakhatásuk megőrzéséhez is. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult legyen a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a természetbeni támogatásnak, külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybe vételének. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás természetbeni ellátás formájában is nyújtható, különösen gyermektáboroztatásként oktatási intézményhez történő utalással, vagy lakhatást veszélyeztető körülmény fennállása esetén közüzemi szolgáltatóhoz történő utalással. További ellátási formák a gyermekek helyzetének javításában: Születési támogatás, Életkezdési kiegészítő támogatás, Gondozási támogatás, Óvodáztatási támogatás. A gyermekek esélyegyenlőségi ellátását támogató szolgáltatások a városban: védőnői ellátás, gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelem, gyermekjóléti szolgálat, Nevelési Tanácsadó. A beazonosított problémák között aktuális feladatként jelentkezik a hátrányos helyzetű gyermekekről történő felmérés megszervezése, a tehetséges gyermekek támogatása, gyermekek részére átmeneti otthon létrehozása.

3. nők:

A városban élő nők társadalmi helyzetét, családon belüli helyzetét, munkaerő-piaci integrációját, számos helyi intézményes szolgáltatás és támogatás segíti Budaörsön. A fiatal, gyermekes családok szempontjából a kisgyermekek napközbeni ellátására létrejött intézményrendszer a meghatározó, amely elősegíti a családos anyák foglalkoztatását és újbóli munkába állását. A kisgyermekellátó intézmények folyamatos férőhely-bővítése és infrastrukturális megújítása szintén a nők lehetőségeit támogatja. A krízishelyzetbe került nőkről a Gyermekjóléti Központ és a Védőnői Szolgálat gondoskodik. A felmerült problémák között kell megemlíteni, hogy a jövőben a bölcsődei és óvodai ellátás iránti igények növekedni fognak. Emellett fontos a civil szervezetek széleskörű bevonása a veszélyeztetetett családok, gyermekek és nők ellátásába.

4. időskorúak:

Budaörs életében fontos az időskorúak megbecsülése. Az Önkormányzat pénzbeli, természetbeni és intézményi ellátások biztosításával, ellátási szerződések útján, valamint a civil szervezetek bevonásával, azok támogatásával segíti a helyi idősek életét. A 70 év felettiek – korukból eredően – külön kedvezményeket is kapnak. A városban 6 Idősek Klubja van, egyúttal számtalan szabadidős program támogatja az idősek integrációját. A város 2007-ben Idősbarát Önkormányzat díjat érdemelt ki. A városban 2 idősotthon is működik, amelyek teljes körű ápolást, gondozást nyújtó intézmények. A Máltai Szeretetszolgálattal kötött

ellátási szerződés alapján szociális étkeztetés biztosított a rászorultak időseknek. Budaörs élen jár a digitális esélyegyenlőség megteremtésében, és különösen nagy figyelmet fordít az idősek információs társadalomba való integrálására. A beazonosított problémák között kell megemlíteni, hogy a demográfia idősödés folyamatának kibontakozására a jövőben fel kell készülni az idősellátás szervezésében. Szintén nagyobb figyelmet kell fordítani a nyugdíjasok foglalkoztatására. A jövőben az igényekhez való rugalmas alkalmazkodás keretében fontos feladat lesz az idősellátással foglakozó helyi intézmények kapacitás-bővítése és infrastrukturális megújítása.

5. fogyatékkal élők:

Budaörsön az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a fogyatékkal élők helyzetére. A város a Támogató Szolgálat fenntartásával segíti a fogyatékosok szervezeteit, a jóléti intézményeiket, társadalmi integrációjukat. A fejlesztésben leginkább a társadalom figyelmének fokozása lehet prioritás, az érzékenyítés, a segítő módszerek átadása. Ehhez szükség van a pedagógusok és a helyi média támogatására is. A fogyatékkal élő személyek részére nyújtható támogatásokkal (Fogyatékossági támogatás, Rokkantsági járadék, Közlekedési kedvezmény, Parkolási igazolvány) kapcsolatban a Családsegítő Szolgálat és a Támogató Szolgálat az illetékes helyi intézmény. A Máltai Szeretetszolgálat által üzemeltetett Napközi Otthon, mint nappali intézmény a 18. életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra. A fogyatékkal élőket segítő helyi civil szervezetek: BULÁKE – Buda-környéki Látássérültek Közhasznú Egyesülete; Közhasznú Alapítvány a Dadogókért; Mozgáskorlátozottak Budaörsi Egyesülete és Klubja. A beazonosított problémák között kell megemlíteni, hogy a jövőben a kifejezetten Budaörsért végzett munka függvényében szükséges támogatni a civil szervezeteket, illetve előtérbe kell helyezni a közintézmények teljes körének akadálymentesítését. (*Forrás. HEP 2013-2018*)

A szegregációval veszélyeztetett terület helyzetelemzése

A KSH szegregátumokra vonatkozó számítási módszertan alapján egy szegregációval veszélyeztetett terület került kijelölésre Budaörsön. A fejezet célja a körülhatárolt terület helyzetelemzése. Ez a helyzetelemzés támaszkodik egyrészt a statisztikai adatok kiértékelésére (pl. népszámlálási adatok), másrészt az önkormányzati adatszolgáltatás feldolgozására (pl. helyi támogatások rendszere), harmadrészt pedig az érintett helyi szereplőkkel történt önkormányzati megbeszélés eredményeinek összegzésére, negyedrészt pedig a terepbejárás tapasztalataira. Ez utóbbi megbeszélés 2016. augusztus 19-én történt meg, résztvevői a következő intézményeket képviselték: Budaörsi Polgármesteri Hivatal Polgármesteri Kabinet, Esély Szociális Társulás Szociális és Gyermekjóléti Központ, Esély Szociális Társulás Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Budaörsi Polgármesteri Hivatal Szociális és Egészségügyi Iroda. A megbeszélés célja volt a veszélyeztetett terület helyzetének feltárása, a feltárt problémák intézményhálózatra gyakorolt hatásának értelmezése, valamint problémaorientált javaslatok kidolgozása.

A KSH szegregációs mutatóval alkalmazott módszertana alapján a 2011. évi népszámlálási adatokon alapulva egy szegregációval veszélyeztetett terület található Budaörsön. (5. ábra) A veszélyeztetett területen a szegregációs mutató értéke 30-34% közötti. A KSH módszertan alapján nincs szegregátum a városban, tehát olyan terület, ahol a szegregációs mutató értéke 35% felett lenne.
A szegregációval veszélyeztetett terület határai: Mátra utca – csatorna – Uzsoki köz – Kékes utca. Budaörs Város korábbi IVS-ben nem jelent meg sem veszélyeztetett terület, sem szegregátum. (Forrás: IVS 2009)

A szegregációval veszélyeztetett terület kis kiterjedésű, kis népességszámmal: összesen 15 lakásban 53 fő él ebben a lakótömbben. A budaörsi lakónépesség 0,2%- koncentrálódik ezen a területen, míg a teljes városi lakásállomány 0,1%-a található itt meg. A KSH adatszolgáltatása alapján megállapítható, hogy az itt élők társadalmi-gazdasági helyzete kedvezőtlenebbnek tekinthető a városi átlagokhoz képest. A korösszetétel inkább fiatalos, de az aktív korúak munkaerő-piaci helyzete hátrányosnak tekinthető. A lakásállomány minősége elmarad a budaörsi átlagokhoz képest: több az alacsony komfort fokozatú, és több az egyszobás lakás a statisztikák alapján a veszélyeztetett területen.

Mutató megnevezése	Budaörs összesen*	Szegregációval veszélyeztetett terület (Mátra utca – csatorna – Uzsoki köz – Kékes utca)
Lakónépesség száma	26757	53
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,8	22,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,2	56,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	21,1	20,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	7,3	43,3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	37,5	5,4
Lakásállomány (db)	10728	15
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	3,0	6,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	33,1	60,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	4,2	30,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	63,0	40,6
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	29,2	47,1
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	26129	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	18,6	61,5
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	51,5	64,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	8,4	31,6
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	4,6	21,1
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	2,6	7,1
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	5,4	21,4

* Az oszlop tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (56 fő) adatait.

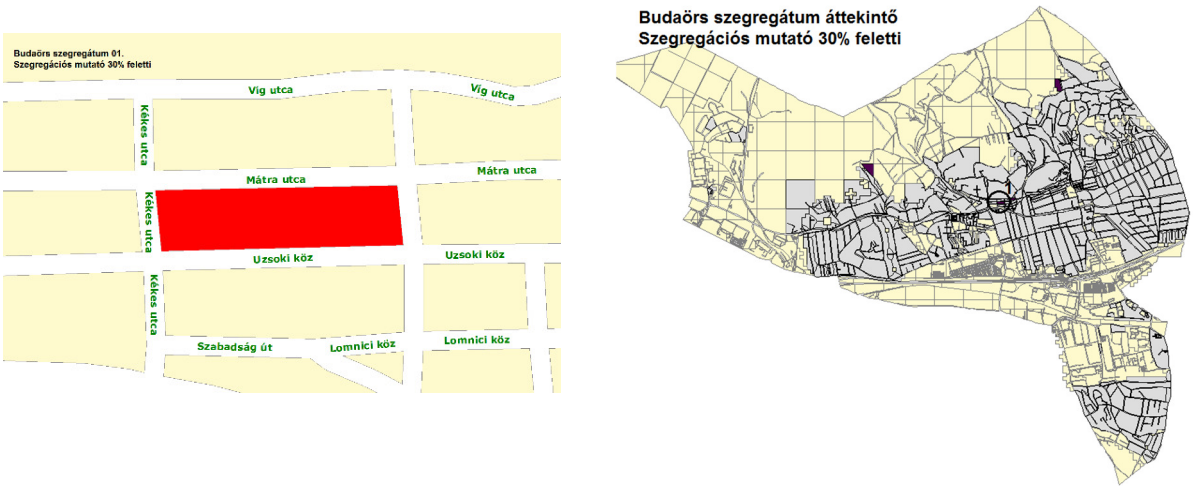

7. ábra: Budaörs szegregációval veszélyeztetett terület áttekintő (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás

A veszélyeztetett terület Budaörs Város Polgármesteri Hivatala közvetlen szomszédságában helyezkedik el. Alapvetően családi házakból álló lakótömb alkotja a területet. A lakótömb rendezett lakókörnyezetben helyezkedik el. Nincs a területen önkormányzati tulajdonú lakóingatlan, minden ház magántulajdonban van.

Demográfiai és szociális helyzet

A veszélyeztetett terület lakónépességének korösszetétele inkább fiatalosnak mondható. (6. ábra) A 14 év alattiak aránya jelentősen meghaladja a városi és a városrészi átlagot, míg a 60 év felettiek aránya elmarad azokétól. A veszélyeztetett területen a fiatalkorúak népességen belüli aránya meghaladja az időskorúakét, tehát itt az idősödés folyamata még nem jelent meg tipikus demográfiai folyamatként. Az aktív korú, 15-59 év közötti népesség aránya azonban alacsonyabb Budaörs és a Történelmi belváros átlagszintjénél. A szegregációval veszélyeztetett területen Budaörs helyzetét tekintve igen kedvezőtlen a lakónépesség iskolai végzettsége. (7. ábra) Az alacsony iskolai végzettségűek aránya közel hatszorosa a városi átlagnak, de még a városrész átlagát is közel négyszeresen meghaladja. Ehhez képest rendkívül alacsony a diplomások aránya, mindösszesen 5%: ezt a városi átlag hétszeresen, a városrészi átlag pedig 4,5-szeresen múlja felül. A veszélyeztetett terület lakónépességének iskolai végzettsége erőteljesen befolyásolja a munkaerő-piaci lehetőségeket. (4. és 5. táblázat) A foglalkoztatottak aránya a városi átlagok alatt, míg az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a városi átlagok felett van. A foglalkoztatottak aránya a városi és városrészi átlagoknál 1,5-szer alacsonyabb, míg az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozók aránya háromszorosan múlja felül a városi, és kétszeresen a városrészi átlagot. Az alacsony iskolai végzettség és a kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzet magasabb munkanélküliséggel párosul a veszélyeztetett területen: a munkanélküliségi ráta több mint háromszorosa a városi átlagoknak. A veszélyeztetett területen élő munkanélküliek kétharmada pedig már legalább egy éve, tehát tartósan munkanélküli. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 47,1% a veszélyeztetett területen, míg Budaörsön ez 29,2%, a Történelmi belvárosban pedig 35,2% (8. ábra)

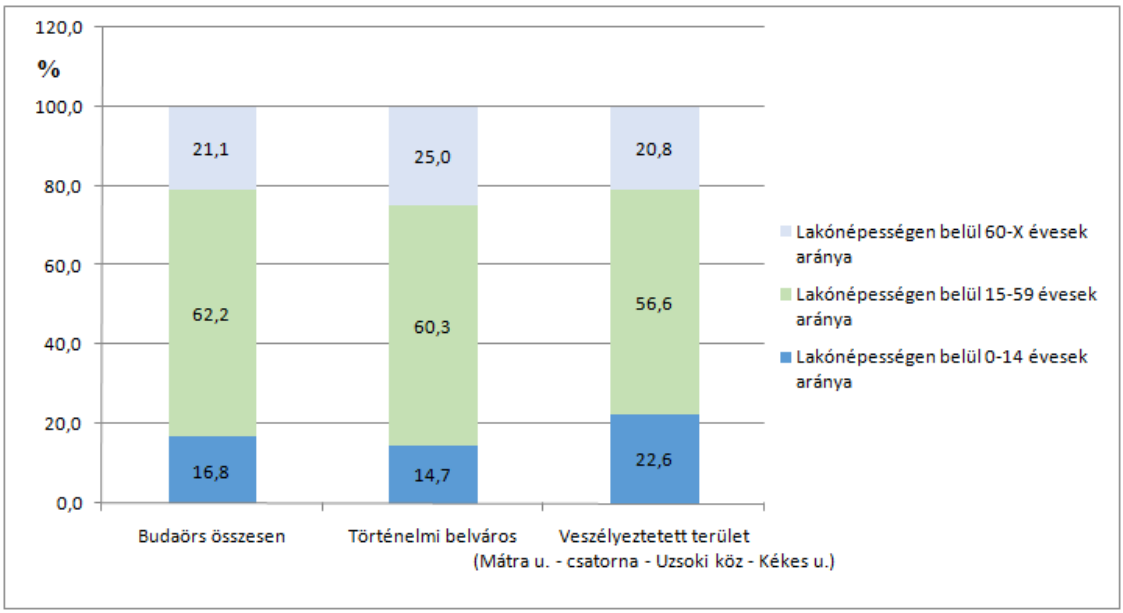

8. ábra A veszélyeztetett terület, az ahhoz tartozó városrész (Történelmi belváros) és Budaörs lakónépessége korcsoportos összetétele (%) (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás

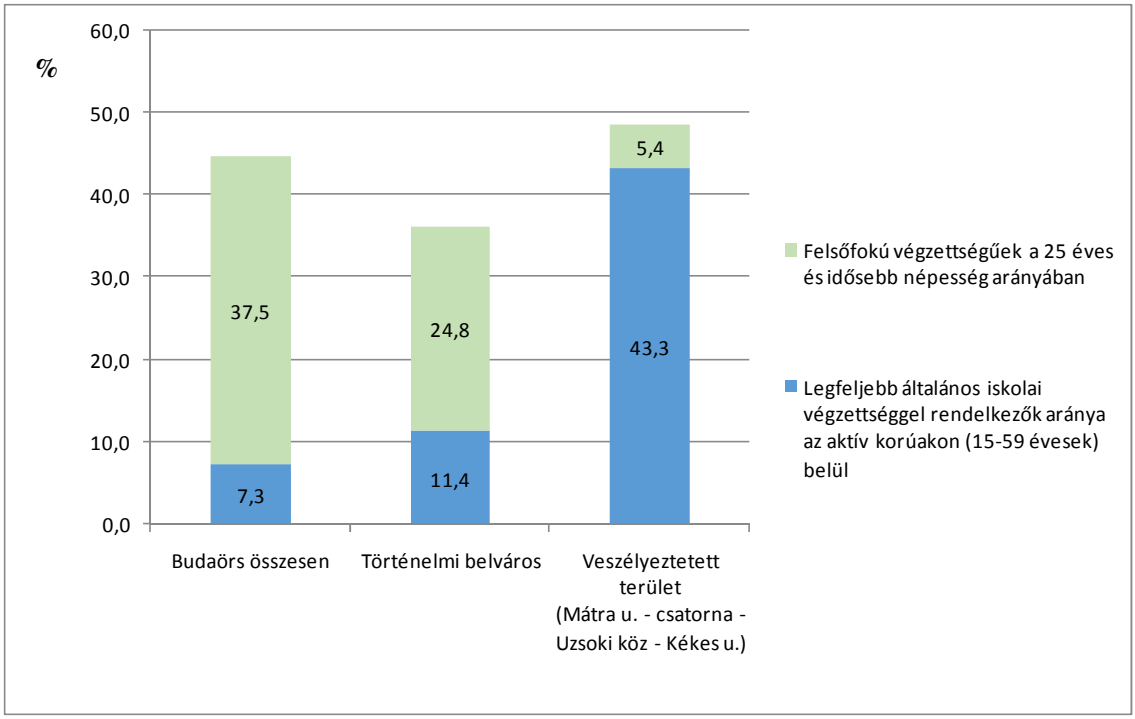

9. ábra A veszélyeztetett terület, az ahhoz tartozó városrész (Történelmi belváros) és Budaörs lakónépessége iskolai végzettsége (%) (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás

Mutató megnevezése	Budaörs összesen	Történelmi belváros	Veszélyeztetett terület
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül (%)	63,0	60,7	40,6
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (%)	18,6	27,7	61,5

8. táblázat Foglalkoztatottsági mutatók a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó városrészben (Történelmi belváros) és Budaörsön (%) (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás

Mutató megnevezése	Budaörs összesen	Történelmi belváros	Veszélyeztetett terület
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)(%)	8,4	10,9	31,6
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya) (%)	4,6	6,4	21,1

9. táblázat Munkanélküliségi arány a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó városrészben (Történelmi belváros) és Budaörsön (%) (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás

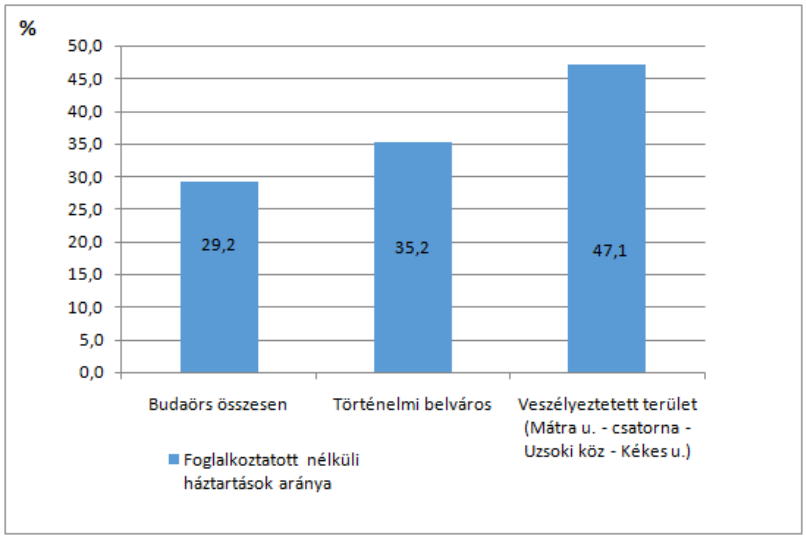

10. ábra Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó városrészben (Történelmi belváros) és Budaörsön (%) (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás

Lakáskörülmények és infrastrukturális feltételek

A statisztikai adatok alapján Budaörs lakásállományának minőségi mutatói kedvezően alakulnak: ehhez képest a Történelmi belvárosban már magasabb a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül, valamint az egyszobás lakások aránya. A veszélyeztetett terület hátránya egyértelmű a lakásállomány összetétele alapján: a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 7,1%, az egyszobás lakások aránya pedig 21,4%. Mindkét mutató jelentős mértékben meghaladja a városi és városrészi átlagokat. (9. ábra)

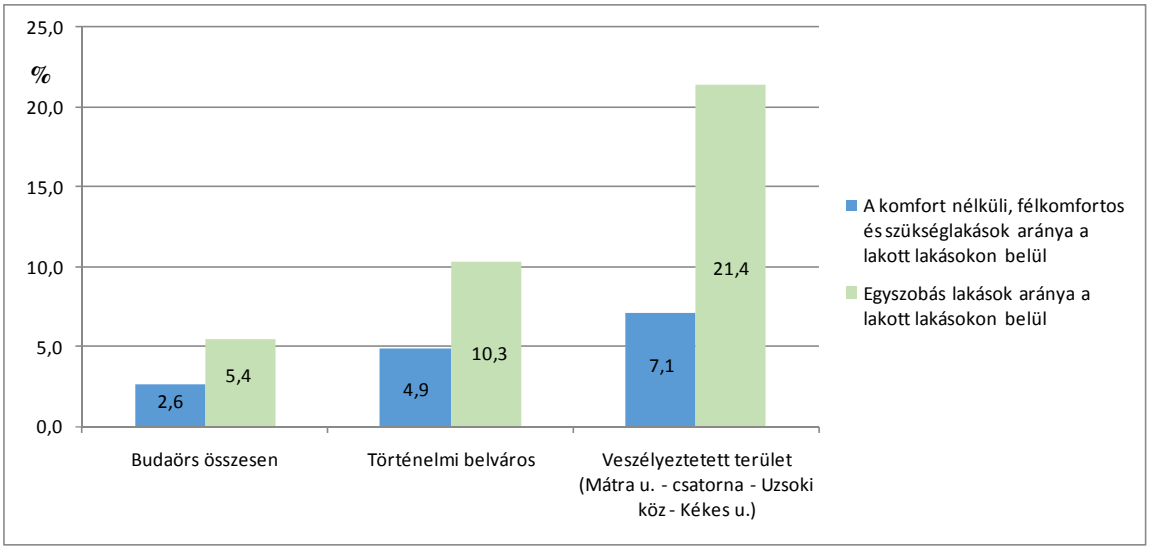

11. ábra A lakások komfort fokozat szerinti mutatói a veszélyeztetett területen, az ahhoz tartozó városrészben (Történelmi belváros) és Budaörsön (%) (2011)
Forrás: KSH adatszolgáltatás

A területen élők közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya a lakások számához viszonyítva 23%. (6. táblázat) Más jellegű támogatásban nem részesültek az itt élők.

	Veszélyeztetett terület Lakások száma**: 15 db
LFT-ben* részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	0
Rendszeres szociális segélyben részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	2015. 01. 01.-2015. 02. 28. között folyósítva: 0 (2015. március 1-ével a járási kormányhivatal folyósítja és tartja nyilván.)
Foglalkozást helyettesítő támogatásban részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	2015. 01. 01.-2015. 02. 28. között folyósítva: 0 (2015. március 1-ével a járási kormányhivatal folyósítja és tartja nyilván.)
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	2015-ben: 23%

8. táblázat Segélyezési adatok a veszélyeztetett területen Budaörsön (2015)
Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

* LFT – Lakásfenntartási Támogatás, amibe beletartozik a normatív, helyi és adósságkezelési LFT egyaránt.
** Lakások száma – A KSH 2011. évi népszámlálási adatainak megfelelően.

Infrastrukturális ellátottság

Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján a veszélyeztetett területen van vezetékes víz, áram, szennyvíz-csatorna, gázszolgáltatás, közvilágítás. A veszélyeztetett területen egyetlen lakóingatlanban van kikapcsolva a gázszolgáltatás közüzemi tartozás miatt, ahol fával oldják meg a fűtést télidőben. (*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*)

A terület alapvetően kisvárosias zártsorú családi házakból áll. A terepbejárás tapasztalata alapján a veszélyeztetett területen található házak jó állapotban vannak, több közülük az elmúlt években került felújításra. Néhány ház ugyan újonnan bevakolt, de hiányzik róluk a festés. A házak udvara rendezett, hulladék-felhalmozódás nem tapasztalható. A környék ingatlanjaira általában jellemző, hogy a hosszanti elhelyezkedésű telkek felosztásából következőleg egymás mellett több ingatlan található meg.

A veszélyeztetett területen lényegében egy lakóingatlan rosszabb műszaki állapota figyelhető meg a terület többi ingatlanjához képest. Ugyan felújítás nyomai észrevehetők az egyemeletes házon, de összességében az ingatlan állapota – beleértve a lakóépületet és az udvart – a külső szemlélő számára is a hátrányosabb helyzetre utal. A lakóingatlan eladásra meghirdetett.

Egészségre káros környezeti tényezők

A veszélyeztetett területen burkoltak a közlekedési utak. A közterületen nincs illegális hulladék-lerakó. A kommunális hulladék elszállítása szervezett, minden háznak saját hulladékgyűjtő kukája van. Néhol vizesedés nyomai láthatóak a házfalakon. Egyetlen lakóingatlan udvarán látható kisebb lomhulladék felhalmozódása.

A közszolgáltatások elérhetősége

A veszélyeztetett terület a Történelmi belvárosban található, a Budaörsi Polgármesteri Hivatal közvetlen közelében. A terület mellett néhány perc gyalogútra van a buszmegálló, így azzal megközelíthetők az alapvető szolgáltatások és közszolgáltatások a városban. Kb. 15-20 perc gyalogtávolságra található bevásárlóközpont. Az Esély Szociális Társulás irodája szintén pár perc távolságra van a területtől. A terület közvetlen szomszédságában áll a Vackor Óvoda, kb. 2 buszmegálló távolságban található a Százszorszép Bölcsőde. A veszélyeztetett terület körzetileg a Hermann Ottó Általános Iskolához tartozik (11. táblázat), amely kb. 3 buszmegálló távolságra helyezkedik el.

Intézmény neve	Tanulók száma (fő)	Integráltan oktatott sajátos nevelési igényű tanulók száma (fő)	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók száma (fő)	Évfolyam-ismétlő tanulók száma (fő)	Hátrányos helyzetű tanulók száma (fő)	Hátrányos helyzetű tanulók között halmozottan hátrányos helyzetű
Budaörsi Vackor Óvoda	121	0	0	0	0	0
Budaörsi Herman Ottó Általános Iskola	674	16	73	2	3	3

9. táblázat: A veszélyeztetett terület közelében található oktatási-nevelési intézmények adatai (2015/2016. tanév)
Forrás: oktatas.hu

A 2009-es Antiszegregációs Terv fontosabb megállapításai

Budaörs Város Antiszegregációs Programja a korábbi Integrált Városfejlesztési Stratégia (2009) részét képezte. Ez a dokumentum a KSH módszertan alapján, a 2001. évi népszámlálási adatoknak megfelelően megállapította, hogy a városban nem található szegregátum vagy szegregációval veszélyeztetett terület. (*Forrás: IVS 2009*)

A területi szegregáció hiányában a korábbi Antiszegregációs Terv egyrészt demográfiai és társadalmi helyzetértékelést tett a helyi lakónépesség összetételéről, másrészt pedig előtérbe helyezte az esélyegyenlőség elvének biztosítását a közszolgáltatások szervezésében és a hozzáférés feltételeinek megteremtésében.

Budaörs Város Antiszegregációs Programjában a 2009-es helyzetértékelés kiemelte, hogy kismértékű különbségek tapasztalhatóak a városrészek között a társadalmi mutatók alapján. A városról készült szociális térkép alapvetően a város kiegyensúlyozott társadalmi összetételére hívta fel a figyelmet, amiben különös fontos megállapítás volt, hogy veszélyeztetett gyermekek nem élnek szegregációval veszélyeztetetett területen a városban. A város által 2008-ban kiadott Szociális Kalauz pedig a lakosságot tájékoztatta az igénybe vehető szociális támogatásokról.

A korábbi IVS Antiszegregációs Tervében tehát nem voltak szegregátumok és/vagy szegregációval veszélyeztetetett területek kijelölve, azonban a KSH adatszolgáltatás alapján a 2001. évi népszámlálási adatok alapján néhány kisebb terület ki lett jelölve. Az Önkormányzat tapasztalatai, és a 2008. évi állapotok alapján nem állt fenn ezeknek a területeknek a valós veszélyeztetettsége. A kijelölt kisebb területek egy része külső városrészekben a városszövettől elkülönült volt, és egy-egy utcából álltak (pl. Frankhegy területen, autópálya és vasút menti kereskedelmi-gazdasági területen). A kijelölt kisebb területek másik része a Történelmi belvárosban voltak a városszövetbe ágyazottan, szintén egy-egy utcából álló területként.

A korábbi, 2009 IVS-ben megnevezett területek később nem jelentek meg veszélyeztetett területként a KSH adatszolgáltatásában a 2011. évi népszámlálási adatok alapján. A jelen Antiszegregációs Tervben megnevezett veszélyeztetett terület (Mátra u. – Kékes u. – Uzsoki köz – csatorna) pedig nem került korábban megnevezésre a 2009-es IVS-ben.

A 2009-es Antiszegregációs Tervben hozott intézkedések megvalósulásának értékelése

A 2009-es IVS-ben tehát nem volt körülhatárolható szegregátum és/vagy veszélyeztetett terület. A KSH által megnevezett kisebb területek az Önkormányzat tapasztalatai és a 2008. évi helyzet alapján nem álltak valós veszélyeztetettség alatt. A korábbi IVS Antiszegregációs Programjában a városban tervezett fejlesztések szegregációs hatása került felmérésre.

A korábbi antiszegregációs intézkedések elsődlegesen az intézményi fejlesztésekhez és az életminőség javításához kötődtek. Míg az előbbi a hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítását nevezte meg, addig az utóbb adott városrészek funkciójának megerősödését prognosztizálta. Az infrastrukturális fejlesztések kapcsán egyértelmű megállapítás volt, hogy azok antiszegregációs hatásai már rövid- és középtávon is jelentkeznek. A 2008. évi helyzethez képest megvalósult beavatkozások és infrastrukturális fejlesztések eredményeként a korábban megnevezett kisebb területek veszélyeztetettsége teljesen megszűnt. (*Forrás: IVS 2009*)

A 2011. évi népszámlálás adatai alapján kijelölt veszélyeztetett területen élők társadalmi-gazdasági helyzetében következett be rosszabbodás, amely nagy valószínűséggel a 2008/2009-es válság elhúzódó hatásaival magyarázható, amiben legmeghatározóbb tényező a hiteltartozások halmozódása. Tehát, a válságnak, mint külső tényezőnek volt szerepe abban, hogy a KSH adatszolgáltatásában a Mátra u. – Kékes u. – Uzsoki köz – csatorna által határolt kisebb lakóterület veszélyeztetettként jelent meg.

A veszélyeztetettség nem minden háztartásra igaz a szegregációval veszélyeztetett területen: különösen egy többgenerációs család alkotta háztartás veszélyeztetettsége áll fenn több mint 10 év óta, támogatásuk kiemelt feladat a helyi szociális ellátóhálózatban. A hátrányos helyzet elsősorban a gyermekek veszélyeztetettségéből, az aktív korúak munkanélküliségéből és a rosszabb lakhatási viszonyokból fakad. (*Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*)

Helyi tapasztalat, hogy elszórtan a városban élnek hátrányos helyzetű családok, de sehol sem figyelhető meg területi koncentrációjuk, amit a KSH adatszolgáltatás is alátámaszt. Azonban az elmúlt évek gazdasági válsága utóhatásaként figyelhető meg az a jelenség a városban, hogy hátrányos helyzetű országrészekből családok költöznek be Budaörsre ideiglenesen, általában 1-1,5 évre, majd innen továbbköltöznek. Budaörsi tartózkodásuk idején a helyi ellátóhálózatot veszik igénybe, így átmenetileg szociális problémáik kezelése is a budaörsi intézmények révén valósul meg. A problémák kezelésének eredményességét hátráltatja, hogy rövid itt tartózkodásuk alatt végleges megoldás nem születik, illetve továbbköltözésük után – információk hiányában – együttműködés sem alakulhat ki az újabb befogadó település és Budaörs között. Az ilyen jellegű eseteknek a száma pedig egyértelműen 2009 után növekedett meg a városban.

A város egészében megvalósuló, esélyegyenlőséget megvalósító és fenntartó beavatkozások

A 2003. évi CXXV. törvény szellemében írandó települési esélyegyenlőségi program különösen a lakhatás, illetve a szociális szolgáltatásokhoz, és az infrastruktúrához való hozzáférés terén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdítását kívánja ösztönözni, és ezt Budaörs Város Önkormányzata kitüntetett figyelemmel követi a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében (2013-2018).

Budaörs Város Önkormányzata rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal (2013-2018) és Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióval (2016). A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) szól.

Az esélyegyenlőség eredményes megvalósítása érdekében helyi esélyegyenlőségi szószóló kezdte meg munkáját Budaörsön 2015-ben. Budaörs Város Önkormányzata évek óta együttműködik a mozgáskorlátozottak, illetve a vakok és gyengénlátók helyi szervezeteivel. Az Önkormányzat több alkalommal kikérte ezeknek a szervezeteknek a véleményét, például a Budaörsi Városháza akadálymentesítésében, vagy a digitális esélyegyenlőségi rendelet elkészítésében.

Ezt a meglévő együttműködést szélesebb alapokra helyezve jött létre a helyi esélyegyenlőségi szószóló intézményea 2015. december 16-án tartott képviselő-testületi ülésen. A helyi ombudsman feladata az

önkormányzat és intézményei működése során a helyi társadalom sérülékeny csoportjai szempontjainak képviselete, érdekeik érvényesítése, hangjuk felerősítése a döntés-előkészítés során és a döntési folyamatban.

A szószóló tárgyalási joggal részt vehet a bizottsági munkában és a képviselő-testületi üléseken, hogy megfogalmazza és érvényesítse az esélyegyenlőségi szempontokat. A szószóló kötelezettsége a naprakész tájékozódás az adott csoportokat érintő ügyekről, részvétel a bizottsági és a testületi munkában, szoros együttműködésben a hivatallal, annak szakmai csoportjaival. Emellett feladata az általa képviselt csoportok civil, illetve szakmai szervezeteivel való kapcsolattartás, a vélemények, kérések becsatornázása a testületi munkába. Emellett évente beszámol az általa képviselt csoportok számára. (*Forrás. www.budaors.hu)*

Budaörsön a szociálpolitika kiemelt területei az idősek ellátása; a családsegítés - gyermekjóléti alapellátás, valamint a lakáspolitika/támogatáspolitika. A helyi szociális ellátórendszer fejlesztésében prioritást kap:

- a még hiányzó ellátási formák működtetési feltételeinek megteremtése,
- a jelenleg meglévő ellátások működési feltételeinek javítása, minőségének fejlesztése,
- a lakhatással, ezen belül elsősorban a lakásfenntartással és adósságkezeléssel kapcsolatos támogatások komplex fejlesztése,
- a gyermekjóléti alapellátás intézményeinek fejlesztése,
- a fiatal korosztály számára szervezett különféle prevenciós programok feltételeinek biztosítása,
- az ellátásokat igénybe vevők és igényjogosultak érdekeinek védelme, érdekképviselete,
- hatékony, többszintű információs rendszer kialakítása a lakosság, az önkormányzat, a szolgáltatók, valamint a szomszédos települések, illetve a megyei önkormányzat között.
- A szociális szolgáltatások fejlesztése során a kiemelt célcsoportok:
- A lakásfenntartási nehézségekkel küzdő családok
- Az időskorúak, ezen belül a kisnyugdíjasok
- Fiatal házasok és többgyermekes családok
- Az egyszülős, csonka családok
- A szociális térkép szerinti legrosszabb helyzetű terület lakossága

(*Forrás: Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció 2016*)

A város egészében megvalósuló esélyegyenlőség egyik jó példája a Budaörsi Tanoda – Képességfejlesztő, tehetséggondozó, kulturális és oktatási intézmény. A Történelmi belvárosban található intézmény délutáni foglalkozások keretében foglalkozik roma és nem roma tanulókkal. A tevékenységek között szerepel a felkészítés, felzárkóztatás, pótvizsga korrepetálás, tehetséggondozásuk, nyelvoktatás, felvilágosító és megelőző képzések tartása stb. A Budaörsi Tanoda fenntartója a városban található Rom Nemzetiségi Önkormányzat. (*Forrás: http://budaorsitanoda.webs.com/*)

Tervezett beavatkozások a szegregációval veszélyeztetett területen

A szegregációval veszélyeztetett terület általános bemutatása és részletes helyzetelemzése nem támasztotta alá a terület egészének valós veszélyeztetettségét. Azonban mivel a terület korábban nem jelent meg a veszélyeztetett területek között, ezért célszerű a jövőben kiemelt figyelmet fordítani a területen élők társadalmi helyzetének alakulására, különösen a leginkább veszélyeztetett háztartások társadalmi státusában bekövetkező rosszabbodás elkerülése érdekében. Azonban az önkormányzati tapasztalatok alapján a társadalmi veszélyeztetettség térbeli terjedésének a jövőben nincs valós alapja.

A helyi esélyegyenlőség biztosításához meghatározott intézkedések figyelembe vételével az alábbi javaslatok segíthetik a hátrányos helyzetű családok életkörülményeinek javulását a veszélyeztetett területen és a város egészében:

1. Szociális jelzőrendszer továbbfejlesztése: a helyi tapasztalatok alapján a meglévő jelzőrendszer jól működik, továbbfejlesztésével még hatékonyabbá tehető az egészségügyi és a védőnői ellátás, valamint a családvédelmi és a gyermekjóléti szolgáltatás közötti együttműködés. Ezzel lényegében az integrált ellátás szervezeti, intézményi és szakmai keretei valósíthatók meg a partnerség elvének hangsúlyozásával, amellyel egyúttal a veszélyeztetett családokkal való folyamatos kapcsolattartás is biztosítható.
2. Helyi közösségfejlesztés: a civil szervezetek és a városban található nemzetiségi önkormányzatok bevonásával a helyi kezdeményezések támogatása elősegíti a civil társadalom erősödését a veszélyeztetett területen, és ebben kiemelt szerepe lehet a kulturális értékek védelmének, hangsúlyozásának. Különösen fontos a veszélyeztetett gyermekek számára közösségi programok, illetve kulturális és sportrendezvények szervezése.
3. Foglalkoztatási integráció: ennek egyik lehetséges eszköze a közfoglalkoztatás kiterjesztése, kifejezetten a veszélyeztetett területen élők és/vagy a veszélyeztetett családok számára. Emellett fontos a munkaközvetítői rendszer fenntartás és továbbfejlesztése (pl. állásbörzék szervezése). A szociális problémák mérsékléséhez nagymértékben hozzájárulhat a foglalkoztatási integráció eredményessége, amely az aktív korúak számára rendszeres jövedelmet biztosít és középtávon már az életminőség javulásához vezethet.
4. Lakhatási integráció: az Önkormányzatnak nagyon szűk mozgástere van a magántulajdonban lévő lakóingatlanok veszélyeztetettségének megoldásában. Települési támogatásokkal, a foglalkoztatási és oktatási integráció feltételeinek megteremtésével, az esélyegyenlőség biztosításával viszont elkerülhetővé tehető a lakhatási krízishelyzetek kialakulása.
5. Oktatási integráció: az oktatási integráció eredményessége növelhető a hátrányos helyzetű gyermekek iskola-elhagyási arányának csökkentésével é továbbtanulási arányának növelésével, ezzel a társadalmi mobilitás esélyei javíthatók. Szintén fontos az iskolák, a helyi szociális ellátás és a veszélyeztetett családok közötti együttműködés erősítése. A felnőttek számára szervezett képzési programok pedig elősegítik munkaerő-piaci (re)integrációjukat. Az oktatási integráció sikere növelhető a városban található Tanoda férőhelyeinek és tevékenységeinek bővítésével.

IV. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

IV.1. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

A fejezet az egyes tervdokumentumok tételes vizsgálatával bemutatja, hogy a stratégia és annak tematikus céljai hogyan illeszkednek a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákhoz és a területfejlesztési tervdokumentumokhoz.

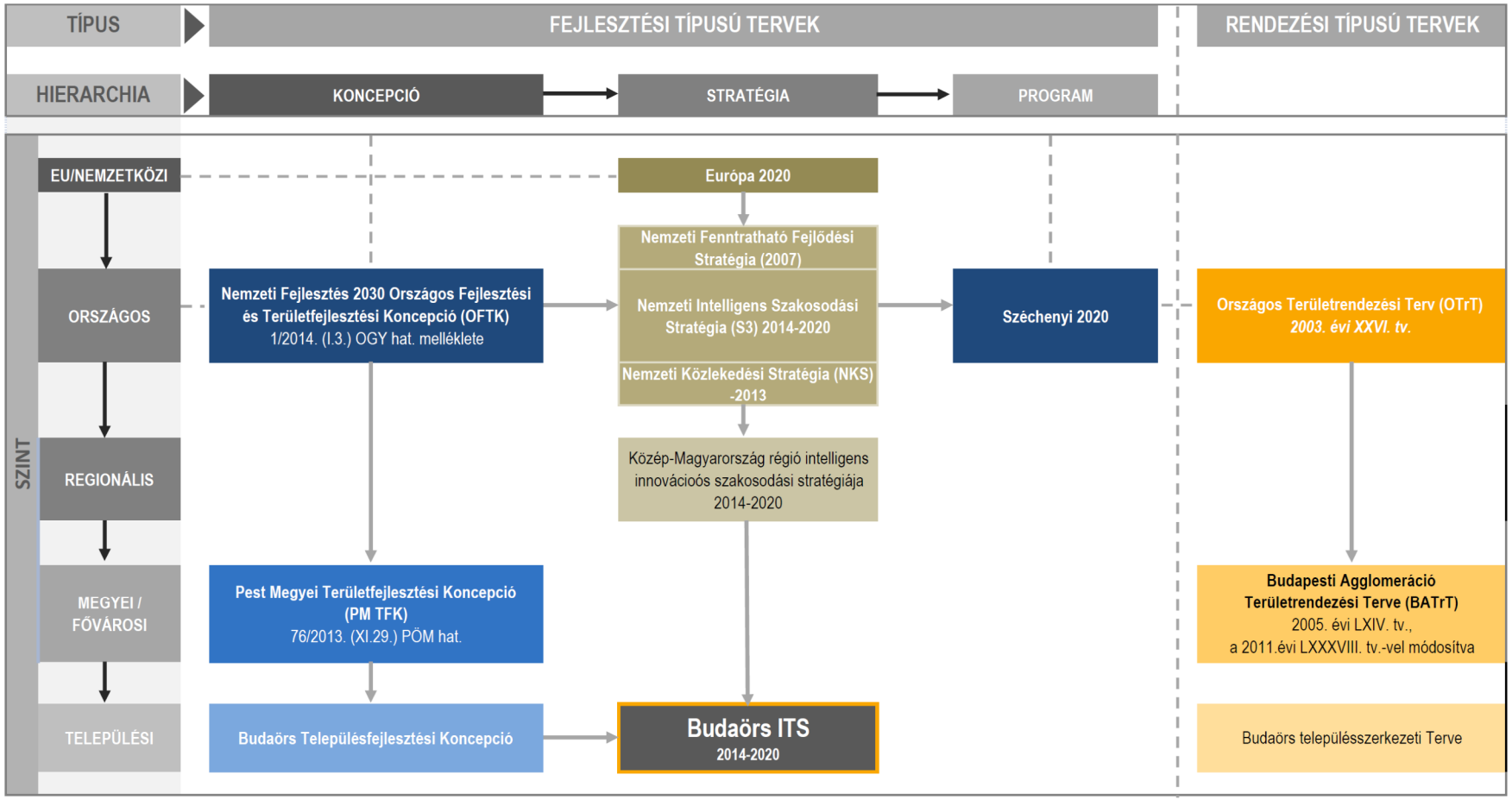

12. ábra: Az Integrált Településfejlesztési Stratégia helye a tervrendszerben

IV.1.1. Magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása

Széchenyi 2020

2014. január 1-jén új uniós költségvetési időszak vette kezdetét, mely az előző, 2007-2013-as ciklus jó gyakorlataira alapozva - az Új Széchenyi Terv folytatásaként – új pályázati rendszert hozott létre. A források még hatékonyabb felhasználását ígérve (ágazati és időbeli allokációját is ide értve) a korábbi időszakhoz képest hasonló intenzitással kerül lehívásra a Magyarország számára rendelkezésre álló keretösszeg 2014-2020 között.
A 2007-2013-as ciklushoz képest – amikor a fő prioritás a leszakadt régiók felzárkóztatása volt – új célkitűzéseket vállalt az EU. Valamennyi tagállam, így Magyarország is az így meghatározott 11 tematikus célhoz igazítja saját fejlesztési terveit:

1) A kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése.
2) Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, a technológiák használatának minőségének javítása.
3) A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági, a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének javítása.
4) Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban.
5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és –kezelés előmozdítása.
6) A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása.
7) A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban.
8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése.
9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.
10) Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.
11) Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás.

Az ITS középtávú céljai és a szükséges beavatkozások a Széchenyi 2020 tematikus célkitűzéseihez lokálisan alkalmazkodnak.

Széchenyi 2020 Tematikus célok	**ITS középtávú célok**									
	S1	**S2**	**S3**	**S4**	**S5**	**S6**	**S7**	**S8**	**S9**	**S10**
1. A kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése.				+++	+++					
2. Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, a technológiák használatának minőségének javítása.					+++					
3. A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági, a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének javítása.		++		+++	+	+	+	+		
4. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban.			+++					+		
5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és –kezelés előmozdítása.			+++					++		
6. A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása.			+++					++		
7. A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban.		+++		+		+		+		
8. A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése.		+			++				+	
9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.	+						+		++	
10. Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.	+				++				+++	
11. Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás.	+						++		+++	

+++ - Erős kapcsolat
++ - Közepes kapcsolat
+ - Gyenge kapcsolat

Közép-Magyarország intelligens innovációs szakosodási stratégiája 2014-2020

A régiók intelligens szakosodás alapú regionális innovációs stratégiája (a továbbiakban: RIS3 stratégia) szerinti ex ante feltétel kikötésével az EU tagállamainak és régióinak eszközeik és képességeik alapján meg kell határozniuk azokat a tudásspecializációkat, amelyek a leginkább illenek innovációs potenciáljukhoz. Ehhez egy „vállalkozói tényfeltárás" jellegű folyamatot kell megvalósítani, azaz be kell vonni az innovációban érintett feleket és a vállalkozásokat is. Az intelligens szakosodás így nem csupán egy felülről vezényelt (top-down) stratégiát jelent, hanem vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek együttműködését a tagállam vagy régió legígéretesebb specializációs területeinek, illetve az innovációt esetleg hátráltató gyenge tényezőknek a feltárását is.
A RIS3 stratégia a 2014-2020 közötti európai uniós költségvetési időszak tervezési időszakához igazodva készült, időtávja megegyezik az EU 2020 stratégiának, az EU 2014-2020 közötti kohéziós politikájának, valamint a hazai Befektetés a jövőbe, Nemzeti Kutatás-fejlesztési Stratégia 2020 időtávjával. A stratégiában meghatározott prioritások a következők:

Ágazati prioritások
1. fejlesztési prioritás: Gyógyszeripari innováció támogatása
1.1 A gyógyszeripar területén működő nagyvállalatok támogatása, megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése.
1.2. A gyógyszeripar területén működő innovatív induló vállalatok és KKV-k támogatása, megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése.
1.3. A gyógyszeripari fejlesztési források esetében az iparág sajátosságait figyelembe vevő szabályozás alkalmazása (hosszabb megtérülési idő, magasabb támogatási intenzitás, stb.)
2. fejlesztési prioritás: Innováció támogatása az információs technológiák területén
2.1 Az információs technológiák területén működő KKV-k és nagyvállalatok támogatása, megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése.
2.2 Az információs technológiák területén működő innovatív induló vállalatok támogatása elsősorban kockázatitőke-programokkal és visszatérítendő támogatások alkalmazásával, valamint részükre megfelelő gazdasági és üzleti környezet megteremtése.
2.3 A KMR-ben tapasztalható támogatási forráshiány megoldása célzott, a régióban az információs technológiák területén működő vállalkozások működésének, a termékek és szolgáltatások piacra vitelének, valamint az akadémiai és vállalati együttműködések, technológiatranszfer támogatása révén

Horizontális prioritások
3. fejlesztési prioritás: Innovációs együttműködés erősítése
3.1 Stratégiai jelentőségű, jelentős nemzetgazdasági innovációkat megalapozó K+F+I együttműködések létrehozása és fejlesztése.
3.2 Felsőoktatási és kutatói alapinfrastruktúra fejlesztése – az innovatív tudásbázis kiválóság alapú erősítése, bővítése (pl. nemzetközi együttműködések) és megtartása
3.3 Akadémiai és vállalati szféra közötti hálózatok építése, tudástranszfer előmozdítása.
3.4 Az innovatív vállalkozások közötti hálózatosodás további erősítése
4. fejlesztési prioritás: Zöld innováció ösztönzése
4.1 Energiahatékonyság növelése innovatív megoldások révén
4.2 Hulladéktermelés csökkentése, hulladékfeldolgozás innovatív megoldásainak támogatása.
4.3 A levegőbe, vízbe, talajba jutó szennyezőanyagok kibocsátásának csökkentése innovatív megoldások révén
4.4. Innovatív zöld vállalkozások versenyképességének növelése, a zöld vállalati megoldások támogatása
4.5 Működő ipari tevékenységek zöldítése.
5. fejlesztési prioritás: Innovatív vállalkozások tevékenységének támogatása
5.1 Piacképes innovatív termékek és szolgáltatások kifejlesztésére képes, innovatív tevékenységet folytató KKV-k és nagyvállalatok régióba vonzása és támogatása, melyek hozzájárulnak a hazai képzett K+F+I munkaerő elhelyezéséhez és megtartásához.
5.2 Innovatív kezdő vállalkozások támogatása, elsősorban kockázatitőke-programokkal és visszatérítendő támogatások alkalmazásával.

5.3 A kreatív ipar területén működő vállalkozások támogatása.
5.4 A bionika területén működő induló vállalkozások és KKV-k K+F+I tevékenységének támogatása

A fenti prioritásokhoz a Budaörs Integrált Településfejlesztési Stratégiájának S1, S4, S5, S7, S9 és S10 stratégiai céljai kapcsolódnak.
Ezen felül az összes tervezett gazdaságösztönző beavatkozás gyakorlati megvalósítása során hangsúlyt kapnak az együttműködést mutató, innovatív és zöld megoldások.

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

Az Országgyűlés az 1/2014. (I.3.) határozatával elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK) az ország társadalmi, gazdasági és területi fejlődése, valamint környezetminőségének javítása érdekében. Az OFTK időtávja 2030-ig egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket, valamint a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan fejlesztési prioritásokat fogalmaz meg. A Koncepció területpolitikai irányokat is megfogalmaz, mint például makroregionális térkapcsolatok feltárása, többközpontú fejlődés, természeti erőforrásainkat védő térszerkezet, melyekkel összhangban vannak a települési ITS specifikus céljai. Budaörs Integrált Településfejlesztési Stratégiájának céljait az OFTK prioritásaival az alábbi táblázatban vetettük össze.

OFTK Prioritásai	Budaörs ITS célrendszeréhez illeszkedése
Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	S1, S4, S5, S6,
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	S1, S9
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság illetve az energiafüggetlenség felé	S3, S5, S8
Népesedési és közösségi fordulat	S1, S9,
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	S4 S5, S6, S10

OFTK Specifikus Céljai	Budaörs ITS célrendszeréhez illeszkedése
Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság	S1, S4, S5, S10
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	S7
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	S4,
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	S1, S4, S5, S6,
Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, roma-integráció	S1, S9
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	S1, S5
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme	S3, S4, S5, S6, S8,
Az ország makro-regionális szerepének erősítése	S1, S2, S4, S5, S6, S7, S9
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	S2, S3, S6, S8, S10,
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	S6, S8
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	S1, S2, S3,
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	S2, S5,

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció megyei bontásban határozza meg a fejlesztési irányokat. A Koncepció az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg Pest megyére vonatkozóan:

- gazdaság dinamizálása, befektetés-ösztönzés, innováció és versenyképesség javítása, KKV szektor támogatása
- társadalmi megújulás, közösség és bizalom erősítése, családi értékek előtérbe helyezése, a lakosság egészségi állapotának javítása, az oktatás intézményi- és tartalmi megújítása, területi és társadalmi kohézió, esélyegyenlőség javítása
- térszerkezet fejlesztése, metropolisz térség, belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztése kiemelten az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzáskörzeteik tekintetében, vonzó, kiemelkedő környezeti feltételek és életminőséget biztosító tér kialakítása.

Összességében megállapítható, hogy a budaörsi ITS célrendszere és beavatkozási területei, prioritásai összhangban vannak az OFTK-ban rögzített prioritásokkal és fejlesztési irányokkal.

Pest Megye Területfejlesztési Koncepciója 2014-2030

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló *1996. évi XXI. törvény* 2012. január 1. napján hatályba lépett módosításával a megyék (megyei önkormányzatok) váltak a hazai területfejlesztés egyik legfontosabb területi szintjévé.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló *2011. évi CLXXXIX. törvény* 27. § (1) bekezdése szerint a megyei önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.

A törvényi változások a területfejlesztés korábbi öt területi szintje helyett (kistérség, megye, régió, kiemelt térség, országos szint) alapvetően két területi szintet jelölt ki, a megyeit és az országosat. Ennek megfelelően a korábban a térségben működő Pest Megyei Területfejlesztési Tanács, a Közép-magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács és Budapesti Agglomerációs Fejlesztési Tanács megszűntek, jogutódjuk a Pest Megyei Önkormányzat, illetve a két utóbbi esetében Budapest Főváros Önkormányzata és Pest Megye Önkormányzata közösen lettek. Ezzel a megye közép és hosszú távú fejlesztését megalapozó és meghatározó dokumentumok kidolgozása a megyei önkormányzat feladatává vált. A megújított területfejlesztési szabályozások szerint tehát a megyéknek két tervi műfajban kell területfejlesztési tervezést végezni: koncepciót és programot kell készíteniük.

A megyei területfejlesztési program a koncepcióban meghatározott célrendszerre építve fogalmaz meg prioritásokat és szükséges intézkedéseket, ezért jelen ITS illeszkedését a megyei fejlesztési elképzeléshez a pest megyei fejlesztési koncepcióban megfogalmazott stratégiai célokhoz való illeszkedésen keresztül vizsgáljuk.

Pest Megye Területfejlesztési Koncepció stratégiai célok	**ITS középtávú célok**									
	S1	**S2**	**S3**	**S4**	**S5**	**S6**	**S7**	**S8**	**S9**	**S10**
A szociális és közbiztonság megerősítés, a közösségek megújítása, a családi értékek előtérbe helyezése, „családbarát” megye, a társadalmi bizalom erősítése	+						++			
Az együttműködések intézményesítése a térségi szereplőkkel, a megye belső kapcsolati hálójának fejlesztése, menedzsment szervezetének felállítása	++			+	+	+	+		++	
Egészséges társadalom, a megye lakossága egészségi állapotának javítás, kiemelt hangsúlyt fektetve az egészséges életmódra és a prevencióra	+						+++	+	+	
Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása, az oktatás intézményrendszerének erősítése	++			+	+		+		++	
A gazdaság teljesítményének, hatékonyságának és stabilitásának erősítése, több lábon álló gazdaság, a technológia és tudásintenzív, valamint a foglalkoztatást erősítő ágazatok kiegyensúlyozott fejlesztése				+++	+++					+++
Gazdasági húzótérségeink innovációs teljesítményének, versenyképességének, exportjának növelése	++	+		+++	+++				++	
A fejlődésben elmarad Szobi és Nagykátai illetve lemaradó Aszódi, Ceglédi és Ráckevei térségek gazdasági-társadalmi felzárkóztatása										
Pest megye térségének nemzetközi és országos multimodális közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése a transzfer szerep ellátása és hálózatos térstruktúra kialakulása érdekében		+++								+
A térség kohéziójának javítása érdekében a megye belső közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése, kiemelten kezelve a térségközpontok és vonzáskörzetük közlekedését és az elővárosi közlekedést		+++								+
Tervezett, koordinált térségfejlesztés, policentrikus települési struktúra, takarékos területhasználat, épített és környezeti értékek megóvása és fejlesztése	+			+	+	++		+++	+	
Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, közműfejlesztés és környezetvédelem a térségek és települések fejlődésének szolgálatában			+++					++		++

+++ - Erős kapcsolat
++ - Közepes kapcsolat
+ - Gyenge kapcsolat

Rendezési típusú tervekhez való illeszkedés

Országos Területrendezési Terv

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény meghatározza az ország egyes térségeinek területhasználati feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére.
Az Országos Területrendezési Terv – mint felsőbbrendű területrendezési jogszabály (A TSZT figyelembevételét a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 3. – §-a írja elő) – adja meg a keretet, amelyben az ITS készült, ezáltal teljeskörűen illeszkedik ahhoz.

Egyéb Nemzeti fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés

Magyar Növekedési Terv

2011-ben a Nemzetgazdasági Minisztérium elkészíttette a hazánkkal szembeni befektetői bizalom erősítése és a gazdasági környezet kiszámíthatóságának érdekében a Magyar Növekedési Tervet. A Terv célja a hazai gazdaság nettó exportjának maximalizálása mellett a külföldi közvetlen tőkebefektetések ösztönzése.
Célkitűzései között szerepel a hozzáadott érték növekedés, a foglalkoztatás bővítés, az import kiváltása, a határon átnyúló gazdasági kapcsolatok kiépítése és mindezek fenntarthatósága.
Budaörs Integrált Településfejlesztési Stratégiája elsősorban a gazdaságfejlesztési tematikus célkitűzésein keresztül illeszkedik a Magyar Növekedési Terv célrendszeréhez.

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia

Az Országgyűlés 2013. március 25-én fogadta el a 2012-2024 közötti időszakra szóló Keretstratégiát. A Stratégia célja, hogy hozzájáruljon a fenntarthatóság alapelveiről szóló nemzeti egyetértés kialakulásához
„A fenntartható fejlődés az ember boldog és értelmes életvitelének előmozdítását és a közjó kiteljesedését célozza úgy, hogy az emberi tevékenységek a Föld környezeti eltartó-képessége szabta határokon belül maradnak, és a gyarapítható, fejleszthető emberi, társadalmi és gazdasági erőforrások terén gondoskodunk ezek megfelelő mennyiségi és minőségi állapotának fenntartásáról, bővítéséről, illetve javításáról.”
A Keretstratégia céljaival Budaörs Integrált Településfejlesztési Stratégia összhangban készült. E szerint biztosítani kell az emberi, társadalmi, természeti és gazdasági erőforrások fejlesztéseit.

NFFK stratégia céljainak rendszere	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Emberi erőforrások: demográfia, egészség, tudás, társadalmi kohézió	S1, S4, S6, S7, S9,
Társadalmi erőforrások: bizalom infrastruktúrájának erősítése, a munka társadalmi körülményei, családi értékek erősítése, múlt örökségének ápolása, kulturális fejlesztések	S1, S4, S6, S7, S9
Természeti erőforrások: biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások, környezeti terhelések csökkentése, nem megújuló természeti erőforrások	S3, S8,
Gazdasági erőforrások: a vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése, költségvetési politika, életpálya-finanszírozás	S4, S5, S6, S10,

Nemzeti Környezetvédelmi Program

A stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Kormányrendelet előírásai szerint készült Program az átfogó környezetügyi szakpolitikai területre vonatkozó jövőkép elérésének tervdokumentuma. A környezetvédelmi törvénnyel összhangban az emberi egészség védelmét, a természeti erőforrások és értékek megőrzését, fenntartását tartja fontosnak és a környezettel, annak védelmével, veszélyeztető tényezőkkel foglalkozik. A

Program 2014-2019 közötti időszakra szól, kitekintve 2020-ra. A Nemzeti Környezetvédelmi Program céljai megjelennek a Budaörs ITS stratégiai céljai között.

Nemzeti Környezetvédelmi Program stratégiai céljai	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása	S1, S2, S3, S4, S5, S7, S8, S9,
Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata	S3, S8,
Az erőforrás-takarékosság és a – hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése	S5, S6, S8, S10,

Nemzeti Energiastratégia

A célok elérése érdekében öt fontos törekvést fogalmaz meg a Nemzeti Energiastratégia: az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozását, a megújuló energiák részarányának növelését, a közép-európai vezetékhálózat integrálását és az ehhez szükséges határkeresztező kapacitások kiépítését, az atomenergia jelenlegi kapacitásainak megőrzését, valamint a hazai szén- és lignitvagyon környezetbarát módon való felhasználását a villamosenergia-termelésben.
Az energiahatékonyság, a versenyképesség és fenntarthatóság megjelennek a budaörsi ITS középtávú céljai között, tehát az illeszkedés teljes mértékben teljesül a Nemzeti Energiastratégia dokumentummal.

Nemzeti Közlekedési Stratégia

A Nemzeti Közlekedési Stratégia a magyar közlekedés hosszú távú nemzeti fejlesztési terve. Meghatározza a stratégiai irányt 2030-ig, távlati kitekintéssel 2050-ig, első ütemmel 2020-ig. Budaörs Integrált Településfejlesztési Stratégiája a Nemzeti Közlekedési Stratégia céljaival összhangban készült.

Nemzeti Közlekedési Stratégia céljai		ITS célrendszeréhez illeszkedése
Környezetre gyakorolt hatások javulása		S3, S8
Egészség- és vagyonbiztonság javulása		S3, S7,
Gazdasági növekedés elősegítése		S4, S5, S6, S7, S10,
Foglalkoztatás javulása		S4, S6, S7, S10,
Lakosság jólétének javulása		S1, S2, S7, S8, S9,
Területi egyenlőtlenségek mérséklése		S2, S8,
Társadalmi igazságosság, méltányosság javulása		S1, S7
Nemzetközi kapcsolatok erősítése		
Társadalmi szinten hasznosabb közlekedési szerkezet kialakítása	Hasznosabb közlekedési módok erősítése	S2,
	Hasznosabb személy- és áruszállítás erősítése	
Szolgáltatások színvonalának és hatékonyságának növelése	Szállítási szolgáltatások nyújtásának javítása	S2
	Közlekedés fizikai rendszerelemeinek javítása	S2

IV.2. A STRATÉGIA BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

A településfejlesztési koncepcióhoz és az integrált településfejlesztési stratégiához szorosan kapcsolódnak a települési szintű ágazati fejlesztési dokumentumok. A helyzetfeltárás és helyzetelemzés fejezetekben az ITS a város már korábban elkészült ágazati fejlesztési dokumentumaiban foglalt helyzetleíró részekre is támaszkodik, továbbá a stratégiai fejezetben figyelembe veszi a települési szintű ágazati dokumentumokban megfogalmazott célokat, beavatkozásokat.

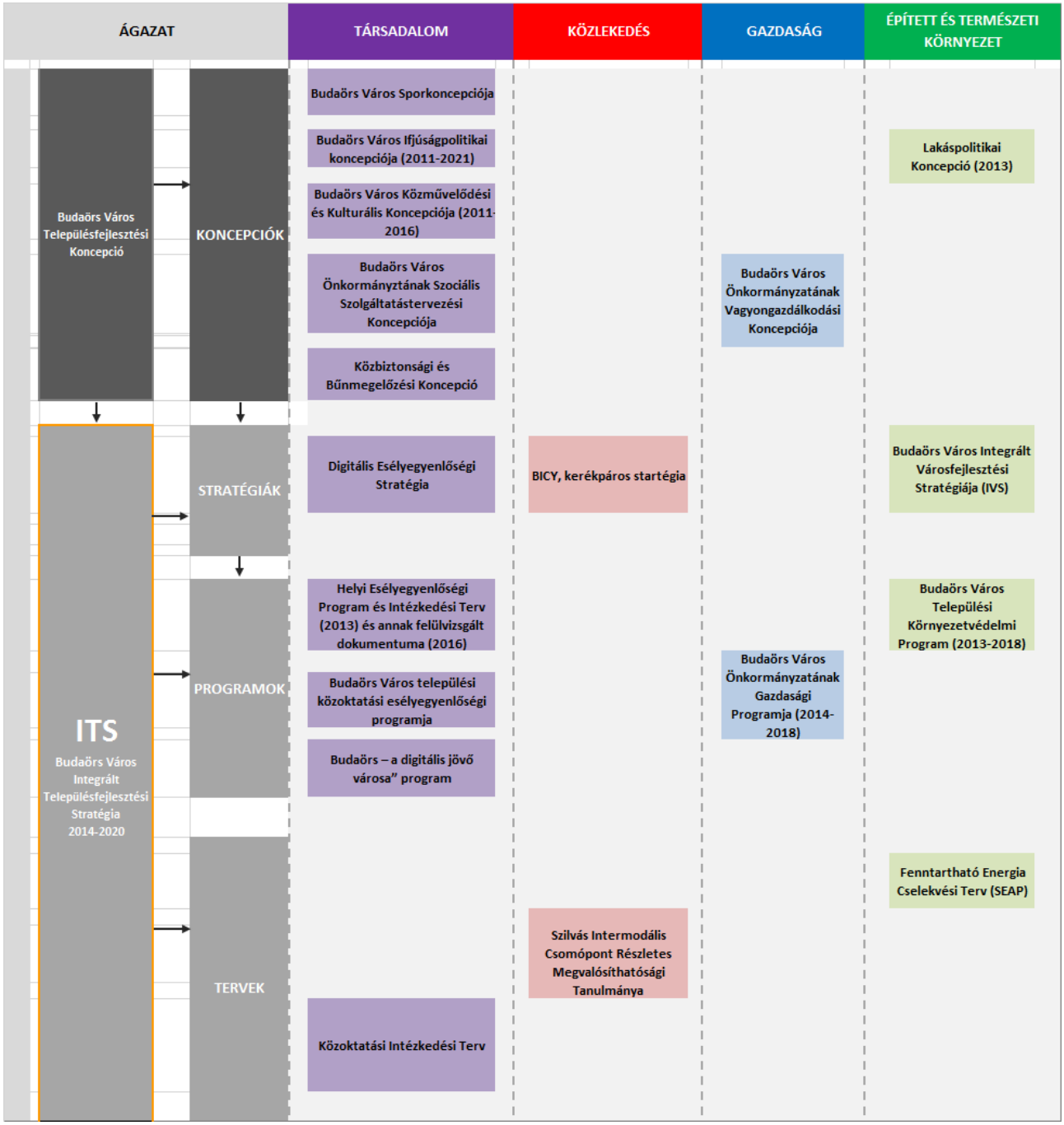

13. ábra: Budaörs ágazati dokumentumai

A stratégia illeszkedése a társadalmat érintő ágazati tervekhez

A társadalmat érintő ágazati tervek célkitűzései valamint a jelen ITS stratégiai céljai között az összhang biztosított. Ezen dokumentumok közül illeszkedésük alapján kiemeljük és részletezzük a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (HEP) és a Budaörs – a digitális jövő városa programot.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Az önkormányzat ötévente öt évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot (HEP) fogad el. Ennek megfelelően, összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Budaörs Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban (HEP) rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat, melyet a testület 2013. december 18-án fogadott el (480/2013.(XII.18.) ÖKT sz.).
A HEP időarányos megvalósulását kétévente át kell tekinteni. Az áttekintés során, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani. A dokumentum kötelező felülvizsgálata 2016 tavaszán megtörtént (54/2016.(IV.20.) ÖKT sz.).
Az Esélyegyenlőségi Tervben rögzítésre kerültek az esélyegyenlőség megvalósulása érdekében elvégzendő feladatok. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia figyelembe veszi a Helyi Esélyegyenlőségi Tervben foglaltakat és az elvégzendő feladatokat.
A HEP legfontosabb célkitűzései valamint a jelen ITS stratégiai céljai között az összhang biztosított. A HEP céljai és a stratégiai célok közti összefüggést a következő táblázat mutatja be:

HEP-ben kitűzött általános célok	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosítása	S9; S5
A közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés	S9; S5
A foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedések	S9; S5; S4

Budaörs – a digitális jövő városa program

A 2016 – 2020 közötti időszakra meghirdetendő program (27/2016.(II.24.) ÖKT sz. határozat) alaptétele az, hogy a város közönsége és gazdasága versenyelőnyhöz juttatásának kiemelkedően fontos eleme lehet egy olyan környezet kialakítása a településen, amely a városi közönség számára helybe hozza, kézzelfoghatóvá, megtapasztalhatóvá, megélhetővé teszi a jövő kétségtelenül meghatározó digitális technológiáit, Budaörsöt közép-európai élő „közösségi laboratórium (Living Lab) Paradicsommá” teszi.
A program döntően a digitális jövő alakításában érdekelt partnerek, különösen a technológiaszolgáltatók és az egyetemi kutatóhelyek, valamint a helyi közösség aktív együttműködésére, kisebb csoportok öntevékenységére, az érdeklődési körökhöz igazodó, saját részprogramok meghatározására és megvalósítására épít.

A digitális jövő város program célkitűzései valamint a jelen ITS stratégiai céljai között az összhang biztosított. A digitális jövő város program és a stratégiai célok közti összefüggést a következő táblázat mutatja be:

Budaörs – a digitális jövő városa programban kitűzött célok	ITS célrendszeréhez illeszkedése
a város nevét, közösségét az élenjáró digitális technológiákkal kapcsolja össze, azokban „bennfentessé” teszi, a digitális jövő városi identitásképző elemmé válik	S5
lehetővé tesz egyfajta modernizációs képességfejlesztést, azaz felkészülést a digitális technológiák használatára az élet minden lehetséges területén	S5
terepet biztosít a technológiák fejlesztői és terjesztői számára a felhasználói kutatásra, kísérletezésre, visszajelzésekre	S5
előkészíti, alakítja a jövő iskoláját, ahol az oktatás önszerveződő kisebb tanulóközösségekben történik, amelyekben a tanár segítő szerepet játszik	S5; S9
erősíti a digitális részvételt a digitális polgárrá válást továbblépve a digitális esélyegyenlőség és szolidaritás feltételeinek megteremtése után	S5
kihasználja az open source szoftver-, hardverfejlesztés és a creative commons lehetőségeinek széles tárházát, lényegük a szabad, ingyenes közösségi alkalmazás	S5
a kutatások, fejlesztések, újdonságok egy jelentős része itt hasznosulhat a városban, javítja az életminőséget, a közszolgáltatások színvonalát	S5; S4
közösségi jellege által erősíti a város helyi társadalmát, a települési identitást, az együttműködést és az összetartozás érzését, határozottan közösségfejlesztő természetű	S1; S5; S7
irányt és kedvező környezetet teremthet a város helyi gazdasága fejlődésének a digitális jövő technológiáinak és hátterük helyi megjelenése	S5, S4
látványos, szórakoztató, élményszerű, információban gazdag, érdekes felületeket hozhat létre, amely a város jelentős vonzerejeként szolgálhat	S5; S6
a források meghatározó részét a kutatási-fejlesztési oldal mozgósítja, így a program voltaképpen forrásbővítő természetű.	S4

A stratégia illeszkedése a közlekedést érintő ágazati tervekhez

A közlekedést érintő ágazati tervek célkitűzései valamint a jelen ITS stratégiai céljai között az összhang biztosított. Ezen dokumentumok közül illeszkedésük alapján kiemeljük és részletezzük a BICY kerékpáros stratégiát.

BICY kerékpáros stratégia

Nemzetközi pályázat keretében készült el 2012-ben Budaörs kerékpáros stratégiája.

A BICY célkitűzései valamint a jelen ITS stratégiai céljai között az összhang biztosított. A BICY kerékpáros stratégia és az ITS stratégiai célok közti összefüggést a következő táblázat mutatja be:

BICY-ban kitűzött általános célok	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Növelni a kerékpáros tudatosságot	S2; S6
Fejleszteni és erősíteni a kerékpározáshoz szükséges gazdasági hátteret	S2; S6, S5
Fejleszteni a kerékpáros infrastruktúrát	S2; S6

A stratégia illeszkedése a gazdaságot érintő ágazati tervekhez

A gazdaságot érintő ágazati tervek célkitűzései valamint a jelen ITS stratégiai céljai között az összhang biztosított. Ezen dokumentumok közül illeszkedésük alapján kiemeljük és részletezzük Budaörs Város Önkormányzatának Gazdasági Programját.

Budaörs Város Önkormányzatának Gazdasági Programja (2014-2018)

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116.§.-ában meghatározott módon az önkormányzatok hosszabb távra, a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra fejlesztési tervet, gazdasági programot készítenek.
Budaörs Város Önkormányzata a 36/2014.(II.27.) ÖKT sz. határozatával fogadta el a Gazdasági Programját (2014-2018).
Budaörs számára kiemelten fontosak a nagyadózó vállalkozások. Az önkormányzat személyes interjúk, megkeresések alapján tárta fel azokat az elemeket, melyek a nagyadózó vállalkozások helyi optimális működéséhez és fejlődéséhez fontosak. A vizsgálat eredményeit a hatályos Gazdasági Programba is beépítették a gazdasági célok elérését szolgáló projektek módosításával.
Az önkormányzat öt dimenzió mentén törekszik továbbfejleszteni, erősíteni kapcsolatait a helyi gazdasági szféra szereplőivel:

Kapcsolattartás erősítése

- üzleti reggelik
- kerekasztal
- üzleti fórum
- rendszeresített személyes egyeztetések
- információs rendszer kialakítása

Dolgozók munkába járásának megszervezése

- a vasút jobb integrálása Budaörs közlekedési rendszerébe
- buszjáratok sűrítése
- parkolási lehetőségek fejlesztése

Sport- és szabadidős lehetőségek fejlesztése (munkaadók, munkavállalók bevonása)

Hivatali szolgáltatás fejlesztése (gyorsabb ügyintézési folyamat)

A Gazdasági Program célkitűzései valamint a jelen ITS stratégiai céljai között az összhang biztosított. A Gazdasági Program és a stratégiai célok közti összefüggést a következő táblázat mutatja be:

A Gazdasági Programban kitűzött célok	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Kutatás-fejlesztéssel foglalkozó vállalkozások letelepedésének ösztönzése	S4; S10
A gyógyturizmus rekreációs célú fejlesztése	S6; S10
A gazdasági erőnek és jövőképnek megfelelő városi funkciók, az ehhez tartozó városkép kialakítása	S8; S4; S1; S6
A város imázsának erősítése, gazdasági több lábon állás erősítése, az itt élők helyben való szabadidő-eltöltésének növelése, a kulturális látogató-turizmus megteremtése	S6; S1
A kerékpár turizmus ösztönzése	S6; S7
Átfogó fejlesztéssel, innovatív megoldásokat kínálni a budaörsi lakók, cégek és itt dolgozók számára, amivel kényelmi színvonaluk emelkedik és a város működése költséghatékonyabbá válik	S5
Nagyadózói vélemények, igények begyűjtése.	S4
A nagyadózókkal való aktív és folyamatos kapcsolattartás, proaktív kommunikáció.	S4
A nagyadózókkal való rendszeres kapcsolattartás, amely megalapozza a bizalmi viszonyt a cégek és az Önkormányzat között	S4
A vállalatok elégedettségi szintjének növelése.	S4
Az irodaházak fejlesztésével és/vagy új irodaházak építésével a bérlő cégek Budaörsön maradásának elősegítése.	S4; S10
A helytelenül bevallott iparűzési adó összegek kiszűrése és a nagyadózók elégedettségének növelése.	S4
Minőségi, közös munkába járási szolgáltatás nyújtásával a dolgozók megtartásának elősegítése, ezzel a cégek Budaörsön maradásának támogatása.	S4, S2
Kényelmesebb és gyorsabb elővárosi közlekedési lehetőség.	S2; S4
Jobb parkolási lehetőségek.	S2; S4

A stratégia illeszkedése a környezetvédelmet érintő ágazati tervekhez

A gazdaságot érintő ágazati tervek célkitűzései valamint a jelen ITS stratégiai céljai között az összhang biztosított. Ezen dokumentumok közül illeszkedésük alapján kiemeljük és részletezzük Budaörs Város települési környezetvédelmi programját (2013-2018) és a Fenntartható Energia Cselekvési Tervet (SEAP).

Budaörs Város települési környezetvédelmi programja (2013-2018)

A 21/2014. (II. 27.) ÖKT sz. határozatával fogadta el Budaörs Város Önkormányzata a település környezetvédelmi programját (2013-2018). A Környezetvédelmi Program célkitűzései valamint a jelen ITS

stratégiai céljai között az összhang biztosított. A Környezetvédelmi Program és a stratégiai célok közti összefüggést a következő táblázat mutatja be:

Környezetvédelmi Programban kitűzött célok	ITS célrendszeréhez illeszkedése
vonzó, egészséges, élhető települési környezet fenntartása	S8
természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás	S8
közlekedés környezetbarát fejlesztése	S2
környezetvédelmi követelményeket kielégítő szennyvíz- és csapadékvíz infrastruktúra	S3
fenntartható hulladékgazdálkodás	S8
környezetgazdálkodás hatékonyságának növelése	S5, S8

Fenntartható Energia Cselekvési Terv (SEAP)

Budaörs Város Önkormányzata 2011-ben csatlakozott az Európai Unió által alapított Polgármesterek Szövetségéhez (Covenant of Mayors). A Szövetségben tett energiahatékonysági vállalások alapján az 551/2012.(XII.12.) ÖKT sz. határozattal fogadta el az országban elsőként Budaörs Város Önkormányzata a Fenntartható Energia Cselekvési Tervét. A Tervet 2016-ban (208/2016. (IX. 21.) ÖKT sz. határozat) felülvizsgálták.

Az aláíró városok, így Budaörs is a fenntartható energiagazdálkodás és a globális környezeti célok elérése érdekében vállalták, hogy 2020-ig legalább 20 %-kal csökkentik a CO2-kibocsátását. A tervben foglaltak jelentős része már megvalósult illetve megvalósítás alatt van. A kitűzött 20%-os CO2-csökkentésből 2014-ig 15%-ot sikerült megvalósítani. A SEAP célkitűzései valamint a jelen ITS stratégiai céljai között az összhang biztosított. A SEAP és a stratégiai célok közti összefüggést a következő táblázat mutatja be:

SEAP-ban kitűzött célok	ITS célrendszeréhez illeszkedése
20%-os szén-dioxid-kibocsátáscsökkentés Budaörsön	S3, S8; S2; S9; S5

V. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A megvalósíthatóság kockázatainak elemzésénél először a főbb kockázatokat kell számba venni azok valószínűsíthető bekövetkeztével és a városra gyakorolt hatásának mértékével. Ezek után a rájuk adható válaszok felkutatása, majd ezek várható pozitív és negatív kimenetelét szükséges elemezni. A célok megvalósításához a fejlesztésekkel elért eredmények fenntartása különösen fontos. Az ezekhez tartozó kockázatok külön kiemelésre kerültek. A táblázatos felsorolás segíti mindezek áttekintését.

A stratégia megvalósításának kockázatait három nagy csoportba soroltuk: előkészítéshez, végrehajtáshoz, valamint fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok.

Előkészítési, tervezési, kockázatok

Engedélyeztetési eljárások, új helyi építési szabályzat készítésének elhúzódása

Az építési beruházások megvalósításához építési engedély megszerzésére van szükség, amelynek beszerzése jelentős időráfordítást igényel. Az engedélyeztetés elhúzódása jelentősen késleltetheti a nagyobb beruházásokat. Össze kell állítani azon projektelemek listáját, amelyek engedély kötelesek. Valamennyi projekthez engedélyezési és megvalósítási ütemtervet kell készíteni, amelynek alapján a beruházás terv szerinti ütemezése biztosítottnak tekinthető.

A megváltozott jogszabályi környezetben mielőbb el kell készíteni az új helyi építési szabályzatot (KÉSZ-t), mely az új építések, fejlesztési lehetőségek helyi jogszabályi kereteit biztosítja. Ennek csúszása, a véleményezés elhúzódása késleltetheti az egyes területek fejlődésének elindulását.

Nagyobb beruházásoknál környezetvédelmi eljárás válhat szükségessé, mely szintén a folyamat késedelmét eredményezheti.

Közbeszerzési eljárások sikertelensége, elhúzódása

A közbeszerzési eljárások jelentős mértékű elhúzódása különösen az építési beruházásokat érintheti érzékenyen. Az elhúzódó procedúra következtében felborulhat az előre eltervezett ütemezés, a kivitelezés ezáltal átcsúszhat téli időszakokra. A téli munkakezdés műszaki szempontból nagyon kedvezőtlen lehet, a vállalkozói szerződésben rögzített szerződéses árhoz képest jelentős többletköltségeket okozhat (pl. fűtési többletköltség), illetve jelentősen megnövelheti a kivitelezés időszükségletét.

A kockázat nagyban csökkenthető azzal, hogy az önkormányzat közbeszerzési eljárásainak bírálati szempontjai közé beépít meghiúsulási valamint késedelmi kötbért. Szintén kockázat csökkentő tényező az ún. „feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatása”. A közösségi támogatással megvalósuló beszerzések esetében, ugyanis a törvényi szabályozás lehetővé teszi a feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatását. Ennek lényege, hogy az ajánlatkérő az ajánlati felhívás közzététele időpontjában még nem rendelkezik az eljárás megindításához szükséges anyagi fedezettel, de támogatásra irányuló pályázatot nyújtott be, vagy fog benyújtani.

Európai uniós forrásokhoz való hozzájutás sikertelensége

A szűkösen rendelkezésre álló uniós pályázati források rákényszerítik az Önkormányzatokat a minél hatékonyabb pályázásra (a nyerési esélyek maximalizálására). A minőségi pályázatok elkészítése érdekében az Önkormányzat szükség esetén akár külső szakértőt is bevonhat a pályázat és a kapcsolódó dokumentumok elkészítésébe.

Lakossági elégedetlenség a tervezett beruházásokkal szemben, különböző célcsoportok érdekellentétei

Mindegyik akcióterület esetében cél, hogy megvalósuló beruházások minél szélesebb társadalmi rétegek számára eredményezzenek életminőség-javulást. Ennek ellenére is a különböző célcsoportok között érdekellentétek keletkezhetnek. Megfelelő tájékoztatással, konzultációs lehetőséggel (lakossági fórumok, civil fórumok, vállalkozási fórumok, stb.) biztosítani lehet, hogy az esetlegesen adódó problémák, érdekellentétek már a beruházások megkezdésekor felszínre kerüljenek. Budaörs Város Önkormányzata az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítése során, partnerségi rendeletében foglaltaknak megfelelően folyamatosan biztosította ezeket a lehetőségeket: a véleménynyilvánításba bevonta a település civil és

vállalkozói rétegeit, valamint az egész lakosság számára lehetővé tette, hogy beleszólhassanak a városfejlesztési elképzeléseibe.
Az Önkormányzat a továbbiakban (stratégia végrehajtásának időszaka) is elkötelezett a széles körű partnerség iránt. Az elkészülő tervek minden budaörsi lakos számára hozzáférhetőek lesznek.

Végrehajtáshoz kapcsolódó kockázatok

Kivitelezések időbeli csúszása, ütemezés elhúzódik, a projekt költségvetése megnő
A tervezéshez hasonlóan a beruházás során is előfordulhatnak olyan nem várt nehézségek, melyek megnövelik a projektek megvalósítási idejét, illetve költségvetését. A kockázat bekövetkezte alapos tervezéssel jelentősen csökkenthető. Ennek érdekében kellő időben és megfelelő ütemezéssel meg kell kezdeni a tervdokumentációk kidolgozását. Ugyanakkor mind a költségvetés, mind az ütemezés tervezésénél számolni kell a legrosszabb verzióval is. A kockázat jelentősen csökkenthető a megfelelő kivitelezők kiválasztásával, garanciák beépítésével, kötbérezéssel.

Lakossági elégedetlenség a kivitelezési munkálatok okozta kellemetlenségek miatt
Az infrastrukturális beavatkozások mindegyike átmenetileg kellemetlenségeket (zaj- és légszennyezettség növekedése, közlekedési fennakadások stb.) okozhat a beruházások közvetlen környezetében lakóknak. Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás segítségével biztosítható, hogy az átmeneti fennakadásokat a helyi lakosok türelemmel viseljék.

Kifizetéshez kapcsolódó problémák: az igényelt támogatási részletek átutalása időben csúszik
Előfordulhat, hogy az igényelt támogatási részlet nem érkezik meg időben az Önkormányzat számlájára. A probléma kiküszöbölésének három fontos biztosítéka van:

- Megfelelő projektmenedzsment struktúra kiépítése, településfejlesztésben jártas, jól felkészült szakértői állománnyal;
- A projekt-előrehaladási jelentések, kifizetési kérelmek szakszerű elkészítése;
- Folyamatos együttműködés az irányító hatósággal és közreműködő szervezettel.

Fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok

Alultervezett fenntartási, üzemeltetési költségek
Az új beruházások által létrehozandó kapacitások sok esetben együtt járnak megnövekedett üzemeltetési, fenntartási költségekkel. Az Önkormányzat már a projekttervezési időszakban hangsúlyt fektet a fenntartásához kapcsolódó költségek meghatározására, és szakértői becslésekre támaszkodik. Ezen intézkedések sem lehetnek azonban elegendőek, hogy minden kockázatot kizárjunk. Új jogszabályi kötelezettségek valamint a gazdaság stagnálása vagy esetleges recessziója elindíthat olyan folyamatokat, amelyek megnövelhetik az üzemeltetési költségeket.

Az indikátorok teljesítése nem lehetséges
A 2014-2020-as VEKOP-hoz kapcsolódó indikátorok jelentős része csak súlyos erőfeszítések árán teljesíthető. Az indikátorértékek meghatározásában jelentős szerepe volt az Európai Unió Bizottságának. Várható, hogy az OP indikátorok teljesítése érdekében, már a kedvezményezettekkel szemben is nehezen teljesíthető feltételeket fog támasztani az irányító hatóság. Probléma kezelése:

- az Önkormányzat számára teljesíthetetlen indikátorok vállalását még a forrásokhoz való hozzájutás lehetősége sem legitimálja. A forrásvesztés / forrás visszafizetés elkerülése érdekében kizárólag olyan pályázati forrásokból megvalósuló projektek végrehajtásában vesz részt, ahol az indikátorok reálisak és teljesíthetőek;
- minden projekt esetében teljesíthető indikátorok meghatározása;
- rendszeres visszacsatolások a monitoring adatok alapján.

A megújított közterek állapota a gyakori rongálások miatt gyors ütemben romlik

Vandalizmus, rongálás következtében előfordulhat, hogy a frissen felújított közterek gyors ütemben romlásnak indulnak. A probléma kiküszöbölése érdekében az önkormányzatnak a rendvédelmi szervekkel és bűnmegelőzési civil szervezetekkel folyamatos, hatékony együttműködésre kell törekednie.

Kihasználatlan kapacitások

A létrehozandó kapacitások (közterületek, parkok, közösségi terek, stb.) esetében kiemelt cél, hogy használatba vegyék azokat, élettel teljenek meg. Minden új beruházás során fennáll a veszélye annak, hogy nem sikerül aktivizálni a helyi lakosságot, civil és kulturális valamint gazdasági szereplőket a létrehozott kapacitások valamint új szolgáltatások igénybevételére. A probléma kezelésére az Önkormányzat az alábbi megelőző lépéseket teheti:

- Megfelelő kommunikáció a projekt teljes életciklusa során;
- A helyi lakosság aktivizálása és bevonása a projekt előkészítésébe;
- A célcsoport igényeinek és elvárásainak pontos felmérése.

Kockázatok megértése és kezelése a stratégia megvalósítása során

Belső tényezők	Valószínűség (1-10)	Hatás (1-10)	Kockázat kezelésének módja
Társadalmi tényezők			
Társadalom egyes csoportjai közötti ellentmondás a település fejlesztési irányait illetően.	2	2	A város jövőképének meghatározása és a fejlesztések is a lakossággal való folyamatos egyeztetések során alakulnak ki, a társadalmi igényekkel teljes konszenzusban kerülnek kijelölésre a települési célok.
Társadalom egyes csoportjai kiszorulnak a fejlődésből.	3	3	Különösen az alacsonyabb státusú lakosság számára jelent kockázatot. A város szociális hálózata kiemelten kezeli e csoportokat, valamint a településfejlesztési stratégia megvalósítása során a negatív társadalmi folyamatok ellen különböző soft tevékenységek is megvalósításra kerülnek.
A humán közszolgáltatások strukturálisan megkésve igazodnak a helyi népesség korszerkezetének változásához (idős népesség növekvő részaránya).	2	5	Az önkormányzat minden társadalmi csoportnak megfelelően fejleszti a humán közszolgáltatásokat.
A lakosság érdektelenné válik a település közös jövőképének, fejlesztésének meghatározását és megvalósítását illetően.	3	5	Budaörsön magas a lakosság aktivitása a helyi közéletben. A civil élet is pezsgő a városban. A város számos kulturális, sport és egyéb programmal vonja be a lakosságot a település mindennapjaiba. A helyi identitás kialakítására és fenntartására, valamint a külső imázs meghatározására nagy hangsúlyt fektet az önkormányzat. Ez nem csak anyagi támogatásban, leginkább soft tevékenységek keretében történik.

Gazdasági tényezők			
Valós városközpont, központi tér hiányában nincs gazdasági centruma a városnak, mely a lakossági és a gazdasági szereplők igényeknek megfelelő szolgáltatásoknak adna helyet.	4	6	A 2020-ig definiált jövőkép segítségével a város jövőképe hosszútávra is előre látható, így a helyi vállalkozók láthatják, mely területeken, milyen beavatkozásokat tervez a város, így ezeknek megfelelően alakíthatják gazdasági tevékenységüket, céljaikat.
Információszolgáltatási hiányosságok a helyi vállalatok irányába	5	8	A gazdasági szereplőkkel való kapcsolattartás fokozása irányába tehet lépéseket az önkormányzat a gazdasági fórumokkal és egy CRM (Customer Relationship Management) rendszer kialakításával.
Környezeti veszélyek			
Megújuló közterületek lakosság általi nem rendeltetésszerű használata	4	4	Társadalmi probléma, melyet a folyamatos karbantartás és a figyelemfelkeltés tud csökkenteni.
Közlekedési konfliktusok növekednek	4	5	A közterületek minden szempontból átgondolt rehabilitációjával, illetve az ökologikus településfejlesztési szemlélet segítségével kívánja a város visszaszorítani a gépjárműforgalmat, így kerülendő el, hogy ebből konfliktusok alakuljanak ki. Bizonyos esetekben a korlátozás, mint lehetőség is a város rendelkezésére áll (pl. tehergépjárművek kitiltása bizonyos területekről)
Külső tényezők	**Valószínűség (1-10)**	**Hatás (1-10)**	**Kockázat kezelésének módja**
Szabályozási környezet			
Változó támogatási rendszer	8	7	A város fejlesztései során nem csupán a támogatásokra épít, hanem a vállalkozásokkal való együttműködés széles skálájára is. Amennyiben a támogatási rendszer negatív irányba hatna a város számára, akkor a gazdasági szereplőkkel együttműködve képes lesz külső források bevonására céljai elérése érdekében.
Az egyes közszolgáltatások állami támogatása csökken, a normatíva rendszerből származó bevételei csökkennek a városnak	5	5	A város intézményhálózatát igényeinek megfelelően alakítja ki, azt nem méretezi túl, illetve alul. Az ingatlanok fenntartását csökkenti energetikai célú felújításokkal. Mindezekkel a kiadások féken tarthatók, tervezhetők maradnak.
Gazdasági változások			
Iparűzési adóbevételek centralizálása csökkenti az önkormányzat fejlesztési lehetőségeit	8	9	A magánszféra beruházások priorizálása és vonzása.

Erősödő versenytárak a befektetőkért folytatott versenyben	7	8	Helyi gazdaságfejlesztés erősítése. A gazdasági szereplőkkel való kapcsolattartás fokozása. Gördülékeny vállalkozói ügyintézés feltételeinek megteremtése.
Magyarország gazdasága lemarad a környezetétől, mely a városra is általánosan negatívan hat	3	3	A város fejlődéséhez nem kizárólag a külső tényezőkre épít. Helyette leginkább saját erősségeit igyekszik kihasználni, mely függetleníteni tudja valamelyest az országos trendektől. Így hazánk fejlődésénél gyorsabb, nagyobb mértékű fejlődésre válik képessé a település.
Társadalmi változások			
A gazdasági válság okozta társadalmi válság miatt átalakuló igények	4	4	A gazdasági válság társadalomra kifejtett hatása mára egyre ismertebb. Ez a várost is jelentékenyen érintette, így a helyi döntéshozók, társadalmi élet aktív szervezői is e tapasztalatok birtokában képesek alakítani a város társadalmát. Ehhez különböző soft tevékenységekre nyílik lehetőség. Évente kerülnek ezek meghatározásra, így rugalmasan, a változó igényekhez képes alkalmazkodni a város.
Erősödik a társadalom elöregedése – növekvő terhek	5	7	Az öregedés, mint tendencia megjelent a városban. Ezt megelőzni próbálja a város azzal, hogy attraktív településképpel, prosperáló gazdasággal, széleskörű és fejlett szolgáltatásokkal törekszik a fiatalabb korosztály helyben tartására és vonzására a településre. A problémát pedig az idősgazdaság, valamint a szociális ellátórendszer fejlesztésével igyekszik kezelni.
Közoktatás államosításának következtében csökken a helyi közoktatás színvonala	8	8	Szakmai támogatás az iskolai alapítványoknak, ösztöndíj a pedagógusoknak az önkormányzat részéről.
Az elért eredmények fenntartáshoz kapcsolódó veszélyek	**Valószínűség (1-10)**	**Hatás (1-10)**	**Kockázat kezelésének módja**
Társadalmi tényezők			
A soft projektekkel bevont lakosság a projektek elmaradása esetén nem alakít ki saját közösségi programokat	2	2	Annak érdekében, hogy hosszútávon is sikeres legyen a lakosság bevonása a város életébe a város az egyes soft projektelemek megvalósítását köve-tően is számos eseményt szervez, illetve támogatja ezek szervezését.
Gazdasági tényezők			
Az önkormányzat likviditása veszélybe kerül az állami elvonások miatt.	2	3	A fejlesztések egymásutániságának tervezésével, egymásra épülésével

			mindez elkerülhető, mivel a város csak a pénzügyi keretének megfelelően vállalja a beruházások önrészét. Ezenfelül a beruházások során a város kiemelt figyelmet fordít arra, hogy jövedelemtermelő fejlesztéseket hajtson végre.
A vállalkozások a vártnál kisebb bevételt realizálnak és elhagyják a várost, vagy csökkentik a termelésüket.	2	4	Amennyiben ez történne, annak jelentős hatása lenne a város társadalmára, illetve a város gazdálkodására is. Ennek érdekében a város és a helyi vállalkozások között széleskörű kooperációt szükséges megvalósítani, hogy az igények és a célok között összhang legyen mind a két fél részéről.
Környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tényezők			
A fejlesztések során a természeti környezet sérül, melynek mértéke a tolerálható szintnél magasabb és a természet ezt nem képes helyreállítani	4	4	A turisztikai fejlesztések során a természet „kapacitásait” figyelembe veszi a város. A beruházások során az engedélyek kiadása, és az ellenőrzések során a környezeti szempontok kiemelt szempontot képviselnek.

VI. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

VI.1. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

VI.2. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA

A településrendezés, a település szerkezetének és terület-felhasználásának szabályozásával kapcsolatos előkészítés a Műszaki Ügyosztály és az irányítása alatt működő Főépítészi Iroda feladata, egyes kérdésekben más szervezeti egységek bevonásával. A településfejlesztési feladatokban a Polgármesteri Hivatal több irodája is érintett lehet, mind a stratégiaalkotásban, mind a beruházások előkészítésében és a projektek fizikai megvalósításában közvetve vagy közvetlenül.
Az ITS megvalósítása során a fő döntéshozói szintet a Képviselőtestület jelenti. A településfejlesztési kérdésekben releváns állásfoglalást és döntés-előkészítést a Településfejlesztési és Vagyongazdálkodási Bizottság végzi. A feladatkör kiterjed az operatív menedzsment tevékenységének felügyeletére, az ITS megvalósítás nyomon követésére, az eredmények, hatások értékelésére, a városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérésére, az ITS partnerségi egyeztetésére és stratégiai szinten a településközi koordináció előkészítésére.
Egy-egy nagyobb projekt megvalósítása humánerőforrás kapacitásbővítést indokolhat a döntés-előkészítési feladatokat végző szervezeti egységnél, a Polgármesteri Kabinetben, jogi kérdése tisztázása érdekében, a Műszaki Ügyosztály szervezeti egységeiben, a Pénzügyi Irodán és az operatív menedzsment szervezetnél. A projekttervezés során ezeket az igényeket a projekttervbe szükséges beépíteni.

VI.3. TELEPÜLÉS KÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítése során a tervezési és partnerségi folyamat egyeztetésének előírásait a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök egyeztetésének és elfogadásának közös szabályairól szóló 314/2012. (XI: 8.) Korm. rendelet iránymutatása alapján kell elvégezni. A partnerség megteremtése szükséges a szomszédos településekkel, illetve a kialakult együttműködő felekkel: társadalmi, gazdasági szereplőkkel, civil szervezetekkel és a lakossággal.

VI.4. MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

A monitoring rendszer kialakításának lényege, hogy a megvalósítás során végrehajtott tevékenységek folyamatos adatgyűjtés révén ellenőrizhetőek legyenek. Erre azért van szükség, hogy az Önkormányzat, jelen esetben az Integrált Településfejlesztési Stratégiában megfogalmazott célkitűzések megvalósítása érdekében, a végrehajtás során korrekciókat, változtatásokat tudjon véghezvinni, befolyásolni tudja a megvalósítási folyamatokat, projekteket, programokat az információ folyamatos visszacsatolásával.
A monitoring rendszerhez kiinduló értékeket tartalmazó adatbázis szükséges. A rendszer mérését az ITS-ben meghatározott projektek és ágazati célkitűzések megvalósulására kell elvégezni. A hatékonysághoz és az

eredményességhez nélkülözhetetlen egy szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. A projektek által megvalósuló hosszú távú célokat hatás és eredmény indikátorok, az egyes projektek fizikai megvalósulása output indikátorok megadásával mérhető. A mérés alapját a projekt kezdő időpontjában tapasztalt bázis érték jelenti, melyhez a program végére elérendő célértéket kell meghatározni. A bázisérték meghatározása miatt fontos az adatbázis kialakítása, az információ beszerzése, illetve indokolt esetben évenkénti vagy több évre vetített felülvizsgálatokhoz szükséges adatszolgáltatási rendszer létrehozása. Az operatív programcsomag elfogadása után azonosíthatóak és számszerűsíthetőek a célértékek és az indikátorok, valamint szükséges megismerni a projektek műszaki és tartalmi előkészítettségét, hogy az esetükben mérendő releváns indikátorok meghatározhatóak legyenek. A feltételek teljesüléséig az alapelvek tisztázását és a javasolt monitoring mutatók meghatározását célszerű elvégezni.

Az ITS-ben meghatározott projektek megvalósulásának mérésére javasolt indikátorok

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a stratégia indikátorait akcióterületenkénti bontásban.

Fejlesztések		Indikátor	Mértékegység	Adatforrás
Akcióterületek				
AT1 Nyugati Fejlesztései területek				
AT1.1	Szervizút Ny-i irányba történő kiépítése a Baross utcától a Légimentő állomásig.	felújítással érintett útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.2	LM Magyarország területének hasznosítása (előkészítő munkálatok)	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.3	Budakeszi mellékág kiváltása	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.4	Csíki-pihenőkert fejlesztése	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.5	Körforgalom kialakítása a 8102 sz. főút és a Szabadságút kereszteződésénél	építendő körforgalom száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.6	Jelenleg üres magán ingatlanok gazdasági hasznosítása	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT1.7	LM Magyarország területen 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	fejlesztéssel érintett útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT2 Törökugrató				
AT2.1	Törökugrató tanösvény IV. ütem	létrehozandó tanösvény hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT2.2	Bányagödör hasznosítása	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás

	(balesetmentesítés, Hiányzoona)			
AT2.3	Mohakert projekt (vendéglátó egységek kialakítása)	kialakításra kerülő egységek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT3 Alsószállás				
AT3.1	Szabályozási Terv végrehajtásaként a közterület céljára történő lejegyzések	elkészített tanulmányok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT3.2	Árkok, vízmosások rekultivációja	rekultiválandó terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT3.3	Közterületté történő átsorolások út és csapadékvíz elvezetés céljára	átsorolt területek nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT3.4	Zöldterület-fejlesztés: fasorok telepítése	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT3.5	Közművesítés és útépítés előkészítése (tervezés és engedélyezés, a tulajdonosokkal a Beruházás finanszírozásának szervezése)	fejlesztéssel érintett útszakasz hossza		önkormányzati adatszolgáltatás
AT3.6	Közművesítés	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT3.7	Futópálya kialakítása	fejlesztéssel érintett útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT3.8	Kerékpárút (csatlakozva a megépítendő városi hálózathoz)	fejlesztéssel érintett útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT4 Frankhegy				
AT4.1	Közterületi fejlesztésekhez szükséges közútszélesítések lebonyolítása.	közútszélesítéshez szükséges érintett útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT4.2	Közmű- és úttervek elkészítése.	elkészített tervek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT4.3	Az új Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási terv készítése és hatályba léptetése.	hatályba léptetett rendeletek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT4.4	A közterületek művelési ágainak rendezése.	módosító dokumentumok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT4.5	Út, támfal és közműépítések kivitelezése.	fejlesztéssel érintett útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás

AT4.6	A Kőhegyi nyomásfokozó gépház megépítése és üzembe helyezése.	megépült létesítmények száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT4.7	Kerékpár úthálózat tervezése és megépítése.	fejlesztéssel érintett kerékpárút hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT4.8	Záportározó létesítése a Tűzkőhegyi árkon	megépült záportározó száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT4.9	Záportározó létesítése a Tűzkőhegyi árok 1. számú mellékágán	megépült záportározó száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT4.10	Záportározó létesítése Kőhegyi árkon	megépült záportározó száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT5 Templom tér és környéke				
AT5.1	Régi Leányiskola, volt Posta épület átalakítása, bővítése, művelődési közösségi-oktatási és start-up inkubációs központ kialakítása.	bővítendő, kialakított épületek alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT5.2	Templom tér 17. sz. alatti helyi védett Gyógyszertárépület homlokzat felújítása, önkormányzati tulajdonú ingatlanok hasznosítása.	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT5.3	Zichy major felújítása – kulturális központ kialakítása.	felújítandó épület alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT5.4	Zichy-major megújulásával kapcsolatos közterületi fejlesztések.	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT5.5	Templom téri közterület fejlesztések.	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT5.6	Szent Benedek Gimnázium Sportcsarnokkal való bővítése, udvar fejlesztése.	bővítendő épület alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT6 Kő-hegy				

AT6.1	Turisztikai irányvonalat erősítő fejlesztések	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT6.2	Infrastrukturális fejlesztések: Gravitációs rendszerű szenny- és csapadék víz elvezető rendszer fejlesztése	fejlesztendő épületek alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT7 Budaörs Alközpont				
AT7.1	Budaörs Városi Uszoda és Sportcsarnok fejlesztése	fejlesztendő épületek alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT7.2	Budafoki úti csarnok építése	kialakított épület alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT7.3	1.sz. Általános Iskola Hársfa u. (háromszög terület) kertbővítés, játszóudvar kialakítása 4080/11 hrsz. II. ütem	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT7.4	Konferencia központ – szálloda	kialakított épület alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT7.5	VIZEP területén lakásépítés	kialakított épületek alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT7.6	Új autópálya lehajtó létesítése és körforgalmi csomópont a Budafoki utcánál	kialakított lehajtó és körforgalom száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT7.7	Új közúti felüljáró építése a Stefánia utca meghosszabbításában	kialakított felüljáró száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT7.8	Körforgalmú csomópont kialakítása a Stefánia utca, a Hársfa utca, a Törökbálinti utca és a Clementis László utca kereszteződésénél	kialakított körforgalmak száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT8 Szilvás				
AT8.1	Szilvás területén hasznosítására koncepcióterv kidolgozása	elkészített tanulmányok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT8.2	098/2 hrsz-ú ingatlan	elkészített tanulmányok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás

	hasznosítására koncepcióterv kidolgozása			
AT8.3	Felszíni vízelvezetés megoldása	kialakított csatornahálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT8.4	Zajvédő fal	létesítendő zajvédő fal hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT8.5	Szilvás közművesítése és úthálózat kiépítése	kialakított útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT9 Kamaraerdő Tétényi-fennsík				
AT9.1	Tétényi fennsík vízellátásához és csatornahálózat fejlesztéséhez kapcsolódó előkészítő munkálatok	kialakított csatornahálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT9.2	Tétényi fennsík út és felszíni csapadékvíz elvezetés fejlesztéséhez kapcsolódó előkészítő munkálatok	kialakított csatornahálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT9.3	Tétényi fennsík vízellátás és csatornaépítés kivitelezési munkálatai	kialakított csatornahálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT9.4	Tétényi fennsík út és felszíni csapadékvíz elvezetés kivitelezési munkálatai	kialakított útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
AT9.5	Volt Törzsgyümölcsös hasznosítása	fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT9.6	Közoktatási intézményfejlesztés	fejlesztéssel érintett épületek alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
AT10 Volt PVCSV - kenyérgyár				
AT10.1	BHÉSZ módosítása	módosított dokumentumok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT10.2	Közúthálózat csomóponti fejlesztések előkészítése	kialakított csomópontok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás

AT10.3	Bretzfeld utca – Lévai utca kereszteződésében körforgalmi csomópont kialakítása, valamint a Bretzfeld utca – Baross utca csomópont átépítése	kialakított körforgalom száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
AT10.4	Új Városközponti rész kiépítése	kialakított városközpontok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás

Fejlesztések		Indikátor	Mértékegység	Adatforrás
P1	Városi Ifjúsági Klub fejlesztése	fejlesztéssel érintett szervezetek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
P2	Autóbusz végállomás épületének fejlesztése	fejlesztéssel érintett épület alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
P3	Lakótelepi Közösségi Ház felújítása és bővítése	fejlesztéssel érintett épület alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
P4	Idősek otthona bővítése	fejlesztéssel érintett épület alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
P5	BTG új telephely	kialakított épület alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
P6	Felnőtt és speciális játszóterek kialakítása	kialakított játszóterek száma	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
P7	Közterületi illemhely	kialakított illemhelyek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
P8	Idősek napközis otthonának átköltöztetése	átköltöztetett napközis otthonok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
P9	Lelátó (BSC)	kialakított lelátók száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás

Fejlesztések		Indikátor	Mértékegység	Adatforrás
H1 Közlekedés fejlesztése				
H1.1 Utak, járdák építése				
H1.1.1	Meredek utca építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.2	Rézvirág utca építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.3	Fodros utca építése	épített útszakasz hossza	m	közlekedési társaság/önkormányzati adatszolgáltatás

H1.1.4	Komáromi utca építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.5	Temesvári utca építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.6	Farkasréti út építése I. és II. ütem	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.7	Thököly utca építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.8	Kisfaludy utca építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.9	Árvácska utca építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.10	Nefelejcs utca felső szakaszának építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.11	Árpád utca építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.12	Nádas utca építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.13	Tárogató utca felső szakaszának építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.14	Stefánia utca építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.15	Kamaraerdei úti járda építése	épített járdaszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.16	Szerviz út bekötése az Alsóhatár útba (Aradi utca – Alsóhatár út között)	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.17	Szervizút kiépítése Ny-i irányba a Kaktusz utcáig, K-i irányba az Egér útig	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.18	Felsőhatár utca építése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.1.19	Temető utca gyűjtőúttá átépítése	épített útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.2 Kerékpárút hálózat fejlesztése, parkolók építése				
H1.2.1	1. sz. főút belső szakasz kerékpárút építése	épített kerékpárút hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.2.2	Sport u. - Kamaraerdő	épített kerékpárút hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás

	között kerékpárút létesítése			
H1.2.3	Kerékpáros híd	épített kerékpáros híd száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.3 Közösségi közlekedés fejlesztése				
H1.3.1	Budaörsi közbringa rendszer kialakítása	kialakított állomások száma, kerékpárok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.4 Körforgalmi csomópontok építése				
H1.4.1	Budapesti út - Budaörsi út - Felsőhatár utca - Alsóhatár utca körforgalmú csomópont építése	épített körforgalmi csomópontok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.4.2 (AT1.4)	Körforgalmú csomópont kialakítása a 8102 sz. főút és a Szabadságút kereszteződésénél	épített körforgalmi csomópontok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.4.3	Körforgalmú csomópont kialakítása a Petőfi Sándor utca és a Garibaldi utca kereszteződésénél	épített körforgalmi csomópontok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.4.4	Körforgalmú csomópont kialakítása az Ady Endre utca és a Garibaldi utca kereszteződésénél	épített körforgalmi csomópontok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.4.5 (AT7.9)	Körforgalmú csomópont kialakítása a Stefánia utca, a Hársfa utca, a Törökbálinti utca és a Clementis László utca kereszteződésénél	épített körforgalmi csomópontok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H1.4.6 (AT7.6)	Körforgalmú csomópont kialakítása a Budafoki utca és az újonnan	épített körforgalmi csomópontok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás

	létesítendő autópálya lehajtó kereszteződésénél			
H2 Közművek fejlesztése				
H2.1 Záportározók létesítése				
H2.1.1	Vízhasznosítás újragondolása, esővízhasznosítás klímaadaptáció Spanyolréti árok repülőtér melletti szakaszára	kialakított csatornahálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.1.2	Hosszúréti patak rendezése	rendezéssel érintett patak hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.1.3	Záportározó létesítése az Odvashegyi árokra	kialakított záportározók száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.2 Árokrendezési feladatok				
H2.2.1	Tűzkőhegyi árok Farkasréti út Bányász utca közöti szakaszának rendezése	rendezéssel érintett szakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.2.2	Hosszúréti patak hídjának átépítése	épített hidak száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.2.3	Tűzkőhegyi árok autópálya alatti szakaszának zártszelvénybe helyezése	fejlesztéssel érintett árokszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.2.4	Budaörsi mellékág MÁV alatti átereszének átépítése	fejlesztéssel érintett szakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.2.5	Budaörsi mellékág tehermentesítése	tehermentesített szakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.2.6	Naphegyi árok Bokréta közi szakaszának rendezése	rendezéssel érintett szakaszok hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.3 Elektromos fejlesztések				
H2.3.1	Budaörs, Szabadság út (Margaréta utca és Bimbó utca közötti szakasz)	megvilágítással érintett járdaszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás

	járda megvilágítás létesítése			
H2.3.2	Közvilágítás rekonstrukció az útépítésekhez kapcsolódóan	közvilágítás-rekonstrukcióval érintett útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.3.3	Budaörs, Farkasréti út, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	földkábelezéssel érintett útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.3.4	Budaörs, Tavasz utca - Alsóhatár út, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	földkábelezéssel érintett útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.3.5	Budaörs, Törökugrató, 20kV-os szabadvezeték földkábelbe helyezése	földkábelezéssel érintett útszakasz hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.4 Szennyvízhálózati fejlesztések				
H2.4.1	Budapesti Komplex Integrált Szennyvízelvezetés Projekt - Budaörsi bevezetés (V. jelű tender) Gravitációs hálózat I. ütem			önkormányzati adatszolgáltatás
H2.4.2	Budapesti Komplex Integrált Szennyvízelvezetés Projekt - Budaörsi bevezetés (V. jelű tender) nyomott rendszerű hálózat I. ütem			önkormányzati adatszolgáltatás
H2.4.3	Felsőhatár utca (Farkasréti - Tűzkőhegy utca között) és Tűzkőhegy utca szennyvízelvezető hálózat	kialakított szennyvízhálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.4.4	Sóska utca szennyvízelvezető hálózat	kialakított szennyvízhálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás

H2.4.5	Budafoki utcai szennyvízátemelő kiváltása gravitációs csatornák megépítésével, az átemelő megszüntetésével és a terület rekultivációjával	kialakított szennyvízhálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.4.6	Méhecske utca és környékének gravitációs szennyvízelvezető hálózata	kialakított szennyvízhálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.4.7	Méhecske utca és környékének nyomott szennyvízelvezető hálózata	kialakított szennyvízhálózat hossza		önkormányzati adatszolgáltatás
H2.4.8	Méhecske utca és környékén szennyvízátemelő	kialakított szennyvízátemelők száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.5 Vízhálózati fejlesztések				
H2.5.1	Szakaszoló tolózárak beépítése	beépített tolózárak száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.5.2	Fodormenta utca vízellátó hálózat	épített vízellátó hálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.5.3	Őszirózsa utca (Nárcisz - Árok u.) vízellátó hálózat	épített vízellátó hálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.5.4	Sóska utca vízellátó hálózat	épített vízellátó hálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H2.6 Távhőellátás-hálózat fejlesztés				
H2.6.1	Távhő központ és hálózat rekonstrukciója	rekonstrukcióval érintett távhő-központ és hálózat száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H3 Idegenforgalom, turisztikai fejlesztések				
H3.1	Sárkány starthely fejlesztése, Vitorlázó emlékmű felújítása	felújított emlékművek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H3.2	Panoráma padok kihelyezése a hegyvidéki részen	kihelyezett padok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H3.3	**A kerékpár turizmus növelése a kerékpárút hálózat**	fejlesztéssel érintett kerékpárút-hálózat hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás

	fejlesztésével (K2/10)			
H3.3.1	1. sz. főút belső szakasz kerékpárút építése (K2/10 A)	épített kerékpárút hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H3.3.2	Budapest-Balaton kerékpáros útvonal - Budaörsi szakasz (K2/10 B)	épített kerékpárút hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H3.3.3	Kerékpárút létesítése a Budakeszi-árok mentén Budakeszire (K2/10 C)	épített kerékpárút hossza	m	önkormányzati adatszolgáltatás
H4 Gazdaságfejlesztés				
H4.1	Üzleti környezet fejlesztése és az irodaházak szolgáltatásfejlesztése	fejlesztéssel érintett szolgáltatások száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H5 Humáninfrastruktúra fejlesztései				
H5.1 Óvodákkal és bölcsődékkel kapcsolatos fejlesztések				
H5.1.1	Mákszem Óvoda emeletráépítése	emeletráépítéssel érintett épület alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H5.1.2	Kamaraerdei Óvoda játszóudvar építése III. ütem	épített játszóudvar területe	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H5.1.3	Csicsergő Óvoda Rózsa utcai tagóvoda belső udvar felújítása (burkolatjavítás, vízelvezetés)	felújított udvar területe	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H5.1.4	Százszorszép bölcsőde játszóudvar építés IV. ütem	épített játszóudvar területe	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H5.1.5	Vackor óvoda kert, udvar felújítása	felújítással érintett udvar területe	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H5.1.6	Csillagfürt óvoda udvarrész ütemezett fejlesztése	felújítással érintett udvar területe	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H5.1.7	Új Bölcsőde, Óvoda épület létesítése (Hársfa utca)	épített épületek alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H5.2 Iskolákkal kapcsolatos fejlesztések				

H5.2.1	Fedett sportpálya (Herman)	épített épület alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H.5.2.2	Illyés Gimnázium tornacsarnok építése (Aramis)	épített épület alapterülete	m2	önkormányzati adatszolgáltatás
H5.3 Betegellátás hálózati fejlesztések				
H5.3.1	Betegirányító rendszer fejlesztése	fejlesztéssel érintett betegirányító rendszer száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H5.3.2	Online beteglátogató rendszer fejlesztése	kialakított online beteglátogató rendszer száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H6 Megújuló energia fejlesztések				
H6.1	**Intézményi napelemes rendszerek és napkollektor létesítése**	létesített napkollektorok és napelemek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.1.1	Napelemes rendszerek és napkollektor létesítése önkormányzati intézményeknél	létesített napkollektorok és napelemek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.1.2	Napelemes rendszerek és napkollektor létesítése állami fenntartású intézményeknél	létesített napkollektorok és napelemek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.2	**Intézményi energiahatékonysági beruházások**	energiahatékonysági beruházással érintett épületek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.2.1	Energiahatékonysági beruházások önkormányzati intézményeknél	energiahatékonysági beruházással érintett épületek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.2.2	Energiahatékonysági beruházások állami fenntartású intézményeknél	energiahatékonysági beruházással érintett épületek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
H6.3	**Hulladékgazdálkodás/komposztálás – klímaadaptáció**	kidolgozott hulladékgazdálkodási/komposztálási programok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás

Fejlesztések		Indikátor	Mértékegység	Adatforrás
SP1	Budaörs Fesztivál pozicionálása (K1/1)	látogatók száma	fő	önkormányzati adatszolgáltatás

SP2	„Program-Budaörs” (K1/2)	látogatók száma	fő	önkormányzati adatszolgáltatás
SP3	Havi programfüzet (K1/3)	megjelent programfüzet lapszám	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP4	Hirdetőtábla (K1/4)	kihelyezett hirdetőtáblák száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP5	Budaörsi Passió / Budaörsi Virágszőnyeg (K1/5)	lakossági szemléletformáló rendezvények száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP6	Turisztikai Fejlesztési Stratégia (K1/6)	elkészített tanulmányok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP7	Városi Turisztikai Központ – Info Pont (K1/7)	kialakított infopontok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP8	Termálturizmus meghonosítása, a termálvíz hasznosítása (K1/8)	termálfürdő látogatóinak száma	fő	önkormányzati adatszolgáltatás
SP9	A kulturális gazdaság erősítése, arculatalkotó elemmé formálása (K1/9)	arculatalkotó elemek száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP10	Idősek közbiztonságának növelése	idősek elleni bűncselekmények számának csökkenése	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP11	Helyismereti program	helyismereti programba bevont személyek száma	fő	önkormányzati adatszolgáltatás
SP12	Eszed vagy iszod kampány – klímaadaptáció	kampányba bevont lakosok száma	fő	önkormányzati adatszolgáltatás
SP13	Fékezd meg a Napot kampány	kampányba bevont lakosok száma	fő	önkormányzati adatszolgáltatás
SP14	Nulla hulladék hét kampány – klímaadaptáció	kampányba bevont lakosok száma	fő	önkormányzati adatszolgáltatás
SP15	Versenyezz a fákkal kampány zöldséges hétfőkkel – klímaadaptáció	kampányba bevont lakosok száma	fő	önkormányzati adatszolgáltatás
SP16	Jeles környezeti napok tartása – közös akciók, szemléletformálá	kampányba bevont lakosok száma	fő	önkormányzati adatszolgáltatás

	s – klímaadaptáció			
SP17	Kommunikáció az érintettekkel – klímaadaptáció	turisztikai területen foglalkoztatottak számának növekedése	fő	önkormányzati adatszolgáltatás
SP18	Település ökolábnyomának felmérése – első klímabarát hazai mintatelepülés	elkészített tanulmány száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP19	Energiahatékonyság, megújulók támogatása – klímaadaptáció			önkormányzati adatszolgáltatás
SP20	Fenntartható élelemellátás – klímaadaptáció			önkormányzati adatszolgáltatás
SP21	Hagyományos helyi közösségi események zöldítése – klímaadaptáció			önkormányzati adatszolgáltatás
SP22	Sport- és szabadidős lehetőségek kommunikációja a helyi cégek felé			önkormányzati adatszolgáltatás
SP23	Ügyfél-elégedettségi felmérés	felmérésben megszólított lakosok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP24	Nagyadózói CRM rendszer kialakítása	kialakított CRM rendszer száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP25	A Nagyadózókkal való kapcsolattartás fórumainak, rendszerének kialakítása	megrendezett fórumok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP26	„VIP Ügyintézés” rendszerének kialakítása	kialakított ügyintéző rendszer száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP27	Adózók ellenőrzésének és támogatásának fejlesztése	fejlesztéssel érintett szolgáltatások száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás
SP28	Dolgozók munkába járásának megszervezése	új közösségi közlekedési járatok száma	db	önkormányzati adatszolgáltatás

MELLÉKLETEK

Hogyan válik Budaörs intelligens várossá?

*

Lépések Budaörs intelligens város stratégiája felé

Tartalom

Bevezetés

Okos/intelligens város – Miről beszélünk?

A műfaj – hol tartunk az előkészületekben?

Budaörs „smart filozófiája”

Fő célok és irányok

Digitális transzformációs jövőkép

Akcióterületek

- I. OKOS/INTELLIGENS TERVEZÉS
- II. KOMMUNIKÁLÓ VÁROS
- III. DIGITÁLIS JÖVŐKUTATÁS
- IV. INTELLIGENS KÖZLEKEDÉS
- V. OKOS KÖRNYEZETALAKÍTÁS
- VI. DIGITÁLIS HELYI GAZDASÁG
- VII. A KÖZSZOLGÁLTATÁSOK DIGITALIZÁLÁSA
- VIII. OKOS VÁROS – E-KÖZIGAZGATÁS

Programok

Melléklet: A fejlesztési irányok és programok kapcsolatrendszere

Bevezetés

Az EU 2016-os Amszterdami Paktuma[1] az európai városok közös lelkiismereteként 2050-ig előretekintve határozta meg, hogy milyen trendek befolyásolják az urbanizáció jövőjét és azok milyen kihívásokat jelentenek a helyi közigazgatásban, közszolgáltatásokban, a városok életében. A dokumentum 12 prioritást határozott meg (lásd a keretes ábrában), közöttük önállóan is megjelenik a *digitális átalakulás,* mint a városi digitális alapokon nyugvó intelligenciájának, „okosításának" szükségessége. Ha végigelemezzük a többi prioritást, azt találjuk, hogy valamennyi némelyik nagyon, mások kevésbé, de mindegyik érintett valamennyire a települési digitális transzformációban.

Budaörs Önkormányzata először készíti el – lényegében hazai példák és minták nélkül – az Integrált Településfejlesztési Stratégia részeként[2] az Intelligens Város Stratégiáját. *Innovacity* városmárkájához híven vállalja, hogy az elsők között kísérli meg összehangolni a párhuzamosan készülő aktuális ITS fejlesztési irányait és terveit a digitális átalakulás lehetőségeivel.

Okos/intelligens város – Miről beszélünk?

Budaörs 30 éves várossá válási folyamatában a technológiai fejlődés hétköznapi élmény. Részben mert nagy számban – nem véletlenül[3] – telepedtek le és jönnek ide innovatív cégek, és munkatársaik, valamint tudásuk folyamatosan hatással vannak a helyi fejlődésre. De azért is mert – nem függetlenül az előbbi hatástól – közszolgáltatási és igazgatási innovációk sorozata igazolja vissza városmárkánk üzenetének tartalmasságát. Évek óta zajló technológiai újítások sora – amint azt az akcióterületeknél majd láthatjuk – előzte meg azt a felismerést, hogy egységes stratégiába foglalva haladjon tovább ez a folyamat.

A Lechner Tudásközpont – az okos/intelligens város fejlődés hazai szakmai támogató szervezete szerint: *„Egy várost akkor nevezünk okosnak, ha fenntartható gazdasági fejlődését és digitális infrastruktúrába, humán és társadalmi tőkébe való kiegyensúlyozott befektetés révén, az érintett közösség érdekeltjeinek bevonásával, aktív részvételével, környezettudatos módon éri el. Az okos városokban a technológiai és az intelligens szolgáltatások komplex, életminőségről, hatékonyságról, ökológiai és gazdasági fenntarthatóságról szóló célok eszközei, amelyek más eszközökkel együtt alkalmazva tudnak sikeresek lenni."*[4] Álljon itt egy másik, rendkívül tömör definíció is a messze előttünk járóktól, az angol okos város „szabványkönyvből": *„Okos város: fizikai, digitális és humán rendszerek hatékony integrációja az épített környezetbe lakóinak fenntartható, fejlődőképes és befogadó jövője érdekében."*[5]

---

[1]Urban Agenda for the EU, Pact of Amsterdam, 2016. http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/urban-development/agenda/pact-of-amsterdam.pdf

[2]https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1200314.kor – az ITS-be beépült az okos város tervezés

[3]A keretes idézet forrása: http://www.budaors.hu/?module=news&action=list&fname=uzlet_koszonto

[4]Forrás: http://lechnerkozpont.hu/doc/okos-varos/smart-city-tudasplatform-metodikai-javaslat.pdf

[5]Forrás: https://www.bsigroup.com/en-GB/smart-cities/

A témával foglalkozó szakemberek, konferenciák felszólalói és résztvevői rendre hozzáteszik a már szállóigévé vált kiegészítést*: „az okos város elsősorban a közönsége által válik okossá”,* nem „behódolva” a technológia nyomásának, hanem saját szolgálatába állítva a technológia új lehetőségeit. Tény azonban az is, hogy a digitális átalakulás feltartóztathatatlan. Ezért az okos/intelligens települések legnagyobb kihívása – így Budaörsé is – az, miként lehet kellően felkészülni a digitális jövő – melynek építő és romboló hatása egyaránt lehet – befogadására, hogy a város annak ne kiszolgáltatottja, elszenvedője, hanem nyertese lehessen.

A műfaj – hol tartunk az előkészületekben?

Rendkívül kiterjedt, összetett, technológiai tartalmában gyorsan változó innovációk soráról lévén szó teljes áttekintése a helyzetről és a lehetőségekről nagyon keveseknek van. Ebben a – az okos/intelligens várossá válási – folyamatban szinte minden „először történik meg” az érintettekkel, így a témával foglalkozó stratégiai tervezésnek sincs még múltja. A feladat a mostani helyzetben az, hogy *az ITS-hez kapcsolódóan jelezzük, hogyan érinthet egyes fejlesztéseket a digitális jövő*. Ennek végiggondolásától remélünk egy jobb áttekintést, szervesebb összképet az intelligens várossá válás helyzetéről és lehetséges továbblépéseiről.

Az ITS logikája szerint egyes – hosszabb távú, még nem paraméterezhető – fejlesztési témákat a *stratégiai irányokba*, másokat – konkrét, programozható fejlesztéseket – a *kulcsprogramok* – kategóriájába sorolnak. Megpróbáljuk ezt az osztályozást követni a város „okosítása” területén is, kapcsolódva az ITS tematikájához és egyes terveihez. Gondolkodásunk keretét az itt látható gondolattérkép adja, ahol megkíséreltük a városfejlesztés sajátos nézőpontjából felvázolni az intelligens város képzetét. Amennyire sikerült ezt teljessé tenni, annyira valószínűsíthető, hogy nem marad elvarratlan okos város tematikai szál az áttekintésünkben.

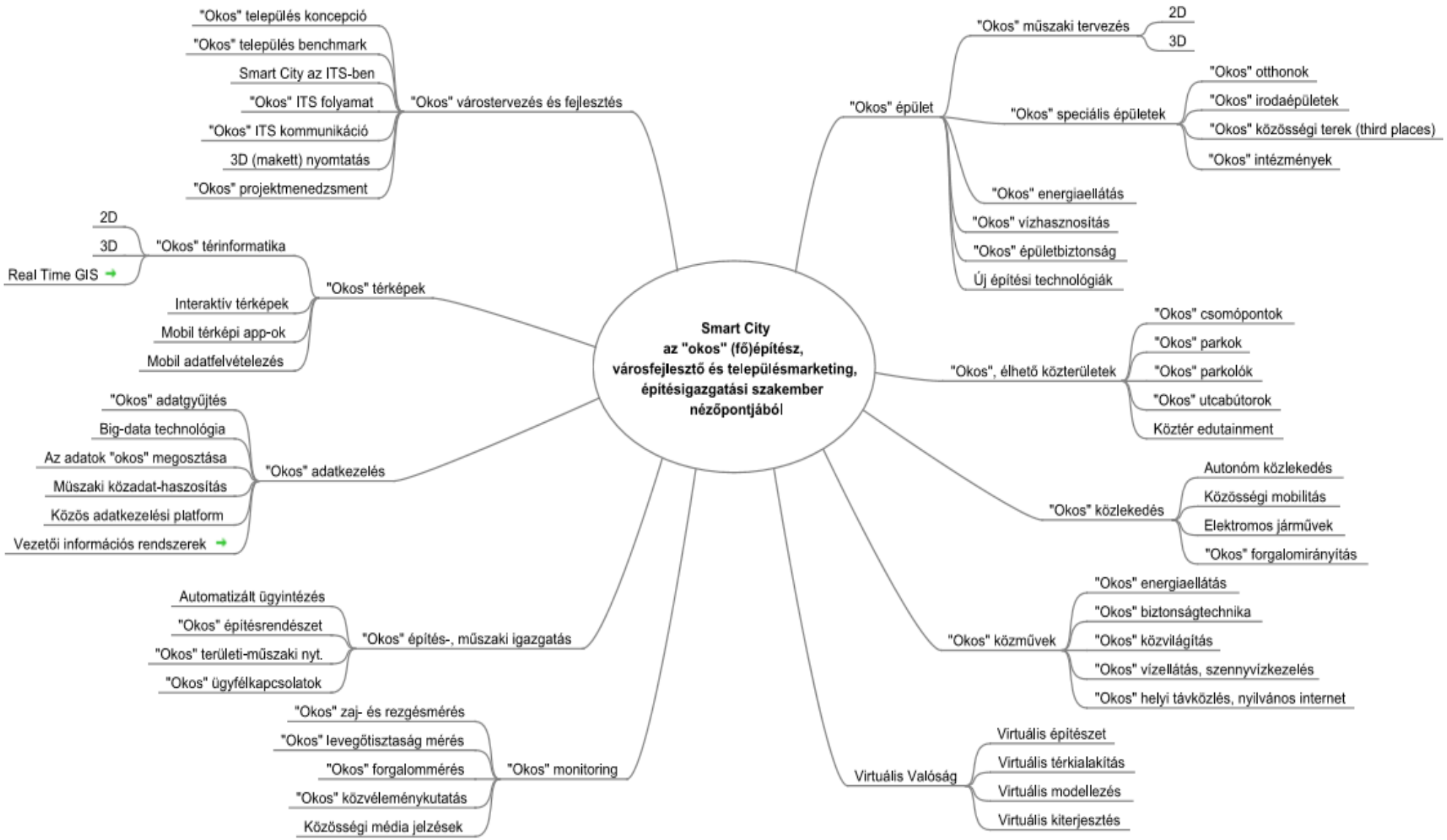
Smart City
az "okos" (fő)építész,
városfejlesztő és településmarketing,
építésigazgatási szakember
nézőpontjából
"Okos" városterveze és fejlesztés
"Okos" település koncepció
"Okos" település benchmark
Smart City az ITS-ben
"Okos" ITS folyamat
"Okos" ITS kommunikáció
3D (makett) nyomtatás
"Okos" projektmenedzsment
"Okos" térképek
"Okos" térinformatika
2D
3D
Real Time GIS
Interaktív térképek
Mobil térképi app-ok
Mobil adatfelvételezés
"Okos" adatkezelés
"Okos" adatgyűjtés
Big-data technológia
Az adatok "okos" megosztása
Műszaki közadat-haszosítás
Közös adatkezelési platform
Vezetői információs rendszerek
"Okos" építés-, műszaki igazgatás
Automatizált ügyintézés
"Okos" építésrendészet
"Okos" területi-műszaki nyt.
"Okos" ügyfélkapcsolatok
"Okos" monitoring
"Okos" zaj- és rezgésmérés
"Okos" levegőtisztaság mérés
"Okos" forgalommérés
"Okos" közvéleménykutatás
Közösségi média jelzések
"Okos" épület
"Okos" műszaki tervezés
2D
3D
"Okos" speciális épületek
"Okos" otthonok
"Okos" irodaépületek
"Okos" közösségi terek (third places)
"Okos" intézmények
"Okos" energiaellátás
"Okos" vízhasznosítás
"Okos" épületbiztonság
Új építési technológiák
"Okos", élhető közterületek
"Okos" csomópontok
"Okos" parkok
"Okos" parkolók
"Okos" utcabútorok
Köztér edutainment
"Okos" közlekedés
Autonóm közlekedés
Közösségi mobilitás
Elektromos járművek
"Okos" forgalomirányítás
"Okos" közművek
"Okos" energiaellátás
"Okos" biztonságtechnika
"Okos" közvilágítás
"Okos" vízellátás, szennyvízkezelés
"Okos" helyi távközlés, nyilvános internet
Virtuális Valóság
Virtuális építészet
Virtuális térkialakítás
Virtuális modellezés
Virtuális kiterjesztés

Budaörs „smart filozófiája”

Az intelligens tematikába illeszkedő városfejlesztési stratégiai fejlesztési irányok, célok és akciók felismeréséhez az ilyen tartalmakat módszeresen bemutató gondolattérképen túl szükség van egy alapelvekből – szemléleti megfontolásokból – álló „okos szemüvegre”, sajátos „smart filozófiára” is, amelyen keresztül nézve, ahogyan gondolkodva *meglátjuk és értelmezzük a kapcsolódásokat* az ITS megfelelő elemeivel.

Az okos és/vagy intelligens település kettősség sejteti a mögöttük lévő lehetséges szemléletbeli különbséget, bizonytalanságot. Leegyszerűsítve a kérdést, a városnak meg kell válaszolnia, hogy *milyen elvek mentén és hogyan lép be ebbe a sajátos, az új technológiák által alakított ökoszisztémába*. Budaörs válasza erre a kérdésre a következő megfontolásokból áll. Budaörs mindenkori helyzetével és fejlesztési céljaival összhangban élt és továbbra is élni fog az „okos/intelligens város” szemlélet és az új technológiák kínálta lehetőségekkel. Kapcsolódó fejlesztéseiben és programjaiban a következő elveket és gyakorlatot követi:

- HASZNOSSÁG, MIÉRT JÓ A VÁROSNAK? – A stratégiának, a fejlesztéseknek egyértelmű választ kell adniuk erre a nagyon egyszerű kérdésre. Ki kell derülnie, miért szükségesek, kinek jók, hasznosak az új megoldások, ki nyer és – ha van ilyen hatás is – ki veszít rajtuk, mit és mennyit. A technológiák, az eszközök az egyes embereket, a közösséget kell szolgálják. A fejlesztések fókuszában a befogadó ember, a közösség, a gazdaság és a közszféra szükségletei állnak, a valós igényekből indul ki. Önmagában nem cél a korszerűség, az új dolgok, megoldások behozatala, minden esetben alá kell, rendelődjön a város életéhez, működéséhez, fenntarthatóságához kapcsolódó „magasabb” céloknak.[6]

- INNOVATV VÁROS, FEJLESZTÉSI FOLYTONOSSÁG – Budaörs Innovacity a helyi gazdasági, társadalmi és technológiai újítások területén a város jellegének és erősségeinek megfelelő „sportágakban” versenyezhet a siker esélyével. Építeni kíván az Innovacity településfejlesztési szemlélet keretében már elért innovatív és élenjáró eredményekre. A városi „okosság/intelligencia” nem „reszortfeladat”, minden szakterületre, életszférára kiterjedhet, egyfajta „horizontális” nézete a városi működés egészének, de nem mindennek kell változnia egyszerre. „Okos” közösségi tervezéssel maga a város digitális transzformációs folyamata is része kell, legyen az intelligens város létrehozásának, folyamatos fejlesztésének, a közösségi tervezést okos megoldásoknak kell támogatniuk. Erre is széles körben nyílik lehetőség.

[6]Ezt az elvet, alapvetést úgy is szokták fogalmazni, hogy az okos város fejlesztése nem technológia-, hanem szükséglet-vezérelt, amit a város közösségének, a felhasználóknak, igénybe vevőknek, üzemeltetőknek, stb. kell igazolniuk. Azt is jelenti, hogy kell lennie egy magasabb, átfogóbb városi stratégiának (esetünkben ez az ITS), amelyet az intelligens város stratégia, mint részstratégia szolgál.

- KÖZÖSSÉGI TANULÁSI FOLYAMAT, TÁRSADALMI FELELŐSSÉG – Az új technológiáknak a szinte „megjelenéssel egyidejű elavulási” paradoxonát [7] elfogadva egy folyamatos társadalmi, közösségi tanulási folyamatként kell megszervezni a figyelmen kívül nem hagyható, megkezdett és le nem állítható digitális átalakulást. Budaörs a digitális jövő fogadásának egyéni, szervezeti és közösségi képességét az érintettek közös társadalmi felelősségének tekinti. Budaörs innovatív társadalmi közfelelősségi stratégiájával összhangban kezdeményezőként és koordinátorként lép fel ezen a területen.

- KÖZÜGY ÉS KÖZÖSSÉGI FEJLESZTÉS – Az Önkormányzat az „okos város” fejlesztést a helyi köz-, magán- és civil szféra közös ügyének – közügynek – tekinti, épít a közösségi megoldásokra. – Az intelligens város fejlesztésében mindenki érintett, illetékes, mindenkinek lehet hozzászólása és lehetősége, alkalma is kell, legyen erre. Működniük kell ehhez megfelelő fórumoknak, platformoknak. A közösségi fejlesztés egyik alapfeltétele a lehetőségek megismerése, felfedezésének lehetősége, amit az okos/intelligens város fejlesztés szerves részének tekintünk.

- VERSENYKÉPESSÉG ÉS SZOLIDARITÁS – A fejlesztések sikerének egyik fontos fokmérője a helyi közösség tagjai, szervezetei és gazdasága elért eredményeinek megőrzése, versenyképességének fokozása az adottságok és lehetőségeinek messzemenő kihasználásával. Az okos/intelligens város nem fogadhatja el az önhibáján kívül hátrányos helyzetben lévők leszakadását, amit – ha nem figyelnek rá – még tetézhet is az új technológiák akadályozott elérése. Ezért a város sikeres digitális szolidaritási programja a digitális transzformáció szerves részeként kell folytatódjon.

- KATALIZÁTOR SZEREP – Az Önkormányzatnak elsődlegesen kezdeményező, szervező, koordináló, katalizátor szerepe van a városi szintű okos/intelligens fejlesztési programokban. Az új megoldások az érintettek, a közreműködők erőforrásait mozgósítják, ami egyben a fenntarthatóság alapvető biztosítéka. A közösségi fejlesztés jellegéből adódóan a finanszírozás számos új forrásával és csatornájával számolunk, amelyek mechanizmusait létre kell hozni és hatékonyan kell működtetni az okos tervezés, szervezés és megvalósítás részeként az érintettek kontrollja mellett.

- A VÁROS TELJES TUDÁSÁVAL, TUDÁSMEGOSZTÁS – Budaörs közössége, cégei, intézményei, civil szervezetei hatalmas és sokoldalú tudás és tapasztalat birtokában vannak, saját és érdekük, hogy ennek releváns része a város fejlődését segítse. Szinte minden új, digitális technológia esetében igaz, hogy vannak, akik már előbb járnak. Ezért a fejlesztésben csak másokra figyelve, együttműködve lehet a siker esélyével részt venni. A már meglévő hazai és nemzetközi tudás, a megszerzett tapasztalat átadása kulcsfontosságú erőforrás és megtérülő befektetés. Néhány területen, a város erősségei mentén mintaadó, innovatív szerep vállalása: e-kultúra, e-oktatás, e-business és e-inkubáció különösen művészet (animáció) és a kreatív iparok területén.

[7] Amikor egy újdonság megjelenik, az még szinte csak „próbaverzió”, mire beérik a felhasználás által is megerősítve, már ott van egy újabb, jobb. Ez a helyzet nagyon sajátos felhasználói hozzáállást eredményez, ami állandó tanulásra, kutatásra, fejlesztésre kényszeríti őt. Ennek a kihívásnak egy-egy felhasználó képtelen megfelelni, erre csak a felhasználók nagyobb közösségei, akár települések hálózatai is, csak együtt lehetnek képesek.

Fő célok és irányok

A cél a jelen keretek között és helyzetben az, hogy *helyesen jelöljük ki a viszonylag jól belátható időszak első lépéseit*, amelyek jól szolgálják a mindenkori lehetőségek folyamatos felismerését és kihasználását.

- FELELŐSSÉG A DIGITÁLIS JÖVŐÉRT – Budaörs kidolgozás alatt álló társadalmi közfelelősségi stratégiájában jelenjen meg és töltődjön meg aktuális tartalommal a digitális jövő befogadásának önkormányzati felelőssége.

- INTELLIGENS VÁROS STRATÉGIA – A város jövőjének már folyamatban lévő közösségi stratégiai tervezése[8] keretében kapjon jelentőségének megfelelő súlyt a digitális jövő, jöjjenek létre a tervezés intézményes keretei és „okos" technológiai támogatása.

- AZ EREDMÉNYEK MEGERŐSÍTÉSE – A város digitális transzformációjának elért eredményei megerősödve és fenntartható módon épüljenek be az összehangolt stratégiákba, első lépésben az ITS-be.

- A VALÓS IGÉNY MEGISMERÉSE – Mielőbb alakuljon ki megbízható kép arról, hogy a város, gazdasága és közönsége számára a digitális jövő mely elemei iránt milyen szükségletek kapcsán merül fel valós érdeklődés, igény.

- A BEFOGADÓKÉPESSÉG MEGTEREMTÉSE – A trendek és lehetőségek megismerése által valamennyi érintett kerüljön mérlegelési helyzetbe a digitális jövő számára mérvadó potenciális pozitív és negatív hatásairól, alakuljon ki a fogadásuk képessége.

- A DIGITÁLIS JÖVŐ FELFEDEZÉSE – Budaörs az Innovacity városmárkához híven teremtsen lehetőséget a digitális jövő felfedezésére versenyelőnyhöz juttatva az egyes témák iránti komoly érdeklődőket.

- ELŐRETEKINTŐ INTELLIGENS KISVÁROS – Egyes területen, a már elért eredményeket kiterjesztve valósuljanak meg aktuális és igényorientált „okos" fejlesztések, lehetőség szerint innovatív, jövőképes megoldásokkal.

- BUDAÖRS – AZ ANIMÁCIÓ FŐVÁROSA – Váljon a város a digitális kultúra, művészet és kreatív iparok támogatásához kapcsolódó kutatás, fejlesztés, képzés, inkubáció, vállalkozás területén a város hazai és nemzetközi központtá.

A fenti fő fejlesztési irányok és célok fokozatos kibontása és teljesítése két szinten jelöl ki feladatokat. Igazodva az ITS logikájához és tartalmi elemeihez az *akcióterületek* részletesebben leírják az általános fejlesztési irányokat, elérendő részcélokat, míg a *programok* a belátható határidőn belül megvalósítható konkrét fejlesztéseket írják le a megvalósítás legalapvetőbb feltételeinek megjelölésével.

[8] http://2030tavlatok.budaors.hu/

Digitális transzformációs jövőkép

A fő célok és fejlesztési irányok által kijelölt akcióterületek a cselekvés ún. általános tartalmi elemeit jelölik meg. Arra a kérdésre válaszolnak, hogy a fő fejlesztési irányokban mit jelent az „okosság/intelligencia", mit várhatunk rövid vagy hosszabb távon a digitális átalakulástól. Nevezhetjük ezeket az okos/intelligens várostervezés egyfajta „pilléreinek", amelyek a digitális technológiák szempontjából viszonylag homogén, összefüggő fejlesztési feladatrendszer részeiként értelmezhetők.

A technológiaszállítók és a városok is készítenek ilyen, jól áttekintő koncepcionális modell tervezeteket, amelyek szemléletesen kijelölik a fejlesztések akcióterületeit. A koncepcionális modellek akcióterületeinek elhatárolásában jól elkülöníthető három megközelítés. Az egyik a technológiai oldalt, a másik a városmenedzsmentet, a harmadik a felhasználói (emberi és közösségi) oldalt hangsúlyozza.[9] Amint korábban a definícióban már jeleztük, egy várost akkor nevezhetünk „okosnak", ha az emberi tőkébe, tradicionális (pl. közlekedés), valamint a modern információs és kommunikációs infrastruktúrába történő befektetés ösztönzi és hajtja a fenntartható gazdasági fejlődést és még tovább növeli az életszínvonalat – miközben a természeti erőforrásokat is bölcsen kezelik. Budaörs város okos/intelligens város modelljét – a definíciót elfogadva – sajátosságaiból fakadó *digitális transzformációs jövőképe* határozza meg, amelynek elemei a következők:

- DIGITÁLIS TRANSZFORMÁCIÓ – A legkorszerűbb digitális technológiák és a modern közmenedzsment megoldások összehangolt beépítése a közszolgáltatásokba és a városirányításba szükségszerű és feltartóztathatatlan folyamat. Budaörs hazai és külföldi településekkel együttműködve vesz részt ebben a folyamatban, néhány területen – jellegével és igényeivel összhangban – innovatív módon. A digitális transzformáció egyik fő iránya, jellemzője az alkalmazások összekapcsolása, közös, egysége alkalmazási és technológiai platformokra helyezése, a tartalmak sokoldalú hasznosítása a fenntarthatóság alapvető garanciájaként.

- AZ EMBEREK ÉS A GAZDASÁG – Budaörs, középvárosként minden területen igyekszik az ún. smart elveket alkalmazni. A közszolgáltatások támogatása korszerű informatikával Budaörsön egyes kulcsterületekre összpontosítva valósul meg, nem ritkán élenjáró technológiai kísérletekkel. Azon meggyőződés által vezérelve, hogy az okos várost döntően a polgárai teszik okossá, elsődlegesen az emberi, társadalmi tőke, ezt követően pedig a helyi gazdaság fejlesztésének informatikai hátterét tekinti kulcsterületnek.

- KÖZÖSSÉGI INNOVÁCIÓ – Okos/intelligens megoldásokkal és innovatív közösségi részvétellel és „okos közösségekkel" igyekszik a város elősegíteni a közszolgáltatások

[9] Idővel elkezdett kikristályosodni 6 terület, amelyet ma már elfogadottan a Smart City 6 pillérének tekintenek. Ezek a gazdaság (smart **economy**), a környezet (smart **environment**), a városlakók (smart **people**), a közlekedés (**smart mobility**), a városi életmód (smart **living)** és a kormányzat/igazgatás (a smart **governance)**. Minden kategória további elemekre bontható, például a 'smart people' csoportba ugyanúgy beletartozik a 21. századi oktatás, mint a befogadó társadalom. A 6 pillér eddig is létezett, tehát a Smart City koncepció nem hozott létre újat, előnye abban áll, hogy a digitális transzformációt a fenntarthatóságnak alrendelve egy keretrendszerbe foglalja.

fejlődését: különösen a város és közönségének, gazdasági szereplőinek, a közszolgáltatások nyújtóinak és igénybe vevőinek innovatív alkalmazásokkal – online városi platformmal – támogatott kapcsolatában.

○ INFORMATIZÁLT KÖZSZOLGÁLTATÁSOK – Megteremtetve a közszolgáltatások hazai viszonylatban elérhető magas színvonalát, azt megőrizve különösen az oktatás, a tehetséggondozás, a sport és a szabadidő felhasználás, a közösségi élet, az időkímélés (pl. közlekedés, várakozási idők!) területén, az egészségmegőrzés, szociális ellátás, a környezetvédelem, a közbiztonság, a megújuló energiák alkalmazásának fejlődését szolgáló fenntartható okos/intelligens megoldásokban igyekszik a város a hazai és nemzetközi „élbolyba" kerülni és ott is maradni.

○ ELÉRHETŐ DIGITÁLIS KÖZIGAZGATÁS – Az önkormányzati transzformáció – amely csak részben digitális – keretében a város a modern technológiák lehetőségeit és a város informatikai infrastrukturális adottságait messzemenően kihasználva és továbbfejlesztve – mintegy a közigazgatás recepciósaként – segíti polgárait abban, hogy ügyeiket a lehető legegyszerűbben tudják elintézni, s a közszolgáltatásokhoz a legkönnyebben tudjanak hozzáférni. E területeken – kiegészítve a kapcsolódó jó gyakorlatok gyűjtésével és bemutatásával – igyekszik Budaörs e-mintavárossá válni és megszerzett tapasztalatait megosztani.[10]

A fenti digitális transzformációs jövőkép kialakítása, elfogadtatása és közössé tétele önmagában is egy fontos akcióterület (lásd: digitális jövőkutatás), melynek alapján Budaörs okos/intelligens város stratégiájának további fő pilléreit – stratégiai fejlesztési területei, jelezve a korábbi eredményeket, amelyekre építeni lehet – a következő fejezet foglalja össze. Valamennyi pillérhez programok kapcsolódnak (lásd Programok). A Fő fejlesztési irányok és programok összefüggéseit a Függelék mutatja be.

[10] Lényegében ebben a funkciókörben is működik a Főépítészi Iroda és Építési Szolgáltató Pont , amikor segít az építésigazgatási ügyintézésben: http://varoshaza.budakeszi.hu/varoshaza/osztalyok/epiteshatosagi-osztaly?tmpl=component&print=1&page=

Akcióterületek

I. OKOS/INTELLIGENS TERVEZÉS

Budaörs Önkormányzata a városfejlesztés tervezését – az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) kidolgozása, karbantartása és megvalósítását – közügyként kezeli. 2016-tól már nem csak időszakosan, kampányszerűen, hanem folyamatosan és interaktív módon vonja be a település közönségét a távlati tervezés folyamatába. A folyamat fokozatosan a többfunkciós városkommunikáció szerves részévé válik fokozatosan kiteljesedő és folyamatosan korszerűsödő intelligens (okos térképrendszer, városi platform) megoldások modellértékű alkalmazásával. A folyamat már elkezdődött az ITS társadalmasításának keretében és a tervezést támogató interaktív felület alkalmazásával, [11] valamint a rendszeres légi fényképezéssel és a 3D-s térképezési kísérletekkel[12]. A fejlesztési irány célja, hogy az ITS keretében, a nemzetközi trendek, hazai folyamatok és a helyi digitális ökoszisztéma módszeres figyelésével, folyamatosan és naprakészen rendelkezésre álljon a fejlődést követni képes intelligens város stratégia.

II. KOMMUNIKÁLÓ VÁROS

A digitális jövő a várostársadalmi/ közösségi kommunikációjának új, interaktív csatornáit, felületeit, eszközrendszerét igényli, amely összekapcsolja az egymást kereső városlakókat, a települést és a közeli és távoli környezetet, a civil, üzleti és közszolgáltatókat közönségeikkel, s nem utolsó sorban a helyi társadalmat, gazdaságot és civil szférát a városvezetéssel. Ennek számos feltétele van, amelyek megteremtése Budaörsön másfél évtizede napirenden van. A digitális esélyegyenlőség területén a város egyedülálló innovációval biztosítja a hátrányos helyzetűek informatikai kompetenciáinak fejlesztését, [13] közösségi hozzáférési helyek működtetését[14]

Az egységes rendszerű és önfenntarthatásra képes okos városi kommunikációs platform, amelyek megfelelő adatai az okos térképre mutatnak, támogatják a helyi gazdaság és társadalom, a szolgáltatások fejlesztését és működését. Ehhez tovább kell fejleszteni a városban az otthoni, munkahelyi, nyilvános, ill. közösségi széles sávú internet alanyi jogú és megfizethető elérését. Fokozatosan kiépítendő a települési kommunikációs platformot kiegészítő 3D-s virtuális valóság terek sora, amelyek idővel Virtuális Budaörssé állnak össze és

[11] Jövő-Város játék, Budaörs 2020 honlap „Kívánságfal" fórum ITS lakossági társadalmasítási folyamat: tervezősátor, varázskockák, nagyméretű légifotó, drón alkalmazás lehetősége (utcai is), http://2030tavlatok.budaors.hu/ oldal, rajta digitális problématérkép, intelligens közösségi várostervezés http://2030tavlatok.budaors.hu/jatekos-varostervezesi-feladatok-a-varoshazan/http://www.archiv.budaorsinaplo.hu/kozelet/20160410/budaors-2030-tavlatok

[12] ESRI, ARGIS, Konasoft 3D-s térképezés, továbbfejlesztés összekapcsolva a virtuális kiterjesztéssel (Geometria?), drón alkalmazása a légi fotózásban.

[13] Budaörs digitális esélyegyenlőségi rendelete: http://www.budaors.hu/index.php?module=news&action=show&nid=39639

[14] Budaörsi Telekuckó, Városháza, Nyugdíjasklub, Városi Könyvtár.

újfajta civil, gazdasági és közcélú tevékenységek, szolgáltatások sokaságának lehetőségét kínálják. Magyarországon elsőként Budaörs tett ebben az irányban innovatív lépéseket a 3D-s ügyfélszolgálati kísérlet keretében.[15]

A városkommunikáció eddig is szolgálta és a jövőben még karakteresebben, sokszínűbben, kreatívabb módon kell, szolgálja Budaörs identitásának őrzését, erősítését különösen a város hagyományainak, értékeinek újszerű felmutatásával. Jelentős szerepet kell betöltenie a helyi gazdaság, a település ismertségének, népszerűségének további erősödését szolgáló városmarketingben is. Kitüntetett célja ennek a fejlesztési iránynak a demokratikus városvezetés részét képező társadalmi párbeszéd, a közösségi részvétel további erősítése a legátfogóbb városfejlesztési, s az egyes csoportokat érintő városműködési, közszolgáltatási kérdésekben egyaránt. Ennek az iránynak egyik előhírnöke a már működő közérdekű bejelentéseket egyszerűsítő, azoknak nyilvánosságot adó webes és okos telefonos alkalmazás.[16]

III. DIGITÁLIS JÖVŐKUTATÁS

Az Önkormányzat 2014-ben elfogadott Gazdasági Programjában szereplő e-mintaváros megteremtését szolgáló projektet a 2017-re kibontakozó realitások alapján újra kell értelmezni. Alapos mérlegelés eredményeképpen, megfontolva, hogy a város adottságai és lehetőségei miben adnak módot modell szerep betöltésére, Budaörs a digitális jövőre való felkészülésben kíván minta lenni társadalmi közfelelősséget vállalva a digitális transzformáció személyes, szervezeti és közösségi befogadási képességért.

Ennek érdekében 2016-ban alapos helyzetelemzés után a Képviselőtestület egyhangúan fogadta el a Budaörs – a digitális jövő városa c. programstratégiát,a melynek keretében számos „jövőbenéző" projekt indult el, ill. valósult meg. [17] Valamennyi a közösségi kutatás és innováció, felfedezés, tanulási folyamat feltételeinek megteremtését, egyes technológiák közelebb hozását szolgálja, elősegíti a digitális jövő megismerését, megélését, kutatását.

A program épít az e téren a helyi civil, magán és közszférában már elért eredményekre (pl. e-ügyintézés, digitális animációs műhely és oktatás, kultúraközvetítés, ROBOKTAT Szakkör és számos egyéb Telekuckó szolgáltatás), amelyeket és az új lehetőségeket egy átfogóbb, szinergikus „jövőt idéző" rendszer szerves részeként magasabb szintre emeli. Ezzel a város a digitális transzformáció helyi kezdeményezéseinek olyan együttműködési kereteket kíván biztosítani, amelyek az egyes, már működő és új programokat hatékonyabbá, fenntarthatóbbá, ismertebbé teszi.

A fejlesztési irány modell értéke nem csak annak újszerűségében, sajátos megközelítésében

---

[15] Virtuális ügyfélfogadási modellfejlesztés, amelynek tapasztalatai a jövőben alapul szolgálnak a virtuális kiterjesztéséhez.
[16] https://jarokelo.hu/
[17] A program háttérdokumentumai a program felületein elérhetők:
https://www.facebook.com/groups/924195467679484/,
https://trello.com/b/973hJN5l/a-budaorsi-innovacity-es-a-digitalis-jovo-program-munkafelulete

van, hanem a minta jelleg gyakorlati működésének megszervezésében is. Az akcióterület része a digitális transzformáció területén megszerzett és megszerezhető tudás, tapasztalat (jó gyakorlatok) gyűjtése és megosztása más hazai és külföldi önkormányzatokkal, egyéb érintett szereplőkkel. A tudásmegosztás és fejlesztési partnerség kereteit a 2016. december 7.-én Alsómocsolád községgel megkötött, a Digitális Jövő Települési Hálózat (DJTH) létrehozását célzó együttműködési megállapodás teremtette meg.[18]

A digitális jövőért való felelősség, mint települési szintű társadalmi felelősségvállalási téma feltételezi az érintett személyek, szervezetek, közösségek közös és összehangolt társadalmi felelősségvállalását, együttműködését a programok megvalósítását célzó programokban. A digitális jövő program keretében magától értetődő ezért egy olyan „okos támogatás" létrehozása, amely egyszerűbbé teszi e felelősség érvényesítését és az abban való közreműködést minden érintett számára. Budaörs megtette ebben az irányban is az első – különösen innovatív lépéseket az önkormányzati társadalmi közfelelősségi stratégia szakértői kidolgozásával.

IV. INTELLIGENS KÖZLEKEDÉS

Általában is, de az agglomerációs helyzetből adódóan különösen a közlekedés – az emberek és a tárgyak helyváltoztatása, modern szóval a mobilitás – egy város, az emberek és szervezetek, a helyi közösség egésze életének szinte minden területére igen erős hatással van. Eszközei, költségei, egyéni vagy közösségi jellege, rugalmassága,[19] kötöttségei, környezeti igényei, ill. környezetterhelése és egyéb közvetett összefüggései meglehetősen komplex városi üggyé teszik a közlekedést. A városfejlesztés e kulcsterületének az aktuális és jövőbeni igények szerinti fejlesztését jelentősen befolyásolja a digitális transzformáció.

Budaörs közlekedésének jelentős részét és fejlesztését az agglomerációs viszonyok által külső tényezők határozzák meg. Az okos megoldások céljait és tartalmát e külső adottságokhoz kell igazítani, amikor a város igényeit és lehetőségeit meghatározzuk. A jelenlegi közlekedési technológiákat tekintve (kerékpár, autók, autóbusz, vonatcsatlakozás, ezekhez kapcsolódó és lehetséges útvonalak, csomópontok, parkolók) a következők lehetnek az aktuális feladatok:

- a környezetterhelés (CO2) és energiafogyasztás figyelése és csökkentése,[20]
- az okos közbringa rendszer kialakítása,
- az elektromos autók, buszok fokozatos bevezetése,
- a rugalmasabb – az igényekhez jobban, akár folyamatosan igazodó – menetrendek kialakítása,
- a megállók, közlekedési csomópontok, parkolók, töltőállomások „okosítása",
- az akadálymentes közlekedés fejlesztése és „okos" támogatása,

[18] A Budaörsi Napló a megállapodásról: http://www.budaors.hu/?module=news&action=show&nid=186183
A DJTH működéséről: https://www.facebook.com/groups/1285091431558411/?ref=bookmarks
[19] A rugalmas közlekedés példája lehet ún. „gyereklerakó helyek" kialakítása az iskolai csúcshoz kapcsolódóan.
[20] A SEAP (Sustainable Energy Action Plan) 2016 évi változata 2020-ig 20 %-os CO2 kibocsájtás csökkentést irányoz elő. file:///C:/Users/Matyas/Downloads/seap_budaors.pdf

valamint általában a közlekedési tájékoztatás(pl. digitális gyalogos és biciklis útvonalak és pihenőhelyek, lásd még az okos környezetalakítás kapcsán is) okosítása lehet aktuális fejlesztési irány ezen az akcióterületen.

A közlekedés intelligenciájának fokozása nem előzmények nélküli Budaörsön. Már megtett lépések ezen a területen: energiatakarékos és környezetkímélő helyi buszjárat, e-bike (elektromos közbringa rendszer) döntés-előkészítő tanulmány kidolgozása és automata kerékpár-tároló rendszer működtetése, a tömegközlekedés versenyképességének biztosítása és fokozása (külön támogatás a BKV-nak, hogy olyan sűrűségű és minőségű legyen a tömegközlekedés, ami kiválthatja a személyautók használatát).

Az új közlekedési technológiákat, részben az önvezető autókat, részben pedig egészen speciális célú – pl. az idősek, mozgássérültek közlekedését segítő, egyéb célokat (pl. a közterület-felügyelők mozgását) szolgáló újfajta kerékpárok – közlekedési eszközök alkalmazása a város számára folyamatos megfigyelést, elemzést, részben fejlesztést (újfajta kerékpárok, triciklik) jelenthet. E körben más települési és fejlesztő partnerekkel együttműködve speciális fejlesztési programokban közreműködve lehet keresni az új megoldásokat és mérlegelni azok alkalmazási lehetőségeit.

V. OKOS KÖRNYEZETALAKÍTÁS

Az épített és természeti környezet értékőrző fenntartásában, fejlesztésében, megújításában, s nem utolsó sorban szolgáltatásainak élvezetében a digitális technológiáknak egyre növekvő szerepe lesz. Az épületeken, utakon és utcabútorokon, közműveken, a parkokon és a természet környezeten túl ebbe a fogalomkörbe tartozik a fény, a levegő, a víz, s az energiaellátás, valamint a hulladékgyűjtés és -hasznosítás témaköre is. A város az első, kezdeti „digitális lépéseket” már ezen a területen is megtette, amelynek lényege a megfigyelés, elemzés és az adatok folyamatos értékelése: kamerarendszer, intelligens zaj és levegőtisztaság, energiafogyasztási mérések és mérési kísérletek, házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés, az e-hulladék gyűjtésének megoldása, energiatakarékos lámpák (LED) az egész városban, napelemek telepítése[21] és hőszigetelés az intézményekben.

[21] 4 intézményben megvalósult, további 3 intézményben fejlesztés zajlik: http://www.budaors.hu/index.php?module=news&fname=banner-napelem

Digitális utcabútorok[22]

Az okos környezetalakítás jövőbeni fejlesztési irányai továbbviszik, és egyre intelligensebbé teszik a már elindított folyamatokat. Tovább kell folytatni a környezetállapot automatikus és intelligens megfigyelő-, mérő-, és értékelő rendszereinek kiépítését, ahol ez szükséges és lehetséges automatikus beavatkozó és tájékoztató rendszerekkel összekapcsolva (pl. energetika). Továbbra is napirenden kell tartani, ahol lehet, előnyben kell részesíteni az alternatív energiaforrások alkalmazását, figyelve, kutatva azok lehetőségeit különös tekintettel a napelemes megoldások beépülésére a burkolóanyagokba. A kommunikáló város tartalmi elemeként a környezettudatosságot erősítő és az akcióterülethez kapcsolódó közszolgáltatások (pl. hulladékkezelés, energiagazdálkodás, környezetállapot) tájékoztatási, mozgósítási, visszajelzési célú okos támogatása (pl. az aktuális adatok okos térképhez kapcsolása, okos telefonos applikációk, intelligens utcabútorok[23]).

VI. DIGITÁLIS HELYI GAZDASÁG

Budaörs helyi gazdasága különösen erős az innovatív, kreatív, s digitális termelő és szolgáltató üzletágakban. Általában is, de ezért különösen is fontos a helyi gazdaság szereplőinek intenzívebb bevonása a város életébe, helyi működési feltételeik hatékony digitális technológiákkal is támogatott segítése. Erősítve a már kialakult tendenciát a digitális technológiákkal működő, támogatott kreatív, innovatív cégek és vállalkozások létrejövetelének segítése, idevonzása a digitális helyi gazdaság fontos része kell, legyen a jövőben is. Többek között ezt is szolgálta a már intézményesített üzleti reggelik rendszere, amelyet gyakorlatiasabb irányban kell folytatni és informatikai alkalmazásokkal kell támogatni a jövőben. A cél, hogy a helyi üzleti szféra szereplői minél több szükségletüket – munkaerő, termelési kapacitás, szolgáltatások igénybe vétele – helyben, egymást kiszolgálva tudják kielégíteni.

[22] Az illusztráció forráa: az Amijó Kft, a Primanima Kft, és Húsznegyven projektjavaslati dokumentációja

[23] A Babtér (lásd alább) erre vonatkozó konkrét tervezetet dolgozott ki.

A helyi gazdaság, vállalkozások fejődését hosszabb távon jól tudja szolgálni egy jelentős mértékben infokommunikációra támaszkodó innovációs és vállalkozásfejlesztést (startup) támogató képző, fejlesztő és szolgáltató, innovációs központ létrehozása. Az előzmények kedvező helyzetet teremtettek a program elindításához: Illyés Művészeti Szakképző Akadémia, animációs stúdió (Babtér),[24] az innovatív helyi cégek és vállalkozások felmérése, megállapodás a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemmel a szakoktatásról, MakerSchool[25] működése és az innovációs és startup támogató ökoszisztéma és fejlesztési lehetőségeinek módszeres feltárása.

A helyi gazdaság fejlesztésének támogatásában a jövőben különösen fontos és erős elemmé kell, váljon a turisztikai vonzerő fokozása a digitális tér lehetőségeinek messzemenő kihasználásával. A városi kommunikációs platform – mind a 2D mind pedig a 3D verziójában, a webes és okos telefonos[26] alkalmazási rendszerekben – külön tematikája kell, legyen a turizmus, a városba látogatók kiszolgálása a város értékeinek, vonzerejének (pl. Zichy major, művészeti központ, emlékhelyek, tanösvények, borospincék, kerékpárutak, új helyszínek, mint bányagödör hasznosítás) magas szintű, interaktív bemutatására építve és identitásának erősítésére hangolva. A város értéktérképének és identitást tükröző arculatának kialakítása folyamatban van. A város vállalkozási vonzerejének fenntartását és növelését szolgálhatja a jövőben – a startup támogató központ létrehozásán túl – annak összefoglalása és felmutatása, hogy mit nyújt a város a digitális transzformáció területén a vállalkozásoknak.

Nemzetközi trendeket követő, egyben országos hazai kezdeményezés is[27] a költségvetésből finanszírozott és az ún. közadatvagyon (lásd az alábbi ábrát[28]) részét képező értékes információtömeg széles körű hozzáférhetővé tétele, a közigazgatáson túli civil és magán hasznosításba adása. Az utóbbi alapul szolgálhat a helyi gazdaság digitális támogatási rendszerének, amennyiben a közadatvagyon hasznosítás különböző formákban (pl. speciális üzleti alkalmazások, reklám, marketing, turizmus) vállalkozások indításának alapjául szolgálhat. Számos ilyen módon hasznosítható adatkör (pl. a térkép és a hozzá kapcsolható közérdekű, közhasznú numerikus, képi adatok) létezik. A hasznosítás kiterjesztése érdekében értelmezésük, feltárásuk, közreadásuk lehetőségének és feltételeinek mélyreható elemzése szükséges.

[24] http://babter.hu/

[25] A Budaörsi Telekuckóban folytak integrált pilot képzések 2017-ben általános iskolásoknak a robotika, automatizálás és programozás összekapcsolásával a Kódvetők Digitális Oktatási Műhely közreműködésével.

[26] Ennek egy előképeként jött létre a már működő okos telefon alkalmazás: http://computerworld.hu/computerworld/alkalmazott-budaors.html

[27] A közadatvagyon hasznosítás nemzetközi és hazai fejlesztési irányairól lásd a következő lábjegyzetet.

[28] Forrás: A Fehér könyv a nemzeti adatpolitikáról című tanulmány 1.1 változatának összefoglalója, Sikolya Zsolt (NHIT): http://magyary.hu/databoom/hatter-az-adatpolitikahoz/feher-konyv-a-nemzeti-adatpolitikarol/, a teljes dokumentum: http://nhit.hu/dokumentum/176/Adatpolitikai_feher_konyv_201608.pdf

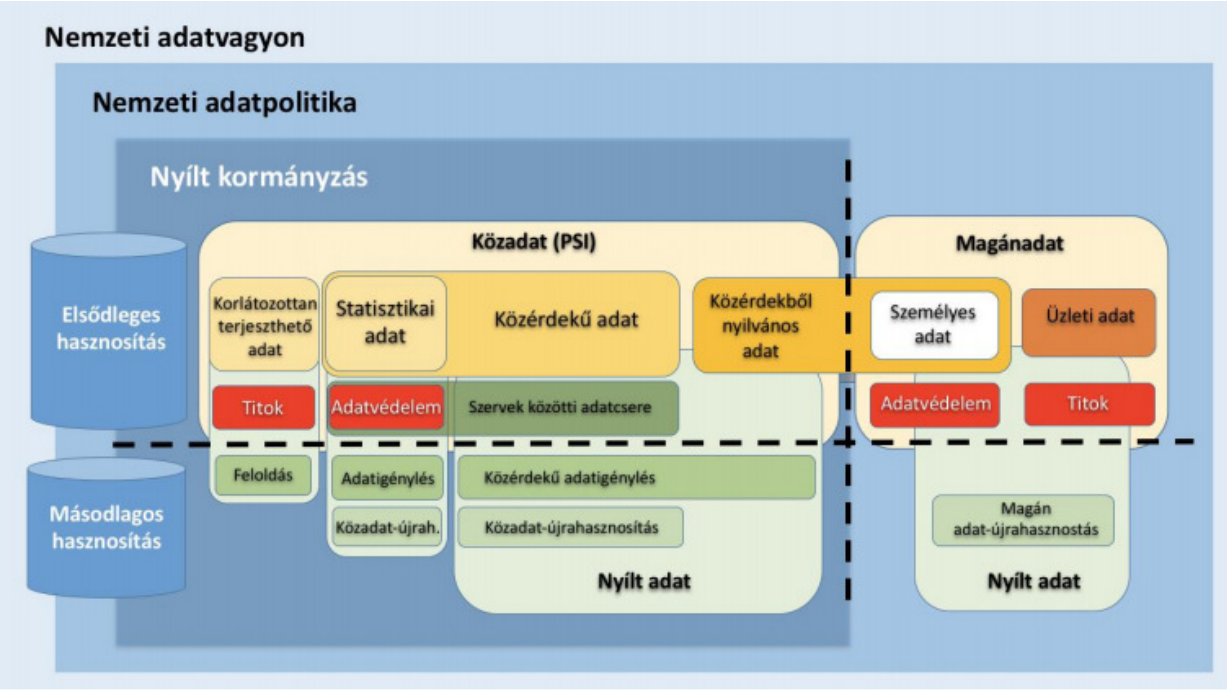

VII. A KÖZSZOLGÁLTATÁSOK DIGITALIZÁLÁSA

Szinte minden közszolgáltatás esetében felmerül a digitális transzformáció valamely formájának lehetősége, szükségessége. Ez azt jelenti, hogy minden egyes ágazatban módszeresen végig kell gondolni, hogy mit jelenthet ez rövid és hosszabb távon, különösen annak fényében, hogy Budaörs városfejlesztési prioritásai között kiemelten szerepel a humán infrastruktúra, közszolgáltatások fejlesztése. Ezen a többrétű akcióterületen kétfajta digitális fejlesztésről beszélhetünk: az egyik általánosan érinti a közszolgáltatásokat, a másik pedig szolgáltatás specifikus.

Az *általános,* valamennyi közszolgáltatásra vonatkozó digitális transzformáció fő céljai és területei a következők:

- KAPCSOLAT – A szolgáltató intézmények és az igénybe vevők közötti potenciális vagy tényleges kapcsolat, az információáramlás, tájékoztatás, felvilágosítás, tanácsadás, együttműködés, ügyintézési kapcsolatok (jelzőrendszerek!) egyszerűsítése, okosítása.
- KÖZÖSSÉG – A közösségi közszolgáltatások szervezését a jövőben jelentős mértékben segítheti és ösztönözheti, ha rendelkezésre állnak ún. közösségi informatikai alkalmazási lehetőségek,[29] szolgáltató (pl. tanácsadó) felületek.

- KONTROLL – Az e-demokrácia digitális szolgáltatási rendszerének lényegét a közszolgáltatásokról, a város helyzetéről való nyilvános véleményalkotás, javaslatok közzétételének lehetősége kínálja.

[29] A Budaörsi Telekuckóban megkezdődött a közösségi informatikai alkalmazások katalogizálása, részleges bevezetése (pl. Járókelő.hu).

A közszolgáltatásokat általánosan érintő fenti okos megoldási lehetőségek döntően a városkommunikáció részei lehetnek. Egyes esetekben igényelhetnek önálló tevékenységeket, alkalmazásokat is (pl. digitális szolidaritás). A közintézmények digitális transzformációjának része a fentebb „OKOS KÖRNYEZETALAKÍTÁS" fejezetben meghatározott okos – környezetkímélő, energiatakarékos – intézményfenntartás is.

Szolgáltatás *specifikus* digitális transzformáció csak az adott közszolgáltatási körre jellemző, sajátos okos megoldások kifejlesztését, alkalmazását jelenti. Budaörsnek, miközben élénken kell figyelnie a jövő lehetőségeit, aktuálisan – szintén nem minden előzmény nélkül – az alábbi területeken vannak napirenden ilyen feladatai:

- EGÉSZSÉGÜGYI – Rövidtávon korszerű informatikai alkalmazással kell kiszolgálni a betegek tájékoztatását, a bejelentkezést és a betegirányítást, a betegekkel kapcsolatos információk intézményközi áramlását (pl. egészségügyi központ és házi orvos között). Hosszabb távon a távdiagnosztikai megoldásokkal kiváltható személyes orvos-beteg találkozások számát csökkenteni képes mérő, megfigyelő rendszerek alkalmazását tartjuk időszerűnek az egészségügyi intézményrendszerben.

- OKTATÁSI – Az általános iskolai és gimnáziumi oktatás, valamint a szakképzés területén – a város ilyen irányú – korábban említett – adottságait is messzemenően kihasználva– a kiegészítő informatikai és digitális technológiával támogatott képzések, szakkörök fejlesztésével, bevezetésével, digitális technológiai szolgáltatások – részben közösségi alapon szerveződő – biztosításával bővítjük a diákok lehetőségeit, tehetségük kibontakozását, teljesítmény- és versenyképes tudás megszerzését.[30] Törekszünk arra, hogy idővel Budaörsön kreatív IT bázisú művészeti felsőoktatás induljon be a Babtér bázisán.

- SZOCIÁLIS – Budaörs 2004 óta élen jár a digitális esélyegyenlőség biztosítása területén.[31] Az egyetlen önkormányzat, amelynek ilyen tárgyú rendelete és szolgáltatási „csomagja" van. A városban szintén elsőként került bevezetésre a helyi esélyegyenlőségi szószóló intézménye. A hátrányos helyzetű csoportokat érintő, speciális helyzetekhez és igényekhez kapcsolódó digitális szolgáltatások, mint az IT alapképzés, az eszközök ingyenes használata a rászorulók részére, használt számítógép juttatás, speciális hozzáférés (pl. vakbarát honlap), valamint a digitális esélyteremtés (IT mentorálás, e-ügysegédlet), városszerte nyilvános és közösségi hozzáférési helyek létesítése[32] alapul szolgálnak a digitális szolidaritás magasabb szintre emeléséhez. Az új küldetés célja az életminőség javítása, a versenyképesség megteremtése, a digitális transzformáció a szociálisan hátrányos emberek számára is lehetőségeik és képességeik lehető legteljesebb kihasználásával.

[30] A 2017. május 10.-én Budaörsön megrendezett Digitális jövő – oktatás c. angol-magyar nyitott műhely konferencia felsorakoztatta a lehetőségeket, bemutatta Budaörs felkészültségét ezen a területen.
[31] Lásd. Digitális esély, Változtassuk meg a világot, Budaörs, 2006.
[32] Budaörs 2004 óta élen jár a digitális esélyegyenlőség biztosítása területén. Az egyetlen önkormányzat, amelynek ilyen tárgyú rendelete és szolgáltatási „csomagja" van. Lásd. Digitális esély, Változtassuk meg a világot, Budaörs, 2006. Budaörsön szintén elsőként került bevezetésre a helyi esélyegyenlőségi szószóló intézménye.

VIII. OKOS VÁROS – E-KÖZIGAZGATÁS

Budaörs város Önkormányzata a rendszerváltás óta magas prioritásként kezeli, folyamatosan és innovatív módon keresi az e-közigazgatás – az ügyintézés informatikai támogatásának – országos programjain (pl. ügyfélkapu, egyéb központi ágazati alkalmazások) túlmutató fejlesztési igényeket és lehetőségeket. Létrehozta az ország egyik legkorszerűbb, online időfoglalási rendszerrel támogatott ügyfélszolgálati irodáját, különös hangsúlyt fektetett az ügyfél-tájékoztatásra és –képzésre, a Corvinus Egyetemmel együttműködve végzett egyedülálló e-közigazgatás fejlesztési kísérleteket (SMS, tájékoztató robot, 3D-ügyfélszolgálat), amelyek tanulságait a közigazgatási szakma és a technológiai fejlesztők is hasznosítani tudtak.

Az országos átlagot és a kötelező közzétételt messze felülmúlóan teljesíti az Önkormányzat az átláthatóság követelményeit.[33] Az ügyintézés informatikai támogatásában a Hivatal magas felkészültséget ért el a térképi információk kezelésében, beleértve a képi és 3D-s adatok megjelenítését és a mobil térképezést is. A „Segít a Hivatal" program[34] egy új fejlesztési irányt alapoz meg, amelynek lényege, hogy a város polgárai, szervezetei számára – helyzetüket megkönnyítve – az önkormányzat általános ügyintézési segítséget tudjon nyújtani a „közigazgatás recepciósaként". Mindezen alapokra építve az önkormányzat átfogó helyi e-közigazgatási stratégiájának fő irányai és akcióterületei a következők:

- A KÖZIGAZGATÁS RECEPCIÓSA – A „Segít a Hivatal!" rugalmas szolgáltató önkormányzati modell[35] folytatása és kiterjesztéseként egy új, innovatív „közigazgatási recepciós modell" – általános közigazgatási ügyfél-tájékoztatás, ügysegédlet – megvalósítása azzal a céllal, hogy a város polgárai, szervezetei ügyfélként tájékozottan, felkészülten vehessenek részt a közigazgatási ügyintézésben. Részvétel telepresence[36] kísérleti fejlesztésekben.

- A TÉRINFORMATIKA OKOSÍTÁSA – Folytatni kell a térinformatikai rendszerek fejlesztését és beépítését az ügyintézési, tanácsadási valamint külső adathasznosítási folyamatokba és kezdeményezésekbe, kapcsolódva a kifejlesztésre kerülő városkommunikációs platformhoz a térhez köthető adatok kezelésével és okos térképi szolgáltatásokkal.

- E-ÜGYINTÉZÉSI KOMFORT – Általában és egyes ügyfélcsoportok tekintetében – így különösen a hátrányos helyzetű, a város számára valamely (pl. a helyi gazdaság fejlesztése, legnagyobb adófizetők) szempontból kiemelt (VIP) partnerek – speciális szolgáltatásokkal (pl. CRM) fokozni kell az elektronikus, online ügyintézés komfortját, szélesíteni annak lehetőségeit (pl. a kapcsolat operativitása, e-fizetés, automatizált ügyintézés).

---

[33] A város bekapcsolódott az Üvegfalu programba (https://www.facebook.com/uvegfalu/), például értékhatártól függetlenül nyilvánossá teszi az önkormányzattal kötött szerződéseket: http://www.budaors.hu/?module=news&action=show&nid=183184

[34] http://www.budaors.hu/index.php?module=news&action=show&nid=181877

[35] A témáról részletesebben: https://www.youtube.com/watch?v=xwXN4GDRoMc

[36] Az egymástól távol lévő ügyintéző, tanácsadó és ügyfél között teljesen élethű kapcsolat jön létre, ami megteremti a közvetlen, személyes kapcsolat érzetét.

Programok

A program megnevezése és tartalma	*Státusz*[37]	*Időtáv*[38]	*Költség*[39]	*Forrás*[40]
1. Budaörs – a digitális jövő városa – A települési szintű társadalmi felelősségvállalás a digitális jövő fogadásáért. Az új lehetőségek közösségi megismerését, felfedezését, megélést szolgáló projektek, innovációs terek létrehozása. A fejlesztések közösségi megalapozása, az érintettek – ezen belül különös figyelemmel a civilekre[41] – bevonása.[42]	D	K	É 30	Ö Ü C
2. A permanens intelligens város stratégia (IVS) tervezési folyamata az integrált településfejlesztési stratégia (ITS) részeként – Az érintettek bevonása az IVS kidolgozásának folyamatába arra alkalmas interaktív felületeken és fórumokon. A megvalósítás folyamatos nyomon követése, a fejlemények folyamatos átvezetése a „gördülő" stratégiai terven.	D	F	É 3	Ö Ü
3. Okos térképrendszer fejlesztés – Az e-közigazgatási rendszerfejlesztésekkel (lásd 16.) összhangban térinformatikai alaprendszer (komplex térképi platform) kidolgozása, alkalmassá tétele arra, hogy térképi alapú okos alkalmazásokat kiszolgáljon, ilyenekhez adatokat befogadjon és szolgáltasson az önkormányzati adatvagyon hasznosítás részeként.	D	K	Ö 50	Ö Ü C
4. Városi kommunikációs platform – A többcsatornás digitális városkommunikáció alaprendszerének létrehozása, amely alkalmas a köz-, üzleti és civil szolgáltatások okos támogatására, a térképi kapcsolat (lásd. 3.) megteremtésére, a helyi értékek felmutatására és a települési identitás erősítésére.	J	K	Ö 30	Ö Ü C
5. Okos kisközösségek – A közösségi informatika technológiáinak, eszközeinek és módszereinek megismertetése a város kisközösségeivel, alkalmazásuk segítése döntően a Telekuckó bázisán. A különböző szolgáltatások közösségi megoldásának támogatása oktatással, tapasztalatcserével, mentorálással, szervezéssel és kommunikációs platformok (pl. virtuális terek) rendelkezésre bocsájtásával).	D	F	É 12	Ö C

[37] Státusz: D – meghozott döntés, T – kidolgozott terv, J – új fejlesztési javaslat.
[38] Időtáv: R – rövidtáv (1-2 év), K – középtáv (3-5 év), H – hosszabb táv (5 év feletti időtáv), F – folyamatos tevékenység.
[39] Költség: becsült költség É – éves szinten, Ö – összesen, mft.
[40] Forrás: Ö – Önkormányzat, Ü – üzleti szféra, C – civil szféra (közösségi finanszírozás), O – országos támogatás, N – nemzetközi forrás.
[41] Magyarországon elsőként javasoljuk elindítani a nemzetközileg már működő Code for Budaörs/Hungary kezdeményezést, amelyben a civilek, döntően fiatalok bekapcsolódnak informatikai rendszerek fejlesztésébe.
[42] A program részleteinek megismerése: https://www.facebook.com/groups/924195467679484/

6. A város és intézményeinek virtuális kiterjesztése Budaörs és egyes intézményei virtuális változatának fokozatos létrehozása, amely alkalmas mindhárom – köz-, üzleti és civil – szféra igényeinek kielégítésér, jelentős mértékben építve a közösségi részvételre és a virtuális tér üzleti lehetőségeinek messzemenő kihasználására.	J	H	É 10	Ö Ü C
7. Digitális technológiák az oktatásban – A város oktatási intézményeinek segítése a digitális technológiákat keresésében, kutatásában, fejlesztésében és alkalmazásában széles hazai és nemzetközi, szektorközi együttműködésben, különösen a tanulók és közösségeik bevonásával, öntevékenységével. A program közvetlenül kapcsolódik az 1., 5. és 15. programokhoz.	J	R	?	Ö Ü C O
8. Nyilvános és közösségi internet elérés – Kapcsolódva a „Szupergyors internet" programhoz ki kell teljesíteni az alanyi jogú, megfizethető széles sávú internetelérés közösségi és nyilvános rendszerét, amely közösségi informatikai szolgáltatások alapjául, szervezeti keretéül is szolgál különös tekintettel a hátrányos helyzetű társadalmi csoportokra.	D	F	É 40	Ö Ü C O
9. Okos közbringa és a kerékpározást támogató rendszer – A valós igényeknek megfelelően ki kell építeni a város közbringa rendszerét párhuzamosan a kerékpárutak hálózatának lehetséges kibővítésével, összehangolva a városi közlekedés (lásd 10. és 11.) és további okos alkalmazások (lásd 3., 13.) megoldások lehetőségeivel, kutatva a jövő innovatív fejleményeit is ezen a téren (lásd 12.).	T[43]	?	?	Ü
10. Intelligens parkolási rendszer kialakítása – Az okos rendszer kiépítése a parkolás optimalizálását, a helyek jobb kihasználását és az autósok magasabb színvonalú kiszolgálását hivatott biztosítani összehangolva egyéb közlekedési (lásd 2.) és más fejlesztésekkel (lásd 13.) és megtámogatva jó áttekintés és fizetési lehetőséget is biztosító okos térképhez is kapcsolódó alkalmazással (lásd 3.).	J	H	?	Ü
11. Intelligens megállók, töltőállomások és közlekedési csomópontok, okos utcabútorok – Egyes közterületek, töltőállomások, kerékpár állomások (lásd 9.) megállók, parkok többcélú okos – kommunikáló, interaktív, digitálisan hasznos[44] (lásd 8.) – közösségi helyekké fejlesztése alkalmas utcabútorokkal kapcsolódva a „közlekedés jövője" fejlesztési kísérletekhez is (lásd 12.).	J[45]	K	?	Ö Ü C

[43] Jelenlegi helyzet: http://www.budaors.hu/index.php?module=news&action=list&fname=kozbringa és http://www.budaors.hu/?module=news&fname=bicy
[44] Pl. ingyenes wifi, elektromos töltés lehetősége.
[45] A Babtér és partnerei dolgoztak ki javaslatot a program megvalósítására.

12. A közlekedés jövője – Teret adva az egyéni és közösségi kreativitásnak igényorientált módon speciális járművek, közlekedési megoldások kutatása és tervezése (közterület-felügyelet, idősek, mozgássérültek, Kőhegy megközelítése), az autonóm közlekedés lehetőségeinek résztvevői vizsgálata hazai és nemzetközi együttműködések keretében.	J	H	?	Ö Ü C N
13. Többfunkciós köztéri kamerarendszer kiépítése – Több célt – közbiztonság, parkolás, közterület fenntartás, egyéb (lásd 9., 10., 11.) – egyidejűleg szolgáló, köz-, magán és civil szükségleteket is kielégíteni képes kamera rendszer kiépítése és fokozatos kiterjesztése az érdekeltek széles körű összefogásával, a rendelkezésre álló erőforrások igénybevétellel arányos megosztásával.	J	H	?	Ö Ü C
14. Komplex okos környezetalakítási kutatási és fejlesztés – Az épített és természeti környezet értékőrző fenntartása, megújítása és fejlesztése, valamint az energiaforrások – víz, levegő, fény, hő, elektromos áram – hatékony és fenntartható felhasználása érdekében okos mérő és értékelő, jelző rendszerek fokozatos elterjesztése, alternatív, megújuló energiaforrások fokozatos elterjesztése, az új lehetőségek figyelése és mérlegelése.	D	F	?	Ö Ü C
15. Innovációs és vállalkozásfejlesztést (startup) támogató képző, fejlesztő és szolgáltató központ – A kreatív iparokra, kulturális gazdaságra és a digitális technológiákra összpontosító IT innovációs és vállalkozásfejlesztési (startup) ökoszisztéma kialakítása, központjában a volt Posta épületben megvalósuló támogató és oktatási központtal, amely egyben a digitális innováció és transzformáció közösségi tere.	J	R	?	Ö Ü C N
16. Budaörs – az animáció fővárosa – A 15. IT-központú startup támogató központ programmal összhangban, azonos infrastruktúra bázisán – annak tevékenységét folytatva és kiterjesztve – a kultúrát, művészetet és kreatív iparokat támogató Babtér animációs kutató, fejlesztő, oktató, vállalkozási és szolgáltató központ továbbfejlesztése hazai és külföldi szakmai partnerekkel együttműködve.	D	F	?	Ö Ü C N
17. A helyi közadatvagyon hasznosítás rendszerének kialakítása – A közadatvagyon és hasznosítási lehetőségeinek felmérése, feltételeinek kidolgozása és megszervezése az üzleti és civil szféra bevonásával, a lehetőség beillesztése az innovációs és startup fejlesztési ökoszisztémába (lásd 15.).	J	R	?	Ü C
18. Egészségügyi informatikai rendszerfejlesztés – Korszerű, online betegirányítási és egészségügyi kommunikációs rendszer kialakítása, valamint a személyes orvos-betegtalálkozások számának csökkentését lehetővé tevő távdiagnosztikai rendszerek fokozatos bevezetése.	J	K	?	Ö Ü
19. Önkormányzati e-közigazgatási stratégia – Önkormányzati részstratégia kidolgozása és folyamatos karbantartása a helyi közigazgatás digitális transzformációjának perspektivikus feladataira, amelynek fókuszában az ügyintézés komfortja, egyes célcsoportok speciális igényei, a térinformatikai alkalmazások „okosítása” és a helyi közönség általános közigazgatási tájékoztatási célú kiszolgálása áll a digitalizáció új lehetőségeinek kihasználásával.	D	F	?	Ö

20. Okos város fejlesztés intézményesítése – A Lechner Tudásközpont, mint országos támogató intézmény és más városok hasonló szervezeteinek mintájára létre kell hozni egy szektorközi programszervezetet az érdekeltek közreműködésével és támogatásával, amely folyamatosan foglalkozik az okos város programok kutatásával, Tervezésével, szervezésével, kiszolgálásával, eredményeinek bemutatásával.[46]	J	R	É 20	Ö Ü O C

[46] A megoldás közvetlenül összefügg az 1., 2. és 15. programokkal, közvetve valamennyi program szervezésével.

A fejlesztési irányok és programok kapcsolatrendszere

A program megnevezése és tartalma	*I. Okos/intelligens tervezés*	*II. Kommunikáló város*	*III. Digitális jövőkutatás*	*IV. Intelligens közlekedés*	*V. Okos környezetalakítás*	*VI. Digitális helyi gazdaság*	*VII. Közszolgáltatások digitalizálása*	*VIII. Okos város – e-közigazgatás*
1. Budaörs – a digitális jövő városa	+	+	+	+	+	+	+	+
2. A permanens intelligens város stratégia (IVS) tervezés	+	+	+					
3. Okos térképrendszer fejlesztés	+	+		+				+
4. Városi kommunikációs platform	+	+	+	+	+	+	+	+
5. Okos kisközösségek	+	+	+		+		+	
6. A város és intézményeinek virtuális kiterjesztése		+	+			+	+	+
7. Digitális technológiák az oktatásban		+	+			+	+	
8. Nyilvános és közösségi internet elérés		+	+	+	+	+	+	+
9. Okos közbringa és a kerékpározást támogató rendszer		+		+	+			
10. Intelligens parkolási rendszer kialakítása		+		+	+			
11. Intelligens megállók, töltőállomások, parkolók ... okos utcabútorok		+		+				
12. A közlekedés jövője	+		+	+	+		+	
13. Többfunkciós köztéri kamerarendszer kiépítése		+		+	+	+	+	
14. Komplex okos környezetalakítási kutatási és fejlesztés	+	+	+	+	+		+	
15. Innovációs és startup támogató központ			+			+	+	
16. Budaörs – az animáció fővárosa		+	+			+	+	
17. A helyi közadatvagyon hasznosítás	+	+	+			+	+	+
18. Egészségügyi informatikai rendszerfejlesztés	+	+	+				+	
19. Önkormányzati e-közigazgatási stratégia	+		+				+	+
20. Okos város fejlesztés intézményesítése	+	+	+	+	+	+	+	+

BUDAÖRS VÁROS
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Partnerségi folyamatok

2016-2017

Budaörs 2030 Távlatok
Innovacity

PARTNERSÉGI FOLYAMATOK

Budaörs Város Településfejlesztési Koncepciója a 110/2002. (V. 28.) ÖKT sz. önkormányzati határozattal került elfogadásra. A terv készítésének időszakában a tartalmi követelményekre és jóváhagyására vonatkozóan nem voltak megkötések, de elkészítése kötelező volt. A dokumentum az elmúlt 15 év során minden településrendezési és fejlesztési dokumentum kidolgozásának alapjául szolgált. A koncepció egy megalapozott és reális jövőképet határozott meg a Város számára, - számos konkrét fejlesztést rögzítve - melyek mostanra már megvalósultak, vagy megvalósításuk folyamatban van. Budaörs Integrált Városfejlesztési Stratégiája (IVS) 2009-benkészült el. A terv középtávon összefoglalta a városfejlesztés főbb irányait, alapot nyújtott az akcióterületi tervek kidolgozásához. Az azóta eltelt 7 évben jelentős változások következtek be:

A magyar kormány 2012-ben rendeletet alkotott a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (314/2012.(XI.8.)). A rendelet rögzítette a Településfejlesztési koncepció (Tk), valamint az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) tartalmi követelményrendszerét, elfogadásának és eljárásainak rendjét.

A felülvizsgálatot és aktualizálást azonban nem csak a vonatkozó rendelet megjelenése tette szükségessé, hanem az is, hogy az koncepció és ITS elkészítése óta eltelt időszakban a város társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetében változások következtek be.

Megváltoztak a külső tényezők:

- megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák;
- előtérbe kerültek korábban kisebb jelentőségű szempontok, mint pl. az energiahatékonyság, a környezetvédelem, a klímaváltozás, az innováció kérdése;
- megújult az EU kohéziós politikája, ezzel (részben) összefüggésben megújult a nemzeti szintű területfejlesztési koncepció, területi és ágazati tervezési munkák készültek el.

Megváltoztak a belső tényezők:

- módosultak a város gazdasági folyamatai;
- jelentős változáson ment át az önkormányzat feladatköre (intézményfenntartás, közigazgatás, stb.);
- rendelkezésre állnak az elmúlt időszak tapasztalatai, a fejlesztések eredményei;

A fenti változások következtében indokolttá vált a város hosszú távú fejlesztési dokumentumának a Településfejlesztési Koncepciójának (TK) és a középtávra az IVS-nek felülvizsgálata.

A tervezési folyamat a rendeletben rögzítettek szerint, széleskörű partnerséggel valósult meg. Az államigazgatási szervek, az önkormányzatok, a társadalmi és gazdasági szervezetek és a lakosság is részt vett a tervezési folyamatban.
A koncepció elkészítését részletes helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészekből álló Megalapozó vizsgálat elkészítése előzte meg, amely közös tervezési alapot nyújt a településfejlesztési koncepciónak és integrált településfejlesztési stratégiának.

A tervezési folyamat egyik nagyon fontos szempontja volt, hogy a már 2009-ben alkalmazott partnerségi bevonási módok, lakossággal történő kapcsolatfelvétel a tervezési folyamatnak ismét hangsúlyos része legyen. A lakosság és a civilszféra bevonását a tervezés folyamat kezdetétől szorgalmazta és támogatta a Polgármesteri Hivatal. Rendezvénysorozatot indított az önkormányzat, ahol a tervezők és a lakosság, a különböző civil szervezetek változatos programok, és rendezvények segítségével kezdhették meg a közös tervezést.
A „szokásos” tájékoztatón kívül, külön felület került beüzemelésre a település honlapján, ahol folyamatosan követni lehetett a tervezés menetét, információkat lehetett megtudni a soron következő eseményekről.

http://www.budaors.hu/index.php?module=news&action=show&nid=184759

INDÍTÓ SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ A KÖZ/TÉR HÓNAP KERETÉBEN (2016. ÁPRILIS 10.)

A Húsznegyven Budaörsi Fiatal Építészek Műhelye Egyesülete által szervezett Köz/Tér Hónap megnyitóján mutatkozott be először a Budaörs 2030 – Távlatok program a Zichy–majorban. Itt ismertetésre kerültek a tervezett programok, bemutatásra kerületek a tervezők, valamint kötetlen beszélgetésre került sor.

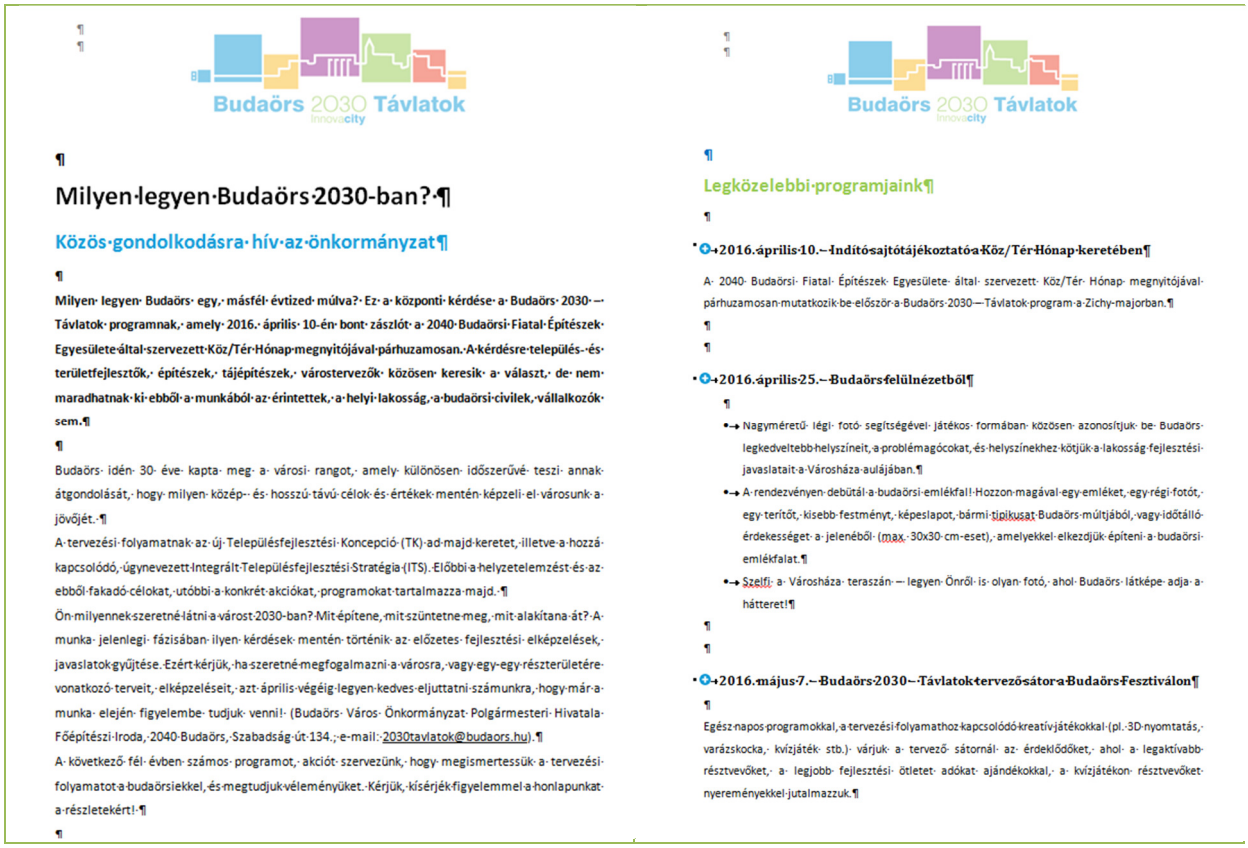

Budaörs 2030 Távlatok

Milyen legyen Budaörs 2030-ban?

Közös gondolkodásra hív az önkormányzat

Milyen legyen Budaörs egy, másfél évtized múlva? Ez a központi kérdése a Budaörs 2030 — Távlatok programnak, amely 2016. április 10-én bont zászlót a 2040 Budaörsi Fiatal Építészek Egyesülete által szervezett Köz/Tér Hónap megnyitójával párhuzamosan. A kérdésre település- és területfejlesztők, építészek, tájépítészek, várostervezők közösen keresik a választ, de nem maradhatnak ki ebből a munkából az érintettek, a helyi lakosság, a budaörsi civilek, vállalkozók sem.

Budaörs idén 30 éve kapta meg a városi rangot, amely különösen időszerűvé teszi annak átgondolását, hogy milyen közép- és hosszú távú célok és értékek mentén képzeli el városunk a jövőjét.

A tervezési folyamatnak az új Településfejlesztési Koncepció (TK) ad majd keretet, illetve a hozzá kapcsolódó, úgynevezett Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS). Előbbi a helyzetelemzést és az ebből fakadó célokat, utóbbi a konkrét akciókat, programokat tartalmazza majd.

Ön milyennek szeretné látni a várost 2030-ban? Mit építene, mit szüntetne meg, mit alakítana át? A munka jelenlegi fázisában ilyen kérdések mentén történik az előzetes fejlesztési elképzelések, javaslatok gyűjtése. Ezért kérjük, ha szeretné megfogalmazni a városra, vagy egy egy részterületére vonatkozó terveit, elképzeléseit, azt április végéig legyen kedves eljuttatni számunkra, hogy már a munka elején figyelembe tudjuk venni! (Budaörs Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Főépítészi Iroda, 2040 Budaörs, Szabadság út 134.; e-mail: 2030tavlatok@budaors.hu).

A következő fél évben számos programot, akciót szervezünk, hogy megismertessük a tervezési folyamatot a budaörsiekkel, és megtudjuk véleményüket. Kérjük, kísérjék figyelemmel a honlapunkat a részletekért!

Budaörs 2030 Távlatok

Legközelebbi programjaink

- 2016. április 10. — Indító sajtótájékoztató a Köz/Tér Hónap keretében

  A 2040 Budaörsi Fiatal Építészek Egyesülete által szervezett Köz/Tér Hónap megnyitójával párhuzamosan mutatkozik be először a Budaörs 2030 — Távlatok program a Zichy-majorban.

- 2016. április 25. — Budaörs felülnézetből
  - Nagyméretű légi fotó segítségével játékos formában közösen azonosítjuk be Budaörs legkedveltebb helyszíneit, a problémagócokat, és helyszínekhez kötjük a lakosság fejlesztési javaslatait a Városháza aulájában.
  - A rendezvényen debütál a budaörsi emlékfal! Hozzon magával egy emléket, egy régi fotót, egy terítőt, kisebb festményt, képeslapot, bármi tipikusat Budaörs múltjából, vagy időtálló érdekességet a jelenéből (max. 30x30 cm-eset), amelyekkel elkezdjük építeni a budaörsi emlékfalat.
  - Szelfi a Városháza teraszán — legyen Önről is olyan fotó, ahol Budaörs látképe adja a hátteret!

- 2016. május 7. — Budaörs 2030 — Távlatok tervezősátor a Budaörs Fesztiválon

  Egész napos programokkal, a tervezési folyamathoz kapcsolódó kreatív játékokkal (pl. 3D nyomtatás, varázskocka, kvízjáték stb.) várjuk a tervező sátornál az érdeklődőket, ahol a legaktívabb résztvevőket, a legjobb fejlesztési ötletet adókat ajándékokkal, a kvízjátékon résztvevőket nyereményekkel jutalmazzuk.

Tájékoztató a köz/tér hónap keretében megtartandó rendezvényekről.

FÓKUSZCSOPORTOS MŰHELYMEGBESZÉLÉS, KEREKASZTAL BESZÉLGETÉS (2016. ÁPRILIS 21.)

A partnerségi folyamatok keretében fókuszcsoportos megbeszélésre került sor a munka indítása során. A beszélgetésen részt vett többek között a HÚSZNEGYVEN Budaörsi Fiatal Építészek Műhelye Egyesület, a Budaörs Óvárosért Egyesület, a BUM Art Budaörsi Művészek Egyesülete, Polgármesteri Hivatal Osztályainak képviselői és lelkes civil lakosok. A résztvevők a következő témák kapcsán egyeztettek egymással:

- *Budaörs és Budapest viszonya:*
- *Közösségi, kulturális terek Budaörsön*
- *Közösségi, kulturális igények*
- *Milyen „a jó budaörsi városközpont?”*
- *Van Budaörsnek Belvárosa? Hol helyezkedik el?*
- *Mitől lesz jó egy belváros?*
- *Melyik utcaszakasz lehetne Budaörs sétálóutcája?*
- *Mi legyen a Templomtéri tömb sorsa?*

A műhelybeszélgetés résztvevői egyetértettek abban, hogy a településen kialakulóban lévő funkcionális alközpontok megtartásával, megerősítésével és az azok közötti (gyalogos és kerékpáros barát) közlekedési kapcsolatok fejlesztésével kialakítható egy olyan belváros, amely kielégíti a lakosság igényeit, és illeszkedik a már kialakult építészeti adottságokhoz. (Egy nagy központi tér kialakítása nem szükséges, és az adottságok miatt nem is megvalósítható.)
Szintén egyetértés bontakozott ki abban, hogy a jelenlegi kulturális központnak tekinthető Templom tér és Zichy major városépítészeti összekapcsolásával kialakulhat egy a jelenlegi funkcionális alközpontoknál hangsúlyosabb városközponti terület. (*Emlékeztető, jelenléti ív 1.sz. melléklet*)

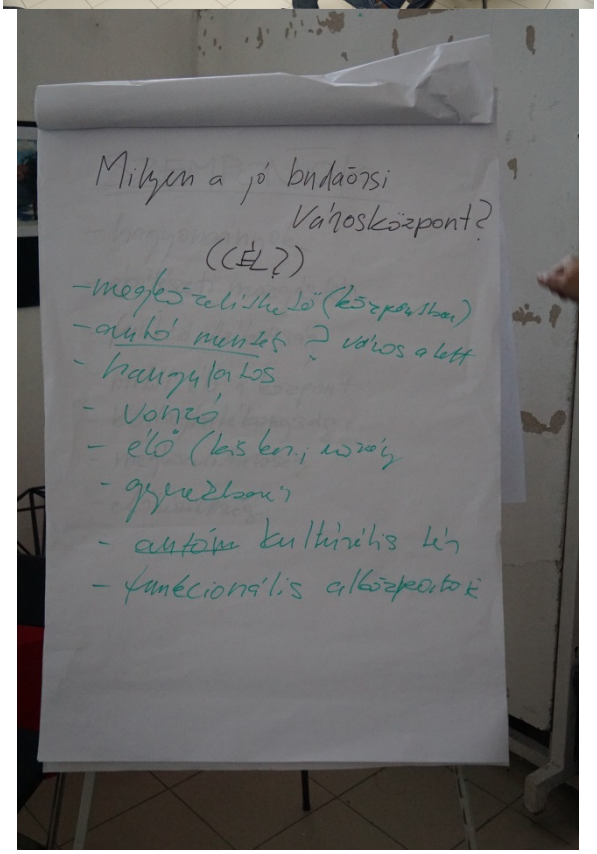

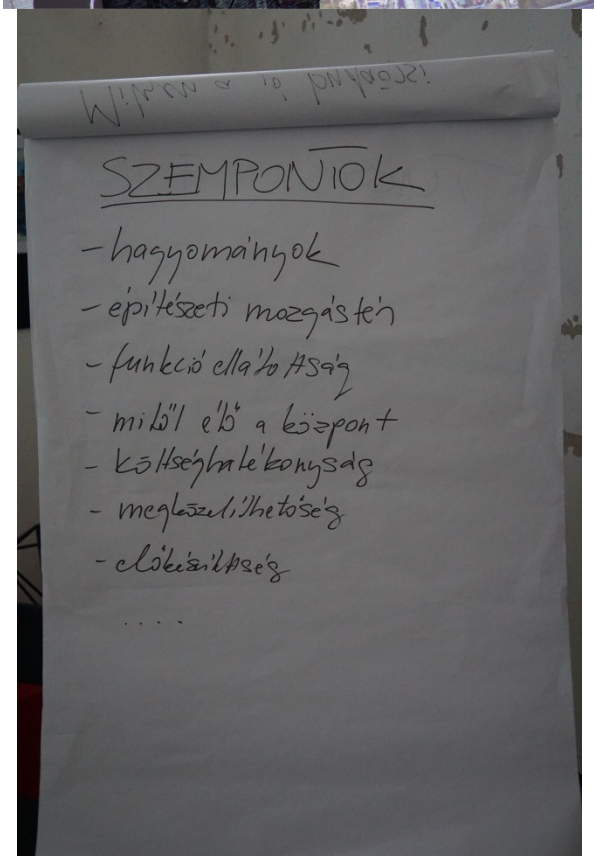

Fotók a 2016. április 21.-i műhelybeszélgetésről

BUDAÖRS 2030 INNOVACITY TÁVLATOK MEGNYITÓ RENDEZVÉNY (2016. ÁPRILIS 25.)

Április végén került sor a 2030 Innovacity távlatok megnyitójára. A Polgármesteri köszöntőt és a tervezői bemutatkozást követően a lakosságnak lehetősége volt arra, hogy a Hivatal aulájának közlekedő felületére ragasztott nagyméretű légifotón beazonosítsa a város kedvelt helyszíneit, illetve a problémagócokat. (ez a felület a tervezés végéig üzemelt) Ezen a rendezvényen debütált a „varázskocka" is, mely nagyméretű kockák segítségével mérte fel a lakosság fejlesztési elképzeléseit, jövőképét, változtatási szándékait. Az így összegyűjtött információk a megalapozó vizsgálatba, a településfejlesztési koncepcióba és a stratégiába is beépültek. (*légifotók információjának feldolgozása, varázskocka összegzés 2.sz. melléklet*)

Fotók a Budaörs 2030 Innovacity Távlatok megnyitó rendezvényről

Fotók a Budaörs 2030 Innovacity Távlatok megnyitó rendezvényről

SWOT WORKSHOP A CIVILSZERVEZETEKKEL (2016. ÁPRILIS 25.)

A megalapozó vizsgálatban elkészülő SWOT analízishez a civil szervezetek együttműködését kérte a tervező csapat. Az önkormányzat segítségével számos évtizedes szakmai tapasztalattal dolgozó civil szervezet került ennek kapcsán meghívásra. A meghívott egyesületek tevékenységükkel jelentősen kapcsolódnak a város életéhez, speciális nézőpontjuk, helyismeretük nagy segítséget adott a SWOT analízis kialakításában. Észrevételeiket a SWOT analízisben és a fejlesztési irányok kidolgozásában is felhasználtuk. . (*SWOT analízis a civil szervezetek képviselőivel 3.sz. melléklet*)

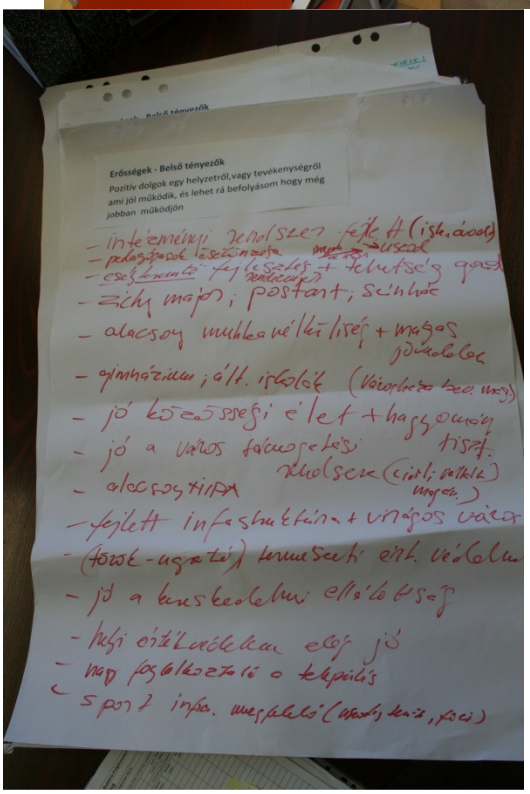

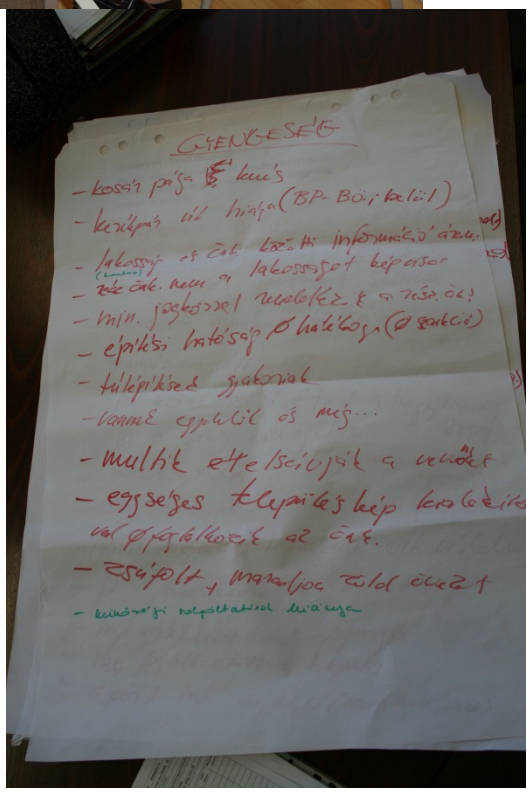

Fotók a SWOT workshop-ról

Budaörs 2030 –Távlatok tervező sátor (2016. május 7.)

Májusban a Budaörsi fesztiválon a lakosságot játékos formában szólítottuk meg a tervezési folyamtokhoz kapcsolódóan. A tervezői sátornál személyes beszélgetésre volt lehetőség a tervezőkkel és a Polgármesteri Hivatal dolgozóival, ahol számos probléma és fejlesztési elképzelés is felszínre került. Folytatódott a „varázskocka” segítségével a lakossági szándékok összegyűjtése, kvízjáték keretében ismerhették meg a résztvevők a település különböző pontjain található értékeket, találhattak rá a város rejtettebb kincseire.
A város fiatal, apró lakosai rajzaikon mutathatták be, és építőkockák segítségével építhették meg milyennek szeretnék látni a jövőben a várost. A rendezvény során szerzett információkat a tervezés során a megalapozó vizsgálatban és a stratégiai tervezésben is hasznosítottuk.

Fotók a Budaörsi fesztiválon megtartott „Távlatok” sátorban történt lakossági részvételről

Budaörs 2030 Távlatok –Jövőműhely tervező sátor, Okos Város Tervezés – nyílt műhelymunka (2016. augusztus 27.)

Augusztusban került sor az „Idesüss” Budaörs napja rendezvény keretében Jövőműhely tervező sátor, Okos Város Tervezés – nyílt műhelymunkára. A lakosság megtekinthette a munkaközi állapotban lévő megalapozó vizsgálatot, párbeszédet folytathatott a tervezőkkel és az önkormányzat szakembereivel. Folytatódott a lakossági vélemények felmérése - a korábban már nagy sikert aratott - nagyméretű légifotón lehetett beazonosítani a város kedvelt, vagy problémás helyszíneit. A lakosok ízelítőt kaphattak abból, hogy a jövőben hogyan, milyen technológiák segítségével működhet egy okos város. Rögzítésre kerültek azok a lakossági javaslatok, melyek konkrétan irányba állítják az intelligens város tervezést.

Fotók az „Idesüss” rendezvény keretében Jövőműhely tervező sátor, Okos Város Tervezés – nyílt műhelymunkájáról

Mellékletek

1.SZ. MELLÉKLET

EMLÉKEZTETŐ
Budaörs Településfejlesztési Koncepció és az Integrált Városfejlesztési Stratégia készítése

Fókuszcsoportos műhelymegbeszélés
2016. április 21.

Időpontja: 2016. április 21.
Helyszín: Budaörs Zichy major
Résztvevők: csatolt jelenléti ív szerint

Megbeszélés összefoglalása
A megbeszélést Dobos Botond a 2040 budaörsi fiatal építészek műhelye egyesület elnöke indította, aki előadást tartott a város településszerkezeti fejlődéséről. Az előadásban a Zichy majorban elképzelt fejlesztések is bemutatásra kerültek. Bezerédy-Herald Balázs a Pro Regio Nonprofit Közhasznú Kft.-től vette át a szót és ismertette az összejövetel célját.
Többek között a következő kérdésekre keresték a választ a jelenlévők:

- Van Budaörsnek Belvárosa? Hol helyezkedik el?
- Mitől lesz jó egy belváros?
- Melyik utcaszakasz lehetne Budaörs sétálóutcája?
- Mi legyen a Templomtéri tömb sorsa?

A műhelybeszélgetés, a közös gondolkodás eredményeként, a következő megállapításokat tették a jelen lévők:
Budaörs és Budapest viszonya:

- Budaörs „egy kisváros a nagyvárosban”. Budapest részeként funkcionál sok tekintetben.
- Bár Budaörsön részben már megvannak, (pl. színház) illetve megteremthetőek lehetnének a kulturált szórakozás feltételei, a lakosság mégis inkább a Budapesti lehetőségeket keresi. Színvonalas előadások ellenére a helyieknek nincs a tudatában, hogy itt keresse fel a színházat. Meg kell vizsgálni, hogy mivel lehetne helyben kielégíteni a kulturális igényeket. Meg kell nézni, hogy a jelenlegi közösségi terek alkalmasak-e az igények kielégítésére.

Milyen „a jó budaörsi városközpont?”

- könnyen megközelíthető mind gépkocsival, gyalogosan, vagy kerékpárral
- hangulatos, vonzó
- minőségi kiskereskedelmi egységekkel ellátott
- gyerekbarát kulturális tér

Közösségi, kulturális terek Budaörsön

- Az itt élők többsége igényelné helyben megtalálni a kulturált szórakozási lehetőségeket.
- Hiányoznak azok a közösségi terek, ahol ezeknek a funkciók jól tudnának működni.
- Nincs egy nagy központja Budaörsnek, több kisebb központot különíthetünk el: intézményi központot a Polgármesteri Hivatalnál, kereskedelmi központot a CBA környezetében, kulturális központ kezdeményt a Templom tér és a Zichy major környezetében. Igény lenne arra, hogy ezek a központok ne egymástól elszigetelten működjenek, hanem új alternatív gyalogos és kerékpáros kapcsolatok is kialakuljanak közöttük. A Szabadság út jelenlegi autós

forgalma, forgalomszervezése akadálya egy olyan közösségi élettér kialakulásának, melyet az itt élők igényelnének. Sokat javult ugyan a helyzet, de még mindig nem kellemes a Szabadság úton sétálni, biciklizni, így az itt lévő üzleteket célirányosan közelítik meg az itt élők többnyire autóval. Így nem tud kialakulni egy élő „fórum", közösségi tér.

- Hiányoznak a minőségi kiskereskedelmi üzletek, üzleti tárgyalásra is alkalmas éttermek kávézók.
- Térszervező központ lehetne egy kisebb piaccsarnok, bár ezt meg kell vizsgálni, hogy valóban életképes lenne-e, mivel a jelenlegi termelői piac működése sem egyértelmű siker.
- Az 1-es út forgalmának csökkentése, alternatív útvonalak kidolgozása elengedhetetlen lenne a közösségi terek működőképessé tételének érdekében.

Közösségi, kulturális igények

- A helyiek kulturális programokra való nyitottsága megvan, egy korszerű színház épületre lenne igény. Esetleg egy multifunkcionális épületre.
- Hiányoznak a fiatalok szabadidő eltöltésére alkalmas lehetőségek, a fiatalok Budapestre járnak szórakozni. Mozi nem működik jelenleg, de a multiplex kínálattal nem is lehet versenyezni. (Mozi működtetésére volt próbálkozás, filmklub látogatottsága minimális volt)
- A kulturális funkció, az É-D-i tengely megerősítéséhez egyre több funkciót kellene vinni a Templom tér közelébe, és Zichy majorba. Olyan funkciókat, melyek a fiatalok szabadidős, sporttevékenységeinek is teret adnak.

Konklúziók

- A műhelybeszélgetés résztvevői egyetértettek abban, hogy a településen kialakulóban lévő funkcionális alközpontok megtartásával, megerősítésével és az azok közötti (gyalogos és kerékpáros barát) közlekedési kapcsolatok fejlesztésével kialakítható egy olyan belváros, amely kielégíti a lakosság igényeit, és illeszkedik a már kialakult építészeti adottságokhoz. (Egy nagy központi tér kialakítása nem szükséges, és az adottságok miatt nem is megvalósítható.)
- Szintén egyetértés bontakozott ki abban, hogy a jelenlegi kulturális központnak tekinthető Templom tér és Zichy major városépítészeti összekapcsolásával kialakulhat egy a jelenlegi funkcionális alközpontoknál hangsúlyosabb városközponti terület.

A következő megbeszélés témái

- Jó példák bemutatása működő közösségi terekre vonatkozóan, hasonló lélekszámú városoknál.
- Miként alakítható ki egy olyan város központi terület, ahol jó lenni és ebből adódóan „képes eltartani" a minőségi kiskereskedelmi, vendéglátó ipari egységeket.
- Városi zöldfelületek, turizmus helyzete.

Budapest, 2016. 04. 25.

Készítette: Gutai Berta

Budaörs 2030 Távlatok

JELENLÉTI

időpont: 2016. április 21.
helyszín: Zichy-major
esemény: műhelymunka, kerekasztal beszélgetés

NÉV	SZERVEZET	TEL.	E-MAIL	ALÁÍRÁS
EGERVÁRI DÉNES	TÖRÖKVGRATÓ PE	+36204116188	chs 973@gmail.com	
Grik Edina	Böh. Önk.	20-216-6998	Grik.edina@budaors.hu	
VÁRI ATILA	BÖRS. PH.	20-220-56-42	VARI.ATILA@GMAIL.COM	
SZABÓ SÁNDOR	BÖRS. PH.	+36204420993	SZABO.SANDOR@BUDAORS.HU	
KOVÁCS ZOLTÁN		+36302416666	kovacszoltan505@gmail.com	
Demszky Anna	Illyés Gimn.	20 941 0555	ademszky59@gmail.com	
Nádasdy Gábor	Fókusz csop.	30 327 9336	nadyvere@gmail.com	
MOLNÁR SZILVIA	fókusz csop.	20/3658857	molnarszilvia@gmail.com	
TAKÁCS KRISZTINA	2040	30-9915960	iroda@membrane.hu	
TAKÁCS TIBOR	2040	30-3116305	— " —	
GUTAI BERTA	PRO RETIO	20/216-7770	gutai.berta@proretio	
DOBOS BOTOND	2040	30/4938718	business.vent@gmail.com	
SOMOGYI FERENC	BUM ART	20/4913849	somogyi.feri@gmail.com	
Pucz Dani	2040	30/9722590	PUCZDANIEL@GMAIL.COM	
ZIMONNÉ VIRT ÁGNES	2040	20-234-7024	VIRTAGNES@GMAIL.COM	
DR DOBOSNÉ GERZSON JUDIT	2040	30-9811421	gerzsonyi.judit@gmail.com	
ROHÁN JUDIT	2040	20-7704113	rohanyudit@gmail.com	
Tarnowski Istvánné	Böh. Önkorm. 2040 Egy.	06-70/779-2662		

2.SZ. MELLÉKLET, LÉGIFOTÓK INFORMÁCIÓI

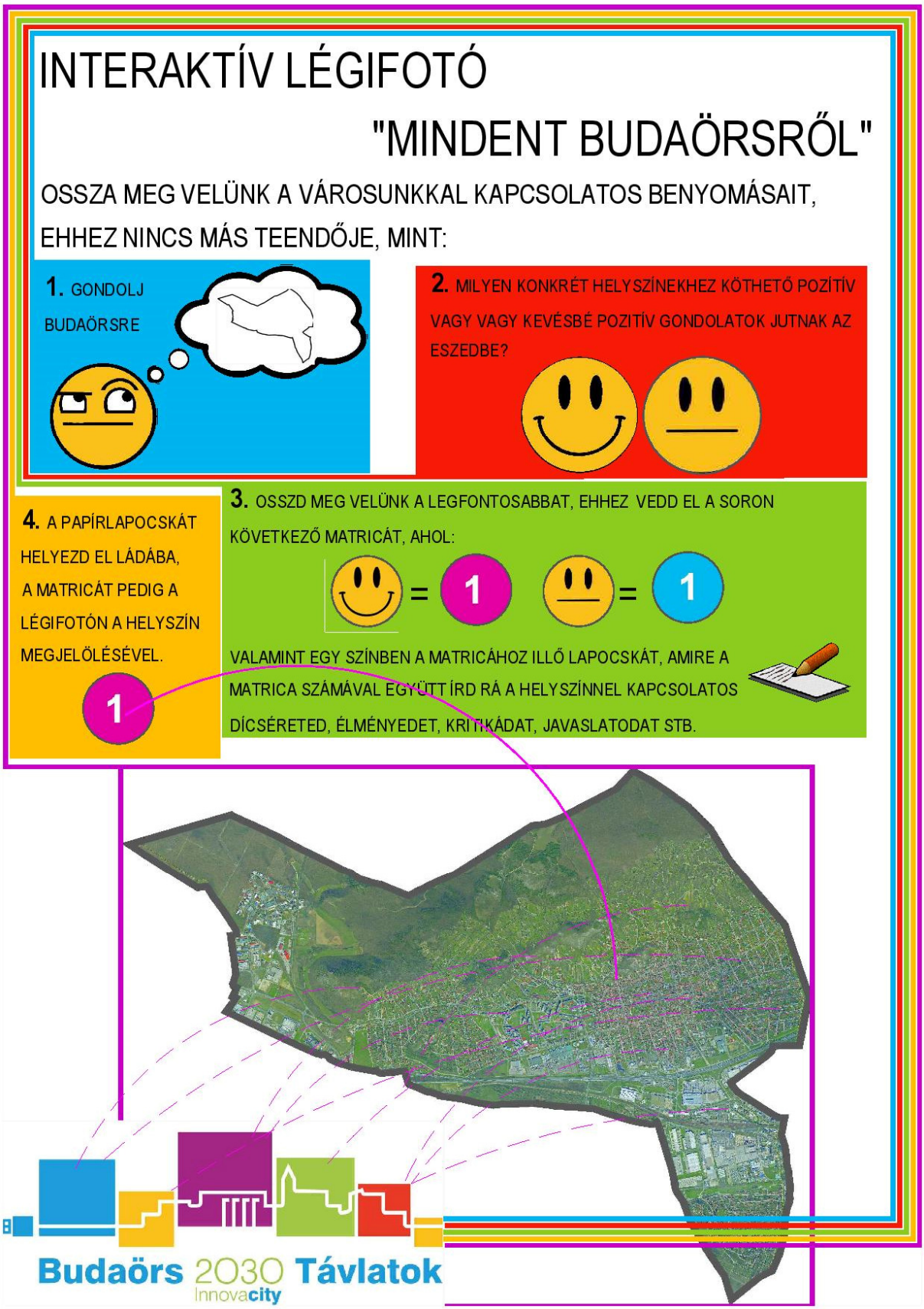

Ami jobban is működhetne:

1. A nem létező Bauhaus építését nem támogatjuk!

3. Az erdő irtását nem szeretnénk! A Bauhaust nem engedjük!

6. A vasút szerepe Budaörs tömegközlekedésében nem túl nagy. Az állomások nagyon kicsik, a buszok hatóköréből a ráhordás majdnem lehetetlen. El kellene gondolkodni egy vasúti megálló létesítéséről a Törökugrató környékén. Ezzel jelentős tömeg kapna gyors kapcsolatot Kelenfölddel és elvinne a buszoktól bizonyos tömeget.

8. A főút átmenő forgalma reggel és délután rendkívül nagy és zavaró. Egy olyan kerülőutat kellene végre megvalósítani, amely hatékonyan tudja elvezetni ezt a forgalmat. Ez pedig olyan lehet, ami akár közlekedési lámpáktól mentes

91. Munkaidő elején-végén nagy dugók szoktak itt lenni, olyankor mi is belekerülünk hazafelé tartva. (Mátra u.)

41. Sárkánystart hely szuper kilátó lehetne, most eléggé avult és a környezetbe esztétikailag sem illeszkedik.

2. Nagyon hiányzik egy P+R parkoló valahol a végállomás, vagy a Budapesti út környékén.

100. Ne vágják ki az erdőt, mert akkor nem lesz csend! Nem kell új áruház!

10. A Farkasréti út Budapesttel való együttműködéssel megvalósított teljes hosszban való járhatóságának megteremtése. Ezen akár tömegközlekedés is jó lenne. A budaörsi véget kellene rendezni, esetleg a Tulipán utca felé.

30. Budaörsi helyi kisbusz hálózat bővítését szeretnénk.

90. A színház épülete nem méltó rendeltetéséhez megjelenésében.

7. Maradjon itt zöld erdő, mert nélkülözhetetlen a közeli áruházak, az autópálya forgalmának ellensúlyozására. Vétek lenne hosszú évek során létrejött értékeket pillanatnyi érdekért feláldozni.

4. Tárjuk fel Csík várát és építsük vissza! Budapest közelségében egy koraközépkori (vagy régebbi) vár rendkívüli turisztikai lehetőségeket jelent. Kulturális programok sorát szervezhetjük rá. Vadas Szabolcs

44. Bicikliút a Budakeszi-árok mentén Budakeszire.

20. Muskotály utca – Ivóvíz fejlesztés!

5. Budaörsi Repülőtér katasztrofális állapota, ami nem is Budaörshöz tartozik, de zajterhelése és „esztétikai” terhelése is minket érint, nem beszélve arról, hogy az ember elszomorodik egy ilyen építészeti remek avulása láttán.

28-29. Csipke mintájú zebra.

40. A lakótelepi autóbusz végállomás meglehetősen leharcolt. Ráférne egy jelentős felújítás úgy, hogy az utasokat nagyméretű nyitható/tárható tetőkkel kellene védeni eső, nap ellen. El kellene gondolkodni az Auchan irányába való aluljáró létesítéséről is. Ezt a Baross út megnövekedett forgalma is indokolni fogja!

13. Bálvány fák szorítják ki a honos növényeket. Senki nem foglalkozik a visszaszorításukkal.

50. Zajvédő fal hiányzik nagyon! Vonatra is vonatkozik!

33. Padok hiányoznak (szép a tulipán stb. beültetés)

11. Nincs nyitva mindig a focipálya.

6. Nincs bicikli út Kamaraerdő és Budaörs között.

19. Patkányok vannak a háznál és a tulajdonos nem intézkedik.

24-25. Padok, pihenőöblök, függőágyak (Ausztriában sok ilyen van).
23. Régen volt repülőtéren repülőnap, koncertek.., ez hiányzik.
37. Bicikliút B.keszi felé (zöld övezet irányába).
17. M4-es metróvonal Budaörsig meghosszabbítása. Ezáltal jelentős forgalom csökkenés, környezetszennyezés csökkentés érhető el (kipufogó gázok, zajszennyezés terén).
35. Az itt lévő szobrot sokan nem értjük…
36. Törökbálinti tó közelségét ki lehetne használni (bicikli út stb.)
38. Kérünk biciklis utat vagy a Gyári úton vagy máshol Budakeszi felé!
39. Játszóterekhez, parkrészekhez biciklitároló (nem csak ide mindenhova)!
21. Nagyon hiányzik itt egy széles erdősáv, amely ellensúlyozná a pálya zaj- és légszennyezését.
41. A pálya melletti Szerviz utat bekötni az Egér úti felüljáróba! Pokorny Péter
27. A Városháza előtti befelé (Bp) menő buszmegállót vissza kellene rakni a régi helyére, vagyis a lakótelepi oldalra. A mostani megoldás a legtöbb utast generáló lakótelepieket kényszeríti fölösleges gyaloglásra.
90. Ezt a körforgalmat ritkán gondozzák.
18. Nincs a terület gondozva, pedig régen árvaház volt, lehetne műemlék kis pihenő parkkal.
42. Ha élhető várost akarunk, a Főutcáról a forgalmat a Bretzfeld úttól a Klementisz L. útig a Baross úton vezetném el! Pokorny Péter
72. Református templomépítés.
96. A Hegyalja út aszfaltozását csinálják végig a Domb utca irányába.
95. A Hegyalja utat (emelkedőt) a Domb utca irányából szélesítsék ki két sávra!
95. Parkolási lehetőség nagyon szűkös, napközben szinte lehetetlen. Bővítési lehetőség a Városháza mögötti üres területeken?
97. Legyen végre Budaörsnek egy szép, sétálható, kulturált főtere, amivel büszkélkedni lehet.
22. Uszoda: A strandrészen legyen olyan medence is, ami mélyebb, de nemcsak úszni tudóknak van (nagyon mély medence). A pancsoló szuper!
16. Szép gondozott a játszótér, de 2-3 pad elkelne még (felkapott hely lett).
14. Önkormányzat mellett működjön a „csobogó-patak” tavasztól őszig. Nem szép látvány lefedve v falevelekkel teli jó időben. Jó kis beszélgetős, elmélkedős hely lenne vele.
31. Erdősávot ide is!
15. Nincsen szoptatós sarok, szoba a védőnő és a gyermekorvosi rendelőben. Feltétlenül szükség lenne rá!
92. A lebontott házak helyére modern épületeket építenek, nem őrzik meg a régi házak hangulatát. Nincs városi életre alkalmas/kialakított központ.
61. Szőlőhegy utca lakói kérik szépen az utca korszerűsítését tisztelettel!
26. Legyen pad a hegytetőn, többen szeretnek ide felsétálni. Jó lenne megpihenni.
79. Hegyalja útra panoráma padokat kihelyezni.
84. A Hegyalja utcába gyalogos lépcsőt lehetne kialakítani.
89. A Városháza és a Hegyalja út közötti ároknál turista utat kiépíteni!
81. Lenne egy nagy kérésünk. A Budaörs Szőlőhegy utca leaszfaltozását kérjük, mivel évek óta mindig négy itteni lakos nehéz körülmények miatt (sár, rossz út) közlekedünk.
94. Hegyalja u. lefele menő szakasza Odvashegy u. felé: nagyon nagy szükség lenne egy normális kiszélesített, aszfaltozott útra. A forgalom megnövekedett, csak egy autó fér el a kialakított úton,

gyalogosként a bozótosba vagy 1-2 kialakított kapualjba (szerencsés esetben) kell lehúzódni. Autósként pedig igen kellemetlen egy szűk, rendkívül meredek szakaszon letolatni, ha pl. pont elindult egy másik autó. Az visszatolatni nem tud a meredekség miatt, a letolatás pedig ugyancsak nagyon veszélyes. A tél is problémát okoz gyalogosként a kialakítatlanság miatt. Kérem vizsgálják felül a lehetőségeket, hosszú évekkel ezelőtt leadtuk már a telkeinket az útépítés javára.
32. Igazi köztér hiánya, amire büszke lenne Budaörs. Ami jó: helyi vállalkozók kezdeményezései: szertár, füstöltáru, svédbolt, régiség bolt.
43. A város 1/3-át nem érinti (a 88-as Törökbálinti busz kivételével) a Budapesttel való tömegközlekedés. Ráadásul a lakótelepet is túlterheli a jelenlegi végállomás. Néhány járat végállomását áthelyezném Budaörs nyugati végéhez!
34. Épülő templom látványa „borzalmas”, nincs befejezve (még jó, hogy nem a Patkó u-i zöld övezetre épült).
53. Mióta megcsinálták a Muskotály utcában az utat, a hegyről lefelé száguldoznak az autók. A gyerekek sokszor bicikliznek, játszanak kint, és az autósok nincsenek rájuk tekintettel. Jó lenne, ha a lejtő aljára, a Muskotály u. 50. elé olyan forgalomlassító ládákat tennének ki, mint a Víg utcában. Ez megfogná a lendületet, és talán csökken az esélye annak, hogy valamelyik gyereket elcsapják.
49. Újításra szorul a hely, de nagyon szupi!
73. Majdnem mindenki goromba!
59. Kéne a sulihoz egy nagyobb játszótér és egy cukrászda, meg kellene az iskolai büfében egészséges dolgokat árulni pl.: alma, meleg szendvics, és meleg étel és kellene ételt csinálni ebédre.
48. Hársfa utca: legyen kerékpárút/ ösvény és parkolásra kijelölt sáv, vagy ne lehessen parkolni, most így nagyon kockázatos, balesetveszélyes.
199. Suli nem túl jó.
46. A Budaörsi „tó” lehetne egy halastó/csónakázótó a szabadidőpark a mostani gondatlan állapothoz képest.
47. A nagyközönség számára megújítanám az Odvas-hegyi felső utat, amit „Kilátó út”-nak nevezném el. Mert innen csodálatos panoráma nyílik Budaörsre.
56. Rosszat álmodtam otthon.
150. Budaörsi Evangélikus Templom.
69.o. Hársfa-Stefánia-Törökbálinti út: rendkívül veszélyes közlekedési csomópont autósok, gyalogosok, kerékpárosok számára! Legyen lámpa, vagy pici körforgalom!
X. Maradjon itt is zöld erdő, nélkülözhetetlen a közeli áruházi forgalom és az autópálya ellensúlyozására. Vétek lenne feláldozni pillanatnyi érdekekért.
x. Kesjár Csaba iskola: szerintem a felsős udvarra is kellene pár játék pl.: torony csúszdával, rendes mászóka, stb.

Ami jól működik

81. Máriavölgy utca a kedvenc utcám Budaörsön. Tágas, szellős, élhető, zöld, virágos, hegyek között, játszótere van. Gyönyörű utca.
50. Logi Scool nyári táborok.
80. Kálvária domb nagyon hangulatos, zöld, nagyon jó odasétálni. A kis tér a lábánál csinos, jó leülni ott egy padra.
77. Tamás bácsi (Katus Tamás)
42. IKEA!!!- Köszönjük, hogy vagy!
30. Városháza, Önkormányzat – Mindig segítőkészek!
37. Suhajda cukrászda- Finom sütik!
34. Néró M5- Olasz autók háza a legkorrektebb szerviz, tisztességes árakkal és munkával! Maximálisan elégedett vagyok velük!
25. Farkas-hegy: Kirándulás az erdőben szép, tiszta környezetben. Nagyon szeretjük.
45. Mindszenty Óvoda
59. Azért jó, mert ott lakom.
70. Ide kell egy körforgalom.
28. Nagyon elégedett vagyok a Hivatallal: ahogy kinéz, akik benne dolgoznak! Nagyszerű gárda, maximális kiszolgálás.
40. Azért jó, mert ott lakok.
97. A patak part mentén 3 foci pálya van, szeretnénk/javasolunk egy kosárlabda pályát.
69-96. Lakossági növényes kert a Budapesti Közösségi Kertek mintájára, akár itteni kondíciókra.
62. Scheithauer Séd Imre
27. Finom volt a tojásos noki.
42. Ide jártam általános iskolába, szép volt.
88. Az uszoda falára és kerítésére kifestő (falfestő pályázat) akár Kazincbarcika Színes Város.
23. Vasútállomás tragédia, nincs parkoló, nem tölti be elővárosi vasút funkcióját.
91. Kesjár iskola- modernizálni kellene.
2. Uszoda: kicsi a kapacitása, az iskolások jó, hogy használják, de „miattuk” nincs szabad úszósáv hétköznap délelőtt és kora délután.
82. Odvas-hegy, Kő-hegy különleges növényvilága: kopárosok.
32. Friedmann maradjon, ahogy van most.
3. A város jelképe, bár több védelmet érdemelne.
52. Játszótér! Köszönjük!
92. Kakukk-hegy: Imádok itt futni! Jó, hogy vannak itt ilyen helyek!
61. Minden gazdag város rendelkezik egy impozáns Városházával. Ilyen pl.: külföldön a stockholmi vagy az oslói, berlini, stb., de Mo-n a szegedi, karcagi, pécsi. Ide csatlakozik immáron Budaörs is. Üzemének elmúlt 10 éve alatt egyre jobban sikerült belakni.
47. Budaörs Muskotály utca Kíváncsi Kert nagyon jó ötlet! Ilyen irányú ötletek nagyon hasznosak. Támogatandó a helyben megtermelt friss termékek.
31. Budaörsi-hegyek: természet közelsége, mintha nem is Bp. mellett lennék 5 percre.
51. Máriavölgy hangulatos, görbe utcái, pincéi + változások nem lerombolják őket, hanem felújítják.

9. Itt találkoztam először a szerelmemmel.
21. Zöld környezetben vendéglő-negyed a bécsi „Grinzing” mintájára.
7, 16,17, 14, 15, 19, 18. Szeretem az erdőt es az otthonom. Zöld fák, friss levegő és csendes nyugalom!!! Gubrich Mónika 2040 Budaörs Zsálya 1/A.
1.Ez a tér a város szíve!
2. Csíki-hegyeket nagyon szeretjük, jókat lehet arrafelé kirándulni. Fontosnak tartjuk a kiránduló utak, sétautak karbantartását.
4. Szeretnénk, ha lenne még egy gimnáziuma Budaörsnek és a gyerekeknek nem kéne a városba beutazni.
11. Gyönyörű utca Budaörsön, itt kérte meg a férjem a kezem, ezért mi „Lánykérő völgynek” hívjuk.
10. Szuper, hogy van itt autópálya-kijárat, 2 perc alatt kiérünk otthonról a sztrádára.
26. Szép, gondozott a játszótér, rendszeresen nyírják a füvet, gereblyézik a homokot. Új burkolatot kapott a focipálya is. 1-2-3 pad elkellene még, felkapott hely lett, kis ovisokat, alsósokat is szoktak ide hozni környező ovikból, suliból. Hétvégén itt parkolnak a kirándulni indulók, várakozásig itt játszanak.
66. Az Illyés életem iskolája! Köszönöm, hogy vagy nekem.
188. Az önkormányzat eddig mindig mindenben a segítségemre volt. Kedvesek, készségesek a dolgozói. Eddig mindig mindent el tudtam intézni, náluk-velük. A második a kérésem/kérdésem/javaslatom- de még inkább az álmom: ha egyszer lehetne itt újra egy tó, ahogy régen is volt a lakótelep és a Terrapark helyén. Csapadékvíz most is kerülne bele. A békák kurittyolása, a nedves illat mindent megérne! Társadalmi munkában szívesen segítenék a létrehozásában, ápolásában, fenntartásában! Üdvözlettel: Nagy Gabriella, Som út 21. (30/487-0986)
147. Kovács u. 15. Csuda jó itt lakni!
49. Jó kis kirándulóhely.
38. Az új játszótér
58. jó hely
21. Fenyvesben sétálunk az ovival.
84. Kedvenc házam és a kedvenc épületem.
68. Osszanak csokit a bejáratnál.
63. A Szabadidőpark számomra a családommal eltöltött idő remek színtere, nagyszerű hely a kikapcsolódásra, rekreációra! /Egyértelmű volt, hogy rózsaszín lapocskára írok, de sajnálattal tapasztalom, hogy a Parkban sokszor dohányzó, alkoholizáló fiatalok, kutyasétáltató felnőttek is járnak./
131. Jókat úsztunk tavaly nyáron.
36. (egy rajz)
107. Barátaimmal játszunk az oviban
104. Víg utca
106. Vackor óvoda
109. Legjobb pólónyomó
111. Konkrétan semmi élmény nem köt ehhez a területhez, bár szeretném! Régen volt Budaörsön egy tó, tudtommal a négyemeletes házak és a Terrapark helyén. Van rá esély, hogy esetleg ezen a területen, vagy bárhol Budaörsön helyreállítsák annak a hajdani tónak legalább a töredékét?
108. 2 gyermekem kedvenc iskolája volt a Herman, imádták!

146. A Leopold Mozart Zeneiskola, Madarász Katalin ig. nő, s az egész tanári kar a gyerekek életének meghatározó szereplői.
144. Imádom a gimnáziumomat. Remélem az önkormányzat továbbra is támogatja.
64. Szuper a játszótér
143. Azért szeretem ezt a helyszínt, mert minden tesiórán ott játszunk.
145. A templom, az egyházközség, a plébános atya és a segéd plébános, sok öröm, sok igyekezet, jó közösség.
191. Zippel Zappel ovi rendezett.
142. Városi Uszoda rendezett
136. Kő-hegy: mindig ott voltunk a családdal.
67. Jó táborok vannak itt.
56. Család-barát munkahely
141. Apa és fia első hegymászós élménye, amikor még csak 4 éves volt az ifjabb Túrista.
135. Jó bringázni a Decathlonban.
133. Egyszer apa megvette nekem JAY kocsiját.
132. Vackor ovi, egyszer anyukám jött velünk kirándulni.
24. Jó kirándulóhely.
54. A város legszebb része szerintem a Kőhegy és építményei! 4 éve élek a városban és imádom ezt a csodálatos helyet!

Szám nélküliek

x. Működőképes szervizút.

x. Vágják le a gazt

x. Szeretem, mert itt lakom.

x. Nagyon szép és tiszta város. Sehol egy szemét. Sehol nincs parlagfű! varjasima@gmail.com

x. Korszerű játszótér a Delelő utca végén! Ott is laknak!

x. Művészeti Lovagrend(okt. 31-es) pályázat.

x. Patkó u. 7.

x. Szeretünk itt élni! Rita Gábor

x. Így jó, nekem tökéletes.

x. „Az a szép, fényes Budaörs” Törökugrató és „világítótorony” megvilágítása.

x. Régi posta épület az, ami szerintem felújításra szorul. Lehetne benne digitális közösségi ház.

x. Összefüggő és járható kerékpárutak.

x. Templomtéri Tunel (30/467-1460)

x. Evangélikus Templom

x. suli

x. Budaörsi tanoda

x. Kő-hegy

x. Farkasréti úti Pagony óvoda

x. Fenyves, ahol a szülinapom van

x. Városi uszoda, Kő-hegy

x. Illyés

x. Fenyves

x. Lagermax

x. Kő-hegy

x. Hajrá Budaörsi tanoda!

x. házunk

x. Kesjár Csaba Ált. isk.

Budaörs 2030 Távlatok

JELENLÉTI

időpont: 2016. április 25.
helyszín: Városháza nagyterme
esemény: műhelymunka, kerekasztal beszélgetés

NÉV	SZERVEZET	TEL.	E-MAIL	ALÁÍRÁS
Schnier Mária	Levegő Munkacsoport	411-0509	schnier@levego.hu	
ZOBOR ANDRÁS	KAMARERDŐ ÉRDEKVÉD. EGY	+36 30 210-1263	andras.zobor@gmail.com	
KOPA ANIKÓ	KAMARAERDŐ-ÉRT ÉRDV. EGY.	+3620 377 0210	kopaaniko@freemail.hu	
Marán András	Kamaraerdőért Köz.Véd. Egy.	(70) 2349157	marazbandi@gmail.com	
HAJNAL JÓZSEF	~ " ~	23-430-724	hj3@freemail.hu	
Egyenszegi Magdolna	TEEKE	06202[illegible]	magdolna.e@t-online.hu	
MOLNÁR JÓZSEFNÉ	ÓVÁROSÉRT EGYESÜLET	06204172580		
ZIMONNÉ VIRT ÁGNES	2040	20-234-7024	VIRTAGNES@GMAIL.COM	
Steinhauser Klára	Óvárosért	20 484 9951	k.steinhauser@freemail.hu	
Patáki István	Városvédő		pataki.istvan@freemail.hu	
Vándor Andrá	BVE.	20914 9229	vandorandras@[illegible]	
MOLNÁR JÓZSEFNÉ	BUDAÖRS ÓVÁROSÉRTEIN.	06204172580		
Dobos Roland	2040	30 493871[illegible]	[illegible]@gmail.com	
Szőke Csaba	2040	30 182 6389	[illegible]@gmail.com	

2.SZ. MELLÉKLET, VARÁZSKOCKA INFORMÁCIÓI

Szeretek itt élni, mert…

- Sok szép emlék köt ide
- Emberléptékű város (6), Köszönnek egymásnak az idegen emberek is
- Jók az intézmények (2), sok a program (3)
- Itt születtem és ez a világ egyik legjobb adottságú városa
- ideális tájfutó terep tele rejtett kincsekkel
- Befogadó, toleráns város
- Az egyik legélhetőbb város (2), Budapest peremvárosaként is!
- Minden van Budaörsön (2) (üzletek, kávézók, színház, uszoda, babajóga, babaúszás, babamasszázs)
- Sokan Budapestről járnak ide intézni dolgokat
- Erdő kirándulható (4), nyitott légkör
- Nyugodt (2) és csendes hely
- Szép a város és érdekes helyek vannak. (5)
- Jók az iskolák (2) (pl. Juhász Gyula Gimnázium)
- 70-es évek óta lakom itt és a város rengeteget fejlődött az évek során
- békés
- Jó a polgármester
- Régészeti Múzeum
- lehet lovagolni
- közel van a munkahelyem
- Jó levegő! (3) Szüleim emlékére jöttem vissza.
- Sok lehetőséget kapni
- Nagyon megfogott a szépséges és látványos környezet!
- Itthon érzem magam, egy élő, fejlődő közösség részének
- Baba és családbarát
- Közel van minden (óvoda, bölcsőde, iskolák, hipermarketek, stb.)
- Kevés olyan dolog van, amit nem lehet itt helyben elintézni.
- Egészségközpont is van.
- Gondozottak a játszóterek.
- Tavasztól őszig szép virágok(at) nyílnak/ültetnek.
- Főváros közelsége (4)
- Van színház, strand, uszoda
- Figyelembe veszik/ kikérik a véleményemet.
- gyönyörű természeti környezet!
- Nagyon pezseg a kultúra!

Szeretek itt élni, mert… ☺

- Közel van a játszótér
- jók az emberek
- mindig süt a nap
- itt lakik a kutyánk

Budaörs 2030-ban…

- Megmaradnak a jó színvonalú fesztiválok
- Rendszeresen tervezünk várost együtt
- Állatbarát
- Legyen egy jó mozi
- Jó, igazi közösség
- Az unokáim lakhelye!
- Árnyékos játszóterek + strand
- Okos város lesz Magyarországon. Új közösségi terei lesznek. Lesz ingyen wi-fi.
- Lehessen kisfiam lakhelye is, 10 éves korom óta élek itt, ide jártam iskolába (gimibe is), itt is dolgozom. Lehetne jobban kívánni 2030-ra? Lehessen olyan turisztikai hely, amely közkedvelt: kirándulás, túrázás.
- Jelenleg hiányzik egy szép nagy köztér, nagyobb park …
- Ne épüljön be! Legyen, maradjon szép környezete,tiszta levegője!
- A Szabadság út és a Templom tér legyen szép, igényes, kevesebb legyen az autó és parkoló a felszínen.
- Free Wi-fi a köztereken.
- Digitális közösségi tér a régit posta épületében
- Javaslom, hogy építsük vissza a Csiki várat. Turisztikailag jelentős lökést adhatna településünknek.
- M4-es metróval Budaörsig lehet eljutni.
- Közösségi tér : kilátó legyen az Önkormányzat lapos tetején.
- Legyen iskola (ne csak óvoda) Kamaraerdőben is.
- Sok kis köztér a szervízutak helyén.
- Megmarad a jó tömegközlekedési összeköttetés.
- Metró kijön Budaörsre.
- Minden lakott területen vezetékes víz folyik XXI. század Európában
- Tiszta Csillagvizsgáló
- Szemétmentes lesz!
- Energia önellátó lesz
- Bicikli utak
- Uszoda
- Mozi
- 4-es metró meghosszabbítás Budaörsig!
- Tiszta, csendes, boldog város békében élő emberekkel.
- Ugyanolyan tiszta, mint most. Friss levegővel.

Budaörs 2030-ban… ☺

- repülőautók lesznek
- szeretnék építészmérnök lenni
- találkozunk Cristiano Ronaldo

Budaörs legjobb helyei…

- Templom tér (5)
- uszoda (6)
- Kőhegy (9)
- Fenyves (2)
- Játszótér (5)
- Sorrento sziklák
- Város klub
- Művelődési ház
- Decathlon (2)
- Strand (babaúszás, játszósarok, kávézó, menü ebéd szuper) (2)
- Suhajda Cukrászda (2)
- Kálvária (5)
- Törökugrató (2)
- Juhász cukrászda (3)
- Sportcsarnok (2)
- Szamos (2)
- Az Akácos út
- kosárpálya
- Odvas hegy (2)
- Hegyek (2)
- focipálya (3)
- Könyvtár
- Kesjár Csaba Ált. Isk.
- Farkasréti óvoda
- PostArt
- Kőhegy templom
- Ifjúság utca, park
- Hegyek,
- Szekrényes,
- Lakótelepen a PIAC kezdeményezése, főleg, amikor programok is vannak.
- Farkas-hegy (2)
- 1. sz. iskola
- Ikea, De Caterina

Budaörs legjobb helyei… ☺

- mert Zorka itt van velem és itt vagyunk
- Mc Zsolti Stúdiója
- Kocsma
- fagyizó
- Legjobb barátnőm Lencsi otthona
- MCB a barátommal
- A Városháza azokkal a kedves dolgozókkal együtt! SZUPER!! ☺

Én máshogy csinálnám…

- Legyen mozi, színház külön épületben.
- Játszóház
- A Gödör (2)
- Vigyázni a természeti értékekre (a Hegy beépítettsége)
- Mentsük meg a Kőhegyet!
- A jelenleginél jóval több gyalogátkelőhely pl. az Ifjúság utcában legalább 4 átkelő kellene! pl2. a kerékpár utakat.. elég lenne egy sárga vonal és 30-as táblák!
- Budaörs ifjúsága (is) megérdemelne egy külön Műv. Házat!
- Ne legyen több multi!
- legyen több zöldfelület
- Több program.
- Túl sok a beépítés
- Kis kápolna mellett a keresztet is kivilágítással lássák el!
- A Terrapark Kft-nek nem irodákat kellett volna megépítenie! Hanem több parkot és sétálókat az Ifjúság u. parkba több padot kellett volna kitenni
- Az iskolákban bevezetném a lovaglást
- A budaörsi gyerekek prioritást élvezzenek a budaörsi intézményekbe (óvoda, bölcsi, iskola)

Én máshogy csinálnám… ☺

- lehetne mindenhol csobogó
- Szarka Dani szeretne repülőt.
- a szülinapi partikat
- zene

Jó lenne, ha 2 éven belül megvalósulna…

- Turisztikai központ, szervezettebb kirándulási pontok, látványosságok (egy szép tó, patak.. stb. hiányzik, az önkormányzatnál se működik a korábbi csobogó..)
- Közösségi terek, sétálóutcák kialakítása (4)
- Park
- Szobor –> Budaörsre jellemző, nagyobb szökőkút
- hegyen pihenők (Ausztriában pihenőparkok vannak kiépítve: függőágy, sok pad, persze más az ország kultúra)
- kilátó
- Lakatfal
- Templomtér nagyobb hangsúlyt kapna (4), körülötte sétáló út (2)
- Ahol hiányzik még bicikliút azt megvalósítani + biciklitárolók (játszótereknél, parkrészeknél)
- Városközpont
- Önkormányzat teraszrész (út felé is) -> kiülős hely
- buszközlekedés
- Több focipálya a gyerekeknek
- piac a Templom tér környékén
- több játszótér a Kőhegyen
- ELTE gyakorló
- Mozi (4)
- A szervízút rácsatlakozna az Egér útra
- A jelenlegi busz végállomás helyén újra Tó legyen!
- Kamaraerdőből átszállás nélkül eljutni busszal a Kesjár Csaba Ált. Isk.-ba
- Uszoda
- Szóda árusítás Budaörsön (sajnos megszűnt)
- óvoda, iskola Kálvária tér
- útépítés
- vízhálózat kiépítése fent az Akácos, Meggy, Felső-Szállás u-ban
- még több fa és virág
- Szoptatós babaszoba az Egészségházban
- Árnyékos játszóterek
- Az út alá vezetni az autókat, garázs
- Kulturális központ! (nem az Önkormányzat a jó helyszín a koncertnek, „szabad rendezvényeknek”, Ifjúsági Ház, Műv. Központ jó kezdeményezések de lehet haladni a korral, pl. Közösségi Ház= Szocreál.)
- környezet-és lakosbarát szúnyogirtás
- Művelődési ház
- Közbringa
- Sétálóutca a szervízúton
- Hollósy cukrászdánál lenne lámpa (közlekedési)
- Bicikliút Kamaraerdő és Budaörs között
- Legyen több játékbolt és élelmiszerbolt
- több játszótér, sok park
- Hegyalja úti Domb utca felőle emelkedő (38%) kiszélesítése
- Legyen a településnek saját hulladék udvara és hozzá feldolgozó
- Legyen több közösségi tér! Maradjanak meg a zöld felületek (2) és a régi építészeti emlékek. (2)
- Kosárpálya
- még egy jó gimi
- A piacnak központi hely, nem parkoló (2)
- hang gátló falat az autópálya mellé
- Sétáló utca

- Farkasréti út Pagony óvoda felújítása
- Óváros felújítása
- Lovaglás
- Uszoda-Templom tér jobb gyalogos összeköttetése
- Legyen szökőkutas szobor
- Auchan
- 4-es metró terv meghosszabbítás
- Gokart pálya
- Múzeum
- Bungeejumping
- Kalandpark (3) – kötélpálya
- Bowling pálya
- mini golf
- hullámvasút
- Kulturális központ : koncertek,rendezvények, disco (2)
- Nagy park : kalandpályával, tóval, játszótéri játékokkal
- Élményfürdő elemek a strandon.
- Naphegy u. tetején játszótér létrehozása.
- Naphegy u. kutyásoknak kakis zacsi kihelyezése kukák a temetőtől felfele
- Játszóház,
- Normális parkolási rend (itt élők érdekében és figyelembe vételével)
- Az I. sz. ált. isk. melletti be nem fejezett építkezés okozta „lyuk" felszámolása!
- park, csónakázó tó
- Agip benzinkút → zebra
- Méhecske utca kerékpárút összeköttetése
- Járda a Vasút utcába
- Kellene gyerekeknek egy korai fejlesztő központ!
- integrált óvoda, iskola
- Nagyobb könyvtár lenne
- kutyafuttató
- kerékpárút bővítés
- járda-úttest→akadálymentesítése
- vidámpark
- több és olcsóbb legyen nyáron az uszoda és a strand
- közös lakossági fűszerkert és növénykert az üres telkeken.
- ingyen wi-fi
- start up-ok támogatása
- igaz,hogy sok a körforgalmunk, de még egy jó lenne a Károly Király u. és Baross utca csomópontjában. Kicsit kaotikus ott a helyzet és sokat kell várni.
- A Gödör helyén a tervezett Városi Park állna.. mint, amilyen a tervekben állt.

Jó lenne, ha 2 éven belül megvalósulna…☺

- Cumifa, ahol a gyerekek könnyen lerakhatják a cumit, amitől nehéz megválni
- csavaros fagyi
- hogy kézis lennék
- rengeteg cukrászda
- hogy születne még egy testvérem
- időgép
- Legyen foci Aréna
- Dinó kert

3.SZ. MELLÉKLET, SWOT ANALÍZIS A CIVIL SZERVEZETEKKEL

Erősségek:
Pozitív dolgok egy helyzetről, vagy tevékenységről ami jól működik, és lehet rá befolyásom, hogy még jobban működjön

- intézményi rendszer fejlett (iskola, óvoda)
- pedagógusok ösztönzése
- esélyteremtő fejlesztés + tehetséggondozás
- Zichy major; PostArt; színház
- alacsony munkanélküliség; magas jövedelem
- magas színvonalú gimnáziumi, általános iskolai oktatás (Városháza bev. meg.)
- jó közösségi élet; hagyomány tisztelete
- jó a város támogatói rendszere (civil,vállalkozó,magán.)
- alacsony HIPA
- fejlett infrastruktúra
- közterületek otthonossága (virágos város)
- természetvédelmi értékek védelme (Török-ugrató)
- jó a kereskedelmi ellátottság
- jól működő helyi értékvédelem
- számos nagyfoglalkoztató működik a településen
- sportolási lehetőségek adottak (uszoda,tenisz,foci)
- tömegközlekedés jól megoldott (ingyen busz járat)
- jól működő állatvédelem (kutya futtatók)
- jó nemzetközi kapcsolatok
- BTG
- jól működő helyi média (Budaörs újság, Tv, Rádió)
- rugalmas ügyintézés
- a városvezetés nyitott az új ötletek felé
- szociális és egészségügyi ellátás minősége jó
- erős az identitás tudat
- épített környezet minősége megfelelő

Gyengeségek:
Olyan dolgok amik nem jól működnek, de lehet rá befolyásom, hogy jobb legyen a helyzet

- a művelődésház és a színház egy épületben található
- a település adottságaihoz képest nincs kihasználva turisztikailag
- uszoda kapacitásának bővítése szükséges
- jelenleg hiányoznak a turisztikához kapcsolódó szolgáltatások (idegenvezető, központ, kiadványok, vendéglátó helyek)
- sokat kell várni az eü. ellátásra, infrastrukturális hiányosságok
- Főtér (közösségi terek), közösségi élet (sétáló utca hiánya) hiánya
- Fennsík beépítési terve
- Frankhegy, Kamaraerdő közművesítettségének hiánya
- Forgalom (nincs telepített traffipax pont)
- személyi forgalommal kapcsolatos vasúti szolgáltatás nem megfelelő (állomás helye, megközelíthetősége, szolgáltatásai)
- hiányzik egy intermodális csomópont (P+R)
- korcsoportos szórakozási lehetőségek hiánya
- ifjúsági központ nem működik megfelelően
- elfogytak a fejlesztési területek
- zajterhelés magas
- fiatalok sportolási lehetőségei korlátozottak (kosár pálya kevés)

- kerékpáros utak hiánya (Budapest-Budaörs; belül)
- lakosság és önkormányzat közötti információáramlás nehézkes
- részönkormányzat nem a lakosságot képviseli, minimális jogkörrel rendelkezik
- építési hatóság nem hatékony (nincs szankció)
- túlépítések gyakoriak
- vannak egyenlők és még egyenlőbbek..
- multik elszívják a vevőket
- egységes településkép kialakításával nem foglalkozik az önkormányzat
- növekvő beépítések, csökkenő zöld övezet
- minőségi szolgáltatások hiánya

Lehetőségek:
Olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de rájuk építve kihasználhatjuk erősségeinket

- magasan kvalifikált népesség
- földrajzi elhelyezkedés
- értékes természeti környezet
- gazdasági környezet- „szellemi központ”
- értékes építészeti elemek megléte (kapuk)
- civil szervezetek aktív működése
- nyitott városvezetés
- sok nemzetiségű városösszetétel, nemzetiségi önkormányzatok jelenléte
- demográfiailag fiatal városösszetétel
- Kamaraerdei termál kút
- volt törzs gyümölcsös (megőrizendő, kihasználandó)

Veszélyek :
Olyan korlátok, amelyeket nem tudunk befolyásolni és csökkentik a növekedés esélyeit

- Multik kivonulása a településről (gazdasági helyzet változása)
- politikai elszigetelődés -> pályázati források elérhetetlensége
- hajléktalanok számának növekedése
- az alapellátás feladatainak növekedése -> csökkenő forrás
- „NÉV” Budaörs szorzó
- Közlekedés „ránk zúduló forgalom” -> környezeti- és zajterhelés
- Túlépítettség -> zöldfelület csökkenése, infrastrukturális terhek növekedése, volt mezőgazdasági területek funkcióváltása
- régi építészetileg értékes épületek eltűnése (pl. présházak)
- kiüresedő városközpont
- identitás eltűnése
- zártkertek problémái (infrastrukturális fejlesztés igénye)
- kisvárosi életforma megőrzése
- Frankhegy beépítése
- tervezett közlekedési fejlesztések (metro stb.) elmaradása
- erősödő verseny a települések között
- kisebbség felzárkóztatásának nehézségei
- közbiztonság romlása